

ЛЮБОВНА
МАНИА

РОБЕР
ТАЯР

ВАЛЕ КУША

Съвременен любовен роман
в елегантен френски стил

ИЗДАТЕЛСКА БАРНА

РОБЕР ГАЯР ВАЛЕ КУПА

Превод: Десислава Вълова

chitanka.info

Това е историята на млад, преуспяващ лекар, завършил образованието си във Франция, който след низ от перипетии се завръща в родната си страна — Хаити.

Хаити — островът, на който човек живее и умира от любов. В Хаити лекарят попада сред гъмжило от кокетки. Да устои би било лесно, но той е поразен от внезапна и силна любов. Серия от вълнуващи любовни сцени, майсторски пресъздадени от автора, изпълват страниците на тази екзотична творба.

*На Жан-Пьер Уендлинг, калкулатор, мой скъп приятел
и пишеща машина.*

Р. Г.

ПЪРВА ЧАСТ

I

Това беше краят. Гробарите издърпваха въжетата, с помощта на които ковчегът бе спуснат в зейналия гроб — мрачна бездна сред девствената снежна безкрайност, простираща се чак до хоризонта.

В този момент дъхът на Роже Денис секна и лека тръпка прониза цялото му тяло. Все пак присъстваше на собственото си погребение. Безразсъдно и невъзвратимо. Бе заложил всичко. Трябваше само да преодолее това глупаво присвиване в сърцето, което го душеше и наливаше олово в краката му.

Може би усещането щеше да отmine, когато този продълговат сандък от много светло лакирано дърво и бляскави метални орнаменти изчезне под земята. Обръщайки се, единият от гробарите стъпи накриво, подхлъзна се и срина буца пръст. Тя глухо изтрополи по ковчега, докато другият припряно засипваше гроба с пестеливи и бързи движения. Внезапно слънчев лъч разкъса навъсеното сиво небе и просветна над малкото гробище, но миг след това облак отново закри пролуката.

Роже Денис беше притворил очи, когато усети приятелска ръка на рамото си. Лекият натиск трябваше да му вдъхне кураж. Разпозна инструктора, обяснявал на злочестия Вилермон пистата „Синял“ преди два дни в хотелския бар.

— Скъпи приятелю — казваше мъжът, — още не мога да проумея този нещастен случай. Вашият приятел бе толкова добър скиор. Как е връхлетял върху дърво — черно и съвсем самотно... Сякаш е заспал върху ските или се е спускал със затворени очи!

Роже тъжно поклати глава.

— Но вие, вие сте го следвал отблизо. Нямате ли никакви предположения? — настоя инструкторът.

— Той се отдалечаваше с всяка секунда. Сигурно е бил опиянен от скоростта.

Инструкторът отново го потупа по рамото.

— Както и да се е случило, вярвайте в искрената ми симпатия. Кураж!

Гласът звучеше тъжно и неловко. Беше искрен, наистина, но с тази мимолетна искреност между хора, практикуващи един и същ спорт, което поражда известно съпричастие.

— Вероятно няма да се задържите при нас. Но се надявам да се срещнем отново... Е хайде, извинете ме, но е време за урока ми...

Стиснаха ръцете си. Роже се обърна и видя един гробар, който размахваше набързо скован черен кръст, с написани набързо върху него име и две дати: „Пол Вилермон, 1918-1945“.

Имаше още пет или шест души, повечето непознати на Денис. Те едва изчакваха края на тягостната церемония, която вече им досаждаше, и нетърпеливо се поклащаха върху дебелите подметки на обувките си. В края на краищата, нищо не ги свързваше с Вилермон.

— Разбирам, губите много близък приятел — заговори полугласно едър мъж, с шал, вдигнат над устата му. — Моите съболезнования.

— Благодаря.

Мъжът намести шапката си.

— Първия ден — поколеба се той, — ви помислих за близнаци...

— Наистина доста си приличахме...

— Поразителна прилика! Направо изненадваща! Невероятна дори... Още веднъж моите искрени съболезнования...

Ново ръкостискане. Едрият мъж се отдалечи към изхода, клатейки глава като човек, който не може да се съвземе от голяма изненада. Дървеният капак на ковчега, вече покрит с мократа пръст, не се виждаше. С мъчителна болка Роже осъзна, че никой и никога няма да се поклони пред този гроб, че никой и никога няма да положи цветя върху него, защото Пол Вилермон бе сам на този свят. Без да се брои чичо Марсел, един импотентен седемдесетгодишен алкохолик. Покойният никога не бе получавал и най-малката проява на нежност от този окаян роднина. Вероятно той потриваше ръце пред телеграмата с известието за смъртта, изпратена от гренобълската полиция. Тази смърт облекчаваше паричните му грижи — той се оказваше наследник. О, не на богатство! Наследството на Вилермонови бе толкова малко, че Пол дори не би имал средства за откриването на кабинет!

Да открие кабинет! Разтърси го беззвучен смях — циничен, саркастичен. Ако бе имал средствата за кабинет, щеше ли да има нещо недостижимо за него!

Внезапно той видя двама мъже в палта с качулки да спират в снега. Те не поздравиха, но отнякъде се появи някой, който го хвана за лакътя, а после взе и ръката му:

— Докторе, с кола съм. Мога да ви закарам до хотела.

— Благодаря ви, но и аз съм с кола.

Приятелска искра блесна в очите на човека:

— Виждам, че не се досещате кой съм. Аз ви продадох екипировката. Ако мога да си позволя един съвет — отидете в бара и пийнете нещо силно. Посинял сте от студ. Зная, че днес не сервират алкохол, но Проспер ще ви изнамери една бутилка. И ако имате нужда от нещо, не се колебайте да ме потърсите...

На свой ред Денис тръгна с бавни крачки към изхода на гробището. Желязната решетка — ръждясала и със заяждащи панти — бе широко отворена.

И тогава забеляза жената. Тя стоеше от другата страна, вкопчила двете си ръце в решетката. Какво правеше тя там? Беше със светло кожено палто, шапчица и малка черна чанта. Смъртно бледа, тя се бе втренчила в него с недоверчив, обезумял поглед, в който се четеше истински ужас. Премига, отвори уста и прекара върхчето на розовия си език по пресъхналите си устни. Пръстите ѝ се сгърчиха по-силно върху железните пръчки и тя се наведе отчаяно напред, за да не падне.

Денис усети, че целият се вледенява. Не трябваше да я вижда, не трябваше да обръща глава. Да се престори, че не я е видял и най-вече — че не я е познал.

Той пхна ръце в джобовете си, за да скрие треперенето им. В същото време започна да се успокоява. Беше непростимо, непростимо и опасно да изгубва така самообладание. Като че ли не бе очаквал такива срещи.

Нали бе предвидил и преценил разумно всички опасности и рискове.

Когато прекрачи през желязната порта, заваля сняг. Несъзнателно той вдигна яката си и мина на две крачки от жената, все едно че не я забелязва. Но усети впития в гърба му поглед като докосване. Ускори крачка, когато я чу глухо да го вика:

— Господине!

Да се престори ли, че не се отнася за него? Не беше възможно — всички, присъствали на погребението, вече се бяха разотишли. Той се

обърна с нежелание:

— Госпожо? — Гласът му бе студен и отблъскващ.

— Пол не ми е казвал, че има брат... О, моля да ме извините. Но съм толкова разстроена... Може би ви е говорил за мен?

Той отрече с поклащане на глава. Изведнъж задиша по-свободно.

— Аз съм Дениз. Бях... приятелката на Пол...

— Съжалявам — сухо каза той. — Не! Никога не ми е говорил за вас. Но може би първо трябва да знаете, че не съм му брат. И между нас няма никаква — близка или далечна — роднинска връзка. Бяхме просто приятели. Големи приятели.

Той се поколеба, преди да уточни:

— Учихме заедно по време на стажа в болницата.

— Толкова си приличате! Само мустаците... Помислих, че виждам призрак!

Тя вдигна ръце към лицето си и задуши едно ридание с кърпичката, която жестоко стискаше в юмрук.

— Разбирам. Приликата ни беше толкова голяма, че това често заблуждаваше хората. Не сте първата! — обясни той студено, успял напълно да се овладее. — Тази необяснима прилика бе причина за много бъркотии и недоразумения. Но когато застанехме един до друг, заблудата изчезваше. Изразът на лицето, усмивката не можеха да излъжат никого... Дори истинските близнаци, имам предвид еднородните, се различават по нещо дребно, понякога наистина незначително. Необходимо ли е да навлизам в тези подробности? — приближи се той.

— Разбирам — запъна се смутено тя. — Извинете за нетактичността ми... Но мъката...

— Зная какво чувствате...

Гърбът на младата жена бе приведен. Роже се доближи и хвана лакътя ѝ. Тревогата му бе изчезнала. Усещаше, че е господар на положението.

— Мога да ви взема с колата — предложи той.

— Много сте любезен...

Направиха няколко крачки заедно.

— Отседнала съм в Шамрус — обясни тя. — В действителност не съм учудена, че не ви е говорил за мен. Ние се скарахме преди петнайсетина дни...

Той знаеше това не по-зле от нея.

Макар и трудно за вярване, но той бе възвърнал спокойствието и сигурността си, дори чувството си за превъзходство. Защо се бе паникьосал? Прекалено импулсивна, доверчива и лекомислена, горката Дениз никога не бе блестяла с прозорливост. Не умееше да хитрува, беше неспособна да различи преструвката, а още по-малко лицемерието. При нея, в нейния случай, да представиш изопачаването на истината за криминално присвояване беше съмнителен евфемизъм^[1].

Сега Роже се бе овладял напълно и любопитства да разбере как Дениз си обясняваше причините за тяхното скъсване. Явно гледната ѝ точка щеше да се различава от неговата.

— Вие сте спорили — поде той тихо и насърчаващо. — Любовна кавга! Никога не продължава много!

— Не е така. Пол скъса окончателно!

— И чия бе вината?

— Според него моя, разбира се. О, трябва да кажа, че обстоятелствата бяха против мен. Но му обясних и той трябваше да разбере...

Тя замълча, отрони въздишка и продължи по-уверено:

— Странно! Изобщо не ви познавам, а изпитвам някакво облекчение, когато ви доверявам това... Може би защото толкова си приличате... струва ми се, че вие сигурно ще ме разберете... Вие...

— Аз съм добър изповедник — увери я той почти закачливо. — Това е задължително качество за един лекар. Ще ви откарам до Шамрус... Колата ми е на две крачки, а по пътя ще излеете душата си, ако това може да ви утеши.

Той намери малката кола на банкета, където я бе оставил. Избърса заскреженото предно стъкло с ръкавиците си, отвори вратата и помогна на Дениз да се качи.

— Бричка си е — обясни той, докато се настаняваше до нея, — но нали знаете, при тази криза в гаражите се намират само купчини старо желязо. А тази таратайка все още се държи...

Обърна глава към нея и се усмихна:

— Впрочем, скоро ще се отърва от нея. Смятам да се върна в родината си.

— Вашата родина?

— Да, хайтянин съм.

— Хаити! — промълви замислено тя. — Пол имаше намерение да се засели там.

— Той ли ви го каза?

— Да. Колебаеше се между Колумбия, Венецуела и Хаити. Предпочиташе Хаити, защото — както казваше той — иначе рискувал да се сблъсква на всяка крачка с хора, свързани с германците и успели да избягат от справедливото наказание на сънародниците си. Но може би вие сте му подхвърлили идеята за Хаити?

— Наистина говорихме за това, но някак между другото... Той обещавахе да стане блестящ практик и рано или късно щеше да разбере, че бъдещето му е по-скоро тук... Но кажете ми все пак причините за вашата раздяла — настоя той и подаде газ.

— Беше си втълпил, че съм му изневерила с един от най-близките му приятели.

— А не бяхте ли?

— Бях непредпазлива. Непредпазлива и глупава — добави тя и преглътна. — Вижте, в последно време Пол беше някак странен, непостоянен, загрижен... Ругаеше ме без причина, разговаряше с мен без нежност, все едно че го отегчавах.

— Може би е имал проблеми? Хората с неспокоен дух са такива.

— Ами! Пол и проблеми? Завършваше стажа си. Както сам казахте, той бе блестящ, предстоеше му прекрасно бъдеще. Знаете го по-добре от мен... И изведнъж си внуши, че трябва да замине в странство, без дори да е получил дипломата си. Беше блян, заблуждение!

— Може би е бил преуморен. Изпити, знаете... Познато ми е. Но повярвайте ми, ако трябваше да действа, щеше да стъпи здраво на земята!

— Тази малка надежда ме накара да го последвам. Държах се като последната глупачка. Поведението му ме объркваше, разбирате ли? Не само защото от известно време се беше занемарил, но и с мен се държеше така, сякаш внезапно ме е намразил. Като че ли вече ме ненавижда! Без съмнение, трябваше да престана да го виждам и да чакам той да се върне. Но три години близост не се заличават току-така, без да оставят никакви следи, нали? Сам на света, той се нуждаеше от обичта, която му давах... А вместо това аз се опитах да

предизвикам ревността му. Започнах да излизам с някои негови приятели. И го правех така, че той да разбере...

Тя отново замълча, за да избърше сълзите си.

— Е, продължавайте — подкани я той.

Тя се поколеба. Много спокоен, Роже се чудеше каква версия ще му поднесе. На него, непознатия, когото нямаше никаква причина да лъже.

Беше му се клела в Бога, във всичко, което ѝ е най-скъпо, че между нея, Тардиф и Удон не се е случило нищо. Докато от двамата бе получил доказателство за обратното. Не! Той не бе наранен, дори не бе страдал от честолюбие, защото никога искрено не беше обичал Дениз. В началото бе смятал тяхната връзка за временно увлечение, авантюра за една нощ. Такава, каквато тя бе имала с Брудаж, който току-що беше скъсал с нея. После се бе оставил на котешките ѝ движения, на нейната нежност, на наивния и игрив характер. Тя му осигуряваше удобен и хигиеничен секс. Без усложнения. Писоар за хормони. Но отдавна се бе изморил. И историята с купона му даде идеален повод за раздяла.

— Е, добре — призна си тя протичко, — аз не съм безупречна. Обичах Пол. Мислех се за добър стратег и вярвах в уловките си. Не си давах сметка, че си играя с огъня. Да, бях непредпазлива.

— Как така?

— Едва ли ще ви кажа нещо, което да не знаете. За танцовите забави на студентите медици. Не ги наричат танцови забави, а купони. Това са си направо оргии. Ходех на курсовете по акушерство, не бях много отворена, но не бях и съвсем загубена. Не подозирах обаче къде отивам, когато приех поканата на двама приятели на Пол — Тардиф и Удон. Казаха, че ще вечеряме в хотел „Дию“, ще се позабавляваме, ще пийнем, ще послушаме плочи. Имах нужда да се разтоваря от терзанията си за необяснимата студенина на Пол. И използвах случая. Събрахме се пет или шест момичета и още толкова момчета. Един студент по медицина, който преди ми беше любовник, пристигна по-късно. Брудаж донесе цигари, имал ги от някакъв северноафриканец, съдържател на жалък бар на улица „Юшет“ както ни обясни. Бяха с хашиш. Всички опитаха. И ето на! Аз се почувствах съвсем различна. Бях полудяла. Разбирате, нали? Наркотици и алкохол... Но Пол никога

не можа да приеме, че не съм съвсем виновна, и никога не ми го прости!

— Всичко ли му признахте?

— Почти.

— Не си признавайте никога! — подхвърли той с цинична усмивка.

— Имам основания да се съмнявам, че приятелите му са го уведомили за всички гадости, които извършиха.

Той не отговори. Беше вярно. Тардиф и Удон бяха побързали още на следващия ден след купона да му разкажат подробности от тяхната пиянска сбирка.

Две от жените, както танцували, започнали да правят стриптийз по американски — така казали. Сложили ги съвсем голи на масата и някой ги заливал с евтино шампанско. Тогава Брудаж прегърнал Дениз и обявил на всички, че ще изнесе лекция по анатомия с нейна помощ, но имал нужда от асистенти...

Не липсваха доброволци. Дениз трябваше да стои неподвижно. Някой изтръгна копчетата на блузата ѝ и разкъса сутиена ѝ. Тя започна да протестира, но само проформа, не особено убедително, за да не я помислят за девственица, следователно — гъска.

— Не! Не! Не искам! — завика тя и замята главата си. — Оставете ме...

Не беше ядосана. Една от голите жени коленичи и се промъкна между краката на момчетата до нея, след това разпра полата ѝ. Една непозната ръка се плъзна под пликчетата ѝ и се зарови в космите ѝ. Други започнаха да я гъделичкат по ходилата, под мишниците. Дениз започна да се кикоти.

На масата! На масата! Основен гинекологичен преглед!

Вдигнаха я, опънаха я на масата и съвсем я разголиха. И докато тя неустово стискаше краката си, толкова пръсти заопипваха тялото ѝ, че цялата трепереше. Около нея всички се смееха и ѝ се подиграваха. От какво толкова се страхува? Те бяха лекари. А междувременно тя нямаше повече сили да протестира.

Някаква лакома уста захапа гърдата ѝ, някой мачкаше грубо другата. Хванаха я за глезените и разтвориха краката ѝ. Горещите

дихания върху корема ѝ напомняха задъхани кучета. Влажни устни хапеха пъпа ѝ.

— Тя вече е влажна! — обяви Тардиф.

— Оставете ми я — каза Брудаж. — Аз съм ѝ свикнал. Познавам я добре и знам какво обича...

Месести устни се заровиха дълбоко в пубиса ѝ и тя извика. Почувства, че я облива някаква ледена течност. Подскочи и разбра, че е дошъл нейният ред да я заливат с шампанско. Тогава започна да се смее по-силно. И когато почувства навлизането на нещо твърдо и топло в себе си, най-напред извика тихо. А когато разбра какво е, закрещя.

— Не! Не! Забавлявайте се, но не това! Не! Това не!

Но те продължаваха да си пробиват път между краката ѝ. Главата ѝ се замята бързо, все по-бързо, след което престана да съзнава. Тогава спря да вика и се задъха, усещайки непреодолимо силното желание на плътта си. И тъкмо щеше да достигне върха, когато извадиха от нея превъзходното нещо. Тя опитваше да възстанови дишането си, но ново нещо, подобно на първото, проникна в нея и почти веднага тя получи оргазъм, викайки дрезгаво, с което предизвика всеобщ триумфиращ смях и подигравки.

Инстинктивно тя се мъчеше да диша спокойно. Беше изморена, изчерпана. Дали сега нямаше да я оставят на мира? Но не! Ето че отново започнаха да стискат гърдите ѝ, галеха я между краката. Устни покриха нейните и по сладкия аромат на червило тя разбра, че това е жена. Опита се да изплюе отвратена подвижния език, който разтваряше зъбите ѝ, но още веднъж някой навлезе в нея. Тя не знаеше кой... Нададе слаб вик. И ужасна мисъл изплува в съзнанието ѝ. Колко бяха мъжете? Пет или шест... Всички ли щяха да ѝ се изредят? И това не бе дори изнасилване. Нали тя се бе съгласила без съпротива? Нали се бе наслаждавала невъздържано с не знам кой си?

И ето че още веднъж ритмичните тласъци на непознат разпалиха в нея желание и наслада, чиято сила заличи погнусата. Тя се предаде. Загуби представа за време и място. Не можеше повече. Най-накрая остана задъхана, с широко разтворени крака върху масата, която се врязваше в кръста ѝ. Свърши ли? Всички ли получиха желаното?

Вдигнаха я от масата и я положиха върху студения под. Тя чуваше само смехове и кикота на гъделичкани жени, и отгатна, че друга е заела мястото ѝ на масата и че също като нея не успява да скрие удоволствието си. Изправи се с мъка. Внезапно ѝ прилоша и тя мъчително повърна. Някой ѝ помогна да се задържи на краката си. Една ръка внимателно я хвана за лакътя и я поведе:

— Ела, оттук. Има легло. Ще си отдъхнеш. Имаш нужда...

Когато се събуди, тя наистина беше в легло. Гола. Между двама голи мъже. Сигурно бе загубила съзнание и мръсниците се бяха възползвали от това, за да я имат многократно. Вагината ѝ беше претъркана, а срамните устни напрегнати и подути. Заля я болка и срам. Кои бяха тези мъже? Тардиф и Удон. Изчерпани, те спяха дълбоко, тихичко похъркваха и издишваха зловонен пиянски дъх. Тя се почувства дълбоко отвратена от себе си. Изправи се със залитане. Дрехите ѝ бяха хвърлени върху облегалката на един стол. Облече се надве-натри и побърза да се махне и да се изкъпе.

Надяваше се, че никой няма да разгласи ужасната случка, защото тя не правеше чест на студенти медици. „Ако Пол научи всичко това!“

Пол не бе научил нищо със сигурност, смяташе тя, но имаше подозрения. И тези подозрения се оказаха достатъчна причина за раздялата им.

---

[1] Евфемизъм (гр.) — заменяне на неприятните или неприлични думи и изрази с приятни; смекчаване на изразите. — Б.пр. ↑

II

За да потвърди своята самоличност, той трябваше да зададе куп въпроси за неща, които не биваше в никакъв случай да показва, че знае. Винаги бе считал за проява на някаква извратеност различните идеи за забавление, които хората уж съвсем добронамерено си правят с други хора, неща и събития. Но знаеше отговорите. И най-вече Дениз не го интересуваше. За него, а и не само за него, тя бе просто един обект за секс... Лесното и бързо удовлетворение, което получаваше, не го изпълваше с благодарност, защото удоволствието винаги бе засенчвано от потресаващата глупост на бедното момиче.

И тук тя пак доказваше ужасното си тъпоумие, защото се доверяваше на очевидното и позволяваше то да я заблуждава. Защото пропускаше и не разпознаваше грешката, сляпа пред явната истина.

Той разсъждаваше върху това, докато шофираше, но не изпитваше задоволство. След като бе толкова просто да излъжеш жената, която месеци наред е била в леглото ти, колко по-лесно е да изиграеш тези, които изобщо не предполагат за измамата.

В бялата далечина се появиха покривите на първите къщи на Шамрус.

— Вие сте го преследвала — каза изведнъж Роже. — Как разбрахте, че е някъде тук?

— Казах ви, той говореше за преселване — обясни тя с готовност. — Сам знаете колко трудно е в тези времена да получиш виза и разрешение да отплаваш, ако не си чиновник или военен. Той е обиколил корабните компании, но напразно. Записвали са го в безкрайни списъци, съветвали са го да бъде търпелив с уверението, че и неговият ред ще дойде. Но изобщо не са му давали надежда, че това ще стане преди да минат много седмици. И тогава той е решил да си почине малко. Бе споменавал Шамрус и Алпите... Без никаква сигурност, зложих случайно на Шамрус.

— А как разбрахте за смъртта му?

— Взех влака до Гренобъл. Там прочетох три реда в „Дофине либере“. Само три реда. Недостигът на хартия налага и на вестниците

да излизат в малък формат. Няма място. Пристигнах точно за погребението.

Той извади от жабката пакет цигари, предложи ѝ го и протегна алуминиевата запалка.

— Завийте надясно — каза тя. — Отседнах в „Ла бул дьо неж“.

Хвърли му бърз поглед през издишания облак цигарен дим.

— Замръзнах. Един голям грог ще ни се отрази добре — прозвуча като покана.

— Ще ме извините, но няма да ви правя компания.

— Толкова ли бързате?

— Аз поех грижата за погребението и има още доста формалности за уреждане — излъга той.

— Жалко! Утешихте ме... Сигурно причината е приликата ви. — Тя се обърна към него. Очите ѝ бяха сухи и дори леко се усмихваше: — Тези мустаци... — промърмори тя. — Бих искала да ви видя без тях... Сигурна съм, че все едно ще го преоткроя жив...

— Това само би събудило тъгата ви — отговори той, като разсеяно поглади новопридобитото си украшение — две тънки черти, още меки на пипане, но които щяха да се сгъстят и задебелят.

Спря пред входа на хотела, излезе от колата и избърза да ѝ отвори вратата. Тя се опря на ръката му и се измъкна от седалката. Вече изправена, хвърли цигарата и го загледа сякаш искаше винаги да запази чертите му в паметта си.

— Дори не знам името ви — заекна.

— Роже Денис. Доктор Роже Денис.

— Вие ми помогнахте. Наистина ли не желаете да влезете за минутка?

Повярвайте ми, съжалявам. Той протегна ръка и тя отчаяно я стисна. Не го пускаше, гледаше го право в очите. Той почувства как топлината на дланта ѝ в неговата става непоносима, като неловкост. Наистина ли нейната скръб бе толкова дълбока, толкова искрена? И изведнъж го повярва. Но не почувства жал към нея. Тя бе толкова лекомислена! Скръбта ѝ нямаше да трае дълго. Щеше да се върне при Брудаж, Тардиф, Удон. Не беше жена, която би се оттеглила от света.

— Само няколко минути — помоли по-настойчиво тя и същевременно наклони глава към него, движена като че ли от копнеж, като обещание.

Той тихо се засмя. *В ръцете ми е — каза си. — Ако приема, след два часа ще сме в същото легло. Приликата! Какво прекрасно извинение!* За по-малко от секунда идеята да приеме и да си пробва късмета раздразни съзнанието му, но навреме се опомни колко опасна бе тя. В крайна сметка лицето му можеше да я заблуди благодарение на едва поникналите мустаци, но тялото, привичните движения...

— Бих искала да ви видя отново — прошепна глухо тя.

— Какво ще правите сега? — осведоми се той с тон, в който не личеше никакъв интерес.

— Ще се върна в Париж. Нищо не ме задържа тук и се ужасявам от снега. Прекалено студено е, прекалено мокро е... Живея на улица „Бернарден“. Ако бяхте приели, грогът вече щеше да е сервиран... И така, да се надявам ли да се видим в Париж?

— Трудно ми е да обещавам. Но изглежда малко вероятно. Както ви казах, връщам се в моята родина. Аз също чакам съобщение от Трансатлантическата компания, че най-после имам място на Колумбия.

Тя рязко пусна ръката му.

— Отваряте раната — каза. — Този глас, тази интонация. Боже мой! Сякаш беше Пол! О, как искам да се видим отново! Трябва! Така се нуждая от тази илюзия!

— Не се заблуждавайте, Дениз... Сега трябва да направите всичко възможно, за да забравите. Не можете да живеете с един дух, не и на вашата възраст. И ако вляза в живота ви, ще бъда ли *другият*?

— Ще направя всичко, за да не съжалявате!

— Хайде, елате на себе си! Предлагате ми доста странно наследство... Чувствата, които изпитвате, не са за мен, а за друг! И аз трябва да бъда временно успокояващо лекарство. Бъдете разумна!

Тя въздъхна.

— Ако промените мнението си, спомнете си — улица „Бернарден“, Дениз Ескуф.

Няма да забравя. Той се качи в колата и натисна газта. В огледалото за обратно виждане се отрази неподвижната ѝ фигура пред входа на хотела, наблюдаваща отдалечаването му. Тя вдигна ръка и я размахна. Завоят я скри от погледа му. Тогава той си пое дъх — дълбоко, с облекчение, почти щастлив. Бе преодолял успешно едно препятствие, несъмнено най-трудното... На първия тест бе отговорил без грешка.

Когато Роже се върна в „Лапен блан“, собственикът, наричан свойски от всички Проспер, преписваше старателно данните от фишовете в книгата за регистрация. Той ненавиждаше този къртовски труд и звучно пъхтеше, огромните очила с рогови рамки едва се крепяха на върха на носа му. Свали ги и ги постави пред себе си. Беше дебел, бузест, червендалест, дребен на ръст и късокрак. Човек се питаше как е успял да запази или да натрупа тези тлъстини при ограниченията по време на окупацията и следвоенните години.

Той прекъсна работата си, за да посрещне — приветлив и любезен както винаги — своя клиент.

— Не успях да дойда на погребението — извини се той. — Жена ми лежи със силно възпалено гърло. Сигурно е ангина.

— Мога да я прегледам, ако желаете.

— Много сте мил... Но преди това да пийнем нещо твърдо. Имате нужда, бял сте като платно. Имам пелинов ликьор, мое производство. Тъкмо ще си кажете мнението...

Роже го последва до бара. В този час залата бе празна. През прозорците се забелязваха спускащите се по ски пистите гости на хотела. Проспер напълни две чаши и внезапно се удари по челото:

— Забравих! Там, в салона, ви чакат двама господата...

— Кой са?

— Вероятно ченгета. Не казаха нищо. Но първо пийнете, съвземете се. Те са тук вече час, ще изчакат още десетина минути.

Проспер отпи голяма глътка, преди да добави:

— Доколкото разбрах, идват от Гренобъл... Навярно за този нещастен случай... — Той въздъхна дълбоко. — Какъв късмет! — възкликна. — Толкова весело, жизнерадостно момче!

Отпивайки от ликьора, Роже помисли, че хотелиерът малко преувеличава. И чак тогава усети закъснялото пробождане в сърцето: *Какво ли ѝ трябваше на полицията?*

— Разбирам ви — продължаваше Проспер и изпразни на малки глътки чашата си. — Толкова си приличахте, че е все едно да загубиш близка си. Така е, нали? Май играта на природата създава здрави връзки?

— Не е съвсем така. Ние само се забавлявахме — нашата прилика объркваше, а смущението на хората, които се бяха излъгали,

беше наистина комично. Сближихме се преди всичко, докато следвахме. Заедно карахме стажа си.

Проспер поклати глава и непринудено смени темата:

— Сготвил съм патица с маслини. Ще си оближете пръстите.

— Изобщо не изпитвам глад.

— Да, разбирам. Но хайде, не трябва да се изоставяте... Не забравяйте, че ви очакват.

— Отивам при тях, а после ще посетим жена ви.

Роже изпи пелиновия ликьор и тръгна към салона. При влизането му седналите в ниските кресла мъже се изправиха с шапки в ръка. Единият беше висок и слаб, с ъгловато лице и волева брадичка. Косата му бе сресана назад и откриваше челото, а в тъмния му поглед нямаше сърдечност. Другият, който стоеше малко встрани, бе по-нисък и по-пълнен, но очевидно и по-приятелски настроен. И двамата носеха тъмни пардесюта, с еднаква кройка и ръбовете на перифериите на филцовите им шапки бяха еднакво излъскани от непрекъснатото им въртене между пръстите.

— Доктор Денис? — каза първият. — Да ви се представя — инспектор Малаверн и колегата ми Реналди. Изпраща ни гренобълската прокуратура.

Докато говореше, той извади от джоба си портфейл, отвори го с една ръка и го затвори толкова бързо, че Роже едва успя да мерне трицветната лента.

— Знаете ли защо сме тук?

— Предполагам заради нещастния случай с моя приятел Вилермон?

— Точно така. Трябва да ви зададем няколко въпроса.

— Моля. Но мислех, че жандармерията е приключила с въпросите. Вече казах всичко, което знам. Ако в показанията ми обаче има нещо неясно, готов съм да ви помогна. Не е ли по-добре да седнем?

Когато тримата мъже се разположиха в креслата, докторът извади от джоба си пакет цигари и предложи първо на единия, после на другия. Учуди се на отказа им и иронично забеляза:

— Не са контрабандни, ако това ви безпокои. Вчера получих дажбата си...

Не откликнаха на шегата му. Високият изсумтя и смръщи дебелиите си вежди:

— Името ви е Денис. Защо го пишете с две „н“^[1]?

Денис се подсмихна подигравателно:

— Никога не съм се сетил да задам този въпрос на баща си.

— Не исках да попитам точно това. Денис с две „н“ звучи чуждестранно. Тогава защо не с „игрек“?

— Сигурно защото аз наистина съм чужденец. Хаитянин. Вече го казах.

— Хаитянин, не таитянин — уточни Реналди.

— Само не ме питайте *как може да въдете хаитянин* — подметна саркастично Роже.

Малаверн пропусна покрай ушите си забележката.

— Вие познавате Пол Вилермон отдавна. Били сте много близки и между вас е съществувала необичайна физическа прилика.

— Следвахме заедно и известно време стажувахме при професор Малан — и двамата офталмология^[2].

— Това е била последната му година — започна инспекторът. — Знаете ли защо е решил да прекъсне следването си? Оставало му е съвсем малко до завършването. Как си го обяснявате?

— Войната. Почти пет години война и окупация. Малко са хората, които не бяха засегнати. По мое лично мнение всички пострадаха доста сериозно. Дори съвсем загубиха кураж и надежда след някои събития при освобождението. Вилермон беше отличен студент, може би малко преуморен, но напълно уравновесен. Не се съмнявам, че след малка почивка щеше да се върне към следването.

— Никога ли не ви е говорил за намеренията си?

— Никога сериозно. Пол не бе богат. Родителите му загинали при автомобилна катастрофа непосредствено преди войната и наследството му стигаше колкото да завърши следването си. Той нямаше средства да открие частна практика и собствен кабинет. Апаратурата е страшно скъпа, а да получиш заем коства неимоверни усилия и много време. Споделих с него плановете си да се върна в родината и да отворя там клиника. Съвсем естествено бе той да се съгласи да дойде с мен и да работим заедно.

— Но той не е бил дипломиран! Не бихте могли да го назначите като лекар.

— Затова ви казвам, че това бяха празни приказки. Но нямаше причини Пол да не получи тапията си след три месеца!

— Вижте — намеси се шишкото, който се именуваше Реналди. — Казвате, че сте чужденец. Въпреки това сте бил във Франция по време на войната и окупацията. Как се оправихте с окупаторите?

— Както виждате...

Роже започваше да се дразни. Тези безполезни според него въпроси събуждаха подозренията му.

— Несъмнено вашата страна не е участвала във войната?

— Напротив, още в първия ден на враждебните действия Хаити премина към страната на съюзниците. Осигурих си фалшиви документи. Беше лесно, защото участвах в Съпротивата.

— Бил сте в Съпротивата? — лека изненада откъм Малаверн. — Поздравявам ви. Но за да издържите толкова време, би трябвало да разполагате с известна сума?

— Баща ми преведе в една банка значителна сума, предвиждайки последвалите събития.

Спря за момент, смръщи вежди и продължи:

— А сега, господа, ще ви бъда благодарен, ако ми съобщите какво целите с този разпит. Приятелят ми Вилермон стана жертва на нещастен случай и аз бях свидетел. Ужасен инцидент, но той не подлежи на никакво съмнение, което вие отлично знаете. Казах всичко.

Мина минута. Реналди извади бележник от джоба си, разлисти го и пак го прибра.

— Не всичко е толкова ясно, както претендирате — измърмори той. — Да започнем отначало. Казахте, че сте се качили рано на Синял. Вилермон тръгнал пръв. След няколко секунди сте го последвал...

— Тогава ще повторя — отегчено заяви той. — Пол искаше да разучи пистата. Ставаше въпрос за един опит. Намерението му бе да се спусне с автоматична камера, която да закрепим с ремъци за гърдите си и да заснемем шеметно спускане. От самото начало обаче набра преднина и с голяма скорост се отдалечи от мен...

— На какво разстояние бяхте, когато се случи нещастиято?

— Може би около двеста метра. Или малко повече... Видях, че лети право към дървото, но не ми мина през ума, че няма да го избегне. После се блъсна в него. Помислих си, че сигурно е погледнал надолу,

към гърдите, където смяташе да постави камерата, и че се спуска, все едно снима. А при това положение не е видял дървото.

Настъпи мълчание. Реналди наведе глава, а Малаверн подхвана:

— И така, вие стигнахте до тялото. Как го заварихте?

— Сгърчен. Кървеше обилно. Кое то не ме учуди, защото той буквално бе пронизан от един клон, заострен като копие. Мисля, че силата на удара го е отхвърлила назад, при което и клонът се е измъкнал от тялото.

— Вие сте се навел над него и сте разкопчал дрехите му.

— Трябваше да чуя сърцето.

— Биеше ли?

— Съвсем слабо. Лицето на Пол бе смазано... Издъхна почти веднага, без да произнесе дума. Не ми оставаше нищо друго, освен да предупредя в селото.

Роже стисна устни и изглежда мъжете един след друг. Те криеха нещо от него. Беше очевидно. Или действаха с умисъл, или просто го караха да повтаря отговорите си, за да открият някакво противоречие, някаква пукнатина в показанията му. Въпреки това истината бе проста и фактите не позволяваха никакво друго тълкуване.

— Пристигнахте тук заедно, с вашата кола?

— Точно така.

— От Париж до тук сте имали нужда от бензин. А той се намира трудно.

— Като лекар имам право на допълнително количество. Освен това си осигурих купони на черния пазар. Ето едно нарушение, в което можете да ме обвините.

Малаверн отхвърли тази възможност със снизходителен жест.

— Кажете как решихте да пътувате заедно?

— Случайно. Смятах да отпътувам за родината си, без много да се бавя. Написах молба за място в централата на Трансатлантическа компания. Включиха ме в списъците. Кога обаче щях да пътувам? След петнайсет дни, след месец? Нямах представа... Щяха да ме уведомят. Разполагах с време и нямах никаква работа в Париж, така че реших да си дам тази зимна ваканция. Дълги години няма да виждам сняг. Срегнах Пол Вилермон случайно в Латинския квартал. Изглеждаше обезсърмен. Беше отслабнал, уморен. И му предложих да дойде с мен. Осем дни почивка щяха да му се отразят добре. Прие, още повече, че

за него това бе и финансово облекчение, тъй като аз поемах разходите по пътуването.

— Следователно от известно време сте живели в голяма близост?

— Бяхме непрекъснато заедно. Чакайте! Не държах толкова на това спускане по Синял, но той изглеждаше толкова нещастен, че няма да го придружа, че накрая склоних...

— Хм! След като сте били толкова близки... Казахте, че Вилермон бил обезсърчен... Грижи ли имаше?

— Господи, не нещо сериозно!

— А някакви неприятности, които да ви е доверил?

— Знам, че току-що бе скъсал с някаква любовница, но не изглеждаше съкрушен. Говореше съвсем равнодушно за това.

— Познавахте ли я?

— Не.

— Говорехме за друг вид неприятности — намеси се Реналди.

Малаверн му махна с ръка да замълчи.

— За какво си говорехте, когато бяхте заедно?

— За куп неща — приятели, даскалите, момичетата...

— Искате да кажете, че Вилермон е тичал по фусты...

— Е, аз също! Типично за възрастта, нали? Но бъдете спокойни, господа — жени, които не създават главоболия. В известен смисъл, след войната по-скоро ние, мъжете, поставяме въпроса за верността. Във всеки случай, ако това е част от разпита, кажете в какво ме подозирате.

Малаверн изигра възмутен протест.

— Проверяваме и възможността да не е нещастен случай...

Роже се разсмя:

— А какво? Убийство? Хайде де! Не говорите сериозно!

— Самоубийство.

Този път лекарят избухна:

— Абсурд! Пол нямаше никаква причина да слага край на живота си. Още повече по този начин! В болницата имаше много по-добри възможности да го направи — по-лесно, по-сигурно и много по-безболезнено.

Сериозните и строги лица на двамата полицаи говореха, че не приемат аргументите му. Изведнъж се почувства зле. Какво ли знаеха? Какво ли щяха да му съобщят накрая? Не, нямаше причина за

безпокойство. Залозите бяха направени, той държеше своите карти и нямаше начин човек като професор Малан да се отрече от думите си.

— Дори ако е самоубийство, в което аз лично не вярвам, държа да уточня — не виждам нищо подозрително в действията си.

— Докторе — заяви Реналди тихо, — сигурно сме пропуснали да ви кажем, че провеждаме обичайното полицейско разследване. Все пак между нещастен случай и самоубийство има разлика, дори когато резултатът е един и същ.

— За кого е това разследване? Пол нямаше семейство, само някакъв слабоумен стар чичо, който би трябвало да бъде доста доволен от случилото се!

По лицето на Малаверн се изписа мъчително смущение.

— В това разследване има още нещо, което узнахме, и което поставя сериозен проблем. Докато ни съобщите истината. Реналди, кажи му ти...

— Е, добре — започна Реналди, — когато сте се качили на Синял, някакъв мъж от хотел „Еделвайс“ ви е наблюдавал с бинокъл. Следял е цялото ви придвижване. Видял е инцидента така добре, както и вие, който сте бил на местопроизшествието.

— Това не е ли доказателство за моята искреност?

— Несъмнено, несъмнено... Но свидетелят също така е видял, че вие сте клекнал до жертвата. Видял е, че разкопчавате дрехите му...

— Не мога да го преслушам по друг начин.

— И... също така, че сте пребъркал първо неговите джобове, а после и своите.

— И какво? Какво следва от това?

— Не сте ли взел нещо от умиращия. Не знам какво, пари, предмет. Нещо компрометиращо?

— Компрометиращо за кого, за какво?

— Това са въпросите, които задаваме и ние.

Роже вдигна рамене, прикривайки колкото е възможно по-добре безпокойството и страха си. Какво още знаеха те? И какво точно е видял свидетелят от хотел „Еделвайс“? И за какво всъщност се намесваше този човек? Нали все едно, че е присъствал на инцидента, нали е видял, че наистина е нещастен случай?

— Нищо не съм взимал — каза той. — И не зная за какво говорите.

Извади нова цигара и с удоволствие забеляза, че я запали със сигурна ръка. Полицаите седяха мълчаливо, но не го изпускаха от очи. Как да си обясни мълчанието им? Бяха ли повярвали? Или търсеха нови коварни въпроси, за да го хванат в капана?

И внезапно той премина в настъпление:

— Ако имате съмнения, срещнете ме с този прословут свидетел. Надявам се, че сте го посетили и не сте пропуснали да го помолите да ви предостави бинокъла си — задължително за едно безупречно разследване. Така че сте наясно — от такова разстояние, колкото и мощен да е бинокълът, трудно могат да се проследят точните движения на човек, надвесил се над ранен. Моите действия не бяха само на лекар, всеки би постъпил като мен, за да окаже първа помощ.

Малаверн се съгласи с леко поклащане на глава. Реналди рязко подскочи в креслото, сякаш нещо го ужили.

— Сред документите, намерени у Вилермон, имаше шофьорска книжка и карта за самоличност. Но на снимките на тези документи той няма мустаци.

— Тези снимки са стари. Преди известно време той реши да си пусне мустаци. Не се ли сетихте за това? Жандармите, които вдигнаха трупа, не са ли забелязали, че е с мустаци.

— Лицето беше направо размазано — обясни внезапно Малаверн, — но наистина имаше мустаци.

— Тогава защо задавате идиотски въпроси?

— Защото вашите мустаци, докторе, изглеждат едва-едва наболи. Не са добре оформени.

Роже се удари весело по бедрото:

— Ето ти една добра причина! — възкликна той. — Трябва ли да разбирам, че ме подозирате в присвояване на неговата самоличност — възползвал съм се от нашата прилика и дори съм го убил! Или да се изразя по-ясно — извършил съм трансфер на самоличност.

— Ние наистина разглеждахме тази възможност — съгласи се без заобикалки Реналди. — И е много лесно да се уверим. Трябва само да сравним пръстовите отпечатыци за идентификация...

Сърцето на Роже спря, буца заседна в гърлото му, но докато търсеше подходящ отговор, Малверн каза:

— Но ви повтарям, че това е само едно обичайно разследване. Кажете ми, докторе, вие и Вилермон много ли държахте на тази

прилика? Подпомагахте ли я с нещо?

— Често се забавлявахме с нея. Но не чак дотам, че да я засилваме.

— По повод на мустаците... Нямаше ли да е по-просто в случай, че наистина не сте се стараели да засилвате приликата си — единият да е с мустаци, а другият без?

Денис върна усмивката върху лицето си:

— За да уточня всичко — обясни той меко, — това ни помагаше най-вече да разменяме завоеванията си. Много жени, които идват сами в планината, са склонни към авантюри. Пол имаше голям успех сред жените, много повече от мен. Притежаваше изкуството да прелъстява, търпението, страстта. Аз не съм такъв. Мисля, че любовта, или по-скоро ухажванията, са досадни. Пол вършеше тази работа, а аз, в качеството си на двойник, обирах зрелия плод, който той отглеждаше, така да се каже.

— Това никак не е морално — забеляза Малаверн.

— Жените, за които говоря, също не бяха морални. Ние бяхме във ваканция, а когато е във ваканция, човек се забавлява, нали така? Нали същото си казват и жените?

— Винаги ли успявахте да ги заблудите?

— Често.

Роже погледна часовника си.

— Отговорих ли на всичките ви въпроси? — осведоми се той. — Имам нужда от почивка.

— Още минутка, докторе. Ето че сме далеч от версията за самоубийство...

— Вие го формулирахте, не аз.

— Сведенията, които получихме за Пол Вилермон, го характеризират като сериозен, отговорен, дори строг. Във всеки случай без склонност към шегички и закачки. Това, което вие разказахте за поведението му, особено към жените, никак не се покрива с тази представа. Беше ли той — да или не — цар на закачките или сериозният човек, който ни описаха.

— Разтегливост на показанията! — шеговито заяви Роже. — Разпитайте Проспер, съдържателят на хотела, и той ще ви каже, че е познавал Пол като весел и жизнерадостен. Аз бих казал, че малко прибързано беше узрял, но пък бъдещата му професия го налагаше.

Когато обаче имаше свободно време, той бързо сваляше преднамерената сериозност. Нещо като оттегляне, възстановяване.

— Така! — настоя Малаверн. — Тук вие не сте усетил Вилермон да е бил напрегнат и разтревожен?

— Не, разбира се. Защо е трябвало да бъде така?

— Защото, докторе — каза натъртено Реналди, — Вилермон е имал неприятности. И затова ние обмисляхме версията за самоубийство. Покажи му писмото, Малаверн. Изпратиха ни едно анонимно писмо в Гренобъл...

— И вие разследвате анонимни писма?

— Не можем да си позволим да пренебрегваме нищо.

Малаверн му подаде лист хартия, който извади от портфейла си. Роже прочете:

„До инспекторите, натоварени с разследването на смъртта на Пол Вилермон.

В интерес на истината не вярвам в нещастен случай. Имам основания да смятам, че това е самоубийство. Пол Вилермон се бе забъркал в афера с наркотици. От болничната аптека, която той обслужваше, изчезнаха ампули с морфин и кокаин. Разкриха го. Не зная какви доказателства е представил, за да няма по-нататъшно разследване по случая, но е факт, че професор Малан го зачерта от списъка на студентите си. И мисля, че получи молбата му за напускане на Факултета. Впрочем, той обяви, че прекъсва следването си. Толкова близо до целта, това бе странно. Всичко се пазеше в голяма тайна, но професорът беше принуден да даде на представителите на правосъдието всички обяснения, които те са били в правото си да поискат“.

Този мръсник Ардоан! — помисли Денис. — Типично в неговия стил!

За миг той видя озлобения, ревнив и коварен лаборант, враг на младостта, на всички студенти по медицина, които завършваха успешно учението си, докато той неизменно се проваляше.

Той равнодушно върна листа на инспектора.

— Вие, разбира се, не познавате този почерк? — попита Малаверн.

— Разбира се. Ненавиждам този вид писания, защитени от анонимността. Още повече, че съдържанието ми изглежда абсурдно. Не може да става въпрос дори за отмъщение. Как да си отмъстиш на мъртвец. Явно е дело на някой безумец — човек, болен от параноя с комплекс за несправедливостта на съдбата, откъде да знам?

Той въздъхна и попита студено:

— Защо не се обърнахте към професор Малан? Само той би могъл да ви отговори.

— Вчера разговаряхме с него по телефона. Професорът каза почти същото като вас... Все пак ни се струва, че имаше неща, за които умишлено премълча.

— Какви неща?

— За ампулите с наркотици. Според него това е било едно недоразумение — те били унищожени по невнимание, което пък довело до наказание на виновника, сиреч Вилермон.

Този път Денис си пое дълбоко въздух.

— Работил съм с Вилермон под ръководството на Малан. Мога да ви уверя, че професорът е един безукорно честен човек. Заклет католик, той не е способен на сериозна лъжа.

— Сериозна? Това вече е извъртане!

— Искях само да кажа, че е способен да излъже единствено болен от фатално заболяване, за да поддържа духа му. Страхувам се, че писмото на този ненормален ви е загубило само времето... Напразно... Моето не се смята, аз съм във ваканция. Ще ви кажа обаче, че тези безумни обвинения ме ядосват. Защото няма и час, откакто изпратих нещастния си приятел в последния му път...

Изрази се студено, решително, със стиснати челюсти. С какво удоволствие би размазал уродливата физиономия на стария лаборант!

— Докторе, ние съзнаваме, че считате нашето посещение връх на безочието — запъна се жалко Реналди. — Нашата професия често е мъчителна и за да издържиш, не трябва да си нито много чувствителен, нито много деликатен.

Той стана. Малаверн също.

— Ще ни извините — измърмори. — Това, което направихме, трябваше да бъде свършено.

— Не трябва ли да подписвам някакъв документ?

— Няма нужда. Случаят е приключен...

Не посмяха да му протегнат ръка и той остана да ги наблюдава как се отдалечават, доволен, че е имал последната дума.

Още едно препятствие зад мен — каза си той.

---

[1] На френски Денис се пише Dennis. — Б.пр. ↑

[2] Офталмология — клон от медицината, наука за окото и очните болести. — Б.пр. ↑

III

След доста яростни опити моторът запали. Роже излезе пред входа и видя как черната кола изчезва по посока на Шамрус. Гостите на хотела се прибираха със ски на рамо. Всички знаеха, че е приятел на загиналия при злополучния инцидент на Синял. Беше им благодарен, че го поздравяват само с бегло кимване.

Влезе. Проспер го очакваше, за да го заведе, както си помисли в първия момент, при жена си. Но съдържателят пристъпи до него и доверително му подхвърли:

— Ще ме извините, но без да искам чух част от разговора. Тези ченгета са непоносими. Да проявяват такава придиричливост дори там, където знаят със сигурност, че няма нищо... Едва се сдържах да не се намеся! И щях да им кажа, че господин Вилермон беше голям веселяк! Точно тъй! Душата на компанията! И тези подозрения. О, направо побеснях...

— Забравете за това. Случаят е приключен. Искате ли да хвърля поглед на гърлото на жена ви?

— На драго сърце, ще ви заведе...

Изкачиха един етаж. Стаята на собствениците беше зад един неосветен ъгъл на коридора. Изпреварвайки Роже, Проспер отвори вратата и извика:

— Жермен, докторът...

— Не трябваше да го безпокоиш за такава дреболия.

— Напротив! Доктор Денис ще те прегледа.

— Влезте тогава.

Жената не беше в леглото. Тя седеше пред тоалетката и внимателно подреждаше русите букли на прическата си. Беше напудрена и гримирана, като че ли възнамеряваше да слезе за поднасянето на обяда. Но все още беше по халат, бледозелен на цвят, който би разкривал формите, все едно че е гола, ако не беше блузата, която носеше отдолу.

Тя се изправи с разиграно смущение.

— Проспер не трябваше да ви безпокои, но той се паникьосва за най-малкото нещо! Като че ли е за първи път.

Тя показа камината, в която весело пращеше буен огън.

— Винаги се страхува, че ще настина. Вярно, дървата все не достигат, но с централното отопление не е студено, нали? Е да, но това не го задоволява, държи на огъня. Отпред пече, отзад сече.

— Мерила ли сте температурата си?

— Никога не вдигам температура.

— Много хора казват така! Имате ли термометър?

— Проспер, донеси го. Трябва да е в аптеката в банята.

— Тичам! — и излезе.

Роже хвана Жермен за китката и я принуди да седне.

— Нямам шпатула — каза, — но в онази купа виждам лъжичка. Тя ще свърши работа.

Жермен вдигна към него очите си — повече сиви, отколкото сини, напрегнато го загледа и запремигва. Беше много хубава жена и човек можеше да ѝ даде години, поне с петнайсетина по-малко от тези на мъжа, без да рискува, че преувеличава. Зрелостта приятно закръгляше формите ѝ, към които — както той знаеше — приятелят му не бе останал безразличен.

Тя бе жива, весела, остроумна. В очите ѝ имаше топлина, а това улесняваше закачките с нея. Пол не бе пропуснал да ѝ подхвърли няколко умело подбрани двусмислени реплики, а когато Проспер обърне гръб — и да я попритисне в някой ъгъл, за да си открадне целувка, която тя едва ли би му отказала.

Докато той се шегуваше с нея, леко и игриво, тя се смееше и протестираше с престолено възмущение, като че ли да привлече вниманието на гостите на хотела и по този начин да изложи на показ своята невинност. Но когато той, вече не на шега, я сграбчваше жадно в някой коридор, тя не вдигаше никакъв шум, напротив, около нея тишината сякаш се съгъстяваше.

Докато тя мируваше зяпнала, той прегледа гърлото ѝ и се чудеше дали приятелят му е успял да доведе нещата докрай. Дали ухажването му е завършило само със забавно опипване или беше спал с нея. Вероятността не беше малка. В дните, определени за зареждане с продукти, Проспер тръгваше в ранни зори и нищо не пречеше на Пол да притича при веселата хотелиерка, в още топлото съпружеско легло.

С едната си ръка придържаше брадичката ѝ, а с другата натискаше езика, като използваше дръжката на лъжичката, когато Жермен стисна крака му между колената си. Жестът не беше нито случаен, нито предизвикан от страх, защото беше настойчив, подканящ.

— Много пушите — заяви той отегчено. — Сливците ви са силно възпалени. Фоликуларен ларингит. Много цигари и, без съмнение, много алкохол...

— Сериозно ли е?

— Не. Ще ви дам нещо, което ще ви облекчи.

Засега се държеше все едно не забелязва нищо, все едно приема, че натискът на краката ѝ върху неговия е само за опора. Но при опита му да се освободи, тя силно стисна колена и той замръзна. И когато забеляза огромните очи на Жермен, които търсеха погледа му, той изпита такова смущение, че не посмя нито да избяга, нито да отвърне без колебание на поканата.

Внезапно до тях достигна шум от падане на някакъв предмет в съседната стая.

— Този дебелак! — глухо възропта младата жена. — Колко е несръчен! Изпочупи всичко!

Но разтвори краката си и го пусна. В същия миг Проспер блъсна вратата, размахал термометъра в ръка.

— В аптечката е пълен хаос!

— А, ти никога нищо не можеш да намериш — подхвърли му тя заядливо.

— Е, докторе? — попита съдържателят с тон, в който се прокрадваше лека тревога.

— Няма нищо. Но за известно време никакви цигари и никакъв алкохол.

— Мога да не пуша — заяви Жермен намръщено. — Но за алкохола... Не мога все пак да откажа една чашка на някой клиент! Какво ще стане с търговията?

— Имате отличен повод: дните, в които е забранено сервирането на алкохол...

Тя стана.

— Трябва ли да премеря температурата си?

— Задължително!

Тя взе термометъра от ръцете на съпруга си и се отправи с недоволен вид към леглото, като на минаване подхвърли:

— Ти по-добре се върни и си гледай работата. Клиентите имат повече нужда от теб, отколкото докторът.

— Права си. Тръгвам. Докторе, излекувайте ми я...

И докато Проспер затваряше вратата зад гърба си, тя вдигна покривката от леглото и я метна настрани. След това застана неподвижна и се послуша. И още неминала минута, каза.

— Надявам се, че вече е долу!

Тогава постави термометъра на нощното шкафче и се сви на кълбо в леглото. Халатът ѝ се бе отворил и разкриваше добре оформено бяло бедро. Роже забеляза началото на целулит, който все още го поддържаше стегнато. Точно толкова, че да изглежда възбуждащо.

— Няма смисъл да продължаваме тази комедия — каза тя. — Ела, седни до мен...

Тя протегна ръка, за да го привлече към себе си, но той не помръдна.

— Какво ти става днес? — попита тя. — Измислих тази ангина, за да те видя насаме. Не ти ли харесва идеята? Не може да си се хванал... Да не губим време!

Роже се опита да реагира, все едно че нищо не се е случило. Но разбра какви са били отношенията между приятеля му и Жермен. Да се измъкне означаваше да породи съмнения, да събуди подозрения. Докато още се колебаеше, тя вече бе хванала ръката му и като се обърна, го събори до себе си върху леглото.

— Проспер може да се върне всеки момент! — запротестира той, без да бъде категоричен. — Той ще се усъмни, ако се задържа тук повече.

— Глупости! Познаваш го... Не мисли за друго, освен за сосовете си и за пелиновия си ликьор...

— А и нямаме време — настоя той.

— Ами хайде тогава! Ще бъда бърза, ще видиш! Утре няма да пазарува. Разбрал се е с шофьора... А толкова те желая.

— Моментът не е подходящ!

— Ето че трябва да те моля. — Гласът ѝ бе смирен, но си оставаше предизвикателен.

Усети известно неудобство. От тежестта на младата жена матрактъ беше леко хлътнал, което наруши равновесието на Роже и го наклони към нея. Обърна глава. Беше изправен на ръба на примамлива катастрофа, на тайно желана катастрофа.

Жермен разтвори халата си и придърпа деколтето на блузата си, като разкри пищните си закръглени гърди, които все още изглеждаха добре.

— Знаеш — промълви той нерешително, — днес... Нямам особено желание за това. Постави се на мое място!

— Къде се дяна твоята неутолима страст? Хайде, ела!

Тя обгърна врата му и го притегли към себе си. И устата ѝ веднага покри неговата. Бе толкова сочна и мека, че той, стъписан от изненада, усети за миг мозъка си като парализиран. После отстъпи, подчинен на свой ред на чувственото опиянение. Допирът на тази нежна и стегната женска плът го възбуждаше по един прелестен, непреодолим начин. Страхът, че Проспер може да се появи всеки момент, избистри за малко ума му, но когато Жермен с последно усилие вдигна нагоре халата и блузата и разкри корема и широко разтворените си бедра, кръвта му закипя.

— Люби ме! — заповяда с дрезгав глас тя. — Побързай! Но този път бъди нежен, моля те. Същински варварин си, когато се развилнееш. Причиняваш ми болка...

— Това е лудост! — опита да се измъкне. — Проспер...

— По дяволите Проспер! Помисли за мен... И не ме хапи! Тези синини ще предизвикат подозрения...

Тя повдигна още по-нагоре леките си одежди, за да му покаже.

— Виж... тук... тук... и тук. Ти го направи, дивако! Доста трудно ми беше да ги скрия от Проспер. Хайде, ела! Ела нежно...

Пръстите ѝ настойчиво го разкопчаваха. Беше прекрасно. При всяко докосване настръхваше. В същото време в пламналия му мозък се вихреха хиляди въпроси. Изнасилваха го. Защото беше объркан, но толкова приятно объркан. Неочаквано бе разкрил, че приятелят му съвсем не е бил нежен и внимателен любовник. Любил се е като звяр. Би могъл да си припомни за това, ако се наложеше...

Жермен бе успяла да го разкопчее и тази първа победа я задъхваше. Той се претърколи върху нея.

— Скъпи! — потръпна тя.

Очите на младата жена се притвориха в очакване на приближаващото удоволствие и наситената синева на ирисите ѝ леко се засенчи, като небе пред буря. Внезапно тя се опомни, за да го подкани.

— Ела смело. Не ме пази. Заклевам се, че няма да викам...

И се потопи в сладострастния ураган, докато той внимателно проникваше в нея, без да бърза, сякаш следваше напътствията ѝ. Тя замята глава, прехапа устни и избухна в стенания, които се превърнаха в глухо ръмжене. Той поиска да се отдръпне от нея, но тя го задържа с бедрата си.

— Искам да имам дете от теб — промърмори тя с пламенна усмивка.

Тези думи го върнаха на земята. Отново се сети за Проспер. Не биваше да разбере какво се е случило. Колко време бе необходимо на един лекар, за да установи една ангина?

Най-после той се облече.

— Беше много по-добре от друг път — весело го поздрави тя. — Значи можеш да бъдеш внимателен, когато искаш. Но и необузданата любов е нещо хубаво, отбележи си го. Ти ме научи така да се любя, но с нищо не бива да се прекалява, а ти понякога се увличаш, нали знаеш?

Тя свали блузата, загърна халата си и седна в леглото, облегната на възглавницата като болна.

— Трябва да ти кажа нещо — започна тя.

Той учудено я изглежда, докато вътрешно се тревожеше какво още му предстои да узнае.

— Виж, след инцидента... Е, добре, някой се обади от хотел „Еделвайс“, за да ни предупреди. Изглежда някакъв клиент ви е наблюдавал с бинокъл, горе на Синял. Видял е всичко и е разпознал, че сте наши клиенти. Каза ни: „Единият от близнаците връхлетя на дърво с такава сила, че вероятно е починал на място“.

Направи малка пауза, усмихвайки се тъжно.

— Помисли ли какъв удар бе това за мен. Аз разговарях с него... За малко да припадна. После започнах да се моля. Не исках ти да си мъртъв... Виждаш ли, молбата ми бе чута...

Тя стана сериозна и поклати глава:

— Не аз съм причината за нещастията на приятеля ти. Все пак съдбата му е била предопределена, нали?

— Искаш ли да не говорим повече за това?

— Искам да разбереш колко държа на теб! И знаеш ли, започнах да дебна навън завръщането на живия и продължавах да се моля това да си ти... И тогава те забелязах в далечината. Тогава още веднъж за малко да припадна... Не те разпознах... Това не беше твоята походка... Не беше твоят ръст! Бих се заклела, че е Вилермон... Обезумях... Когато пристигна пред хотела, аз бях с Проспер и другите разтревожени гости. А ти дори не ме погледна. Така се беше затворил в черупката си! А аз не знаех дали си ти. Ти!... Разбирах добре, че ти не би могъл да ме успокоиш с дума или с усмивка пред толкова много народ... Всички се измъчвахме от същата неизвестност... Мисля, че Проспер тихо те попита: „Кой?“. За щастие ти каза: „Моят скъп приятел Пол току-що загина в планината. Трябва да се обадим в полицията“. Тогава, о, какво облекчение изпитах! Започнах отново да дишам.

Роже спокойно извади една цигара от пакета си и я запали. Жермен енергично разтърси глава и закокетничи:

— Все пак — започна тя превзето, — можеше да намериш една добра дума за мен. Нищо! Нито някакъв знак, нито поглед... Зная, че си бил потресен, но ако беше пожелал, можеше след това да намериш поне десетина повода да се обърнеш към мен. А ти се държеше така, сякаш не ме забелязваш! Не съществувах повече. И все пак, доставях ти удоволствие, нали? Ти виждаше само Проспер. Сякаш беше гузен, че си го направил рогоносец!

— Моля те, не говори толкова високо. В твоя скъп хотел се чува всичко. — И като снижи сам гласа си, продължи. — А сега сигурна ли си, че току-що не си се любила с Пол?

— Каква глупост! — избухна тя. — Като че ли човек може да се заблуди в тези неща.

Възбудата от прегрешението неочаквано започна да заличава в съзнанието му спомена за драмата и затрудненията. Отпуснат, почти весел, той се освободи дори и от страха от Проспер. Въпреки всичко той имаше право да разговаря с Жермен. А около нещастния инцидент не липсваха теми за разговор и тя можеше да му каже неща, които сигурно да му бъдат от полза.

Усмихна се малко присмехулно.

— Да предположим — предизвика я, — че някоя сутрин, докато мъжът ти пазарува, вместо аз, при тебе дойдеше Пол? Щеше ли да

направиш разлика?

Тя зяпна и се опули насреща му. Тази възможност я задави. Не ѝ бе хрумвала. Започна бързо да премигва: представата започна да си пробива път в мозъка ѝ, като отваряше нови, неподозирани картини.

— Откъде да знам? — каза най-после. — Подобна мисъл сега ме притеснява. Сигурен ли си, че винаги си бил ти?

— И аз ще ти кажа — откъде да знам?

— Изглежда така, сякаш ти е все едно. Никак ли не си ревнив?

— Ако си се отдала на Пол с мисълта, че той съм аз, защо да ревнувам?

— Напъха ми тази идея в главата и сега не мога да престана да мисля за това. Как да знам?

— Ако бяхме водили на отчет нашите срещи, можехме да сравним датите, но за съжаление аз не съм го правил. А ти?

— И аз не съм! Никога не ми е хрумвало подобно нещо.

Тя стана и се приближи до него. В зениците ѝ се мярна някаква сянка, смущение, което той забеляза. За него това беше сигурен знак за хаоса в мислите и чувствата ѝ.

— Не знам какво си мислиш за мен — каза тя пресипнало, ноздрите ѝ потръпваха, — но възможността, че съм принадлежала на някой друг, а съм мислила, че си ти, ме възбужда...

— Виж ти! Преди малко ми каза, че не можеш да се излъжеш за тези неща.

Тя не отговори. Той сякаш постави пред нея проблем, който тя отдавна се опитваше да разреши и отново възбуди съмнение, което пораждаше възхитителни усещания.

— Трябва да слизам — каза той.

Изведнъж тя избухна в смях:

— Не е възможно да ви сбъркам — възкликна тя. — Никога не си идвал тук. Много добре знаеш, че когато Проспер излизаше, аз притичвах до стаята ти. А тук вече аз никога не мога да сбъркам. Можеш да бъдеш сигурен!

IV

Когато слезе в салона, клиентите почти се бяха разотишли. Проспер, както винаги усмихнат и словоохотлив, притичваше от маса на маса с бяла шапчица на главата и мазна кърпа под мишница. Забеляза Роже и се упъти към него с леко обезпокоено лице:

— Е, как е болната?

Гласът му преливаше от тревога и Роже за миг съжали този човек, който не подозираше за злочестината си.

— Напразна тревога. Няма температура... Бъдете спокоен.

— Забавихте се и започнах да се притеснявам дали не се е оказало нещо по-сериозно.

— Абсолютно нищо.

— Да ви призная, не му умувах много. Млад лекар като вас си има методи за лечение. Хайде, една чашка пелинов ликьор ще ви отвори апетита.

— Не, благодаря. Късно е и предпочитам да мина без аперитив.

— Господи, къде ли ми е главата днес? — възкликна хотелиерът и свойски го хвана за ръката. — Има поща за вас... Момент, сега ще ви я дам.

Той притича до рецепцията, разрови преградената по стаи кутия и се върна с два пакета писма.

— Ето вашите — каза той. — А другите са за бедния господин Вилермон. Какво да ги правя?

— Ако е посочен адрес, върнете ги на подателя. А тези, които нямат, изпратете в полицията.

— А ако ви помоля да свършите вие тази дребна работа, докторе?

— Добре, дайте ги...

Той взе писмата и се запъти към една от масите. Още снощи бе помолил за друга маса; за да не седи пред вече празното място, заемано преди от неговия приятел.

Хвърли разсеян поглед на менюто, поръча и се зарови в писмата. Първо тези, адресирани до Вилермон. По бланките разпозна

обичайните съобщения за движението на банковата му сметка. Нищо интересно: „Да се прати на подателя“. Върху друг плик забеляза нечетливите йероглифи на Тардиф с бележка: „Да се препрати“. Портиерката бе задраскала адреса в Париж и бе добавила този в Алпите. Роже сложи писмото настрана, питайки се какво да го прави.

Пощата на името на Денис бе по-голяма. Пликове с лабораторни проспекти. Два от тях превъзнасяха качествата на нови лекарства и уведомяваха за предстоящо посещение на представител на компанията. Друга рекламна брошура препоръчваше уплътнители на врати и прозорци за изолация от студения зимен въздух.

Измачкана пощенска картичка от Антиб — изглед от укреплението Каре и на втори план плаж с къпещи се сред закотвени лодки. Панорамната снимка бе най-малко отпреди шест години. Роже прочете следния текст.

„Времето е прекрасно, слънцето — пролетно. А ти съобщавам това, за да те накарам да съжаляваш, че не ме придружи. И ако можеш да го понесеш, тук предлагат страхотни сладкиши, както преди войната. Уви, след два дни се връщам: Ще ти се обадя, като пристигна. А дотогава те целувам по мръсната лицемерна муцуна.

Жаки.“

Плик голям формат, със зеленикав цвят, марка с герба на Хаити: топове, знамена, кокосова палма и шапка на освободен роб. Адресът бе написан на допотопна пишеща машина, чиито изтъркани букви образуваха неравни редове. Това бе най-интересната част за Денис. Тъкмо щеше да отвори писмото, когато донесоха ордьовъра. Уф! Имаше много време. Събра пликовете и ги пусна в джоба си. Апетитът му се отвори още с първите хапки. Впрочем, обявената от Проспер патица с маслини беше вкусна и му правеше чест. Но той отказа сирената и десерта, като завърши с много силно кафе.

Стана от масата, но винаги внимателният Проспер го пресрещна, за да му предложи със заговорнически вид някакъв ликьор от Савоя от личните си запаси. Нетърпелив да остане сам, Роже отклони поканата.

Но веднага разбра, че няма да успее да се измъкне толкова бързо. Защото съдържателят отново го задържа.

— Сигурно си мислите, че прекалявам — каза той. — Нали вие ще се погрижите за кореспонденцията на господин Вилермон? Е, добре, но той има и багаж... Мога ли да го донеса във вашата стая?

— Смятам, че това е работа на полицията.

— Ще ги попитам тогава... Но въпреки всичко не бихте ли хвърлил един поглед? В случай, че държите да запазите някакъв спомен от вашия скъп приятел...

— Сега всичко принадлежи на чичо му. Предложението ви е добронамерено, но да не забравяме, че това би било злоупотреба.

— Хайде, докторе! Няма никого да ощетите, ако вземете някоя дреболия. Предмет без стойност, спомен от близък приятел...

Роже погледна с умиление сърцатия мъж, докато в себе си се чудеше дали би искал да задържи нещо. В оскъдния му багаж нямаше нищо ценно, нищо, което да желае. Той бе решил да изличи от паметта си дори спомена за предшестващите седмици. И за тази цел първата му грижа трябваше да бъде да се отърве от всичко, което би събудило и най-смътния спомен. И да не позволи да го нападат неканени възпоменания, които преди изобщо не биха го впечатлили, но сега можеха да се възкресят със странна упоритост. И най-вече тези, които навремето бяха предизвикали силни усещания.

— Не, благодаря — отсече той. — Обадете се на полицаите. А като спомен ще запазя само вашето внимание.

— Много сте любезен... И още нещо, докторе. Бъдете сигурен, че Жермен и аз ще се грижим за вас, но се страхувам, че вие не държите да останете дълго тук...

— Така е. Ще съкратя ваканцията си.

— Разбирам. Решил ли сте вече кога?

— Само не се притеснявайте. Искане ми се да е колкото може по-рано. Например утре.

Руменото лице на хотелиера потъмня и той поклати глава.

— Ще ни бъде мъчно — отрони той и добави. — Вие не познавате добре пътя. А и времето... Особено ако тръгнете рано, снегоринът няма да е минал, а снегът продължава да трупа... Вижте какво ще ви предложи. За утре имам уговорка с шофьора на автобуса — той да напазарува вместо мен — само трябваше да вземе списъка с

поръчките... Но ще го уведомя, че сам ще го направя, тъй като имам и друга работа. Разбирате ли? Ще мога, ако ви е удобно, да ви придружа. Ще карам пред вас, а вие ще следвате коловозите от колата ми. Мога да отида до Гренобъл.

— Вие наистина сте страхотен, Проспер!

— Само трябва да станете раничко. В пет!

— Отлично!

— Мога да ви дам и петнайсетина минути отсрочка, колкото да приготвя закуската. Ще дойдете в кухнята и ще се измъкнем, без да будим никого.

Развълнуван, Роже постави ръцете си върху раменете на добрия човек, изпълнен с искрено съжаление, че го е измамил против волята си.

— Не зная как да ви се отблагодаря — каза той. — Но искам да ви помоля за още нещо: да не казвате на никого, че си тръгвам.

— Няма проблем. Но защо е тази тайнственост, по дяволите!

— Някои хора може би ще държат да се сбогуват с мен, а аз изпитвам ужас към този род излияния!

— Това важи ли и за Жермен?

— Естествено! Тя е очарователна, услужлива, но нали знаете колко са бърбиви жените.

— Добре! Но съм сигурен, че ще побеснее и аз ще го отнеса. Мога да ѝ кажа, че нещо ви е прихванало през нощта...

Роже се прибра в стаята си. С отварянето на вратата нетърпението му да прочете писмата обаче намаля и той ги захвърли на масата. Камериерката беше оставила капациите на прозорците откrehнати, след като бе оправила стаята. Той ги разтвори широко и в същия миг отблясъците на снега изпълниха стаята със студената си светлина. В далечината по пистата Синял бързо се спускаше черна точица. Скиор, чийто устрем не можеше да бъде спрял от нещастния инцидент.

Изведнъж почувства умора и реши да полегне, но внезапно промени намерението си и се изправи пред малкото огледало над умивалника. Не беше се поглеждал тези два дни. Бръснеше се опипом и само плисваше няколко шепи вода върху лицето си.

— Пред теб е лицето на един подлец, погледай го малко! — изрече той с искрена омраза, която го смути.

Прокара ръка по бузите си и усети хлътването им, после по едва наболите мустачки, които му напомниха за железни стърготини. Черните му очи горяха с блясък, който хората отдаваха на интелигентността му. Намери лицето си за приятно, въпреки малко дългия орлов нос, който в действителност беше тази особеност, пораждаща голямата прилика с Пол. *Красиво, но неизразително лице* — призна той бездушно, безучастно.

Такъв ли съм бил и преди? — попита се.

Не си спомняше вече. Не се гордееше със себе си. И ако имаше възможност, би заличил последните часове от близкото си минало. Би тръгнал от нулата. Колко банално!

Как стана така, че за една минута той взе това фатално и необмислено решение? Той — винаги толкова проникателен, толкова пресметлив!

Хвърли един окуражаващ поглед към отражението си и приближи лице към огледалото, чиято повърхност се замъгли от дъха му. И през мъглата зърна очите си.

— О, това си ти! — вече гласно заяви той. — Ти направи това. От подлост, от безнадеждност. Ти прие тази роля с гласа си, с тялото си, като подложи сърцето си на унижение!

Отправи си усмивка, която трябваше да бъде презрителна, но констатира — за миг стъписан — че чертите му се отпускат и изражението му се смекчава.

Не! — възрази в мислите си. — *Не съм подлец. Не преча никому. Не оцелявам когото и да било. Аз съм само фактор на фаталността. Може би случилото се е било вече записано някъде в анализите на съдбата или върху дъсчиците на демиург^[1]. Ние сме само несъзнателни посредници между боговете, които с незначителен жест обръщат наопаки всичко, в което вярваме или сричат престоли.*

Късметът и нещастieto се раздават без наше участие. Невидими за човека, затворени в кутийки... И ние никога не знаем кой дявол ще ни накара да ги отворим...

Най-накрая се откъсна от огледалото с горчиво стиснати устни, а мислите му се отправиха към Жермен. В друго време авантюрата би била забавна. Непредвидимото, дръзко безсрамие на тази жена,

объркването ѝ, после убедеността ѝ развеселяваха — както прекрасните новели в „Декамерон“^[2]. И въпреки удоволствието, което бе изпитал, той се почувства обезсърчен. По-скоро поради своята слабост и безизходица, отколкото от щедростта на партньорката си.

— Какъв ужас! — каза си: — Колко ли пъти още ще трябва да се справям с подобни ситуации!

Потръпна при мисълта, че младата жена е способна упорито да го преследва. Но навреме се сети, че утре сутринта заминава и почувства облекчение, сякаш се измъква от мрачна тъмница към светли хоризонти. Ще намери ли там покой, задължен постоянно да се преструва?

Той добре си даваше сметка, че не е полезно да разсъждава по този начин, да се сражава сам със себе си. Беше си поставил цел. И сега трябваше да върви право към нея, като пусната от лък стрела. А стрелата, като куршума, може ли да срещне препятствие, да рикошира?

Жребият бе хвърлен. От какво се определя понякога съдбата? Ако той бе носил очила, а Пол не, така ли би било? Би ли го осенила тази идея, ако не му бе хрумнало да си пусне мустаци? Мустаци — каква детинщина! Хлапашка постъпка! Нещо като облог между двамата, вероятно неосъзнато желание да заблудят, да хванат в капана, да осмееят и излъжат някой образцов клиент и да си направят някоя от грубите шегички на студентите медици, изкуство, което Пол владееше до съвършенство.

Забеляза, че е забравил писмата на масата. Взе това от Тардиф и се поколеба. Щеше ли някой да забележи, ако го отвори и унищожи? Кой ще го потърси? Любопитството надделя. И той разкъса плика.

„Драги мой — пишеше Тардиф, — търсих те. Увериха ме, че отдавна не си идвал в «Шоп»^[3], не зная откога. Минах покрай квартирата ти, но там ми казаха, че си заминал на почивка. Като че ли сега е моментът да изоставиш всичко! Тъй като хазайката ти отказа да ми даде адреса, все пак ти пиша, защото ми обеща да ти го препрати.

И така, трябва да те предупредя, че този мръсник Ардоан е пуснал неприятни слухове по твой адрес. С една

дума, обвинен си в трафик на наркотици. Никой не вярва, но понеже се действа с намеци, които дават възможност да се заяви: «Но аз никога не съм казвал това!», не може да се затворят гадните уста на лицемерите. Впрочем ти ще се защитаващ. Затова се връщай бързо и дай заслуженото всекиму. Все пак те предупредих.

Не зная какво тормози Малан, но той вече не е същият. Тормози ни, ругае, когато открито не ни нагрубява. А това съвсем не е в негов стил. Сигурно нещо го измъчва.

Завършвам дисертацията си за постоперативната глаукома при присаждане на роговица. Ще я предам на Малан, когато е в добро настроение и ще си пробвам късмета. Ти докъде стигна с своята? Стискам ти палци!“

Този дрисльо Ардоан! Защо го преследваше с такава злоба? Какво толкова бе направил? Той, който непрекъснато бе оправял тайно грешките му. Ревност ли е?

Щракна запалката и изгори писмото.

Следващото, от Хаити, сигурно щеше да бъде по-интересно. Непозната и неумела ръка бе задраскала адреса: Хотел „Лекол“, 14-бис, улица „Декарт“ за да напише този в Алпите. Отвори го.

Бе написано на лист от ученическа тетрадка със същите неравни и изтрити букви.

„Господине,

Чиновник съм в транспортната служба на Генералното интендантство. Желанието ми е да стана началник на склад на едро. Но затова трябва да положа и издържа специален изпит. В Порт-о-Пренс няма подходящо учебно заведение, където да получа такава подготовка.

Преди две вечери Сервилиус Алексис даде коктейл, където срещнах сестра ви Дафне. Тя ми каза, че скоро ще се върнете. Ако не ви притеснява прекалено и ако не е вече късно, бихте ли се нагърбил да ходатайствате за мен пред дирекцията на Международното училище по

администрация за участие в курсовете им чрез кореспонденция?

Убеден съм, че вашата лична намеса ще бъде резултатна от мое писмо до тях.

Предварително ви благодаря за всичко, което бихте направил за мен.

След едно толкова дълго отсъствие, съмнявам се, че ще се сетите за мен. Ако не се лъжа, вие напуснахте Хаити през 1935 година. Бяхте на седемнайсет, а аз на петнайсет. Дафне беше хлапе на осем или девет, но тя понякога идваше с нас, с Люси, Мари-Луиз, Елен и другите на басейна на Жозефин. Може би тези имена ще ви помогнат да си спомните. Днес почти всички тези момичета са омъжени.

Трябва също да знаете, че всички с нетърпение ви очакват и аз лично ще бъда много щастлив да се видим отново.

Уверявам ви в моята благодарност и уважение.

Мерове Александър
Гран картие женерал де л'Арме
служба Интендантство.

P. S. За да си спомните точно — тогава аз живеях на «Шемен дьо Лалю» заедно с родителите си в къщата, в която някога е живял конвенционалистът Вийо-Варен. Навремето това силно ви впечатляваше. Спомняте ли си?“

Това писмо го накара задълго да се замисли. От него не научи нищо ново, освен възрастта на Дафне. Той лесно направи изчислението: днес тя беше осемнайсет или деветнайсетгодишна. Млада жена. Би било в реда на нещата брат и сестра да не се познаят след десетгодишна раздяла. И с другите момичета сигурно щеше да е същото: тази Мари-Луиз и тази Люси, които вече бяха омъжени.

Почуди се дали да унищожи писмото, защото нямаше никакво намерение да ходатайства пред Международното училище по администрация, както го молеха. Толкова други неща му предстояха в Париж.

Най-после реши да го запази, защото по-късно би могло да представлява интерес по отношение на детайл, който в момента не изглеждаше от значение. Тези подробности биха могли да му послужат за известни сравнения, защото той на драго сърце се отъждествяваше с изследовател или етнолог, впуснал се в проучване на непознати земи, където не би трябвало да пренебрегва и най-дребните напътствия.

За да убие времето, направи още веднъж преглед на багажа си, което му отне малко време. После грижливо подреди всичко, което притежаваше, в двата куфара. От страх отново да не попадне на Жермен, не посмя да отиде до бара.

По-късно вечерта на вратата се почука и младата жена влезе без покана. Тя сияеше. Светлосините ѝ очи блестяха, широката ѝ усмивка оформяше трапчинки на бузите ѝ и разкриваше големи, но ослепително бели зъби.

— О, скъпи! — извика тя, като се хвърли на врата му. — Прекрасно е! Имам една изненада за теб! Отгатни!

Но нямаше търпение да изчака за отговор.

— Току-що чух Проспер да телефонира в гаража, за да освободи шофьора. Значи утре ще пътува за продукти. И ние имаме три дълги часа, само за нас! Какво ще кажеш?

— Нищо, защото няма да участвам... Мъжът ти може да забележи нещо... Може би вече има някакви съмнения... Представи си, че тръгването му е уловка и ни хване?

— Не го познаваш. Той е най-заблуденият рогоносец на света!

— Често ли го мамиш с клиенти?

Усмивката на Жермен се стопи.

— Ти ми задаваш въпроси! А ако аз те попитам за твоите любовници в Париж? Едва ли ти липсват? А аз ревнива ли съм?

— Не, ти си пощръкляла!

— Така ли! — почти сърдито му обърна гръб.

И тогава забеляза върху леглото отворените куфари с натрупани върху тях дрехи.

— Какво? — викна тя. — Какво означава това! Само не ми казвай, че заминаваш!

— Подреждам си нещата — небрежно отговори той.

Погледът на младата жена се местеше от Роже върху куфарите.

— Лъжеш! — заяви. — Ти си толкова небрежен! Камериерката, която впрочем е страхотна мърла, точно се оплакваше, че захвърляш всичко, където ти попадне. Дори един ден намерила слипа ти на полилея... Много се смях. Но вече не ми е смешно.

— Ако искам да замина — попита учтиво той, — кой би ми попречил? Дължа ли някому обяснения?

Този път очите на Жермен яростно заблестяха.

— Внимавай — заплаши го тя. — Аз съм добро момиче, не съм ревнива, но никой още не ме е захвърлял като ненужен парцал. И няма да го допусна!

— Едва ли обаче си мислила, че ще живея в твоя хотел до края на живота си. Хубавите неща винаги свършват.

— Когато ме засегнат, ставам голяма мръсница! Ако ме изоставиш, ще ти причиня хиляди неприятности! И това не са празни думи!

Внезапно той си даде сметка, че тя наистина е способна да си отмъсти по този начин. Да мами, да преследва до край. Но с какво можеше да му навреди? Е, помисли си той, с коварни твърдения би могла да предизвика ново разследване. Спомни си как се беше паникьосал, когато полицаите заговориха за сравняване на пръстовите отпечатащи. И като демонстрира невъзмутимост, той взе цигара и небрежно я запали.

— Аз съм човешко същество — започна Жермен, — и искам да се отнасят с мен по човешки.

— Отлично! — каза той. — Мисля, че за всичко това трябва да се допитаме до Проспер. Какво ще кажеш? Да го извикаме ли?

Ноздрите на младата жена потръпнаха и тя стисна устни. След известно време убийствените искрици в очите ѝ угаснаха и върху лицето ѝ се изписа истинска паника. Внезапно се превърна в малко момиченце, извършило нещо абсолютно забранено. И хванато на местопрестъплението, то отчаяно прехвърля в ума си оправдания, макар че прекрасно съзнава, че едва ли ще намери някое достатъчно убедително.

— Извинявай, скъпи — заекна тя. — Лесно кипвам... Не ми се сърди. Обичам те!

— Дотолкова, че да искаш да ми създадеш проблеми!

— Не съзнавах какво говоря.

— Какви неприятности имаше предвид? — настоя той. — Бих желал да науча...

— Дрънках каквото ми падне! Моля те, не се сърди.

По бузата ѝ се стече сълза. Добре! Сега щеше да се разреве, а той трябваше да я утешава. Несъзнателно постави диагноза: болезнена психическа възбудимост, рязка смяна на емоционални изблици, податлива на влияние, самовнушение, хистерия или перманентно невропатично състояние. Да се лекува предпазливо.

Тя се приближаваше едва пристъпвайки към него, със стиснати ръце, умоляваща, с треперещи устни. Той внимателно обгърна раменете ѝ и почти нежно заговори:

— Клета Жермен, какво очакваше от нашата връзка? Проспер е прекрасен човек. Със златно сърце. Той те обожаваше. Съвестно ми е, че съм го мамил.

— Ти го съжаляваш?

— Не съм казал това. Той не заслужава презрението, с което ти се отнасяш към него.

Тя се облегна на гърдите му и замря. След известно време примирено попита.

— Значи е вярно, че заминаваш?

— Забрави ли за случилото се, че Пол беше мой приятел... И че — излъга той, — трябва да уредя доста формалности, свързани с неговата смърт?

— Всичко забравих. С изключение на това, че заминаваш... че не ми каза нищо... Кога?

— Вероятно утре сутринта. Ще карам след фургона на Проспер.

Тя потрепери в ръцете му. Той почти весело заяви.

— Но тук за мен се грижиха добре и ще се върна — обеща той.

Тя се откъсна от него.

— Ще дойдеш пак! Заклеваш ли се! Ето това трябваше да ми кажеш... Тогава кажи ми довиждане...

Гласът ѝ прозвуча дрезгав и настойчив. Ръцете ѝ се вкопчиха в него и без явно да проличи, тя го поведе към леглото. Той разбра какво искаше и какъв вид сбогуване желаше. Но съвсем не беше склонен да я има отново. Веднъж се бе оставил на желанието и без да се брои полученото удоволствие, не изпитваше никакво въодушевление да опита отново. Може би причината се криеше в невротичното ѝ

състояние, което издигаше бариера между нея и него, лекаря. Но как да я отблъсне, без да предизвика скандал?

Неусетно бяха стигнали до леглото и тя преливаше от нежност — галеше го, мъркаше, коткаше го и леко го полюляваше. За миг се запита как ли щеше да постъпи приятелят му, ако беше на неговото място. Щеше ли да се остави на кипналото сладострастие? Беше ли способен да си сложи спирачки?

Страхът от нервна криза, от евентуален скандал го въздържа да прекрати грубо апетитите на Жермен. Поне това дължеше на Проспер.

Тя бе плъзнала ръката си под ризата му и галеше гърдите му. С другата се бореше с колана му. Притисна се до него и той усети женственото ѝ пищно тяло. Тя почти свършваше, защото дори само така се възбуждаше. Внезапно той изпита желание да потъне, да забрави — същото желание като това, което бе изпитал на пистата Синял — невероятна сплав от упование и безнадеждност.

Тогава забеляза, че е разкопчала корсажа си и е разголила гърдите си. Предлагаше му ги — тежки, меки, но все още съблазнителни.

— Целувай ги — заповяда тя.

За свое учудване той се подчини. Наведе се и последователно засмука зърната ѝ. Усещаше някакво странно раздвоение. Още едно познато усещане от пистата.

Потърси устата ѝ. Тя затвори очи и първо само отговори на целувката му, но после трескаво го зацелува, мятайки се неудържимо в ръцете му. Интересно чувство: като че ли тази нежна женска плът се стремеше да проникне в тялото му, да се слее с него. Тя сякаш се освобождаваше от него и същевременно го обсебваше с похотливи докосвания, на които той нямаше нито сила, нито желание да се противопостави.

Тя го тласна върху леглото и повелително каза.

— А сега ще ме обладаеш както първия път. Грубо, както ти обичаш. Зная, че си дивак и така ти харесва!

Претърколи се до него с вдигната пола и широко отворени бедра.

— Това може би е последният път! — изстена. — Причини ми болка! Накарай ме да крещя!

— Проспер... — запъна се той.

— Още по-зле за него... Не спирай...

Следващите минути той остана неподвижен. Пред очите му отново се изниза действителността — разголена и измамна. И отново той беше *подлецът*.

Жермен първа се обърна, свали полата си. Лицето ѝ бе спокойно, чертите отпуснати. С върха на пръстите си оправи къдриците, които се бяха разпилели върху челото ѝ.

— Нещастното ми зайче! — ненадейно каза тя. — Ти също си развълнуван, нали? Сигурна съм, че я няма обичайната ти страст.

— Сбърках ли? — поинтересува се подигравателно.

— Не, но не беше същото...

Докато той на свой ред се обличаше, тя изведнъж стана предпазлива, приближи се на пръсти до вратата.

Когато ръката ѝ бе на дръжката, обърна се и заяви:

— Впрочем, знаеш ли, че наистина ме боли гърлото...

Той я погледна учудено.

— Казвам ти го, защото ако съм грипозна, ще отнесеш за спомен една ангина от мен... — избухна в смях и излезе.

---

[1] Демиург (гр.) — Бог творец според философията на Платон. — Б.пр. ↑

[2] Декамерон (Десетоднев) — сборник от 100 разказа от Бокачио, първи образец на проза в италианския език, издадени през 1352 г., описващи тогавашните нрави. — Б.пр. ↑

[3] La chore (фр.) — халба за бира. — Б.пр. ↑

V

На сутринта той напусна хотел „Лапен блан“ с Проспер, както бе уговорено. Имаше чувството, че се е разминал на косъм с някаква опасност и имаше само едно желание — да бяга... да избяга...

Роже паркира без усилия съвсем близо до Пантеона. Бензин се намираще трудно и много малко коли бяха в движение. Предпочете да раздвижи изтръпналите си крака и да отиде пеш до улица „Декарт“. Беше около единадесет. Небето бе сиво. В канавките и покрай тротоарите бяха натрупани камари неразтопен сняг. Запаля цигара и без определена цел тръгна към Политехниката, чиято висока желязна ограда се виждаше отдалече.

Когато стигна до чешмата, която украсяваше центъра на площада, той се разколеба. Да се отбие ли за кафе в малкото бистро, което бедният му приятел често беше посещавал, или да се прибере направо. Накрая реши да направи второто — да се изправи срещу майка Томази, собственичката на западналия хотел „Д'кол“.

Ходил беше и преди, два или три пъти, за да размени техническа литература. Това, че приятелят му — с неговите финансови възможности, далеч по-добри от тези на повечето студенти — бе избрал такъв беден и овехтял хотел, който по-скоро приличаше на бардак, отколкото на пансион, изглеждаше странно. Най-накрая бе намерил обяснението. По време на окупацията той се укриваше там, живееше нелегално и със съучастничеството на майка Томази уреждаше опасни срещи.

Следователно с мястото го свързваха вълнуващи спомени и заради тях той не обръщаше внимание на мръсотията. Роже бе останал там от вяност към миналото, нещо като привързаност към опасностите на предишните времена. Може би и от благодарност към госпожа Томази, негова предана съучастница.

Той бутна вратата и се озова в тясно и дълго помещение със стар тезгях, на който пред чаша полусухо вино се подпираха малобройните посетители. Голяма чугунена печка поддържаше приятна топлина.

Госпожа Томази седеше зад тезгяха и четеше вестник. Тя вдигна глава и изрази учудването си.

— Я виж ти! Вече се върна, малкия?

— Да, отегчавах се. Нямаше никакви забавления. Как вървят нещата, майко Томази!

— Както винаги. Трябваше да ме предупредиш. За малко да препратя днешната ти поща...

Без да става от високото столче, тя се пресегна за бутилка и две чаши и ги постави върху поцинкования плот.

— По едно малко чинцано, за да се сгреем. Днес е *разрешен ден*...

Бе трудно да се определи възрастта ѝ. Но беше вече стара жена, вдовица от години. Беше дебела, облечена с излъскана бархетна рокля, която изглежда носеше цял живот. При ходене тътрюзеше краката си, които едва я държаха. Всичко по нея беше измачкано. Кожата на лицето и шията ѝ висеше сбръчкана.

— Няма да ти е много весело тук — промърмори тя. — А ти дори не ми изпрати картичка! Е, въпреки това предпочитам да те виждам тук, вместо да те мисля — какви ли чудеса от храброст показваш върху снега. Някакъв тип се е пребил в Алпите. Трябва да го знаеш. Пишеше в „Паризиен либере“. Не беше ли един от твоите приятели?

— Да. Точно така. Това е причината да се върна по-рано.

Тя сви рамене, вдигна чашата си и я изпразни на един дъх.

— А багажът ти?

— В колата е. По-късно ще го донеса.

— Ако искаш да си починеш, ключът от стаята ти е на таблото, както обикновено. Нищо не е пипано. Чакай! Ето ти писмата... Трябва да знаеш, че те търсиха. Пак жени, естествено! — уточни тя с неодобрение. — Няколко... чакай да видя...

Извади от чекмеджето тефтер и го разлисти.

— Някаква Елен Капесиа... А, сетих се. Каза, че пристига от Хаити и ти носи новини от семейството... Посъветвах я да ти пише, за да препратя писмото. Виж, сама си е написала адреса... тук...

Тя откъсна страницата и му я подаде.

— Идва и още една. Нея я познавам! Прословутата Жаки! — И продължи. — Мислех, че си скъсал с нея. Тя май упорито те

преследва... Какво да ѝ кажа, ако дойде пак?

— Прати я за зелен хайвер — спонтанно изтърси той, но после се овладя. — Пусни я да се качи. Изпрати ми много мила картичка от Антиб.

— Както кажеш... О, но трябва да знаеш, че е голяма досадница и само забърква каши... — Тя размаха бутилката. — Още една капачка? След такова пътуване няма да ти навреди...

И напълни чашите им... Отпиха заедно, след което майка Томази отново отвори чекмеджето, взе оттам пакет цигари и запали една, без да му предложи.

— Ще ми правиш ли компания за обяд? Манджата е постничка, предупреждавам те, но ще ти дойде добре... От сърце е!

— Не, благодаря. Ще ми прилошее, ако сложа зальк в устата.

Той събра писмата и излезе през малка вратичка до печката. Озова се в много тесен и тъмен коридор, откри таблото, потърси номера на стаята, който за щастие помнеше, и взе ключа.

Стълбището все така жално скърцаше, въпреки че от последното му посещение тук някои от стъпалата бяха поправяни. Стените бяха прорязани от големи пукнатини и на места покрити с неприлични надписи и еротични рисунки. На втория етаж спря, пхна ключа в бравата и бутна вратата.

В стаята цареше пълен безпорядък. Изключение правеше оправеното легло. Навсякъде бяха пръснати книги — върху камината, по столовете, някои на купчинки, други разтворени. В ъглите имаше камари смачкани на топка хартии, масата бе затрупана с листа, изпълнени с бележки и анатомични скици. Пепелниците преливаха от угарки, по паркета се търкаляха фасове. Стара портативна пишеща машина без капак се мъдреше в изтърбушено кресло.

А беше необходимо съвсем малко, само едно рационално подреждане на вещите, и стаята щеше да бъде приветлива, дори весела. Защото тапетите бяха запазени, таванът прясно боядисан. Как можеше наемателят да се ориентира в този хаос?

Роже бутна на пода няколко учебника от един стол и се разположи на освободеното място. Внезапно установи, че е съвсем объркан. С майка Томази всичко бе минало благополучно, но той застана пред нея без особени притеснения. Знаеше, че тя е сляпа като къртица, но само при вида на този безпорядък краката му се

подкосяваха. Ще се оправи ли някога тук? Той се изправи, за да разгледа гардероба. Отвори го и откри няколко добре поддържани комплекта: три малки купчинки с изгладено бяло бельо. А отдолу доста обувки и сандали. Опипа дрехите за някакви документи, но не намери нищо.

Завъртя се около себе си и се заоглежда с надеждата да открие какъвто и да е предмет, който да му послужи като указание. Но хаосът му се видя още по-голям.

Тогава приседна на леглото и се замисли. Трябваше да действа методично. Най-напред да сложи някакво подобие на ред. Може би, докато разтребваше, щеше да намери писма, снимки... Беше изключено един преселник да не е запазил някакви спомени и след десет години раздяла да не е оставил някои писма от своето семейство.

Засъбира, както му попадна, разхвърляните книги и ги струпа в единия ъгъл. Изведнъж стаята стана по-голяма. Изхвърли съдържанието на пепелниците в плетеното кошче за отпадъци, подреди в единия край на бюрото пръснатите листове. Дебела попивателна хартия, цялата на мастилени петна и разръфана по краищата, служеше за подложка на небрежния обитател.

И тогава Роже забеляза малкото ключе, стърчащо от чекмеджето на масата. Отвори го. Вътре бяха наблъскани хиляди неща: бележници, намачкани анатомични илюстрации, пиличка за нокти, слънчеви очила, лули, остатъци от чекови книжки, снопче купони за храна с изтекъл срок, стегнати с ластик. И най-после няколко писма. Това, което търсеше! Но след като припряно ги прехвърли, се убеди, че никое от тях няма да му даде сведенията, които жадуваше да получи. По-голямата част от писмата бяха от жени, предимно от Париж и само едно-две от провинцията.

Няколко фрази, прочетени оттук-оттам, разкриваха, че покойният е бил истински Дон Жуан. Лудият възторг на някаква Женевиер, неудържимостта на някаква Жизел, любовната носталгия на някаква Ирен без съмнение след раздялата — всичко това доказваше, че като любим той е оставял само тъга в сърцата на своите завоевания.

А Роже заключи, че техният брой е застрашителен. Когато бяха заедно, често си говореха за авантюрите си с жени. Но от изповедите им той бе останал с впечатлението, че приятелят му е доста сдържан по отношение своите победи сред жените. Докато повечето от

приятелите им умираха да се похвалят. Кой можеше да предположи, че той е бил такъв колекционер?

Сети се за Жермен. Смяната на климата го накара да погледне с различни очи на авантюрата със страстната съдържателка. Дали един истински любовник би й оставил адреса си? Или тя щеше да се досети да го потърси в регистрационната книга на съпруга си? И дали в такъв случай би направила нещо за увеличаването на тази колекция от складирана нежност?

При все това нищо не представляваше интерес за него и той се почувства объркан. Дали приятелят му е заличил всички следи? Дали е искал завинаги да се раздели с миналото, със семейството си, с родината си? Или пък умишлено е унищожил доказателствата за истинската си самоличност при евентуален обиск по време на окупацията?

Тогава си спомни за писмата, които му даде госпожа Томази. Трябваше да започне с тях, разбира се, но беше толкова нетърпелив, толкова напрегнат... Проспект, придружен със съобщение за изпращането на медицински мостри, които *не се продават*... Писмо от централата на Трансатлантическата компания... Той трескаво разкъса плика.

Вътре имаше съобщение за резервирано легло туристическа класа на Колумбия, от пристанище Хавър, за 17 февруари. А също, че има запазено по-удобно място на Бресл за Порт-о-Пренс. На пристанището лично трябва да се информира за датата на отплаване на Бресл. И най-вече да потвърди резервацията и да уточни с кой кораб ще пътува, ако условията отговарят на неговите ангажименти.

17 февруари! Той бързо пресметна: имаше пред себе си три седмици! Осигуреното място на кораба не му донесе очакваната радост! Още повече, че 17 февруари беше датата за неговия скок в неизвестното.

Последният плик бе розов, продълговат и още пазеше миризмата на остър женски парфюм. Съвсем естествено той го зачисли към колекцията си. Отвори го. Написано със синьо-черно мастило и разлят почерк писмо.

„Скъпи Роже,

Преди около седмица със съпруга ми пристигнахме в Париж. Преди да замина, Дафне ми даде адреса ти и ме накара да ѝ обещая, че ще те посетя. Като че ли това нямаше да бъде първото нещо, което щях да направя.

И така, отидох в хотел «Лекол». Впрочем, не можа ли да намериш нещо поне малко по-прилично? Или си закъсал до такава степен? Церберът на твоя бардак, една истинска Горгона, ме посрещна сякаш съм съдия-изпълнител, дошъл да изнесе мебелите ти. Каза, че в момента отсъстваш и ме посъветва да ти пиша, уверявайки ме, че ще получиш писмото ми. Надявам се твоят драгун^[1] да удържи на думата си.

Чакам да ми отговориш ще дойдеш ли да ме видиш, когато се върнеш. Давам по-долу адреса си. Но трябва да те предупредя, че може би след няколко дни заминаваме. Зависи дали Кристоф ще уреди навреме работите си.

Париж, какво разочарование! Толкова е тъжен. Не познавам никого и скучая повече, отколкото можех да си представя. Имаме на разположение малък апартамент, но се чувствам като в затвор. Така че, смили се над твоята стара приятелка и я посети бързо. Имам да ти разказвам толкова неща!

Целувам те.

Елен Капесиа, ул. «Лурмел» 120, 15-е“

Е, добре, каза си той, докато сгъваше писмото и го прибираще в плика, седемнайсети няма да бъде датата за скока в неизвестното! Още утре ще обмени опит с тази жена. Възможно най-добрата проверка!

Взел решение, той като че ли се освободи от тежък товар. Най-после, и то съвсем скоро, щеше да узнае дали е достатъчно пригоден за ролята си в Хаити, както и във Франция.

Ако се провали, все щеше да намери някакво обяснение, нещо... Считаше, че е достатъчно интелигентен и остроумен, за да се справи. При това един провал в Париж изглеждаше много по-приемлив от едно поражение в Хаити, което би било съкрушително.

Опита се да си представи тази странна среща и внезапно тревогата и съмненията му се събудиха. Това беше лудост! Всичко беше невероятно...

Запали цигара и започна да се разхожда напред-назад из стаята — обмисляше, пресмяташе, водеше въображаеми диалози...

На вратата дискретно се почука.

Той се стресна сякаш беше крадец, заловен на местопрестъплението. Но това можеше да бъде само госпожа Томази и той бързо се опомни.

— Влез! — извика.

---

[1] Драгун (гр.; фр.) — в някои държави войник от леката конница, която може да действа и като пехотна част. — Б.пр. ↑

VI

Вратата бавно се отвори. Една дребничка особа се провря през пролуката и тихо затвори зад себе си. Обърна се и се подпря на касата. Беше направо миньонче, но с прекрасно за ръста си телосложение.

Черните ѝ коси се издигаха на перчем над челото и откриваха восъчнобялото ѝ лице. Сред тази белота искряха тъмни като маслини очи, живи и подвижни, с интелигентен и дързък поглед. Едната ѝ ръка бе на гърдите, сякаш да укроти ударите на сърцето, а другата — отпусната надолу — държеше малка тъмна чантичка, която леко се поклащаше.

Роже отбеляза, че тя не носи палто въпреки острия януарски студ, и че полата ѝ бе доста къса — заоблените ѝ колена бяха открити.

Тя пристъпи:

— Е, мръсноко! — възкликна. — Твоята хазайка ще ми плати един ден. Тая за каква се мисли? За Хитлер? Едва не ме изхвърли! Представяш ли си, да се отнася с мен като с най-голямата досадница!

— Майка Томази го кара доста направо.

— Та тя е в състояние да ме обвини, че те преследвам, без да се замисли.

Приблужи към него с танцова стъпка. Откачи чантичката от китката си и я метна върху леглото. Сложи ръка на кръста си и изпитателно огледа стаята:

— Доколкото виждам, бардакът си е същият! Но те предупреждавам, хич не ми пука! Щом ти се живее в кочина, мен това не ми пречи!

Той не беше продумал. Гледаше я. Лицето ѝ му напомняше нещо. Дребният ѝ ръст също. Сигурно я беше виждал някъде? Но къде? И при какви обстоятелства? Може би беше студентка и се беше засичал с нея някъде из коридорите на Факултета. Но беше се намъкнала в стаята, сякаш беше у дома си. Явно добре познаваше истинския ѝ наемател.

— Затруднена съм да обявя, че ти е особено приятно да ме видиш! — иронично отбеляза тя. — Господи! Какво сърдечно

посрещане! Такъв ентусиазъм! Още малко и ще разгадай посланието в очите ти: Върви там, откъдето си дошла! Или се заблуждавам?

Тя безочливо мина покрай него и се тръшна върху леглото.

— Знаеш ли, не идвам с охота, но парите... Останала съм без пукнат грош, Роже! Между другото, надявам се, че си получил картичката ми?

Изведнъж всичко дойде на мястото си.

— Завчера — каза той, като наум си отбеляза: *Това значи е прословутата Жаки, любителката на сладкиши!*

— Трябваше бързо-бързо да се прибера, за да не ме опандизят за неморално поведение. Така се казва, нали?

Тя вдигна високо добре оформените си крака и ги кръстоса така, че да се покаже крайчето на жартиерите ѝ. Прасците ѝ бяха закръглени и благодарение на дебелиите коркови подметки, май се наричаха танк, тя печелеше пет сантиметра.

— И какво — осведоми се той, сядайки небрежно до нея, — добре ли прекара ваканцията? Ще ми разкажеш ли?

— През цялото време се тъпчех със сладкиши. Сигурно съм сложила отгоре поне кило. Но между другото, имах нужда... Не е ли по-добре така? Трупнала съм там, където трябва! Кое то изобщо не променя факта, че си страхотен мръсник! Остави ме да си мисля, че ще дойдеш с мен... И вместо това получавам бележка, че заминаваш на ски! Какво лицемерие. И като си помисля, че все още не си ме целунал!

Тя превзето нацупи устни и му ги подаде. Той покри устата ѝ със своята и се опита да разтвори устните ѝ. Но тя стисна зъби и се отскубна.

— А, това не! — заяви тя и пооправи дрехите си. — Ти не заслужаваш нищо! Изостави ме, а споменът ми от предишния път е достатъчно лош. И ти го казвам — за пръв и последен път! Ако беше дошъл, може би... не казвам... Бях се зарекла, защото ти така ме нарани, че едва се влачех, когато си тръгнах. Ти си внимателен и мил, но в любовта си само едно мръсно животно!

— Благодаря за комплимента — засмя се той.

— О! Изобщо не съм дошла за това!

Внезапно тя се смути. Наведе глава, като че ли да избегне погледа му, и съобщи.

— Трябват ми пет хиляди франка!

— Пет хиляди?

Тя кимна утвърдително.

— И за какво?

— За да замина ги отмъкнах от касата на татенцето. За всеки случай, нали се сещаш. Надявах се, че няма да се усети и като се прибера, ще ги върна обратно. Да, ама дъртото магаре забелязало липсата и ми разигра страхотна сцена... И трябваше набързо да съчиня нещо.

Подобно лекомислие беше чуждо на природата му, затова момичето искрено го забавляваше. Прецени, че е жизнерадостна палавница, с обезоръжаваща откровеност и по всяка вероятност с малко мозък.

— Разкажи ми — насърчи я той.

— Обясних му, че имам приятелка в затруднено положение — вдигна рамене тя, изпълнявайки желанието му. — И че съм го направила, за да ѝ помогна. Че е заем. Само малък заем. И че въпросната приятелка ще ми върне парите днес.

— И ти пристигаш, за да ми поискаш заем!

— Просто не виждам кой друг би ме измъкнал.

— А ако не се бях върнал?

Искреността изчезна от погледа ѝ. Като блуждаеща душа.

— Щях да застана пред Катедралата или пред Ротондата. Все щях да хвана някой...

— Древният занаят, значи?

— Е, какво от това?

— Често ли ти се случва?

Тя повдигна рамене. Той бе задал въпроса си безучастно, само от любопитство. Горкото момиче! Трябва да е била хлапе при обявяването на окупацията. И е трябвало да премине през всички лишения на режима: маслото, което вървеше с цена на златото при обущаря; обувките с картонени подметки, които се продаваха в галантерията; цигарите на черния пазар; фалшивите купони за хляб...

Не изглеждаше горда от себе си, но след няколко секунди внезапно възвърна игривостта си.

— Сигурно ще ти е смешно — каза тя. — Когато съвсем съм закъсала, както е сега — защото краят, а често и началото на месеца, е

труден... Е, грабвам си ученическата чанта, връзвам си косата и си свличам чорапите. Това ме подмладява с четири години: използвам дребния си ръст, сещаш ли се?... А, не забравям и бялата ученическа якичка. С нея изглеждам на не повече от тринайсет или четиринайсет. Настанявам се на някоя маса, разтварям тетрадката пред себе си и се правя, че съчинявам някакво домашно с молив в ръка. Не се налага да вися много. Винаги се намира по някой отвратителен дъртак, който се настанява до или срещу мен. Ако се тръсне насреща ми, леко си разтварям краката; като че ли без да искам... Няма засечка! Аз си въздишам над уравненията, човекът започва да ме съжалява... Номерът е да се завърже приказка, после всичко идва от само себе си... И така, ще ми дадеш ли пет бона?

Но не му остави време да отговори.

— Не ме оставяй на сухо! Дъртакът бие яката, знаеш. Ръката му е тежка...

— Считам, че ако разбере какви отношения имаш с мъжете на негова възраст, ще се постарее повече. А ти напълно си го заслужила!

— Ти! Звяр! Мръсник! Първо пристигах тук от някаква негърска страна. Сигурно имаш канибалски наклонности!

И безкрайно доволна от съчиненото, тя избухна в шепи. После хитро го погледна. Черните ѝ очи блестяха.

— Ти също можеш да опиташ юмруците му, но това не се брои... Не съм ти казвала... Е, добре, хубаво ще те изненадам... Представи си, че преди време ни е видял, теб и мен, прегърнати на улица „Суфло“. По начин, който не е оставил капка съмнение по отношение на нашата връзка, както се пише в книгите. Беше побеснял, но не е имал куража да вдигне скандал на улицата. А какво само чух същата вечер! Пък и доста отнесох! Обвини ме, че съм курва, а ти — гаден сводник... Само че, най-смешното, объркал те е с друг. Ти го познаваш този тип, от един факултет сте и малко си приличате. Срещала съм го един или два пъти и самата аз за малко да се излъжа. Забравих му името... Накратко, този тип работи с баща ми в лабораторията на Малан. И старецът ми каза: „Твоят гаден любовник ще ми плати скъпо. Такъв номер ще му извъртя. Ще му съсия кариерата, ще го накарам да се прости със стажа си!“. И ми отпра страхотен шамар! Голям пердах падна! Но пък аз не го и разубеждавах. Не исках да ти създам неприятности!

Младият лекар потръпна с цялото си тяло и в същото време странна гореща буца заседна на гърлото му. Най-накрая истината щеше да излезе наяве! Но ще разкрие ли факти, че подозренията му през тези два месеца са били основателни?

Той се надвеси над Жаки, за да я разгледа отблизо. Помъчи се да открие общи черти между нея и този, когото считаше за основна причина за бедите си.

— Казах ти вече! Не! — изкрещя тя.

— Само искам да те чувам по-добре — обясни той. — Давай нататък. Разкажи ми за този пердах...

— Не можеш да си представиш каква обработка беше... Още си нося белезите. Не те лъжа, виж!

Тя се изправи и запретна полата си, като откри стегнатите, още юношески бедра в копринени чорапи. После се показаха розови бикини, украсени с тъничка дантела, от която изглеждаха още по-съблазнителни. Повдигна още полата си, смъкна надолу бикините, безсрамно разкри синьо-черните косъмчета и докосна корема си:

— Виж тази синина! Татенцето има страхотен шут! А по гърба си имам поне още няколко.

После осъзна колко непристойно е поведението ѝ и рязко оправи дрехите си, като избухна в смях.

— Ей ти, прасе такова. Плакнеш си очите, а? Но прекаляваш!

Той обаче си мислеше за съвсем друго.

— За Пол Вилермон ли говориш?

— Да, май така му беше името.

Тя отново седна до него с прилежно поставени в скута ръце. Той стана, за да вземе пакета цигари, който бе оставил на масата. Запали сам, после предложи и на нея, но тя отказа:

— Не пуша такива... Откакто се намира трева, трябва да съм ненормална, за да се лишавам от това... И какво става с петте бона?

След смъртта на приятеля си той разполагаше с много пари. Без съмнение много повече, отколкото някога бе притежавал, дори когато родителите му бяха живи.

— Ей сега ще го уредим — отговори той. — Разкажи ми за баща ти. Какво точно работи той?

— Двайсет пъти ти повтарям — изпъшка отегчено тя. — Работи в лабораторията на Малан.

— Не ти ли каза как смята да отмъсти на Вилермон?

— Ти да не мислиш, че с него си споделяме? Но май се готвеше да му скрои някаква мръсотия пред големия шеф... Може би да фалшифицира изпитите. Старият гадняр е напълно способен на това! Има моменти, в които се мисли за доктор. Консултира в квартала, дава съвети... Чакай да ти кажа! Можеш ли да си представиш, че този дърт изрод си беше внушил да ме преглежда... Мене! Чат ли си какво ти говоря?

— Не съвсем.

— Ама че си тъп! Казвам ти, че е голям мръсник! Искаше да разбере дали съм все още девствена и да се увери с очите си. Представяш ли си! Аз съм му дъщеря! Но го пратих по дяволите. Заявих му: „Много отдавна моята скъпоценна паяжина е раздрана. А сега, ако настояваш да ми видиш задника, отивам да подам оплакване в комисариата за кръвосмешение!“. Само да му беше видял мутрата! Но повече не настоя. Добре ли съм действала?

Той я слушаше разсеяно, потънал в мислите си.

— Трябва да съм срещал баща ти в лабораторията, когато съм бил при Вилермон. Той се казва Ардоан, нали?

— Ами разбира се. Като мене.

Тя не видя с каква ярост той стискаше юмруците си.

Нервно закрочи из стаята, подхранвайки омразата си. Една безсмислена омраза, която нямаше отдушник. Единствената му утеха бе, че подозренията му се оказаха основателни и сега той се наслаждаваше на горчивата радост, че е научил точно кой го е превърнал в жертвата на тази жестока подигравка. Той плащаше за нещо, което не бе направил. И плащаше заради починалия. И ако все още изпитваше някакви скрупули, те се стопиха.

— Ти си симпатично момиче, малката ми — каза той, като се приближи до нея.

— А аз си мисля за петте бона, за които ти все още нищо не споменаващ. Не ги ли занеса тази вечер, направо не ми се мисли... Но ако този път ми посегне, ще крещя! Ще събера квартала!

— Правилно! — одобри той. — Дори горещо ти препоръчвам този начин на действие.

За миг си представи Ардоан, воден от двама полицаи. Видението беше толкова живо, че той почти реши да остави нещата да се развиват

в тази насока. Но внезапно му дожаля за Жаки и той извади портфейла си.

— Пет хиляди?

— Да — потвърди тя с внезапно безпокойство. — Но нека бъдем наясно. За онова нещо, ей? Няма да правим нищо... Казах ти защо... А понеже си те знам... Ти никога не даваш, ако в замяна не получаващ. Така че те предупреждавам да не си правиш илюзии.

— Не съм те молил за нищо.

Той отброи пет банкноти и ѝ ги подаде. Объркана, тя търсеше да срещне погледа на Роже. Стоеше пред него изненадана, нерешителна. Не беше очаквала такава лесна победа.

— Без задни мисли? — попита.

— Без! Взимай!

Тя бавно пое банкнотите, като че ли криеха някаква клопка. Разгъна ги, но преди да ги прибере, измърмори:

— Слушай, скъпи, това ме притеснява.

Смущението ѝ бе искрено.

— Това е само заем, който да те спаси от затруднението. От сърце!

Тя му се усмихна мило и с благодарност. Дори за секунда той помисли, че сълза блести върху миглите ѝ.

— Може би, ако не беше така — промълви тя, — щях да ти дам... но... — И остави изречението си недовършено.

После пое дълбоко въздух.

— Трябва да ти обясня — продължи припряно. — Заминах за Антиб със Сюзан. Не знам дали я познаваш. Тя... тя обича жени... Разбираш ли?

— Да си призная, не съвсем...

— Ами! Все пак не си идиот! Тя настоя да вземем само една стая. За икономия уж, и разбира се трябваше да отстъпя...

— Могла си да се досетиш, нали? Ти си знаела с какво се захващаш, когато си тръгнала с нея!

— Почти. Само че... Е, просто ми хареса. О, срам ме е да ти кажа... Но между нас няма тайни, нали?

Той строго я изглежда.

— Тези пет хиляди — попита, — те са за нея, нали? Надявам се, че нямаш намерение да я издържаш?

Жаки въздъхна и наведе глава.

— Добре! Задръж ги — каза той.

Тогава тя стремително се хвърли на врата му и го разцелува по бузите. И тъй като устата ѝ бе съвсем близо до ухото му, тя нежно измърка.

— Не искам да се чувстваш оцетен, скъпи... но да се любим... Не! Но може да правим любов и без да се любим... Разбираш, нали? Ако много го желаш, или ако имаш нужда... но не по обикновения начин... чакай, как го казваше? Фел... фел... Е, ти знаеш!

— Фелацио^[1]? — каза той и усети, че се изчервява пред това неосъзнато безсрамие.

— Не съм начинаеща. Сам знаеш...

Той я отстрани и леко потупа бузата ѝ.

— Нали си получи парите — каза. — Хайде, тръгвай и не му мисли много-много. И няма нужда да съчиняваш лъжи следващия път.

Той я прегърна през раменете и я изпрати до вратата.

— Опитай да се измъкнеш, без да те види майка Томази. Страшно те мрази.

— А, това ми стана ясно. Благодаря ти все пак. — И му изпрати въздушна целувка.

---

[1] Орална любов. — Б.пр. ↑

VII

Вдишвайки жадно чистия въздух, Роже остана десетина минути пред изхода на метрото. Вдигна глава и впери поглед в синята табела, на която с бели букви бе написано „Булевард Феликс-Фор“. Стоеше неподвижен, сякаш краката му бяха налети с олово.

Страх ме е! — призна си той. — Но още имам време да се откажа. Докато не съм си сложил главата в устата на лъва, още не е късно. Но после няма да има връщане назад!

Реши да си даде отсрочка, мярна някакво кафене зад гърба си и решително влезе. Едно малко би му се отразило добре, но не си спомняше дали е ден без или ден със, затова си поръча бира.

Кварталът му бе непознат. Идваше тук за първи път. Беше разучил подробно плана и знаеше точно къде се намира уличката с адреса на Елен Капесиа. Падаше се вдясно, след няколко пресечки. Смелостта му се изпари при мисълта колко е малко това разстояние. Внезапно му се стори, че безочieto му граничи с лудост, че безразсъдната му постъпка е в резултат на умопомрачение.

Беше обмислял дълго, претеглял и анализирал всички *за* и *против*. А беше ли помислил ще успее ли да запази разума си? Сега, точно преди да пристъпи към действие, той съвсем не беше сигурен в трезвата си преценка. Но нали трябваше да провери какви са възможностите му, да им даде шанс, заедно с усъвършенстване на ролята, която си бе избрал?

Постъпката му неизбежно щеше да има незабавни и необратими последствия. Добре, но той трябваше да я извърши, за да узнае.

Пресуши чашата си, хвърли парче върху поцинкования плот и излезе. Времето беше сухо и студено; стъпките кънтяха по замръзналия асфалт. Той свърна в уличката, като се успокояваше: сигурно Елен няма да си е вкъщи и срещата няма да се състои. Да, но въпреки всичко тревожните мисли не го напуснаха и несигурността го измъчваше.

Хайде! Беше глупаво да изпада в паника. Още в самото начало щеше да разбере дали го познават и следователно дали го приемат или

не. Ако реакцията бе отрицателна, той имаше достатъчно време да измисли някакво обяснение. Например, че е дошъл с поръчение, за да обслужи на приятел...

Внезапно се озова пред сграда № 120. Двукрилата врата бе широко отворена. Влезе, попи с носната си кърпа потта, избила по челото му въпреки студа навън. Погледна часовника си. Три часа. Прието ли беше по това време да се правят посещения?

С облекчение установи, че не трябва да се обръща към портиер. Във входа откри две дълги редици пощенски кутии с надписи. Приблужи се и на една от кутиите разчете „Капесия, VI етаж“.

Сградата беше стара и нямаше асансьор. Залогът беше направен — той пое по стълбището.

Когато изкачи задъхан и последния, шести етаж, видя две врати. Върху тази отдясно с кабарче бе прикрепена визитна картичка. „Кристоф Капесия — архитект, магистър по изящни изкуства в Богота“.

Изведнъж името Капесия му напомни, че е пропуснал да помисли върху важен въпрос. Тя бе подписала писмото Елен Капесия и само от начина, по който бе написано, личеше, че са приятели от детинство. Ако я е познавал като момиче, то какво е моминското ѝ име?

Сърцето му бясно биеше! Той вдигна бавно ръка и със стегнато гърло натисна звънеца. В апартамента сякаш избухна оглушителен трясък и той инстинктивно отстъпи назад.

След миг вратата се отвори. В полумрака на дълъг и тесен коридор различи силуета на слаба жена. Тъмнината ѝ пречеше да види ясно лицето му и тя се напрегна, за да го огледа. Учуди ли се? Дали не беше притеснена, защото не беше очаквала посещение. След това жената подскочи и радостно възкликна:

— Роже! Господи, Роже! Страхотно е, че дойде... Значи си получил писмото ми. Не се надявах, че ще ти го препратят... Но да не стоим на вратата, влизай!

— Нямаше нужда да го препращат. Вчера сутринта ми го предадох, при пристигането ми...

— Дай си палтото и шапката! Ако знаеш само колко съм щастлива!

Той ѝ подаде палтото и шапката, тя ги постави на закачалката, хвана ръката му и го повлече към вратата в дъното на коридора.

— Не обръщай внимание. Разхвърляно е. Тук сме само за няколко дни... Приятели, с които се запознахме в Хаити, ни предоставиха тази квартира... Инженер и жена му. Сега са на пътешествие и ние се възползвахме от отсъствието им... Хайде, заповядай, тук е топло...

Тя го въведе в малък салон, обзаведен с доста употребявани мебели. Кресла, кръгла масичка, библиотека и скрин, задръстен с дреболии.

— Седни там, до камината. Там е моето място. Никога няма да свикна с този климат. Зъзна от сутрин до вечер.

Настани го в креслото, издърпа за себе си ниско столче и седна срещу него. Замълча и започна трескаво да го оглежда.

— Надявам се, че не съм те обезпокоил — каза той. — Май че трябваше да те предупредя за посещението си?

— Глупости! Такава учтивост! Между нас! Радвам се да те видя... Скучая до смърт. Представи си, Кристоф е в Лондон. Трябваше да се върне утре, но ми телеграфира, че няма да се прибере преди следващата седмица. Тъкмо се чудех как да убия времето!

Тя хвана ръцете му и цялото ѝ същество излъчваше щастие. Радостта ѝ не беше престорена. Тя искреше в черните блестящи очи.

— Роже, стари приятелю — меланхолично измърмори тя.

Той вече се бе поокопитил. *Първата проверка премина успешно!*
— поздрави се той.

— Както виждаш, дойдох веднага.

— Къде беше?

— В Алпите, на ски.

— Каква абсурдна идея! Понасяш ли снега?

— Май забравяш, че живея в този климат от десет години.
Свикнах!

Тя замислено поклати глава.

— Да, наистина. Изглеждаш ми променен.

— В какво?

— Не знам. Движенията, гласът... като че ли си по-спокоен, по-уравновесен... Някога беше толкова буен, че ти викаха „Лудото псе“!

— Следването ми наля акъл в главата!

— Действително, научих за успехите ти от Дафне... не за всички, разбира се, защото дълго време между Франция и Хаити нямаше пощенска връзка... Въпреки всичко моите поздравления!

Тя стана, за да вземе табакера от кръглата маса и му предложи:

— Леки са.

— Предпочитам силен тютюн. Свикнах... и на това...

— Ясно, станал си европеец...

Той извади своите цигари и ѝ предложи огън. Тя пушеше замечтано, замислено. Той използва мълчанието, за да я разгледа.

Беше висока и слаба, почти кокалеста. Полата ѝ се разкрояваше при колената. Краката ѝ бяха дълги и стройни. Носеше корсаж от бяла дантела, върху който бе наметнала бродирано болеро. То придаваше широчина на раменете ѝ и подчертаваше грациозната ѝ дълга шия. По врата ѝ се пилееха тежки черни коси. Вероятно беше на неговата възраст.

Не беше жена, която отведнъж те заслепява с красотата си. Но когато се усмихнеше, лицето ѝ светваше от свежест и тя ставаше хубава. В профил носът ѝ бе твърде дълъг, но добре очертан и я правеше странно привлекателна.

Тя отново се настани срещу него, без да се опитва да скрие коленете си. Подпря се на лакти и го погледна.

— Колко са странни тези срещи след толкова време — пошегува се тя. — Но не е много късно!

Той се опита да стане, но тя протегна ръка, за да го задържи.

— Не питам нищо — сериозно обясни. — Само констатирам. Констатирам, че доста сме се променили.

— Тези години — война, окупация, лишения и даже опасности — промениха всички.

Тя потвърди с кимване и помълча, преди да продължи.

— Често съм си мислела за теб. Да, много, много често! Говореше се, че германците изпращат чужденците в лагери, където те умират от глад. А ти беше гражданин на воюваща страна. Как се справи?

— С фалшиви документи. В това отношение Съпротивата беше добре организирана. Успях да продължа следването благодарение на някои от професорите, участници в Съпротивата. За щастие парите,

които баща ми прехвърли на мое име, пристигнаха навреме. С пари и връзки с черноборсаджиите не беше толкова страшно.

— На нас нищо не ни липсваше. — Тя отново стана. — Ама аз още нищо не съм ти предложила... Донесохме две бутилки „Барманкур“. Навремето беше любимият ти ром. Ще пийнеш ли?

— С удоволствие.

Струваше му се, че долавя някакво смущение в младата жена. Дали защото я нямаше топлотата на старата им връзка? Но каква бе точно тази връзка? Дали не се бе надявала, че той ще се втурне към нея и страстно ще я сграбчи? Беше ли се заблуждавала? Дали в представите ѝ живееха още плахите юношески чувства?

Чу как налива ром в чашите, след което тя подметна:

— Не си ме попитал за баща ти и сестра ти! Получавал ли си скоро новини от тях, защото моите със сигурност са съвсем пресни.

— Щях да те попитам — излъга той, — но първо исках да ми разкажеш за себе си. Щастлива ли си? Добър съпруг ли е Кристоф?

— Ти го познаваш — подхвърли тя, като му подаде чашата. — Комарджия, сваляч, пияница... Всичко, което радва сърцето на една съпруга.

Сядайки, тя се разсмя.

— Не мисли, че се оплаквам! Знаех какъв е, когато реших... Представяш ли си, дълго време живях с мисълта, че ти и аз... някой ден... О, беше невъзможно. Само от няколко хлапашки опипвания, повече от любопитство, отколкото от страст. Освен това ти тогава беше с Люси... Връзката ви не беше тайна за никого, но все пак това, че спяхте заедно, не означаваше обезателно да се ожените. Дори беше нормално, че се случи точно обратното...

Той жадно попиваше всяка нейна дума, без да смее да я прекъсне, в очакване тя да вдигне напълно завесата.

— И след това ти внезапно замина. Направо си беше бягство. Никой не знаеше защо, дори и Люси. При положение, че не ти бе извъртяла някакъв гаден номер. Да, мисля, че заради нея замина за Франция...

Тя смачка цигарата в пепелника.

— Какво точно се случи между вас? Така и не се разбра. Сега вече спокойно можеш да ми разкажеш. Това е минала история...

— Безразсъдна постъпка! — сухо отговори той.

— Е, драги, запази тайната си. Вече няма значение. Пък и аз няма защо да се заблуждавам. Малко след твоето заминаване Кристоф се върна от Колумбия — архитект, магистър по изящни изкуства. Започна да ме сваля. Ти не пишеше. Не! Нито дума! Никакъв отговор на писмата ми... А като си помисля, че само един ред бе достатъчен, за да промени всичко. Накратко, аз не исках да си остана стара мома и взех това, което ми предлагаша. Ето! Каквото си надrobiш, това ще сърбаш...

Тя отпи глътка ром, разсмя се с глас и вдигна чашата си като за тост.

— Quand malfini pas trouver poule, li pouend paille! Но също казват: Quand ou nan ma leulait caille casse tete ou!^[1]

Тя забеляза, че лицето му застина, усети стягането му и стана сериозна. После попита.

— Някаква глупост ли казах? Ако си спомняш с това доста се прочух...

Той оценяваше капана, който представляваше за него този креолски език и вече бе прехвърлял хиляди начини и средства, за да го избегне, да се справи с това препятствие.

— Не ми харесва този диалект — заяви категорично.

— Негърски е. Един вид сабир^[2] за нецивилизовани хора. Признавам, че е по-добър от езика на жестовете, но за бога! Официален в Хаити е френският език! Да, официалният! Необходимо ли е да го заменяме с гъргоренето на негрите, което трябва непрекъснато да им напомня робството!

Остана доволен от тирадата си, от постепенно извисяващия се глас, с който я произнесе, защото тя сведе глава и се изчерви.

— Извини ме... Роже. Исках само да усетиш полъха на родината... Променил си се. О, да! Много си се променил!

— Това са десет години! — наблегна той. — За живота на един човек не е малко. И освен това дълго съм размишлявал. Родината ни е изостанала, без никакво развитие и една от причините за това е този загубен диалект! Не желая да чувам повече дума от него!

Тя за миг остана объркана, но внезапно се възпротиви.

— Ако практикуваш в Порт-о-Пренс, ще бъдеш длъжен да си служиш с този сабир, както го наричаш. В противен случай няма да

разбереш думичка от обясненията на твоите пациенти. И не можеш да промениш нищо...

— Направих всичко, за да забравя...

Тя неуверено махна с ръка, в погледа ѝ пролича неразбиране и облиза пресъхналите си устни с крайчеца на острия си розов език. Смутена се чудеше какво да направи, затова взе бутилката и допълни чашите. Мълчанието помежду им продължи доста дълго, което позволи на младата жена да премине към една по-неангажираща тема за разговор.

— Три дни преди тръгването ни насам, видях баща ти. Не изглеждаше добре...

— Не ми е писал нищо за това, нито пък Дафне.

— Не са искали да те тревожат. Баща ти почти напълно е загубил зрението си. Очевидно не съм аз тази, която да ти казвам, че е възможно да си сляп и да си физически напълно здрав. Както можеш прекрасно да си умреш, излекуван според някои лекари... Той разчита на теб... Говори за присаждане на роговица, което само ти можеш да направиш.

— Това не става току-така! — притеснено възкликна той. — А Дафне?

Елен направи гримаса.

— Аз много я харесвам. Тя е прекрасна девойка, но се държи направо като малоумна глупачка.

— Не разбирам.

Тя бързо му намигна, сякаш да му подсказже значението на думите си.

— Не смятам, че в действителност върши нещо лошо, но въпреки това е страшно непредпазлива!

— Би ли ми обяснила!

— Дафне сега е много красива — игриво обясни тя. — Много красива, дори прекалено красива. Така че всички мъже тичат подир нея. И понеже е жизнена, буйна и весела, доста хора считат, че вече ѝ се е случило и естествено преувеличават флиртовете ѝ.

— А ти какво очакваш?

— Според мен тя не се защитава достатъчно. Обича да я ласкаят и приема да я одумват. Това е всичко! Когато се прибереш, ще поемеш

ролята на неин защитник или най-малкото завръщането ти ще се приеме по този начин и всичко ще влезе в релси.

— Какво казва баща ми за всичко това?

— Той ли? Ами много добре знаеш, че сърцето му е заключено за злото. Той е сляп привърженик на свободата, на всякакъв вид свобода! Не съм против, но злите езици... И освен това той наистина е сляп!

Роже взе чашата си и я пресуши на един дъх. Потърси нова цигара и тя припряно му протегна запалката.

— Дафне е на възраст да се омъжи — отбеляза той, издухвайки облак тютюнев дим. — Помислила ли си за това?

— А ти не си ме слушал! С лопата да ги ринеш годениците й. По един нов всяка седмица...

Тя леко се намръщи и наведе очи.

— Не искам да крия нищо от теб... Това, което ще ти кажа, изобщо няма да ти хареса, особено ако не си променил отношението си и по този въпрос... Мразиш ли негрите и цветнокожите както преди?

Той вдигна рамене, като че ли този въпрос за него нямаше никакво значение.

— Питам те, защото някога бягаше от тях като от чума... А сега! Малката Дафне изобщо не прави разлика. Тя излиза с еднакво удоволствие и с бели, и с мулати. Аз дори я видях да танцува буги-буги с негрите...

— Е, да танцува. Сега й е времето.

— Щом го приемаш така... В известен смисъл на мен ми беше забавно...

Тя хвана ръката му и рязко се изправи. Отново беше жизнерадостна и усмихната.

— Виж! Донесох доста снимки... Да видим дали ще разпознаеш приятелите си от детинство. Да отидем в спалнята. Надявам се, че огънят все още не е изгаснал. Ще прибавя още дърва.

---

[1] При необходимост от всяко дърво може да се направи лък; И когато не ти върви, сам тичаш към голямата беда. — Б.а. ↑

[2] Сабир — говорим език на коренното население на Хаити, образуван от местни, френски, испански и италиански думи. — Б.пр. ↑

VIII

Стаята, където го въведе, тънеше в полумрак. Тя дръпна дебелия завеси от прозорците и се отправи към камината, в която още мъждукаха догарящи въглини. Сложи дебела цепеница върху жаравата и сухото дърво запраця.

Стаята бе скромно мебелирана с широка и ниска спалня, тоалетна масичка с овално огледало, меки табуретки и скрин в стил Луи XV. Върху паркета имаше застлан червен килим, толкова протрит, че на места прозираше основата. Но въпреки това той явно правеше скромната стая уютна.

— Сядай там — заповяда тя и го побутна към леглото.

Докато ровеше из чекмеджетата на скрина, той постави до себе си пепелник. Най-после тя се настани до него и отвори малка картонена кутия, в която се въргаляха няколко снимки.

— Ето! — възкликна тя. — Точно Дафне. Може ли да я познаеш?

Момичето от снимката бе тъмнокосо и ако се съдеше по височината на вратата зад нея, средно на ръст. Очите ѝ се смееха. Устата бе малка, но добре очертана. Широк колан с голяма метална катарама пристягаше тънката ѝ талия. Полата беше отворена отпред, по модата, за удобство на жените, които карат велосипеди, и разкриваше добре оформени крака със закръглени бедра. Той отбеляза, че бюстът е добре развит, без съмнение придържан от бюстие.

— Нали е очарователна? — попита Елен.

— Не бих я познал!

— А ето и един от годениците ѝ — Жозеф Етиле. Той се задържа три седмици... Скъсаха, но той все още храни надежди. А знаеш ли този кой е?

— Не.

— Етиен Маглоар. Родителите му бяха собственици на Големия базар на улица „Джон Браун“.

— Също годеник? — със смях запита той.

— Вероятно, но не мога да го твърдя. Той сваляше и мен, преди да се върне Кристоф. А, ето още един годеник: Давилмар. Погледни

кожата му! Raincасо^[1], както се казва.

Беше портрет на мулат с дебели бърни, изпито лице, силно изпъкнали скули, но с прав нос. Роже разгледа снимката, подаде ѝ я обратно, без да направи никакъв коментар.

— А тук е цялата тумба! — заяви тя. — Ето я скъпата Люси, твоята нежна приятелка! Между Мерове и Мари-Луиз. Аз съм отзад, почти скрита от Жан Ерар...

— Мерове? Александър Мерове?

— Да, работи сега в Интенданството.

— Тенът му се е запазил — иронично подхвърли той. — Преди живееше в къщата на Вийо-Варен... ако не се лъжа...

— Имаш страхотна памет! Сега има едноетажна къща в Песион Вил... Човърка ли те нещо, като гледаш отново лицето на Люси? Признай си!

— Всичко беше толкова отдавна! Омъжена е, нали?

— Да, омъжи се за негър. Никой не го очакваше. И, можеш да ми вярваш, женитбата ѝ вдигна доста шум в Порт-о-Пренс! Намират се доста хора, които все още не са се успокоили... Наистина, за нея се носеха достатъчно противни слухове. Говореше се, че има черна кръв във вените си... Ти знаеше ли го?

Той отрицателно поклати глава. Елен взе снимките. Бе се приближила неусетно до него и сега раменете им се допираха. От време на време косите ѝ докосваха бузата му и го гъделичкаха.

— Тези не са интересни — заяви тя, отделяйки настрана доста снимки.

— Нека да ги видя все пак.

Тя му ги подаде. Пейзажи от тропиците: изгорял от слънцето път, от двете му страни разкривени палми, огънати от вятъра. Бананова плантация. Тръстиково поле, с наведени над стъблата работнички с мачете — със запретнати къси поли и заголени задници. Тук-там се виждаше малък триъгълник от бял плат, при някои дори изобщо го нямаше.

— Снима ги Жан-Луи — обясни тя. — Това изложение на задни части много го забавляваше. Негърките ни обръщаха гръб и повече нищо не забелязваха: иначе щяхме да ги чуем много добре. Ето! Баща ти... в стола люлка, във вашия салон в Песион Вил. На заден план, в

дъното, е Калев, прислужникът... Малко е размазано, нали? Не се вижда добре.

Роже внимателно разглеждаше мъжа, седнал в стола люлка. Бял костюм. Пура в ръката. Оредяла вече бяла коса. Не можеше да определи дали очите са отворени или затворени. Около шейсетгодишен. Увисналите му бузи много приличаха на ушите на кокер. Симпатично лице.

Мълчаливо върна снимката на Елен, видимо развълнуван.

— А дали тази... — започна тя, — напомня ли ти нещо?

Наведе се към него, за да гледа и тя. Той усети тежестта на гърдата ѝ върху ръката си. Беше плътна и стегната. Стори му се, че топлината ѝ прониква през дрехите му. Не посмя да помръдне, обзет от леко неудобство.

— Е, не си ли спомняш?

В гласа ѝ се долавяше настойчивост — дали от яд или от упрек?

— Ами — започна той, — виждам вода, но това не е дори плаж... палми, храсталаци...

— Това беше нашето кътче. — Гласът ѝ леко се промени. — Нашето скривалище... Нашата тайна. Там, зад храстите, беше направил тръстикова постелка... Запазих лентата.

Денис се питаше какво се е случило там, в това диво провинциално кътче. Постелка. Тя и той. Усамотени в скривалище. Какви красноречиви факти!

— На колко бяхме тогава? — попита той.

— Аз на дванайсет, а ти на тринайсет, естествено... — Тя се изкикоти. — Все още не бяхме пубери, поне не аз, за щастие!

Той се успокои при установяването на възрастта, но последното уточнение отново го разтревожи.

— Детински игри — настоя той.

Това не беше нито въпрос, нито твърдение.

— Да, беше си натискане... Когато мисля за това, усещам същата тръпка, както и първия път... Тъпо е! Бяхме хлапета в края на краищата! И все пак от този момент ти ме беляза сексуално... Мислех се за по-отворена от теб... Бях дочувала да се говори за това и даже шпионирах, без да ме разобличат, Роз и Франсоа, нашите прислужници. Видях ги, когато се галеха. Спомням си, че осем дни си блъсках главата дали ти знаеш какво могат да правят мъж и жена,

когато са сами... И успях само да ти пробутам доста двусмислената гатанка, която тогава беше на мода... „Каква е разликата между любовта и армията?“ Отговорът беше: „Армията преминава. Докато любовта...“ — ти не успя да се сетиш веднага! Трябваше да ти подсказва. Но в действителност нито ти, нито аз разбяхме добре какво означава това. Имахме само смътна представа. А за да узнаем, трябваше сами да предприемем подобна инициатива.

Тя вдигна глава, за да го погледне, и той забеляза потъмнелите и от възнение очи. Въпреки смеха.

— Не си губеше времето! Започна да галиш краката ми и колкото по-нагоре стигаха ръцете ти, толкова по-горещо ми ставаше... Харесваше ми да ги предизвикваш, а най-вече да ти разказвам, за тези усещания... Само не ми казвай, че си забравил. Искях да правиш с мен това, което бях видяла Франсоа да прави под полата на Роз... Но преди всичко бях много любопитна да разбера каква е разликата между нас... Мисля, че и ти изпитваше същото любопитство, защото плъзна ръката си в пликчетата ми и каза: „Нямаш такова нещо като моето“. Аз го знаех, но никога не бях докосвала...

Той погали гърба ѝ, спря ръка на рамото ѝ и го стисна. Разбираше какво смущение предизвикват тези шеговити спомени. Те наистина я бяха белязали.

Внезапно тя се извъртя, плъзна се и се излегна, свита на топка върху коленете му. Главата ѝ се отпусна върху слабините му с умело движение.

— Изведнъж решихме да не крием нищо един от друг. Съблякохме дрехите си и започнахме взаимно да се изучаваме, да се докосваме, да се възхищаваме. Когато те усетих да наедряваш, да се втвърдяваш, сърцето ми заби толкова силно, че помислих, че ще припадна... А ти най-вече искаше да узнаеш как може да се използва тази анатомична разлика. Не проумяваше как и по какъв начин моят орган можеше да послужи на твоя. Аз имах смътна представа. Трябваше да ти обяснявам, за да разбуля тайнството. И ти веднага пожела да опитаме. Но аз категорично ти отказах. Беше ме страх, ужасно се страхувах...

Тя спря и зарови глава между бедрата му. Горещият ѝ дъх пронизваше слабините му.

— Доста време се криехме там — започна тя отново с глух глас. — Имахме прекрасна тайна, само наша. Играехме си на мъж и жена. Постепенно ставахме по-дръзки. И най-после си позволихме повече неща. Кръвта ми вреше, кожата ми настръхваше и буца засядаше в гърлото ми. Представях си хиляди неща. Знаех, че това е само една игра, че не е истинско. Усещах се незадоволена!

— Никога не си ми разкривала това си душевно състояние — каза нежно той.

— Вече не зная... Беше прекрасно и за двамата, но нещо ме възпираше, а ти ставаше все по-настоятелен... Един ден ми каза: „Нямаш косми. Ще ти пораснат ли?“. Скрит в храстите беше наблюдавал гола жена да се къпе в река Естер. А аз продължавах тайно да следя Роз и Франсоа... Така един път разкрих какво прави Роз на Франсоа — скришом и съвсем набързо... Спомням си, че тогава се отвратих, погнусих... Дори мислех, че никога не бих могла да направя същото с теб. И когато се видяхме отново, всичко си беше както преди... Възбудих се, настръгнах и пожелах да ти доставя същото удоволствие, което бях видяла да изпитва Франсоа. Ти не разбираше добре. Аз също впрочем... Дъхът ти се учести, ноздрите ти се разшириха и очите ти се притвориха... Изплаших се и спрях... Ужасих се да не умреш... Всичко беше толкова тайнствено... Ти ме принуди да продължа. И изведнъж изригна. Помислих, че съм те наранила... Но забелязах, че по ръцете ми не тече кръв... Бързо изтичах и се измих в блатото. Когато се върнах, ти изглеждаше невероятно горд. Целуна ме и прошепна в ухото ми: „Нали ще го направим пак?“. Казах не и на мига започнах да го правя пак...

— Ето защо никога не сме се любили истински — измърмори той.

— Въпреки всичко, ти беше моят малък съпруг... О! Само ако не бях толкова неопитна. Нямаше да ти разреша да тичаш след други момичета, по-отворени и не такива глупачки като мен! Но нека да говорим за нещо друго. Всички тези спомени ми действат много особено... А на теб?

— Не бих казал, че разговорът ни е успокояващ — пошегува се той.

Тя се обърна, изправи се и застана пред него.

— Надявам се, че си свободен тази вечер? — И без да дочака отговора му, продължи. — Може да вечеряме навън и след това ще ме заведеш в някоя от дупките на Сен Жермен де Пре, за които толкова се говори! Никога не бих се осмелила да отида сама, а от Александър не мога да очаквам да ме заведе. Той мрази да танцува, най-вече с мен.

Той също се изправи и се загледа с умиление в лицето ѝ. Тази болезнена изповед бе докоснала сърцето му. Усещаше се не толкова възбуден, колкото дълбоко развълнуван. Той също бе изживял тези детински влюбвания, поддържани и разпалвани по-скоро от любопитство, отколкото от страст. Събуждането на чувствеността. Случайните ваканции, разходките, екскурзиите в боровите гори с велосипеди, къпанията, където се събличаш и се срамуваш от голотата си... Неговите малки другарки. Дали те си спомняха със същата носталгия за съвместните им авантюри? Понякога непредвидени, неочаквани и все пак винаги тайно желани...

Блестящи очи, влажни устни — Елен излъчваше чувственост. С изповедта, с целия този разговор тя бе осмеля собственото си желание. Беше убеден, че ако обгърне кръста ѝ, ще почувства как тя трепери от допира му.

И все пак той съзнаваше, че изповедта ѝ не е направена случайно. Тя бе завоалирала страстта си с прекомерна невинност и наивност. Вероятно ѝ бе приятно да съживи тяхното тайно споразумение, тяхното приятелство, а не толкова тези инфантилни брътвежи за сладострастие. Тяхната тайна принадлежеше само на тях, свързваше ги и ги отделяше от другите човешки същества.

— Защо ме гледаш така? Да не би да те скандализирах? — неспокойно запита тя.

— Възхищавам ти се — искрено отговори той. — Да, възхищавам се от прямотата ти, от паметта ти и най-вече от верността ти към нашите приятни моменти.

Тя премигна няколко пъти и му се усмихна.

— Не ме разбирай погрешно... — запъна се. — Не съм почувствена от някоя друга... Не повече, но не и по-малко... Но това можех да кажа само на теб... Само на теб, защото двамата бяхме съучастници в едно престъпление, ако може да се нарече така.

— Ти искаш да кажеш, че никога не си опитвала с някой друг?

Елен смутено извърна глава и след миг примирено вдигна рамене.

— Не това, разбира се... Ти също, нали? Но не беше същото. Нямах я тръпката. Тогава все пак бях доста навлязла в пубертета, може би оттам идва и различието. Не бях съвсем неопитна и някои милувки ме влудяваха... Само че си държах здраво юздите.

— Стигало ти е да бъдеш полудевственица?

— Наречи го, както искаш. Това не променя факта, че бях девствена, когато се омъжих за Кристоф! Заклевам ти се! Този идиот така и не повярва! Само ако знаех! Но нещо ме задържаше да го направя. Ти! Споменът за теб! Не можех да те забравя. Дали бе любов? Може ли дори да се говори за любов? Когато си на дванайсет години, имаш ли сърце? Не знам... Не можех да те залича от паметта си и знаех, че с теб би било различно... Нямах да бъда непристъпна. — Тя въздъхна. — Виж, Роже. Аз обичах точно тази невинност между нас. Защото всичко, което правехме, беше истински невинно.

— За един мъж е много приятно да чуе подобни уверения!

— В такъв случай трябваше да го направя по-рано. Когато отиде да се лигавиш с тази Люси!

— Ревнуваше ли?

— Срамувах се. И най-вече бях сигурна, че тя не може да ти даде нещо повече от мен.

Тя отстъпи назад.

— Нали решихме да сменим темата? Изживях прекрасни моменти и държа да съхраня приятния спомен... А ето че разговорът става почти неприятен...

— Не и за мен. Развълнува ме, усети ли?

— Аз също се вълнувам.

— Щастлива ли си с Кристоф?

— Когато преминеш през доста неща, в крайна сметка си създаваш малка илюзия за щастие... Може би ще те озадача, но никога не съм му изневерявала! Въпреки че не са ми липсвали възможности. И щях да имам оправдание, ако се бях възползвала да му върна някои неща. Във всеки случай не бих изпитвала угризения!

По лицето ѝ пропълзя лека тъга. И съвсем ненадейно той откри, че тя е хубава. Имаше прекрасни очи, съблазнителни устни, грациозно

очертана глава и свежа кожа. Тя неволно сбръчкваше и изглаждаше челото си, което придаваше на лицето ѝ голяма изразителност.

Колко странно! Тя вече не му беше чужда. Той пристигна тук с мисълта, че идва на проверка. Тогава тя бе непозната. А сега той имаше чувството, че винаги са били близки. Наивната ѝ изповед ли бе създавала това интимно общуване, така че той се отъждестви напълно с нейния съучастник в лудориите и невинните любовни закачки?

— Е? — подкани го тя, — ако ще излизаме, може би трябва да започна да се приготвям.

Шумното изпращяване на разгарящо се дърво попречи на Роже да отговори. Тя погледна към камината и се приближи към огъня. Наведе се и с ръжена събра пепелта, посбута главните, нареди нови цепеници. Той съзерцаваше закръгления ѝ задник, тънкия кръст, тесните рамене под опънатата дреха.

— Колко бързо лети времето — забеляза тя, все още заета с огъня. — Скоро ще се стъмни...

За миг пред очите му се появи Жермен. Той бе подхранил илюзиите ѝ, но споменът за нея беше горчив. После му се мярна мисълта за Жаки, която предизвика у него леко отвращение. Представи си малкото момиченце, което е била Елен. Несръчното ѝ безсрамие, алчното любопитство, жаждата за знание и сексуалността, потискана от страха, от ужаса пред неизвестното. Представи си я — гола хлапачка. Бе виждал такива детски тела, в силата на растежа, които вече носеха в себе си обещанието за наливащи се форми.

Елен бе преминала този етап. Сега беше зряла жена, но бе съхранила спомена за своите детински лудории. Тази мисъл му подейства като силно възбуждащо средство, защото в отклоненията от общоприетото се крие особена привлекателност. Внезапно изпита желание да я вдигне и да я сграбчи в прегръдката си. Въздържа се, тъй като не можеше да предвиди реакцията ѝ. Въпреки съжаленията и носталгията, за които бе разказвала. Дали вече се бе овладяла?

Как би приела подновяване на закачките от изпълнените с меланхолия спомени? Бяха пораснали. И сега те едва ли щяха да имат същия стипчив вкус на забранени, още неузрели плодове.

Тя се бе изправила.

— Ще трябва да изгорим остатъците от вълнения, които вече ги няма — заяви тя.

След това се отправи към прозореца и погледна навън, като че ли искаше да се увери в настъпването на нощта.

— Пак вали! — възкликна. — Ох! Това ще ни провали вечерта.

Той се бе приближил до нея. Толкова близо, че тя не можеше да не усети присъствието му. Беше застанал точно зад нея. Постави ръце върху раменете ѝ. Застави я нежно да се обърне, да го погледне в лицето. Видя страх в очите ѝ, тя дори се опита леко да се отдръпне, но той здраво я държеше. Тя отгатна, че ще я целуне и извърна глава, за да избегне устните му.

— Какво те прихваща? Полудя ли? — прошепна тя с предателски глух глас.

Лицето ѝ издаваше объркването ѝ. После тя затвори очи, сякаш победена от непреодолима сила. Загуби равновесие и се наклони към ръцете на Роже. Той я обгърна и усети, че тялото ѝ не се противи на прегръдката му. Наведе се, за да потърси устните ѝ и ги намери — студени, безжизнени, сковани.

Тя извърна глава, като че да си поеме дъх, след това изненадващо се стегна и притисна ръце към гърдите си.

---

[1] Черен хляб. — Б.а. ↑

IX

Без да бърза се отдръпна, изплъзвайки се като змиорка между пръстите му. И се отдалечи от него. Той предположи, че тя ще отиде до вратата, за да включи осветлението, като си каза: Ако светне, нищо няма да се получи!

Но тя спря по средата на пътя и се втренчи в него. Играеше с ноктите си, лицето ѝ бе сериозно, устните ѝ потръпваха, но не каза нищо.

— Беше съвсем импулсивно — опита се да ѝ обясни той. — Ако си припомниш за какво разговаряхме преди малко, ще разбереш, че не съм съвсем виновен и ще ми простиш...

— Добре, вината е моя — тя уморено отпусна ръце, — но ти не трябваше да си въобразяваш, че ти давам аванси. След толкова време бихме могли да си спомним за приятните мигове, които сме имали, без да се опитваме да ги изживеем отново... И при това, с възрастта човек се променя. Сега не гледаме на нещата със същите очи, с които сме ги виждали някога, нито пък движенията ни са същите, за да направим това, което правехме на дванайсет години! Дори считам, че това би било светотатство! Искам да запазя непокътнати хубавите си спомени...

Най-после тя реши да запали осветлението и без колебание се отправи към електрическия ключ до вратата.

— Не искам да оскверня нещо, което ми е било толкова приятно и ми доставя удоволствие винаги, когато си го припомням. Дори ако това са само илюзии...

— Не драматизирай един мимолетен жест на нежност и обич.

— Не говори така! Видях погледа ти! Видях очите ти, пълни с желание... Точно както първия път, когато ме помоли да го направя поне веднъж... Тази жизненост, после забулена от буреносен облак, никога не може да ме заблуди. Веднъж видях този поглед и у Кристоф... Когато ме направи своя жена, а след това желанието му започна да гасне и той ме взимаше, без много-много да му мисли какво прави... Но очите му, когато ги видях да блестят от похот, знаеш ли

какво изпитах? Отвращение! Погнуса и страх... Можеш ли да го обясниш? Нали си лекар!

Той прекоси стаята, взе бутилката с ром и попита:

— Наистина ли държиш?

— Да.

Той напълни чашата си, но не отпи веднага. Съзерцаваше я замислено, с внимателния поглед на клиницист. Питаше се: Възможно ли е всички жени, които бедният ми приятел е имал, да са невротички?

— Мисля — започна сериозно той, — че ти живееш със сянката на един призрак. Въобразяваш си, че няколкото забранени докосвания, игриви закачки и полудействия са ти разкрили напълно любовта. Мъчиш се да повярваш, че този призрак и тази химера са плод на твоята незадоволеност. Не правиш нищо, за да спреш да живееш със спомените. Впрочем не съм убеден, че сега ти помниш нещата такива, каквито са били в действителност. Допълваш ги по свой вкус, украсяваш ги с измислици. Това ти пречи да обичаш наистина и може би, както самата би искала, скрива от теб същинските ти желания и притежания.

— И така, според теб съм болна! — пламенно възкликна тя. — Аз, която живея за теб, само за теб... от години...

— Ти живееш със сянка — каза той. — И когато тази сянка се материализира пред теб, ти изпадаш в ужас. Ти не я познаваш вече! Оставяш дреболиите да те омайват, самоизтезаваш се с несъществуващи неща.

Тя протегна ръка към безразборно пръснатите върху леглото снимки:

— Там, в нашето скривалище до блатото Соматр — каза — ти се закле, че ще бъда твоя завинаги, а ти мой. Представях си как ще прекараме живота си заедно. И ти наричаш това дреболии! Подай ми чашата — вече по-спокойно завърши тя.

Той ѝ занесе чашата и се върна да вземе своята.

— Попита ме за мнението ми — учтиво обясни. — Ако добре съм разбрал, Кристоф не те задоволява съвсем. Никога ли не си се запитвала дали причината за неговото поведение не си ти? Той нищо не знае за призрака, за тази сянка, която владее мислите и чувствата ти. Но несъмнено усеща невидимото ѝ присъствие между вас, без неговото съгласие.

Тя не отговори. Думите му проникнаха в съзнанието ѝ. Тя ги обмисляше, претегляше и те я разтърсиха.

— Ти беше суров, не познаваше състраданието! — промърмори глухо. — И все още си такъв! Като дете това все още се търпеше, но малко по малко се превърна в жесток, озлобен юноша... Не говоря за всичко, което изтърпях заради Люси и още толкова други... Но чуй! Не зная дали помниш — един ден цялата компания бяхме излезли, точно на Соматр. Ти намери див гълъб, ранен от ловец. Беше още жив, но крилото му бе прекършено от сачмите, а едното краче счупено. Ти завърза здравото му краче с канап за една пръчка и се забавляваше, смееше се и въртеше нещастното птиче над главата си, подиграваше се с писукането му... Трябваше да го изтръгнем от ръцете ти. Феликс го направи и те заплаши, че ще размаже физиономията ти. И понеже той беше доста по-набит от теб, ти се подчини! Тогава се срамувах заради теб!

Той вдигна чашата, изпразни я и я остави.

— Човек се променя с възрастта — каза той. — От добър може да се превърне в затворен и зъл. Във всеки случай не бих се разпознал в случката, която разказа... Тази постъпка днес ми изглежда съвсем непонятна.

— Е добре! Това би доставило удоволствие на баща ти. Той без друго страдаше много от твоята диващина... Знам, защото го е споделял с баща ми, а той по-късно само повтори думите му. И начинът, по който се отнесе с нещастната Люси... тази жестока раздяла, без една дума, без никакво обяснение! Мислиш ли, че честен и добър човек би го направил? Дори аз, която имах всички основания да ненавиждам Люси, я съжалих.

— Което не ти е попречило да живееш с нежния спомен за похотливото хлапе, което съм бил — присмя се той.

— Благодаря на Бога, че не си продължил развитието си в тази насока, както си мислех.

— Затова ли преди малко ме отблъсна? — любопитно се осведоми той. — Тъкмо търсех някакво обяснение...

— Не само заради това... Отлично съзнавам, че след толкова години, след всичко, което сме преживели, едва ли бихме могли да се открием отново. Голобрадото момче, което някога ме опипваше, днес има бодлива брада. А малкото момиче, което навремето те учудваше с

това, че няма косми, се е превърнало в напълно развита жена... Еволюция, нали! — изсмя се тя.

Той погледна часовника си.

— Ако искаме да заварим някой отворен ресторант, трябва да побързаме — заяви той. — Знам един, където не искат купони за храна, но е доста далеч.

— Нямах ли кола?

— Тази сутрин я оставих в един гараж за продаване. Мислех, че няма да ми трябва повече.

— Вярно... Впрочем, кога тръгваш?

— Трансатлантическата компания ми е резервирала място на 1 февруари с Колумбия. С малко късмет бихме могли да пътуваме заедно?

— Държиш ли?

— А ти?

Тя видимо се поколеба.

— Ако ни зърнат да слизаме от кораба заедно, веднага ще плъзнат слухове... Знаеш какво е общоприетото мнение при нас: след три дни в морето жената е готова да се отдаде на първия срещнат. Още повече, след като се знае, че сме стари приятели... А и чакай само да видиш какво тържествено посрещане ще ти организират. Разбира се, старите приятели, но преди всичко жените. Когато тръгнахме, в Порт-о-Пренс се говореше само за теб... Първо, ти си изгодна партия за доста момичета и трябва да очакваш атаки от всички страни. Докато за другите, говоря за омъжените, имаш репутацията на истински Дон Жуан. Впрочем Дафне доста умело я поддържа... Много е горда, че има брат като теб. Красив, доктор по медицина и на всичко отгоре пристига направо от Париж!

Той се разсмя и поклати глава:

— Ще се приготвяш ли?

— Ако не си много гладен, мога да ти предложа нещо друго. Късно е, а имам малко студено пиле, хляб, плодове и за десерт при това оскъдно меню — прекрасно кафе, истинско. Донесохме го от Жакмел. Какво ще кажеш? И да не забравя, приятелите, които ни преотстъпиха апартамента, имат чудесна изба, която е на наше разположение.

— Програмата е повече от чудесна! Така ще можеш да ми разкажеш всичко за родината!

Тя весело го хвана за ръка.

— Ела. Ще вечеряме в кухнята. Докато слагам масата, ти ще избереш виното.

Отидоха в кухнята. Елен отвори прозореца, за да вземе обявените лакомства от един голям шкаф за хранителни продукти, изработен като кафез с много ситна решетка. В стаята нахлу леден въздух и тя бързо затвори.

— Ще откриеш бутилките в бюфета, най-отдолу — посочи тя. — Но преди това извади хляба.

Хлябът бе царевичен, едрозърнест и трудно смилаем. Той грабна наслуки някаква бутилка — беше Моргонско. Попита къде е тирбушонът.

— Трябва да съм го оставила в салона, когато отварях рома. Ще го донесеш ли?

Той се върна в стаята, откъдето бяха дошли и потърси с поглед въпросния инструмент. Тогава забеляза на скрина паспорта на младата жена. Грабна го и го разтвори. *Елен Канесиа*, прочете той, *родена Боасрон*.

— Намери ли го? — извика тя.

— Търся го...

След няколко секунди чу.

— Боже, колко съм глупава! Ами той е тук, върху масата, направо ще ми извади очите!

Той забързано се върна. Масата бе сервирана, но Елен бе стъпила върху един стол и се повдигаше на пръсти, за да достигне нещо в бюфета.

— Мисля, че мярнах буркан с конфитюр — обясни тя.

Тъкмо щеше да ѝ каже, че това съвсем не е необходимо, когато обърна внимание на позата на младата жена. Доста приятна за окото. Изпънатите нагоре ръце повдигаха полата над коленете, при което се откриваше част от бедрата, нежната свивка при коляното и стегнатите мускули на прасците. Той усети предишното желание да се разпалва повторно. Внезапно осветлението угасна.

— *Madichon!*^[1] — изруга тя. — Пак повреда... Така може и да си счупя главата! Роже, дръж ме!

Той обгърна краката ѝ.

— Облегни се на рамото ми — предложи.

Тя го послуша и той изпита лукаво удоволствие, когато усети тялото ѝ да се плъзва, опряно в неговото. Това меко женско тяло! Отбеляза, че е по-тежка, отколкото бе предположил. Той забавяше момента да я пусне и се преструваше, че го прави с оглед нейната безопасност. Допирът до тази гъвкава и стегната плът го дразнеше приятно, а тъмнината съучастнически засилваше непреодолимо възбудата му. Най-после той усети гърдите ѝ, притиснати до своите и почувства ласката на косата ѝ върху лицето си. Неочаквано за него тя не помръдваше. Независимо че бе стъпила вече на пода, не направи никакво движение, за да се освободи.

Тогава той наслуки целуна лицето ѝ и разбра, че е улучил челото. Зачака реакцията ѝ, но Елен остана неподвижна. Сърцето му заби учестено. Много предпазливо потърси устните ѝ, покривайки очите и носа ѝ с целувки. Стори му се, че тя се притисна по-плътнo до него и усети ръцете ѝ да се впиват в гърба му. И точно когато се навеждаше над устните ѝ, внезапно светна. Елен подскочи и се смути като хванато в прегрешение дете. Почервеня, скулите ѝ пламнаха, очите ѝ се изпълниха с неудобство. Оправи кичур коса и той забеляза, че пръстите ѝ треперят. Вероятно устата ѝ бе пресъхнала като неговата, защото тя навлажни устни с крайчето на езика си. Стараейки се да прикрие смущението си, тя несръчно премести една чиния, после ненужно смени местата на приборите.

— Е, добре! Можем да сядаме — глухо подметна тя.

— Гладна ли си? — попита той.

— Не. А ти?

— И аз не съм...

— Да хапнем по залък все пак... Все едно, че сме на пикник, както преди... Ето, седни там — нареди тя и му посочи стол.

Той се сети, че не е отворил бутилката. Припряно се зае с тапата. Елен протегна чашата си.

— Да пийнем за отваряне на апетита.

Глътна виното наведнъж, като че ли търсеше забрава. После седна.

— Сервирай си — каза и му подаде поднос с остатъците от пилето.

Но преди да успее да го поеме от ръцете ѝ, тя го остави обратно на масата.

— Роже... — заекна тя.

— Да?

— Наистина ли мислиш това, което каза преди малко? Че тези спомени са ми създали комплекс?

— Не съм психоаналитик, но се боя, че да.

Тя сведе чело. Отрязва си филия хляб.

— Добър апетит! — каза замислено.

---

[1] По дяволите! — Б.а. ↑

Х

Вечеряха набързо. Но тези няколко минути позволиха на Роже да забележи, че Елен се хранеше елегантно, с бавни и премерени движения, малко резки и механични. Тя поднасяше към устата си миниатюрни хапки. Дъвчеше едва забележимо и това подчертаваше очарователната извивка на устните ѝ.

Предложи му плодове, но той отказа и заяви.

— Благодаря. Виното е отлично и ще приключа с още една чаша.

Бутилката вече бе наполовина празна. Младата жена бе изпила своя дял и това обясняваше защо страните ѝ още горяха.

— Ще направя кафе — обяви тя. — Сигурно си забравил вкуса на прекрасното жакмелско кафе.

Тя се надигна, но той хвана ръката ѝ и я задържа.

— Остави — каза. — Имаме време. Нека поговорим...

— Колко е часът?

Той погледна часовника си.

— Около девет. Най-важното е да не изпусна метрото... Не видях всички снимки.

— Ако наистина ти се иска... но се страхувам, че огънят е угаснал. Ще трябва да заредиш отново камината, докато аз слагам кафето.

Той стана и отиде в салона. Жаравата още блещукаше и той я разрови, после постави няколко цепеници. В този миг звънецът на входната врата енергично разкъса тишината в апартамента. Чу Елен да прекосява коридора и да отваря, и се доближи до вратата, за да чува разговора.

— Не тази вечер — казваше младата жена. — Невъзможно е...

— Върнал се е съпругът ви?

— Не, той отложи връщането си, но не това е причината... — Гласът ѝ беше сдържан, но в тона ѝ се долавяше раздразнение.

— Тогава сигурно имате гости. — Мъжкият глас издаваше възмущение и обида.

— Не се заблуждавайте, Жан. Повтарям ви, тази вечер е невъзможно. Може би утре.

— Извинете настойчивостта ми, Елен. Но ако сте сама, поканете ме да вляза и ми предложете чашка кафе. Учудвам се, че още не сте го направила.

— Имам мигрена. Да, трябваше да изляза с един мой приятел. Сънародник, с когото не съм се виждала от десет години. Наложих се да откажа в последния момент. Хайде, бъдете благоразумен и вървете да си лягате... Ще се видим утре.

Настъпи тягостно мълчание. После непознатият горчиво отрони:

— Причинявате ми страдания, Елен. Бяхте ми обещала...

— Съвсем не! Отлично го знаете! — рязко възрази младата жена. Вратата хлопна. Токчетата ѝ остро отекнаха в коридора и тя влезе в стаята. Леко смутеното ѝ лице издаваше хаотичните ѝ чувства.

— Кой беше? — попита той.

Тя тръсна глава.

— Съседът отсреща... Обикновено е много любезен, но понякога става досаден. Кристоф се нуждаеше от някои сведения при пристигането ни и го покани един или два пъти. Освен това знае, че съм сама и че скучая. Защото и аз го поканих на свой ред. Поговорихме. Съвсем почтено.

— Сваля ли те?

— Естествено. На една възраст сме, а е и ерген. Кристоф отсъства и той си опитва късмета.

— Не си слагала рога на Кристоф досега, но ако отсъства по-дълго, може набързо и това да стане, нали!

— Ти за каква ме мислиш?

— Чувала ли си една китайска поговорка: „Когато мъж и жена са сами в къщата, дяволът не закъснява да се появи!“.

Тя вдигна рамене.

— Заради този идиот забравих кафето!

— Ами тогава отиди да го направиш и го покани. Ще се запознаем... освен ако не предпочиташ да му отстъпя терена?

Тя тръгна към него.

— Сериозно ли говориш? Нали искаше да поговорим...

Той седна на ръба на леглото.

— Ами можем да си поговорим и с него!

— А ако се хвана за думите ти?

Той нежно се усмихна и хвана китката ѝ. Тя не се дръпна.

— Ела! Седни до мен — предложи той.

Тя отказа.

— Не! — почти изстреля през зъби.

Но той настойчиво я придърпа към себе си.

— Какво искаш да постигнеш? — попита тя.

Беше извила и изтеглила тялото си назад, но не направи опит да освободи ръката си.

— Хайде! Хвани твоя призрак! — прошепна той. — Изгони го!

— Не е необходимо. Отлично се разбирам с него!

Тя извърна глава. Може би искаше да скрие издайническо чувство или ненадейна слабост? После внезапно отстъпи и почти падна на леглото до него. Тялото ѝ потъна в матрака и няколко снимки паднаха на пода. Нито един от двамата не посегна да ги вдигне. Роже бе пуснал ръката ѝ и тя остана като мраморна статуя — с подпрени на бедрата лакти и извърнато настрани лице.

— Не се страхувай! — тихо продума той. — Не искам да ти причиня болка!

— Но ми причини достатъчно! — отвърна весело тя. — Ако знаеш как се чувствах! Мислех само за теб, виждах само теб... Имах само едно желание — отново и отново да те виждам. И тичах като полудяла на срещите ни! Казвах си, че с теб никога не може да ми се случи нещо, че ти ще се заемеш с всичко, че ще се справиш с моите недостатъци, с моите слабости.

Той я прегърна с една ръка и я притисна към себе си, за да я увери, че мисли като нея, но изведнъж я бутна назад и се надвеси над нея.

— Не! Не, Роже... невъзможно е. Няма смисъл... Ще съжаляваме. И при това ти съвсем си ме забравил...

За да ѝ попречи да продължи, той затвори устата ѝ със своята. Устните ѝ бяха полуотворени. Той пхна езика си в устата ѝ, но тя не отговори на целувката му. Освободи се задъхана, разтърсена.

— Роже, моля те! Прекрати тази игра, тази комедия!

Но гърдите ѝ конвулсивно се мъчеха да поемат въздух. Той усети аромата на горещото ѝ тяло. Желанието го заля като мощен прилив. Но съзнанието му все още беше ясно и той се удиви, че наивните

изповеди, с които тази жена разкри своята същност и тайните си влечения, могат да имат такова еротично въздействие върху мъжа. За него все пак те бяха съвсем чужди.

Ръката му се придвижи от талията до изпъкналите под леката тъкан зърна и нежно обходи гърдите ѝ. Тя мънкаше „не, не!“ толкова задъхано, че думите почти не се разбираха. Тогава той отново плъзна ръката си към кръста ѝ и я спусна под полата. Погали коляното ѝ, после бавно се премести нагоре по бедрата, които тя отчаяно стискаше. Усети цялото ѝ тяло да вибрира срещу него, дишането ѝ ставаше все по-накъсано.

Тя замята глава с последни усилия да откаже, но съпротивата ѝ отслабваше, тя се предаваше. Той зашари с пръсти по голия ѝ корем, по подвижния ханш, след това започна да изучава гънката, от която започваха бедрата и установи, че е наистина съвсем развита. Точно както бе казала. Проникна с пръсти в нея и му дрезгавия ѝ вик. После тя отново събра сили и опита да го спре.

— Само това, Роже... Не, нищо повече... Чуваш ли? Бъди добър!

Но той не я слушаше и продължаваше да я гали. От гърлото ѝ се изтръгваха стенания. В момента, когато усети, че тялото ѝ рязко се изпъва, той изостави чувствителното местенце и смъкна бикините ѝ. Пъхна едната си ръка под стегнатия и закръглен задник, а с другата повдигна кръста ѝ.

— Още! — задъхваше се тя. — Както преди малко. Но само това...

След това започна леко да се движи. Ръцете ѝ пробягаха по гърдите му, слязоха надолу, за да се уверят в състоянието му. Като че ли не бе отгатнала какво е то.

Тогава с един скок тя се извъртя и гъвкаво се надвеси над него.

— Ти го пожела! — каза тя. — Това е пълна лудост и ние ще съжаляваме! Но наистина не издържам повече!

За секунди беше съвсем гола. Изскочи от дрехите си по начина, по който навремето лозарите са смачквали гроздето във винарските си изби — с крака. След това изтича до ключа за осветлението. В настъпилия полумрак червеникавите пламъчета на огъня премигнаха и отблясъците им позлатяваха кожата на младата жена. Беше по-добре сложена от първоначалната му преценка. Но не бе и толкова слаба, колкото изглеждаше. Той го бе усетил, докато галеше тялото ѝ.

Тя бавно се приближи до него, като придържаше гърдите си с ръце. Наведе се напред, при което ханшът ѝ съблазнително се изви. Но вместо да седне до него, тя се настани върху колената му.

Обви ръце около врата му, като гушеше глава във всяка вдлъбнатина на раменете и гърдите му. Пошушна в ухото му.

— Нали това искаше? По твоя вина ще бъдем прокълнати!

Тя потърси устата му, намери я и той усети неудържимата ѝ възбуда. След почти безкрайната, както му се стори, целувка, тя се подпря на една страна и широко разтвори бедра.

— Направи го пак! Както преди! — замоли тя.

С едва изсъхнали пръсти той отново започна да я гали. Беше умолително податлива. В гърлото ѝ бълбукаха нечленоразделни звуци. Проблясващите отражения на пламъците краткотрайно обагряха кожата ѝ. Устата ѝ бе отворена, езикът влажен. За миг се изплаши от пожара, който бе раздухал в това тяло, което молеше да бъде запалено. Неясна тревога го накара да прекрати умелото дразнене. Но Елен властно придърпа ръката му обратно, трескаво насочи пръстите му. Това сигурно ѝ причини приятна болка, защото тя тихо изхлипа.

Най-накрая съвсем внимателно той влезе в нея. Направи го толкова нежно, че тя почти не усети, докато не започна да се движи. Само след секунди цялото ѝ тяло се изпъна, тя изкрещя и се изви назад. Главата ѝ се килна встрани като отсечена. В този момент и в него избухнаха искрите на удоволствието.

Дълго време лежаха отпуснати, без да помръдват, без да говорят. Елен се раздвижи първа, за да отметне пръснатите по лицето коси. Той посегна да я прегърне, но тя, макар и нежно го отблъсна категорично. Седна и въздъхна.

— Изневерих на Кристоф — прошепна почти на себе си, изненадана от констатацията.

— Толкова ли е страшно?

— Не знам. Вече не знам... Във всеки случай изобщо не приличаше на малките ни закачки при блатото Соматр.

— Съжаляваш ли?

Тя тръсна глава.

— Съмнявах се, че няма да е същото. Ти си по-гальовен, по-нежен, знаеш много повече от преди... но не можа да унищожиш сянката. Аз я пазя! — подразни го тя.

Скочи от леглото и застана изправена. Отхвърли косите си назад, безсрамна на проблясъците от камината. Той съзерцаваше гладкия ѝ корем, извития като лира ханш, високите гърди и отново го завладя непреодолимо желание.

— Дори нямахме време да оправим леглото — засмя се тя. — И не говори повече за метрото.

Той повдигна ръката си, за да види колко е часа, но Елен го изпревари, издърпа часовника от китката му и го скри.

— Без възражения! — каза тя. — Ще спиш тук... Нали не се съмняваш, че ще те пусна да излезеш на този студ! Хайде, ставай!

Тя го издърпа и тъй като той моментално я прегърна, добави:

— Е, добре де, имай малко търпение. Ще се чувстваме по-добре в чаршафите.

Когато той отвори очи, Елен все още спеше дълбоко. Огънят в камината бе угаснал и мрачното зимно утро мъчително се промъкваше между завесите. Той лежеше неподвижно, медитираше, оставяше се на изненадата. Спомняше си как тя го бе отблъсквала, дори обиждала, след което ненадейно, без уговорки бе отстъпила.

Досега, мислеше си той, никога не бе имал жена, която да се отдава по този начин от първия път. Ако тя никога не бе изневерявала на мъжа си, как можеше да бъде толкова ненаситна? Повечето от любовниците му се любеха на драго сърце, но удоволствието не бе така пълно, така пламенно. Винаги го помрачаваха задни мисли. Може би да притежават изцяло любимия, да го обсебят. А това им отнемаше абсолютната радост. Желанието да покажат колко са добри слагаше спирачки на удоволствието.

Докато Елен се отдаваше без ограничения, поемаше инициативата, вдъхновяваше и изискваше. Тя стимулираше въображението му по начин, който подхранваше и нейното. За него тя бе едно безкрайно откритие. Имаше чувството, че през тази страстна нощ те заедно са изчерпали всички източници на чувственост, всичкото безсрамие. Което бе направо чудесно! И най-непристойните жестове на младата жена оставаха в паметта му, изпълваха го с благодарност и го очароваха.

Елен бе същинско съкровище, най-необикновения сексуален обект, който може да съществува. Той затвори очи, за да си представи някои особено сладни и сполучливи моменти.

Тогава си спомни, че обикновено щом свършеше, бързаше да се усамоти. Докато сега ставаше точно обратното. Той искаше да я преоткрие, да запали отново тази страст, която още не бе опорочена от навика.

Внезапно младата жена помръдна и той помисли, че се събужда. Застина, за да улови изражението на лицето ѝ. Стори му се, че различава лека и уморена усмивка върху устните ѝ. Копнееше да я грабне в прегръдките си, но се сблъска с измънкан и неловък протест.

Примири се, като си задаваше въпроса какво ще стане по-нататък, до какво ще доведе това приключение? Завръщането на Кристоф щеше да сложи край на тяхната близост. Но нали щяха да се видят в Хаити? Как щяха да се развият там отношенията им?

Той реши, че явно е привързан към Елен, след като си задава подобни въпроси. Че още я желае, че е увлечен.

Тя се бе притиснала до него, свита на кълбо, като че ли да се предпази от утринния студ. Той постави ръката си на хълбока ѝ, плъзна я нагоре и загали гърдата ѝ. Тя не реагира в първия момент, после се обърна по гръб. Той се усещаше готов да я обладае в триумфа на събуждането. Очакваше някакъв знак за готовност или отказ, но тя не направи нищо. Само продължително въздъхна, сякаш нещо я измъчваше.

Тогава той се надигна на лакът и се надвеси над нея. Потърси устните ѝ, но тя извърна глава.

— Не — каза. — Трябва да поговорим...

Гласът ѝ звучеше глухо и той усети почти мрачни тонове.

— Ще ми донесеш ли чаша вода? — попита тя.

Изправи се бавно. Кожата му моментално настръхна от студ. Нахлузи бързо дрехите си и тръгна към кухнята на пръсти. Когато се върна с водата, тя седеше, облегната на възглавниците.

— Виждаш ли, ако бях направила кафе, сега трябваше само да го притоплим. Колко е часът?

Той потърси часовника си.

— Почти девет.

— Моля те, дръпни завесите...

Докато тя отпиваше от водата, той изпълни молбата ѝ. Връщайки се обратно към леглото, той забеляза повехналото ѝ лице, размазания грим, разчорлените дълги коси, които падаха безредно върху бузите ѝ. През нощта беше толкова красива. Почувства се излъган — беше загубила цялата си привлекателност. Тя протегна празната чаша.

— Знам, че не изглеждам прекрасна — заяви тя сериозно, сякаш беше прочела мислите му. — Но въпреки това те помолих да дръпнеш завесите. Сега се обърни, за да се облека!

Той прихна.

— Нима има какво да крием един от друг?

— Направи го. Прислужницата на Жан, съседът отсреща, ще дойде в десет. Не желая тя да открие следи от това как сме прекарвали нощта, а още по-малко да те види...

— Да, може да каже на прословутия Жан и той да започне да ревнува! — саркастично подметна той.

— Доста е студено — забеляза тя. — Каква гадна страна!

Закопча се и го хвана за ръката, като го принуди да се обърне. Той се наведе да я целуне, но тя му подаде бузата си и веднага го отблъсна.

— Роже... Беше страхотно... Знаеш ли, наистина никога не съм била такава... Никога не съм изпитвала такова удоволствие. Никога! Само че...

— Само че какво?

— Надявам се, че няма да си въобразиш нещо?

— Я ми обясни!

— Искам да кажа, че това е само тази нощ. Нищо повече от една авантюра, съвсем инцидентна... Дори бих казала временна лудост... От спомените за миналото. Това ме възбуди, преживях всичко отново... Исках да те преоткрия...

— Не ти ли хареса повече от юношеските ни закачки?

— Не искам да мисля за това. Искам да забравя... — произнесе тя с неочаквано буйно ожесточение. — Омъжена съм и никога не съм лъгала съпруга си... Ще си наложа да повярвам, че тази нощ е била само един сън. Не искам да остане никаква диря, никакъв отпечатък, никаква следа...

— Що за идея!

Тя кършеше ръце, хапеше пръстите си.

— Зная, че моят съпруг ми изневерява. Но това не е причина и аз да го правя! Не можеш да проумееш това! Всяка година, на годишнината от сватбата ни, той ме слага на коленете си и пошушва в ухото ми: „Изневери ли ми?“. Трябва да мога да отговоря *не*. Дори ако той идва от прегръдките на друга. Не съм способна да излъжа.

Той вече се бе облякъл, почти готов да си тръгне. В стаята настъпи тишина. Чудеше се дали изпитва болка от раздялата, след това кратко, но изпълнено с очарование опознаване. Поведението ѝ го разстрои. Невроза ли беше? Имаше ли симптоми за начална лудост? Когато твърдеше, че не е имала любовници, лъжеше ли? След като щеше да го забрави, дали не е забравяла по същия начин и други? Нали бе дала доказателства за умения, които не може да се дължат на обучението само на един мъж.

Докато завързваше вратовръзката си, той с любопитство я изучаваше. След спонтанното изригване вулканът бе изгаснал. А може би просто беше в лошо настроение сутрин след събуждане, като толкова много хора?

— Ще освободя терена — апатично заяви той.

— Не искам да се чувстваш изгонен, но се налага...

Той излезе в коридора и взе от закачалката пардесюто и шапката си.

— Заповядай пак, когато пожелаеш — неопределено каза тя. — Приятно ми е да си бъбрим. Но не разчитай на нищо повече. Вече не... Изненада ме, но вече дойдох на себе си.

— Хубавата Елен!

Отвори сам вратата към стълбището, когато тя го задържа.

— Мисля, че направихме глупост — съвсем тихо проговори. — Страх ме е, че ще ни донесе нещастие...

— Освен всичко си и суеверна!

— Аз съм хаитянка! — отговори тя. — Знаеш много добре, че всичко у нас е магия!

Прекръсти се бързо и той я чу да мърмори.

— *Tuerh tuem madichon!*

— Какво каза?

— Гоня дявола! Ти самият го извика в твоята китайска поговорка.

Той високо се изсмя.

— По-тихо! — каза тя и леко го целуна в ъгълчето на устата. — Въпреки всичко ела пак — измърмори тя. — И изтрий червилото от бузата си...

Той бавно слезе по стълбището. Снегът вече не валеше, но всичко бе побеляло. Отправи се към метрото. Майка Томази щеше да му предложи истинско кафе, от което толкова се нуждаеше. Все още не знаеше вкуса на жакмелското.

XI

Майка Томази седеше до тезгяха и наподобяваше каменен сфинкс, очукан от времето. Когато Роже влезе, тя палеше цигара.

— Добър ден — каза той.

— Добър да е — остро подхвърли тя. — Не знам къде си прекарал нощта, но изглеждаш като мъртвец!

— Беше студено.

— А при нея не беше ли топло? Трябва ли да те убеждавам, че ще си разсипеш здравето при твоите лигави жаби!

Той със смях се отправи към печката да си стопли ръцете.

— Едно кафе ще ми дойде добре. Горещо и силно. Истинско!

— Истинско! — снизходително заяви тя. — За тебе винаги. Аз също ще изпия едно...

— Дайте ми и пакет цигари...

Тя отвори чекмеджето и хвърли пакета на плота.

— Дръж! И четиридесет франка за теб, както и за всички. Не си мислиш, че ще те издържам, нали? — Но изражението на лицето ѝ опровергаваше думите ѝ.

След малко тя свали от печката димящата кафеварка и напълни двете чаши.

— Току-що пристигна това писмо — каза тя и го постави върху цигарите. — Обади се и от гаража. Имат купувач за колата. Трябва да им се обадиш по телефона за документите.

Той с наслада отпиваше от кафето и при всяка глътка усещаше как лицето му се отпуска. Като че ли от него се заличиха дълбоките бръчки. Запали цигара и взе писмото. Хвърли бърз поглед на плика, после трескаво го разкъса. Беше от централата на Трансатлантическата компания.

При първите редове лицето му светна.

— Страхотно, майко Томази — възкликна той и след миг се учуди на себе си. Бе използвал същия израз, който употребяваше и покойния му приятел. — Страхотно! Предлагат ми място за февруари! Трябва само да потвърдя. Отивам да се обадя!

— Чакай! — спря го старата жена. — Писмото те чака вече два часа. Можеш да забавиш отговора с пет минути. Първо още една чаша кафе, моето момче, защото не ми изглеждаш категоричен в решението си! Чуй ме...

Тя отново напълни чашите.

— Сигурен ли си най-напред, че искаш да отпътуваш?

— Баща ми и сестра ми ме чакат! Татко спомена за купуване на клиника.

— Няма ли да съжаляваш? Убеден ли си?

Той се обърка за една-две секунди, после заяви.

— Разбира се, че ще съжалявам! И най-вече за вас, майко Томази, и после за вашия беден хотел... Животът така се нарежда, че човек се привързва към дадени неща...

Тя отхвърли чутото с вдигане на рамене.

— Не ти говоря за себе си! Аз съм само една изкуфяла глупачка... Но те обичам като собствен син и се отнасях с теб като с такъв. Но идва времето, когато пиленцата излитат от гнездото. Ако не беше тази гадост, окупацията, ти отдавна да си излетял. Свикнах с мисълта, че някой ден ще заминеш. Не се съобразявай с мен. Знаеш, че съм корсиканка, а една корсиканска жена се ражда, за да страда. Следователно тя е подготвена. Говоря за твоите мръсници. За твоите боклучета... Никоя ли не те улови в мрежата си?

— Никоя — отговори той.

Мярна му се мисълта за Елен. Може би тя...

— Питам те — започна отново тя, — защото ти казах, че когато желанието ти да избягаш изчезне, ти ще поискаш да се върнеш. Няма ли да бъде, за да потърсиш някоя от твоите красавици...

— Но аз ще се връщам, майко Томази. Всяка година, обещавам! Само заради вас!

— Хайде, негоднико, пий си кафето и изчезвай!

Но преди още да допие чашата си, тя додаде.

— Само минутка. След като заминаваш, ще имаш нужда от черната чанта, която ме помоли да ти пазя, преди да тръгнеш в Алпите. Да се кача ли да я потърся?

Все едно че го удари електрически ток, той оглуша и като насън се чу да отговаря.

— Тъкмо щях да помоля... Точно тя ми трябва.

— Не върви да тичаш по фусты и да вършиш работа. Веднага ли я искаш?

— Ако може. Вървете, през това време ще пазя богатството ви.

Тя тежко се смъкна от стола. Тромаво се заклатушка, като влачеше по пода изтърканите си от дълги години употреба чехли.

Сътресението от изненадата премина и го обзе радостно нетърпение. Всичко, което искаше да знае, всичко, което трябваше да познава — със сигурност щеше да го намери в купчината поверителни документи. Тези, които не бе намерил в стаята. За него настъпи новото утро. Сигурно златотърсачите, попаднали на богата жилка, изпитват същия радостен ентусиазъм.

Събитията се развиваха от само себе си и той отбеляза в тяхната последователност наличието на благоприятни знаци и за бъдещето. В действителност той никога не бе считал за възможно, че станал себе си, ще издържи на това безумие, ще успее в това начинание. Само една песъчинка, един косъм, един жест, една дума — почти нищо, бе достатъчно, за да разкрие самозванеца. Това бе божествена справедливост.

Очакваше връщането на майка Томази с нетърпелива радост, когато тя се появи с черна чанта от изкуствена кожа. Остави я до него.

— Ето ти скъпоценностите. Не съм ги пипала. Не съм любопитна, но и чантата е заключена.

Заобиколи тезгяха с патешката си походка и зае обичайното си място зад касата.

— Благодаря — каза той и постави банкнота пред нея. — Благодаря...

Тя чукна с пръсти банкнотата.

— Полудя ли? Откога си плащаш тук?

Чантата е заключена, бе казала майка Томази след твърдението, че не е любопитна. Но за да установи този факт, значи се е опитвала да я отвори... Къде ли е ключът? Той не бе открил следи от него, а и не можеше да си спомни да е виждал било в чекмеджето, било в кутията за моливи ключове, което да става за чантата. Е, добре! Ще приеме, че ключът е загубен. На всеки се случва да загуби такъв малък предмет.

Послужи си с ножа за писма, чието солидно острие наподобяваше кама. При първия натиск ключалката отскочи, без да окаже съпротива.

Както бе предвидил, съдържанието на чантата включваше няколко писма, една тетрадка и дебел жълт плик. Той го отвори и се стъписа при вида на пачката лири стерлинги. Банкноти, които рядко се срещаха и нямаха нищо общо с нашарените с червени и сини арабески хартийки, пуснати в обръщение във Франция при освобождението.

Нямаше съмнение, че тези пари представляваха малко богатство. Той бързо направи сметка и установи, че във френска валута по курса за деня банкнотите се равняват почти на три милиона франка.

За първи път в живота си виждаше такава сума. В ръцете си държеше истинско богатство. След като първоначалната изненада премина, това откритие вече не му беше толкова приятно. Имаше ли право да присвои тези пари? Това не беше ли чиста кражба? Но кого ограбваше? И в неговия случай можеше ли да става въпрос за право!

Беше въпрос на съвест: и във всеки случай не бе първият, който се изправяше пред него в последно време. И тъй като бе намерил разрешение за останалите, защо да не преодолее и този? Той потисна скрупулите си и прибра парите в плика, за да се запознае със съдържанието на писмата.

Първото бе написано с детски почерк, още необработен, но четлив, прилежен и елегантен.

8 април 1938

„Скъпи батко,

Вчера празнувах дванайсетия си рожден ден. Татко организира малко тържество, на което искаше да придаде известен блясък. Изглежда съм станала вече голямо момиче, защото всички непрекъснато ми го повтарят. Изчервявах се от тези възхитени и доста смущаващи погледи. Дори този глупак, когото ти никога не си понасял и когото аз ненавиждам — Состен Кастера, се осмели да ми каже, че когато стана на възраст за женитба, той отсега си запазва правото на първи претендент. Естествено, че го пратих по дяволите.

Присъстваха много от твоите приятели и приятелки. Няма нужда да подчертавам колко липсваш на всички.

Толкова питаха за теб и искаха да научат новини за теб, че татко използва случая да се оплаче, че не пишеш често. (Кое то е вярно и не мога да го упрекна.) Въпреки това не ти се сърдя, защото зная колко си зает със следването.

Елен Боасрон ме дръпна тайно настрана и ме обсипа с въпроси за теб. Бих намерила настояванията ѝ за странни, ако не ми бе признала, че никога не си ѝ писал. Между другото каза, че си «лошо възпитан» — това са нейни думи. Винаги съм мислела, че си пада по теб, както се казва. Спомням си, че когато се събирахме вечер цялата компания, тя се чудеше как да се усамоти с теб и да те завлече в храстите. Бях малка, но виждах всичко, ха!

А, още едно твоё завоевание също се оплаква от мълчанието ти. Люси Жилбо. Не мисля, че е очарователна. И ако имам очи да виждам, то имам уши и да чувам. Можеш ли да повярваш, че доста хора са смятали, че ти и Люси ще се ожените, че вече сте си дали дума? Признавам си, че в началото доста се изплаших, да не призная, че се ужасих: никак не обичам това момиче. Такива гадни слухове се носят за нея...

Но, слава на бога, всичко това днес е забравено. В действителност Люси официално е сгодена за една много интересна личност. Може би си го спомняш — Сирил Плаката, директорът на завода за преработка на кокосови орехи. Това сложи край на сплетните. В случай че си забравил този едър претенциозен мъж, трябва да ти кажа, че той е негър. Люси ще се омъжва за негър! Все едно виждам как подскачаш! Въпреки всичко никой тук не вярва, че този брак ще се състои.

Ето че свърших с клюките.

Татко е добре и ако не е зрението му, което непрекъснато се влошава и ни тревожи, би се чувствал отлично. За щастие — познаваш го — приема нещата

откъм добрата им страна, както винаги. Давай по-често признаци, че си жив.

Целувам те нежно, Дафне.“

Тюрго, декември 1935

„Скъпи Роже,

Просто усещам яростта ти, докато четеш това писмо. Какво тъпо момиче, ще си кажеш, още ли не е разбрала, че дори не искам да чуя за нея?

Да, разбрах, и повярвай ми, хич не ми е приятно да ти пиша. Само че не мога да спра да си задавам въпроса «Защо?». След като замина, този въпрос ме прекара през всичките кръгове на ада. Какво се случи? В какво сбърках? Какво ти казаха? За всяка раздяла има причина и аз искам да знам защо се разделихме. Не ме ли обичаш повече? Добре. Това е достатъчно основание, несъмнено, но все пак трябваше да ми кажеш. Впрочем жестокостта, с която скъса, пълното ти мълчание, ме карат да мисля, че се страхуваш да застанеш пред мен, тъй като все още имаш някакви чувства.

Ти не ме изостави заради друга. Предишната вечер трепереше от страст и щастие в прегръдките ми. Тогава?

Какво са ти казали за мен? Каква зловеща клевета си чул? Не понасям повече тази неизвестност. Кажи ми истината прямо и ясно. Искам да я знам. И тържествено ти се заклевам, че каквато и да е тя, няма да направя опит да се защитя. Дори да имам основание да го направя. И ти никога повече няма да чуеш за мен.

Люси!“

Имаше и две писма от господин Денис. Бяха подписани *твоя любещ баща*.

Изобилстваха с баналности, но тук-таме някоя фраза разкриваше морала на бащата.

„Ти започна следването си напълно доброволно, но то ще бъде дълго и трудно. Вероятно не съм ти показал колко ме е зарадвало решението ти. Много често съм те упреквал за твоето коравосърдечие, жестокост и цинизъм, за да не ти повторя какво удовлетворение изпитах. Професията, която избра, ще разкрива непрекъснато пред теб физически и душевни страдания. Ще се надвесваш над отвратителни гнойни рани, за да ги излекуваш. Това е благородно и достойно и без съмнение ще повлияе благотворно на характера ти.“

Последното датираше от 1938 година и издаваше разтревоженото бащино сърце.

„Вестите, които пристигат от Франция с голямо закъснение, не са успокояващи и ме карат да се притеснявам за теб. Оттук войната изглежда неизбежна. Ако избухне, какво ще стане с теб, хаитянина, в Париж? Нашата страна със сигурност ще се присъедини към съюзниците. Но на чужденците във воюваща страна винаги се гледа с лошо око. Надявам се, че няма да останеш безучастен, това е твой дълг. Ти ще бъдеш единственият воюващ хаитянин, защото е повече от ясно, че ние няма да изпратим войски на континента.

При все това смятам, че трябва да се прибереш. Можеш да продължиш следването си в някой от американските университети, или на друго място — в Мексико, Колумбия или Венецуела например.

Както и да е, но при евентуален военен конфликт не бих искал да останеш без средства. Затова още днес ще прехвърля сума от десет хиляди долара на твоето име в канадската Банк Роаял. Разполагай с тях както намериш за

добре. Все пак ще ти дам съвет: на твое място бих разделил сумата. Едната част ще оставя в банката, а другата ще задържа в наличност на сигурно място. Например в сандъка на близък приятел. Ако се наложи, трябва да имаш на разположение необходимите средства.“

Така можеше да се обясни произхода на парите от жълтия плик. Задръжките на Роже отново се събудиха. Това малко богатство принадлежеше на господин Денис. Той трябваше да му го върне. Така е най-добре!

XII

Тетрадката не бе изписана докрай. Или авторът не бе имал смелостта да завърши изповедта си, или беше изоставил идеята, убеден в нейната безполезнаост.

Всеки някога се е опитвал да води дневник! — бе написал той. — Струва ми се абсурдно. Да пишеш за себе си! Спомените, паметта трябва да са напълно достатъчни. Тогави може би за другите? Но има ли някакъв смисъл да поверяваш душевните си преживявания, интимните си тайни на хора, които не могат да ги разберат, защото всеки има своя собствена истина.

Въпреки това и аз го правя, защото се надявам, че думите на Гьоте са верни. Казал е, че когато описваш на лист призраците, ти се освобождаваш от тях.

Не си представях, че изгнанието може да бъде толкова мъчително. Чувствах се изтръгнат от корена си, без ясна посока, плувах в напълно непозната среда. Друга природа, други нрави, други обноски. Качвайки се на кораба, бях убеден, че парижанките са леки, вятърничави и суетни жени — такива, каквито се показваха у нас. Но до този момент съм срещал само сериозни и целомъдрени момичета. Тези, които са на моята възраст, са толкова заети с учение, че не мислят за флирт и само вероятността да се отдадат на някой мъж ги ужасява. А ако ги попритиснеш малко, вдигат шум до бога.

У нас те се превземат много по-малко. Сигурно се дължи на климата и на възпитанието.

Националността ми ме превръща във феномен, в екзотично животно. Изглежда всички си задават въпроса: Как може човек да бъде хаитянин? Запознах се с една седемнайсет или осемнайсетгодишна студентка по физика и химия. Доста хубавка и очевидно доста отворена. Започнах да я свалям и един ден ѝ казах, че съм роден в Порт-о-Пренс. Тя не знаеше къде се намира този град! Когато ѝ обясних, тя се вторачи в мен изплашено. Възкликна:

„Хаити! Мислех, че в тази страна има само негри. А вие сте бял!“. Наивността ѝ ме разсмя, но за нещастие тя добави: „Но може би сте мулат. Смята се, че между тях има доста светли. Имате ли негърска кръв?“.

Зашлевих я. Едва овладях яростта си. Познавах я бегло, но бях започнал да изпитвам сериозно влечение към нея, а глупостта ѝ и обидата, която ми нанесе, заличиха с един замах всякакво желание. Веднага я зарязах. Не я видях повече. Само съм я мярвал отдалече, при излизане от лекции.

Първите седмици след пристигането ми в Париж бяха много тежки. Скучаех, бях самотен. Сам сред три и половина милиона жители. Аз, безсрамният млад мъж в родината си, се бях превърнал в срамежлив и наивен юноша. Съжалявах за моите приятелки, които никога не се измъкваха, когато разговорът замираше и които бързо откликваха на закачките ми. Живеех със спомените за тези часове, някои от които доста пикантни. А те съвсем не подхождаха на целомъдрието, в което бях попаднал. Стигнах дори до проститутките от Латинския квартал. В началото всички бяха много мили. Някои бяха привлечени от младостта ми, други бяха усетили, че не ми липсват средства. Бързо се отвратих от това буннище и само крайната необходимост ме принуждаваше понякога да прибягвам до услугите им.

Така с нетърпение чаках първите писма от острова. Надявах се, че ще ми припомнят неговото уханье, неговата атмосфера, неговото слънце. Броях дните. Възможно ли бе да ме забравят?

Дори малката Елен, която ме бе изпратила чак до кея, увиснала на ръката ми и която непрекъснато повтаряше: „Кажу, че ще ми пишеш! Ще ми пишеш, нали? Закълни се, че ще ми пишеш“. Да, дори тази гъска Елен, дори тя не даваше признак на живот.

И после наведнъж пристигна цял куп писма. Тези от приятелите ми бяха лаконични, не проявяваха интерес, бяха написани от чисто благоприличие. Като пощенски картички от ваканция.

Жените, които познавах, бяха по-задълбочени. Някои от предишните ми любовници пишеха с недомлъвки, без съмнение от страх, че кореспонденцията може да се загуби. Призовавах взаимна значимост, съучастието, в което трябваше да намеря нежността от нашата близост. Почти всички ме упрекваха, че съм заминал,

което не можеха да си обяснят. За тях това бе някакъв вид раздяла, някаква изневяра. Дори тези, които отлично знаеха, че ми е невъзможно да бъда верен дълго време, дори те приписваха на заминаването ми някакво свое участие.

Елен Боасрон бе най-нежна. От нея получих наведнъж четири писма.

Но тя не знаеше, а и досега не знае друго, освен да повтаря до втръсване нейните „спомени за нашите екскурзии“ при блатото Соматр, като че ли все още сме на дванайсет и тринайсет години.

Тя не може да забрави потайните и порочни милувки от тази възраст. Говори за тях свободно, безсрамно. Сексуалният ѝ живот спря там, не се доразви, което сигурно ужасно я комплексира. Това обаче не пречи на изостреното ѝ чувство за перверзност, което трябва да ѝ е по наследство. Изглежда, че сега това ме забавлява, но тогава ме очароваше, аз също харесвах тези забежки в храстите.

Ние взаимно се обучавахме. Тя бе много по-осведомена, по-безсрамна от мен. По-скоро от любопитство, отколкото от страст, тя бе тази, която ме завлече в храстите, особено в началото.

Напредваше със страхотна бързина, тайно шпионираше лудориите на двойка млади негри, които им бяха прислужници. Вероятно те изобщо не са се крили от някаква невръстна хлапачка, а е възможно тя да е следила и някои от безпътствата на майка си. По този начин стана похотливо напориста и ме накара да осъзная събуждането на чувствеността. Играеше си толкова нежно с умели пръсти и гореща уста, че благодарение на нея аз познах първото сладострастие.

Опитвах се да ѝ доставя удоволствие, галех я както можех, но дори това да ѝ харесваше, тя никога не показва, че е щастлива. Без съмнение намираще своето удоволствие само от усещането за задоволеност на партньора си.

Тя ми даде познанието за механизмите на физическата любов. Благодарение на тях минавах за много опитен сред приятелките ѝ, които изглежда това и чакаха.

Само че всичко се обърна против нея. Бедната Елен! Тя спря до похотливите опипвания на порочно дете, докато другите ми разкриха същността и значимостта на мъжа. На четиринайсет години нямаше много неща, които да науча и интересът ми към жените

непрестанно нарастваше. Освен това изпитвах известно презрение към тази бавноразвиваща се Елен. Докато трябваше да ѝ бъда благодарен. Опитах още един или два пъти да се натискам с нея, ръката ми лесно намираще познатия път между краката ѝ. Тя се предлагаше, отваряше се. Но винаги, когато опитвах по-насочени и по-страстни ласки, тя стискаше свитите си крака и ме отблъскваше ужасена и категорична.

Една странна случка беше причината да изоставя тези детинщини.

Родителите ѝ живееха в просторна къща в резиденцията на Тюрго. Баща ѝ притежаваше застрахователна компания. Имаше голям басейн и тенис корт, където често ходехме да се къпем или да играем.

Една сутрин пристигнах в къщата. Вечерта бяхме решили да отидем на пикник при басейна на Жозефин, но не уточнихме часа на тръгване.

Посрещна ме госпожа Боасрон. Чернокожите прислужници Роз и Франсоа, чиито ласки бяха насърчили Елен да стане моя учителка, бяха заминали на село при семейството си.

— Но вие сте закъснял! — възкликна госпожа Боасрон, чието малко име бе Анет. — Те заминаха почти преди час. Тръгвайки на работа, съпругът ми ще се отбие, за да ги остави на река Фроад... Съжалявам за вас... Но влезте, Роже. Ще ви направя един малък пунш...

Анет бе много красива жена, едва прехвърлила трийсетте. Руса, с дълбоки сини очи, чувствени устни и гъвкава походка, която ѝ придаваше вид на парижанка, както смяташе тя. Свиреше на пиано, рисуваше. Освен това колекционираше минерали, раковини, вкаменелости и ги подреждаше във витрини в салона. Беше следвала в Париж и минаваше за много културна жена. Накара ме да седна и се загледа в мен, леко усмихната.

— Вашето посещение е удоволствие за мен — каза тя. — Виждате, че съм сама... Как са родителите ви?

Без да дочака отговора ми, пригответи коктейл с ром, захар и сок от зелен лимон.

— Наистина не знам как да настигнете компанията — започна тя, като смени темата. — Дори да хванете „линия“ — това е

маршрутно такси между Порт-о-Пренс и Песион Вил — по това време няма да ги намерите. Какво носите в тази чанта?

— Закуска за пикника.

Тя избухна в звънлив смях.

— Добре! Ето какво ще ви предложа. И тук ще намерим студени закуски. Ще си разделим провизиите. Какво ще кажете?

Бях смутен, защото въпреки че изглеждаше лековата и завейна, Анет се ползваше с голям авторитет. При това бе зряла жена, майка. Но тези аргументи бързо отпаднаха пред формите ѝ, пред меката плът, която се подаваше от късите маншети на корсажа ѝ, пред белите бедра, които се откриваха под късата пола, когато сядаше. Бе по различен начин съблазнителен плод, очевидно по-вкусен от още зелените момичета, с които лудеех. Но си повтарях, че не трябва да храня никакви илюзии.

Отпирах от пунша си, а Анет ме наблюдаваше с умилен поглед. Питам се какво би си помислила тази жена, ако научеше за тайната игра, която играехме с дъщеря ѝ почти една година.

— Добре! — настоя тя. — Но вие не ми отговорихте, Розже? Ще обядвате ли с мен?

— Страхувам се, че не съм особено приятен сътрапезник. Срамежлив съм, лесно се притеснявам...

— А! Вие сте млад, а аз обожавам младостта... Отзивчива съм, пък и ненавиждам самотата... Хайде, останете да ми правите компания, не са нужни превзети маниери...

Моето семейство не поддържаше тесни връзки със семейство Боасрон. Две или три събирания в годината, както е прието у нас. За сметка на това децата непрекъснато поддържаха връзки, Бог знае какви.

Трябва да кажа, че по това време Елен беше около четиринайсет години. Бе се източила, оформила. Знаех, че мястото, което преди ме учудваше с копринената си мекота, сега е покрито с малки косъмчета. Можеше да мине за съвсем сериозно младо момиче. И ако имаше същите отношения и с други момчета както с мен, то тя го правеше толкова дискретно, че цялата ни компания бе в неведение. Впрочем тя можеше да прави всичко, което ѝ се прииска. Отдавна не ме интересуваеше, а и не бях ревнив. У нас в дадена среда всички се познават, като че ли всички сме една голяма фамилия. Но

баща ми никога не пожела да подпише застрахователна полица с Боасрон, което съвсем не им пречеше да се поздравяват и посрещат приятелски. Щеше ли да бъде невъзпитано да откаже поканата на Анет?

И така, приготвих се да прекарам един скучен следобед, „без превзети маниери“.

— Приемам на драго сърце, госпожо, още повече къщата ви е толкова хубава — заявих възможно най-идиотски.

И тогава Анет внезапно скочи, сграбчи въодушевено ръката ми и пламенно прошепна:

— Зная, че имате добър вкус, Роже. Искате ли да я разгледате? Нали знаете, че рисувам и колекцията ми си заслужава... Толкова обичам да показвам съкровищата си на хора, които разбират. Елате да видите!

Тя ме застави да стана и преминахме от салона в съседната стая — много по-малка, някак тайнствена и тънеща в полумрак. Показа ми раковини, подобни на тези, които се събират по нашите плажове. В тях нямаше нищо особено като изключим това, че бяха лакирани. В малки кутии имаше подредени парченца от корали, отломки от бели, червени и черни вкаменелости. Непохватно изказах някакво възхищение.

Защото не се чувствах удобно. Често бях идвал у семейство Боасрон, предимно за да търся Елен. Анет изобщо не ми бе обръщала внимание, не бе проявявала дори и следа от тази неочаквана любезност. Но сега нейният интерес, придружен със стискането на ръката ми, ми подсказваше, че нещо не е наред.

— А сега — изненада ме тя, — ще ви покажа някои от моите картини. Тези, които рядко показвам, и то само пред по-изтънчени познавачи, способни да ги оценят. Вие отдавна сте мъж, Роже, значи може да видите всичко! Но ви предупреждавам, че в музеите и в библиотеките това се нарича Анфер^[1]... Голямо момче като вас няма да се ужаси, нали?

— Съвсем не! — уверих я, макар че изпитвах неясно безпокойство.

Тя повдигна големия гоблен на стената, зад който бе скрит тесен коридор, дълъг няколко метра. Водеше до съвсем малка стаичка. Тръгнахме и било защото реших, че е редно да мина пред

нея, било защото тя се опита да ми направи път, но като че ли случайно телата ни се сблъскаха. Анет се разсмя, но не направи нищо, за да избегне допира. Дори повтори движението и аз с удоволствие усетих колко е податлива плътта ѝ — едновременно мека и стегната. Изведнъж главата ми се замая. До този момент никога не се бях доближавал, камо ли да докосвам такова съблазнително в своята пищност тяло. Пресъхналото ми гърло ме задушаваше, сърцето ми бясно биеше. Неочаквана вълна на желание ме заля с такава сила, че ми се мярна смущаващата и изкусителна мисъл за изнасилване.

Тя се разсмя, като че ли бе отгатнала мисълта ми, все едно че се забавляваше с моите юношески увлечения. След това постави ръката си на рамото ми, плъзна я към врата ми и съвсем тихо каза.

— Нали няма да разкажете на никого какво сте видял? Разчитам на вас, Роже, тъй като това е тайна. Тайна, пазена само за посветени...

И посочи с показалец стената. Безсрамието на двете платна спря дъха ми.

— Ваши ли са? — запънах се аз.

— Да речем, че е по-скоро школата на Буше^[2]. Прекопирах ги. Не са ли сполучливи?

Стоях с отворена уста. Дори сега, след десет години, всичко е като живо пред очите ми.

Дясното платно представяше Леда, седнала, или по-скоро почти излегнала се, на фона на зеленикав блатист пейзаж. Леда с разтворени безсрамно крака. Леда, чакаща появяващия се в далечината лебед, който плуваше величествено по водата. Нищо не бе пропуснато — розовият корал на богинята се открояваше сред сянката на окосмения пубис с цялата възможна прецизност на изображението.

— Детайлно цветче! — прошепна Анет. — Вие сте много осведомен и интелигентен, за да се възмутите.

Бях замръзнал. Другата картина представяше Диана на лунна светлина, както обясни Анет. Диана разпалва желанието на Ендимион, който дреме и който всеки миг ще се събуди от обземащата го страст.

— Тази стая е моето убежище — изгука Анет. — Никой не влиза тук без моето позволение. Сам разбирате защо. Направих ви

съпричастен на моята тайна. И ако ви смятам за привилегирован, това е защото Елен ми е говорила за вас с думи, от които разбрах, че сте артист, надарен с голяма чувствителност. Повечето хора биха видели тук само порнография. За мен в тях няма нищо мръсно. Еротиката не е непристойна.

Тя говореше толкова свободно, толкова убедено, че се питах дали е несъзнателно или преднамерено. С каква умисъл? За да ме провокира и аз от своя страна да споделя за нашите лоши постъпки, на Елен и на мен? Или просто се подиграваше на наивника, който смяташе, че се спотайва в мен? Двусмислието на ситуацията ме разтърсваше, въпреки че ме изпълваше с тревога. Тя продължаваше експозето си с монотонния глас на екскурзовод в музей, без да забелязва смуцението ми.

— Този лек стил е типичен за митологията. По този начин митът се превръща в действителност, в нещо, което искаш или можеш да направиш. Живях дълго в Париж и посещавах много артисти. Решително избрах изобразителното изкуство и реализма. Разглеждам всяко нещо в най-малките му подробности, разделям ги... Защото всеки детайл има своето значение...

Тя постави пръста си върху нейната Диана.

— Забележете! Вижте богатството на тази нежно цъфтяща плът на хладната лунна светлина. Диана не е невнимателна. Ръката ѝ е умела, лекият допир е съобразен с физическата реалност, с нарастващото желание на Ендимион... Разбира се, изразявам се евфемистично — остро прекъсна обясненията си. После продължи:

— Тя установява, че малкият човек е напълно готов — не е нито много рано, нито много късно. И без да го изпуска, с многозначително разтворени крака, тя го води към целта. Усмивката на Диана е неизразима. Младежката разпаленост на този, който ще стане неин любовник, е привидно обуздана. Но съхранена и съсредоточена от върховната нежност на тази, която ще стане негов любовница...

Стори ми се, че гласът на Анет се отдалечава, става по-глух. Докато краката ми трепереха от слабост, дланите ми бяха мокри. Нямах представа дали урока, който получавах, беше лекция за изкуството или лекция за любовта.

— Ако не се притеснявате, разгледайте отблизо голата богиня. Вие вече не сте дете и сигурно сте имал любовници. Противното не

би било нормално в страна като нашата, където горещият климат води до поквара... Сигурно сте убеден, че знаете как е устроена жената. Смятам, че се заблуждавате. Вие, мъжете, позволявате на желанието да ви завладява, опиянявате се и в бързия устрем към притежание, изпускате подробностите. Тези подробности са пред вас...

Тя имаше право. Четката ѝ разкриваше подробностите на женската анатомия. Докосвани, галени, откривани хиляди пъти. Но никога не ми се бе случвало да ги съзерцавам отблизо. Винаги се подчинявах на импулсивното желание за сливане.

— Изучавала съм анатомия — довери тя. — Това е задължително за всеки художник. Впрочем един от професорите твърдеше, че за един млад девствен мъж женският полов орган няма никакво плътско въздействие. Дори му вдъхва известно отвращение. Само при дългото изучаване, при изпитване на насладата, за която е предназначен, може да се открие неговата еротична стойност. Така ли е, Роже?

Бях се изчервил, чувствах се неловко, тревожих се. Не зная какво измънках. Но предполагам, че лицето ми е издавало колко силно ми е въздействало възхищението от похотливите произведения на Анет. И в същото време този вид неочаквано и шеговито съучастничество, което тя ми засвидетелстваше открито, без никакво смущение.

Тя отново се изсмя. Гордо и звънливо.

— Прекопирах Буше, също и зет му Ноел. Но аз интерпретирах. Ноел е допуснал грешки. Нарисувал е своята богиня с плосък като дъска задник. Но вижте, скъпи мой, Леда е притежавала истинска елинска красота, закръглен задник, висока талия, плосък корем. Като мен. Да, аз съм създадена по неин образец и трябваше само да се съзерцавам в огледалото. Харесва ли ви това?

Най-после се осмелих да я погледна в лицето и казах наслуки.

— Значи тази жена сте вие?

— Да, в много отношения. Отговаря ли на вкуса ви?

Колебаех се да видя почти откритото предизвикателство. Но сърцето ми заби още по-силно в очакване на нещо, без да знам точно какво, въпреки че можеше да бъде като катастрофа — прекрасна и горещо желана.

Анет продължаваше.

— Много други подробности са нарисувани от натура. Отначало направих много скици, разбира се... Може би ще ви стане смешно, но ще ви кажа, че моделът, който използвах, за да предам пределното възбудено състояние на Ендимион, бе Франсоа, моят прислужник. Да, младият негър Франсоа. Трябваше само да направя бяло това, което бе черно, ето всичко!

— Вие бяхте сама... сама с него, в тази стая? — изумих се.

В тона ми имаше укор, като че ли от само себе си се разбираше, че подобна ситуация води до нещо по-различно от един сеанс при позиране.

Вместо отговор тя прокара пръстите си по врата ми и ги зарови в косата ми. Усмивката ѝ бе многозначителна и дръпна докрай завесата. Не можех повече да не се досещам. Не можех да избягам и тя да ме вземе за последния глупак. А и нямах такива намерения. Помислих си за Елен, казвайки си, че има какво да наследи. Но не се оплаквах, съвсем не! Майка и дъщеря! Всяка по отделно, и двете бяха еднакво агресивни. Положението бе пикантно, упойващо, страхотно възбуждащо.

— Не се стряскайте, малък мой — каза тя след доста дълго мълчание, с подкупваща любезност. — Разберете, че една жена артист не вижда нещата по начина, по който ги вижда вулгарната жена. Съвършенството на човешките форми е доказателство за божественото съзидание. Красотата на обекта изключва всякаква тривиалност. Еротиката може да бъде религия, нейното очарование може да има покръстваща сила. Когато бях малка, възхищавах се в църквата от Христос на кръста. Съзерцавах страданието на изтерзаната му плът и се влюбих в него!

Тя рязко се отдръпна от мен, внезапно обзета от скрупули.

— Показах ви и ви разкрих моите тайни. Ще бъдете дискретен, нали? И най-вече, нито дума на Елен. Бедното дете, толкова чисто, толкова непорочно! Тя не би разбрала. Обещавате ли?

— Обещавам! — уверих я аз.

Тя облекчено въздъхна.

— Мога да ви имам доверие — промърмори и отново се приближи до мен с искрящи очи. — Вие имате страстна природа, вие обичате жените, вие сте техен приятел! Не ме предавайте!

Поставих ръцете си на кръста ѝ. Беше тънък, гъвкав. Извивките на хълбоците ѝ подсказваха за изобилие на плътта, което извиваше образите на нейната Диана и на нейната Леда. До този момент не бях държал в ръцете си толкова пищна жена, толкова похотливо вещество, в което исках да потъна. Настръхнах, треперех, желанието стягаше гърлото ми. Мисълта за изнасилване отново оживя. Бясно опипвах тялото на Анет, мачках задника ѝ, стисках бедрата ѝ.

Тя не помръдваше. Усетих, че лицето ми пламва, чувствах се замаян, зави ми се свят.

Без да пророни дума, Анет хвана ръцете ми и ме поведе обратно по коридора. Следвах я със залитане. Отвори някаква врата и се озовахме в друга стая, която сигурно бе спалнята ѝ. Цареше полумрак. Вероятно Анет усети тръпките, които разтърсваха тялото ми.

— Роже, добре ли сте? — задъхано ме попита. — Тресе ви. Сигурно е от горещината... Ето, седнете там...

Тя ме побутна към дивана и се настани срещу мен. Започнах да се примъквам към нея с безкрайна предпазливост. Страхувах се от рязък отказ. Но тя прекара дясната си ръка през врата ми, докато лявата ѝ устремно сновеше по крака ми, но се задържаеше върху вътрешната страна на бедрото. Лицето ѝ бе толкова близо до моето, че косите ѝ се пилееха по бузата ми. От деколтето на корсажа ѝ се носеше лек парфюм, малко остър и кисел. Мълчахме. Усещах горещия ѝ дъх до устата си и се питах чия ще бъде първата целувка.

Помислих, че ще трябва да отстъпя, когато забелязах, че тя държи изправената ми мъжественост. Не мога да кажа в кой момент я бе завладяла, толкова бе умела. Осъзнах бързо, че всичко, на което ме бе научила Елен, не бе само детска игра. Анет ме обърна по гръб и се плъзна между краката ми, като ме стискаше почти до болка. За малко да направя ужасна грешка. Защото тя говореше. Но гласът не приличаше на нейния. И не се обръщаше към мен, а към това, което държеше в ръцете си с такова обожание.

— Ти, малкия ми, си способен на чудеса...

Затворих очи. Усещах, че потъвам в бездна от сладострастие. Тя използваше това, от което толкова се бе възхитила, така както аз

бях използвал гърдите на дойката си. Тази главозамайваща целувка продължи няколко секунди. С тревога и разкаяние виждах, че вече ще настъпи краят на моята страст, когато Анет се обърна, вдигна полата си и седна върху мен.

Станах затворник в тайните дълбини на плътта ѝ, чиято анатомия ми бе обяснила така подробно и точно върху нейната Леда. Мистерията, която бе искала да ми разкрие в детайли, сега се задълбочи от нейната жар, от великолепието ѝ. Наслаждението ми продължи безкрайно. Напразно си казвах, че тази жена е зряла, толкова стара, че може да ми бъде майка. Това обаче беше като стимул, сладостна възбуда. Анет ме довърши почти без да мърда, на два пъти. Проснат на дивана изнемогвах, всичко изчезна във водовъртежа, който ме поде.

Все пак имах известна представа за реалността, но се усъмних дали не сънувам — наведена над мен, Анет гальовно покриваше лицето ми с целувки, мърмореше нежни думи, признания, които ми звучаха наивно и глупаво въпреки искреността и слабостта, които бяха вложени в тях.

Реших, че е мой ред да поема инициативата. Времето да действам беше дошло. Блъснах я, обърнах я настрани върху възглавницата и я подчиних, като трескаво тършувах из бельото ѝ, в меката ѝ плът. Тя се смееше, преструваше се, че се съпротивлява, укоряваше ме за опустошителната ми, брутална пламенност. Стенеше, че ѝ причинявам болка, че я наранявам. Но вече бях върху нея.

Тя спря да се съпротивлява, отстъпи и ме поведе със сигурна ръка по пътя, който само преди малко сама ми бе показала. Блъсках се грубо в нея, като че ли категорично да заявя притежанието си. Тя извика, едновременно от радост и от болка. Наистина от болка, тъй като по-късно ме упрекна, че не съм следвал нежния пример, който ми даде. Докато аз открих, че за мое удоволствие, не изпитвам никакви скрупули. Любовта е борба, а борбата не е нежен спорт...

Напускайки Анет, бях убеден, че съм роден за любов. Обещах си, че чувственото удоволствие ще бъде мое основно занимание. По този начин старата ми любовница ми отвори напълно очите.

---

[1] Анфер — сектор в библиотека или музей с порнографска литература или картини с еротични сцени. — Б.пр. ↑

[2] Франсоа Буше (1703–1770) — френски художник, автор на натуралистични картини от митологията и селския бит. — Б.пр. ↑

XIII

Усмивам се, разказвайки си тази случка... Беше ме изпълнила с гордост. Не беше малко нещо да завладееш госпожа Боасрон. Положението ѝ в обществото на Порт-о-Пренс бе на висота, красотата ѝ бе всеизвестна, както и таланта ѝ, въпреки че се намираха някои, които се опитваха да се подиграват зад гърба ѝ. След това, само след няколко дни размисъл, промених гледната си точка.

Бе съвсем очевидно, че благодарение на умело изчислено и осъществено усамотение негърът Франсоа бе получил същото благоволение като мен. Под идеалния претекст, че позира като модел на една артистка. Отвращавах се, че съм минал оттам, където е влизал един негър: Че е получил така жадуваното удоволствие с една бяла жена, чиято раса за него бе блян. Озлоблението, което изпитвах, отговаряше на омразата ми към това същество. Плътта ѝ я караше да взема който и да е партньор, дори почти животното, само и само да задоволи развратните си наклонности.

Несъзнателно пренесох отвращението си от нея към Елен. Известно време я избягвах. Въпреки това един ден бяхме излезли на разходка в Кроа де Буке. Случайно се отделихме от компанията и останахме сами сред храсталаците. Със сигурност Елен го бе подготвила с обичайната си ловкост и хитрост. Веднага се възползва от усамотението ни, но аз вече не бях наивникът, който се задоволява с лъжливи и незадоволителни опипвания. След няколко бързи докосвания пожелах да получа и от нея това, което бях получил от майка ѝ. Бях сигурен, че ще успея. Сгреших. Елен започна да се бори, отказа, стисна ръце между краката си и изобщо не ме допусна до толкова жадуваното местенце.

Вбесих се така, че почти бях готов да ѝ разкажа за случилото се между Анет и мен и цинично да я упрекна, че не спазва фамилните традиции. Според мен бе несправедливо. Бях получил сексуалния подарък от Елен, но имах право само на една част от него, докато изцяло бях притежавал майката. Единствено страхът от скандала,

който своеволието на това безмозъчно момиче можеше да развихри, ми попречи да говоря. Презирах я. Отсега нататък щяхме да бъдем само добри другарчета. Впрочем съвсем скоро в живота ми щяха да се появят доста други момичета и преди всичко Люси. Мисля, че връзката ѝ с мен я накара да страда достатъчно, но все пак това не я възпря да задоволи желанията ми.

За нещастие, както бе отбелязала Анет, нашият климат предразполага към разпуснат живот и покварените нрави по островите са добре познати. От известно време усещах, че ми липсва нежност, но не бях съвсем закъсал, че да се хвърля на коя да е от нашата компания. Страхувах се да не бъда отблъснат и така да стана обект на подигравки от страна на приятелите си.

Споменът за Анет, за нейната мека, готова и податлива плът, започна да ме преследва. Забравих за негъра, на който със сигурност се бе отдала. С който можеше да утоли глада на плътта си. Аз самият много се нуждаех от това. Трябваше да я видя отново, което не беше трудно да се организира. Достатъчно беше да разбере ангажиментите на Елен, за да знам, че Анет е сама. Изобищо не слагах в сметката присъствието на прислугата. Тя винаги можеше да ги изпрати някъде. А съпругът ѝ беше на работа.

И така, пристигнах в къщата един ранен следобед. Всеки миг щеше да се разрази буря, но до този момент отекваха само далечни гръмотевици. Страхотно оправдание да потърсиш подслон. Почуках на вратата. Отвори Роз. Тя ме бе виждала, следователно ме познаваше, но решително ми препречи пътя.

— Няма никой — каза.

Лицето ѝ бе смръщено, сурово и излъчваше неодобрение.

— Не търся Елен, а майка ѝ.

— Госпожа Боасрон е заета. Ако имате съобщение, оставете го. Ще ѝ го предам.

— Кажете ѝ само, че съм идвал да се осведомя за нея. Предайте ѝ моето уважение.

Почувствах се измамен, но не настоях. Въпреки очакваната буря прозорците на къщата бяха широко отворени, за да може свежият въздух да разхлади зноя на тропиците. Притичах до един от прозорците. Беше доста висок, за да мога да видя какво става вътре. Но чух гласове, подхилване, шепот.

— Предполагам, че оттук ще хукнеш към завода?

Говореше Анет. Наистина това беше само шушукане, но бях толкова близо, че можех да различа думите. Познах също тембъра ѝ по няколкото остро произнесени тонове.

— Трябва да го подготвя — отговори мъжки глас. — Не мога да му сервирам това изневиделица.

Той пропускаше някои „р“-та като цветнокожите от южната част на острова.

— Баща ти изпълнява всичките ти желания, всичките ти фантазии. Не ми казвай, че договорът надвишава неговите финансови възможности. Работите ви вървят добре, а тази е толкова обещаваща!

— Да! Но не аз държа ключа от касата. Ако ставаше въпрос само за мен...

Анет въздъхна. Настъпи продължително мълчание. И отново тя го наруши.

— Не... — каза — остави ме. Мисля, че получи достатъчно, нали?

— Аз съм във форма и съм готов отново... Остави ме да го направя!

— Не! Мисли за нещо друго!

— Защо се държиш така? На теб също ти харесва, и ти...

— Когато ми донесеш подписаната полица, тогава ще видя. Но само тогава, преди това няма да получиш нищо повече!

Мъжът се изсмя.

— Ти си се побъркала!

— Получи това, което искаше. Затова не настоявай. Дори бях прекалено добра. Трябваше да ти поставя условията предварително.

— Само един път, още само веднъж... За да ме насърчиш! Помисли, все пак аз ще се изправа срещу стария...

— Не ми казвай, че те е страх от него!

Анет отново въздъхна и отново настъпи тишина. После се чу запъхтяно дишане на двама души, слабите протести на отстъпваща жена, която малко по малко започва да участва в действията на партньора си, които не бяха трудни за досещане.

— Боже мой! — измърмори тя. — Колко съм слаба с теб... Хайде, побързай... и най-вече внимавай!

По шумовете, които идваха отвътре, по въздишките и стенанията разбрах, че мъжът добре запълва времето си. Анет повече не се оплакваше и изглежда се отдаваше — яростно, неудържимо, алчно. Срамувах се, че подслушвах. Но бях завладян от все по-силно любопитство. Искях да видя кой е моят заместник и щастлив съперник.

Прецених височината на прозореца. С малък отскок бих могъл да се хвана за перваза. А с леко набиране на мускули ще успея да хвърля един поглед в стаята. Така и направих, като внимавах да не вдигам шум.

Гледката, която се разкри пред очите ми, ме ужаси. Беше като кошмарни съновидения. Между белите закръглени бедра на Анет с ритмични тласъци — мощни, нелепи и отвратителни — се движеше едно черно тяло.

Това отблъскващо съвкупление ме изпълни с погнуса. Докато спазми разтърсваха Анет, имах време да видя очите ѝ — изцъклени и забелени. Различих чертите на мъжа, който я обладаваше. Сирил Планата! Той се задоволяваше, издавайки смешни звуци, които партньорката му приемаше с неописуемо безсрамие. Никога не съм изпитвал по-силно желание да повърна. Бялата, прекрасната, страстната Анет се отдаваше на плътски наслади с негър, който вонеше като див звяр.

Скочих на земята и се втурнах в отчаяно бягство, далеч от тези тела, по-отвратителни от най-скапаната купчина нечистотии. В устата ми горчеше. Най-после небето се продра. Дъждът ме охлади, но не спирах да си повтарям: Сирил Планата, Сирил Планата. Синът на собственика на завода за преработка на кокосови орехи, богат наследник, чиито милиони никога няма да направят кожата му поне мъничко по-бяла.

По-късно се заклех никога повече да не виждам Анет.

Въпреки желанието, което изпитвах към тялото ѝ. Припомних си фрагменти от разговора, който бях подслушал. Всичко се изясняваше. Анет се отдаваше на Сирил, за да получи чрез него застрахователен договор за компанията, чийто управител беше мъжът ѝ. Беше ли ѝ навик така да урежда нещата? Напълно възможно. Към лесно възбудимата си истеричност, тя добавяше острия привкус на облагата...

Несъмнено капризите на това необикновено създание бяха причината, която ми попречи да се привържа към жените. След Анет търсех забрава при младите момичета, които не бяха такива свирепи сладострастници. Които обичаха не по-малко насладата, но не бъркаха душата и сърцето си с половите си органи.

Никога не съм обичал някого. Не обичам и жените, независимо от това какво мислят те по въпроса. Между мен и тях винаги има тънки лъжи, които оставят илюзиите им ненакърнени. Илюзията за щастие все пак е щастие. Нямам угризения на съвестта. Не се чувствам отговорен. На младите момичета не казват нищо за живота, но после ги молят да кажат мнението си за него, без да го познават. Как да различат тогава истинските си чувства? Кое ще премине и кое ще остане? Чия е грешката? Те са лесна плячка. Що се отнася до тази уличница Люси, тя ме преследва упорито. Казва, че си задавала въпроса „Защо?“. Винаги избухвам в смях при мисълта как седи, опряла брадичка на ръката си, да си повтаря „Защо. Защо, защо?“.

Първо мислех да не ѝ отговарям. После ми дойде идеята да ѝ подхвърля ключа на загадката. Но един ключ, който би могла да използва, само ако е интелигентна. Ако е глупачка, той би ѝ поставил нова дилема. Само една дума: „Леоган“.

Пак ще кажат, че съм жесток и коравосърдечен. Люси ми достави наслада, толкова много наслада. Но по дяволите, аз също щедро я дарявах с удоволствие. Бог е свидетел с каква жаркост го приемаше тя!

Известно време считах, че Люси ще бъде единствената, която може да ме задържи. С всеки ден между нас се изграждаха все по-здрави връзки. По едно време даже мислех, че не мога да живея без нея. Станала ми беше необходима като наркотик. Но тези връзки бяха връзки на плътта. Нито сърцето, нито душата взимаха участие. Отвратиха ме опитите ѝ да си осигури власт над мен, да ме притежава като възбужда сетивата ми. Но тя се лъжеше, защото в любовта от самия мен винаги оставаше една част някак настрана, като зрител. И после, внезапно, истината ме озари. Тялото, което прегръщах с толкова жар и радост, беше само една измамна обвивка.

Бях се хванал в капана, тя ме беше измамила. Беше само една разгонена самка, с която задоволявах нагона си.

Когато очите ми се отвориха, намерих сили да реагирам, за щастие. Направих го без колебание, грубо и окончателно скъсах. Отлично знаех, че за всички, които познавах нашите отношения, това скъсване дойде неочаквано и необяснимо, още повече, че вече се обсъждаше възможността скоро да се оженим. Има хора, които доброволно се освобождават от любимото си животно — куче или котка, защото е крастави, както казват. Животното не знае, че е болно, така че не е необходимо да го наказваш. Но Люси знаеше неизлечимия си порок. Не можеше да не знае, че ми се подиграва, подпомогната от доверието ми. Това не мога да ѝ простя никога!

От писмото ѝ стана ясно, че тя не знае какво зная аз. В противен случай би си посипала главата с пепел, не би посмяла така упорито да настоява.

Бях толкова огорчен, толкова обезсърчен, че дори не страдах. Дори сега, когато си припомням изживените интимни моменти, не изпитвам съжаление, само отвращение, повдига ми се... Като си помисля, че можех да се ожения за нея! Баща ми казваше, че има два вида жени. Едните са за забавление, като Елен и може би Анет. Другите са част от собственото ти тяло, съществуват във всяка фибра на съществото ти. Те са ти най-скъпи, защото ти изглеждат единствени, неповторими, създадени от някакво различно вещество. Не като останалите. Какво би станало, ако Люси бе заела това място? Ако бях научил истината много късно? А-а! Колко е глупаво да си водиш дневник! Потъваш в мрака на ретроспекцията въпреки отличното съзнание, че няма да намериш нищо, че е толкова ненужно да се връщаш в миналото, колкото е безполезно да си казваш и „ако“...

Спомням си какво се случи с малката Марта Пинша, с това прекрасно създание. Беше толкова горда с бялата си кожа, с потеклото си, останало от два века без примеси на кръв. Омъжи се за един от най-добрите представители на бялата раса в колонията, за аптекаря Буфемон. Двойката замина на почивка в Нови Орлеан. Един ден Марта излязла сама да пояде в полето. Но паднала. Когато дошла на себе си, над нея се бил надвесил негър. Лицето му било ужасно, наблюдавал я похотливо. Припаднала от страх. След няколко

месеца роди бебе мулатче. Тогава вероятно си е помислила, че вонящият негър я е изнасил. Не може да е било другояче. Съпругът ѝ и тя подали оплакване. Започнало издирване. Намерили негъра и мисля, че бил обесен или линчуван... Но мина година и Марта отново роди момче, също толкова черно като първото. Пред двамата се изправи мъчителният въпрос: В чии жили течеше черна кръв? Решиха да се разведат по взаимно съгласие... Това бе най-доброто, което можеха да направят... Според мен мъж и жена, които нямат доверие в своя партньор, не могат и да изпитват наслада от връзката си...

И

Написаното свършваше така. Рязко, със започнала и увиснала мисъл. Дали авторът се бе убедил в безполезнаостта на дневника си? Защо тогава не бе унищожил тези редове? Така или иначе за непосветения читател те бяха на места доста загадъчни. Тайната на Люси оставаше все още забулена. Коя беше тя? Чудовище? Уличница? Курва? Ловка комедиантка? Този случай изостряше любопитството му. Колкото до самия автор, той не се представяше в благоприятна светлина. Нито себе си, нито характера си, нито чувствата си.

Във всеки случай тази картина съвсем не съответстваше на спомените му за неговия приятел. Естествено като се остави настрана разюзданото търсене на плътски наслади и неуморното тичане по жени.

Той признаваше своята жестокост с жените. Жаки го бе потвърдила. Също и Елен, но по-дискретно, вероятно защото времето хвърляше булото си и променяше очертанията на болнавите спомени от миналото. Сигурното бе, че Роже изпитва отвращение, дори може би ненавист, към черните и цветнокожите. Но войната бе променила чувствата на много расисти, а покойният беше участвал активно в съпротивата.

Между другото тези страници бяха с почти десетгодишна давност. Може би се бе променил.

Все пак всичко това ми дава доста неясна представа за страната, където заминавам, помисли си той. Но дори да съществуваха точни определения за хората, които ще срещне и за тяхното поведение в миналото, може би тези хора също се бяха променили?

Дали омъжената Люси е забравила вече голямата си любов? И тъй като в Хаити всички се познават, каква ли физиономия ще направи Анет при срещата с някогашния си млад и нетърпелив любовник? Впрочем, дали тя беше още жива?

Младият лекар събра листовете. Печката на майка Томази бързо ще ги превърне в шепа пепел... А и десетте години не са ли превърнали всички тези събития в прах?

XIV

— Двигателят ви е свършил — каза главният механик. — Трябва да се сменят ризите, сегментите, клапаните. За седемдесет хиляди франка правите добра сделка. Дори много добра.

Роже не спомена, че заради заминаването си е готов да продаде старата кола на каквато и да е цена. Когато напусна гаража, портфейлът му бе натъпкан с пачки банкноти. На спирка „Монж“ спря пред таблото с плана на града, за да уточни маршрута си. Трябваше да смени два пъти метрото, за да стигне булевард „Феликс Фор“ — на спирка „Жюсию“ и на „Мот-Пикем“. „Жюсию“ бе съвсем наблизо и той реши да отиде дотам пеша. Пресметна, че по този начин ще пристигне точно преди обяд, което би му позволило да покани Елен да хапнат заедно. Просто за да ѝ върне вечерята, която му бе предложила. Един учтив жест, в който младата жена не трябваше да търси скрити намерения. След като толкова държеше отсега нататък отношенията им да бъдат строго приятелски.

Бързият ход не попречи на тревогите, които бе изпитал и първия път по този маршрут, да се събудят. Тогава напредваше по съвсем непознат терен. Но понастоящем Елен беше първата нишка, свързваща го с Хаити.

Можеше да си позволи това посещение. Искаше да види младата жена не защото тя го бе помолила за това, а просто имаше време, което трябваше да убие. Бе приключил с приготовленията, в джоба си имаше билет за пътуване и много пари. Беше нещо като нов изпит, на който му предстоеше да се яви.

Преценяваше, че по време на първата им среща му беше липсвала топлината при спомена за миналото, приятелите, родината. Ако Елен бе по-проницателна, може би би се усъмнила. Във всеки случай една основна проверка беше наложителна и сега той разполагаше с необходимите средства за това.

Решително натисна звънеца. И докато си я представяше как притичва от края на коридора, за да му отвори, тя откряхна вратата.

— Добър ден — каза той. — Пак съм аз. Ще ти преча ли?

— Много мило! — възкликна тя. — Не те очаквах толкова рано! Да си призная, изобщо не разчитах на теб. Влизай...

Забеляза, че едва не добави „скъпи“. Съблече пардесюто, свали шапката си. Небрежно ги окачи, като че ли си бе у дома.

— Мислех си, че ти дължа един обяд — каза той. — Бях свободен и тъй като заминавам по-рано... Представи си, късмет! Промяна в последния момент. Надявам се, че нямаш никакви ангажименти...

— Не, нямам...

— Не си ли заета със съседа Жан? — пошегува се той.

Тя вдигна рамене:

— Искаш ли да пийнем нещо или веднага да тръгваме?

— Както ти е удобно. Сигурно знаеш някой ресторант наблизо. Заминавам, така че ти обещавам да бъда разточителен...

— Ще приготвя по един пунш — заяви тя. — Почакай ме в салона, знаеш пътя.

Той седна в креслото, което му бе предложила и предишния път. Огънят лудуваше в камината, където имаше две току-що сложени цепеници. Тя се върна с питиетата и седна срещу него.

— Чин-чин! — подхвърли и вдигна чашата си.

Отпиха. Елен потърси табакерата си. Той запали от своите и доста време останаха мълчаливи. Роже жадно изучаваше младата жена. Опитваше се да открие в зрялото лице чертите на похотливото дете. Или търсеше тези на страстната ѝ майка. Елен седеше с наведена глава. Между тях се усещаше известно притеснение, по-силно от бегло смущение. Дали си спомняше за изминалата нощ? Дали съжаляваше или пък се страхуваше, че той ще опита отново да преживеят същото.

— Никога ли не излизаш сутрин? — поинтересува се той.

— Ставам късно. И затова пазарувам привечер. Няма начин да не ме намериш вкъщи по това време.

— Имаш ли вести от съпруга си?

— Никакви след последната телеграма. Чакам го. Наистина е много мило, че дойде...

— Съвестта ме гризеше — неочаквано заяви той. — Вярваш ли ми? Толкова се развълнувах, когато те видях отново, че не знам къде ми отиде акълът... Ако си спомняш, ти ми разказваше за родината, а аз

едва те слушах. Пъпчивата хлапачка е станала истинска жена, седеше тук, съвсем близо до мен...

Тя махна отегчено с ръка.

— Стига сме говорили за това! Можем да отидем в една бирария на улица „Конвенсион“. Не е далеч...

— Кухнята им добра ли е? Ходила ли си там?

— Да — тя го погледна извинително. — Да, с Жан, два пъти...

— Отлично, да довършваме питиетата си и да тръгваме.

Тя смачка цигарата си в пепелника и попита:

— Какво искаше да кажеш с това, че те гризе съвестта?

— Ами че забравих всичките си задължения... Трябваше първо да те попитам как са родителите ти. И така, как са те?

Лицето на Елен се стегна. Тя замълча, после на един дъх допи чашата си.

— Татко почина — отрони тя. — В началото на войната...

— О! Моите съболезнования. От какво? Боледуваше ли или стана неочаквано?

— Предпочитам да не коментирам това.

— А майка ти — Анет?

Горчива усмивка се появи на устните ѝ.

— Радва се на добро здраве. Тя е непоклатима...

— Не е остаряла, нали. Все пак не трябва да е много над четирийсетте.

— Да, наистина! — сухо каза тя. — На възрастта, на която баща ми почина.

— Още ли е толкова руса, толкова пищна?

— Не се е променила. Годиците сякаш не се плъзгат покрай нея. Ще я познаеш от пръв поглед.

Той на свой ред загаси цигарата си и бавно кръстоса крака. После тихо се разсмя и поклати глава.

— Ще ти доверя нещо. Нали няма да се сърдиш?

— За какво да се сърдя?

— Бях влюбен в нея. Или по-точно не влюбен, а обзет от лудо и непреодолимо желание...

— Не си бил единственият!

— Не зная как успях да се въздържа и да не я взема в прегръдките си.

— Защо си се въздържал? — нападна го тя. — Ако толкова си я искал, не е трябвало да се сдържаш. Не мисля, че щеше да те разочарова.

— Но, Елен, става дума за майка ти! Интелектуалка, артистка, жена от обществото...

Младата жена избухна в саркастичен смях.

— Все страхотни причини!

После рязко скочи на крака. Той невинно я попита:

— Още ли живее в къщата ви в Тюрго?

— Разбира се! А като каза къщата... Ти я познаваш, идвал си...

Тя нервно седна до него. Сянка от ядна мъка премина по лицето ѝ, но гласът ѝ прозвуча буйно и глухо.

— Несъмнено те е завела в стаята, която наричаше *свое убежище*?

— Ако говориш за стаята, в която рисуваше — да. Спомням си картините ѝ: една Леда, една Диана, също...

— Чиста порнография! Да! Мръсотии, които показваше на тези, които наричаше посветени! Тези посветени тя предварително си ги набелязваше. Гледката ги предразполагаше, особено след обяснението, че за модел на Диана е била самата тя.

— Говориш така, сякаш я ненавиждаш!

— Тя уби баща ми! — заяви тя с отвращение в гласа си.

Видя я мъчително да преглъща, после по миглите ѝ заблестяха сълзи, които тя напразно се опита да задържи. Пое си дълбоко и уморено дъх и продължи.

— Впрочем защо да не ти кажа истината? — възкликна глухо. — След като се връщаш, рано или късно ще научиш всичко. При нас не остават тайни. Новините обикалят от уста на ухо по-бързо от телеграф. Като развален телефон, както се казва. Баща ми знаеше, че тя си е имала любовници. Но всеки път ѝ прощаваше, защото беше добър и искрено я обичаше. Тази идиотка мислеше, че играе игричките си в пълна тайна! Като че ли можеш да скриеш нещо от винаги дебнещата прислуга! Като че ли може да се пазят дълго в тайна нейните безсрамия! Накратко един ден чашата на търпението преля. Когато баща ми я намерил с Франсоа и Роз... Тримата голи в едно легло.

Тя за миг замълча.

— Нищо не каза. Отиде на работа. Намерили го мъртъв на другия ден. Погълнал цяло шишенце приспивателни. Избухна скандал. Прислужниците се разприказваха. Признаха си всичко пред полицията... И това не попречи на Кристоф да се ожени за мен. Доста смелост му е трябвала, нали? Ето защо ще му бъда признателна до края на живота си. Ето затова се отвращавам от себе си, че му изневерих... Защото се бях заклела да не приличам на майка си...

Роже бе дошъл с намерението да подхвърли съвсем случайно в разговора името Сирил Планата. Отказа се от намерението си.

— Извинявай, че ти припомних тези мъчителни моменти.

— Хм! При всички случаи щеше да разбереш... И ще научиш още доста истории, за другите, защото доста неща се случиха в твое отсъствие! Като че ли всички жени у нас са курви, а мъжете им сводници. Дори аз! Смяташ ме за лека жена, признай си! Но не го заслужавам. Просто останах вярна на детската си любов. В нашите закачки, Роже, имаше чистота и невинност. Поне така виждам нещата. А това, което се случи онази вечер, нека го наречем отклонение... нищо повече! Вече всичко дойде на мястото си... И най-вече да не говорим повече на тази тема. Не съм гладна, но да обядваме все пак.

Излязоха на булевард „Феликс Фори“, завиха по улица „Конвенсион“ и малко по-нататък откриха бирарията, за която спомена Елен. Бутнаха вратата. Посрещна ги чудесната миризма на кухня. Имаше много клиенти, улегнали и сериозни, което предполагаше, че заведението не се съобразява с купонната система след войната.

Салонният управител ги поздрави не принудено, като човек, който има повече клиенти, отколкото са му необходими. После позна Елен.

— Както обикновено? В малката зала? — попита той. Тя потвърди. Там сервираха всичко забранено, далеч от всякакъв контрол.

— С какво ще започнете — чинцано, мартини? — предложи той, когато те седнаха на масата.

— Чинцано — каза Елен, после се обърна към Роже.

— Обичаш ли кисело зеле? Тук го опитах за първи път. У нас е непознато. Превъзходно е.

Той прие. Напрежението, което го бе обзело при напускането на апартамента, се разпръсна още с първата глътка на аперитива и първата цигара.

— Предпочитам нашия ром — заяви младата жена.

— Пийвам си... Знаеш ли, даже съм се пристрастила... Ще видиш колко нови коктейли се предлагат. Някои са отлични.

— Но не и за здравето. Трябва да внимаваш!

— И да се оставя на кока-кола? Пил ли си Куба либре? Газирана напитка, която се продава в малки бутилки. Производителите не ги напълват изцяло, така че остава местенце точно колкото за необходимата доза ром. Някои много го харесват. На мен повече ми прилича на лекарство, на някакъв сироп против глисти...

Сравнението, което направи, я разсмя. Вече им носеха голямо димящо плато и тя загаси цигарата си. Донесоха им и две халби бира, която не бяха поръчвали. Започнаха да се хранят, в началото мълчаливо като дегустатори, после Елен остави приборите си в чинията.

— Няма нещо, което да се сравни с френската кухня — обяви тя.

— У нас откриха френски ресторант, в Песион Вил, нависоко, където е хладно. Държат го французи. Можеш да се нахраниш добре там. „Пикардия“ — спомняш ли си името...

— Често ли го посещаваш?

— Да, Кристоф ме води. Срещаш се с висшето общество на Порт-о-Пренс. Той е задължен да посещава ресторанта поради естеството на работата си.

— Какво прави сега в Англия?

— Надява се, че ще намери работа. Нали трябва да се възстановяват разрушенията. Все пак е архитект, нали?

— И ако си намери работа, няма да се връщате в Хаити?

— Да, и малко ме е страх. Но докато не стане сигурно, аз няма да се върна.

— Тази идея не те ли ужасява?

Тя се поколеба малко.

— Не знам... У нас една жена без деца няма какво да прави, но никога не скучае. Има толкова приятели, прави посещения и ѝ правят посещения... така че нямаш минутка свободно време. Винаги си зает. Безделието не ни оставя време за отдих!

— Какъв живот води Дафне?

— Сестра ти ли? — учуди се тя. — Какъвто водят всички. Визити, коктейли, балове... Флиртува, своеволничи...

Тя се приведе към него и поверително заговори.

— Ще ти кажа... Дафне се развлича, за да избяга от безделието. Чака завръщането ти с нетърпение. Със сигурност те обича много, но освен това и искрено ти се възхищава! Баща ти ѝ насади този култ към по-големия брат. Трябва да чуеш как говори за теб на приятелките си. Направо им замайва главите. Така че още преди да са те видели, всичките са повече или по-малко влюбени в теб!

— Значи ще съм доста зает — пошегува се той.

— Не е смешно! Подготви се за цяла армия жени, които ще тичат по петите ти!

Тя закри устата си с шепа и се изхили. После се успокои и уточни.

— Без да смяташ Люси като капак! И тъй като всички знаят или подозират на какво си я научил... Ще видиш какво ще стане!

— Така ли! Само че аз не се прибирам, за да се забавлявам, а за да работя!

— Само че ще бъдеш бясно преследван от уличници!

— А за уличниците, за които говориш... Причисляваш ли към тях и Дафне?

— Що за въпрос? Тя няма да те гони, нали ти е сестра. Не става и дума за прелюбодеяство... Но ако говориш за поведението ѝ, за целомъдрието ѝ... Ами доста е вятърничава, непредпазлива... но не мисля, че е прескочила границите на флирта. Само че тези граници са доста разтегливи... само една стъпка в повече, и хоп! — намираш се от другата страна!

Отпи продължителна глътка от халбата и добави:

— Мислех, че ще кажеш *като теб*. Да, и аз станях уличница като останалите.

— Хайде да не говорим за нас! Нали така искаше? Елен, намирам, че прекалено се въодушевяваш. Беше ли си пийнала, преди да дойда?

— Може би, докторе.

Тя отдавна не се хранеше. Съвсем неочаквано пъкна ръката си под тази на Роже.

— Слушай, скъпи, имам ти доверие. Признах ти неща, от които се срамувам, за които даже като си помисля, се изчервявам. Беше ми

нужна смелост, дори себеотрицание... Така че можеш да ми върнеш жеста и да ми засвидетелстваш поне малко искреност.

— Какво искаш да кажеш?

— Отлично знаеш. Кажи ми за Люси!

— Няма какво да ти кажа.

— А не, имаш! Защо я изостави? Каква бе причината да скъсаш с нея? Можеш спокойно да се довериш на стара приятелка като мен. Заклевам ти се, че няма да кажа на никого!

— Значи така? — промълви тъжно той. — Люси, винаги Люси... Защо толкова се притесняваш заради нея? Нали каза, че това е стара история... И аз от доста отдавна не се сещам за нея!

— Все пак трябва да си наясно защо я заряза, дори без една дума!

— Слушай, случвало ли ти се е да умираш от глад, сядаш на масата и изведнъж се усещаш преситен... Да не можеш да преглътнеш залък повече! Нещо подобно стана и с нас!

— Глупости!

— Най-напред не съм я изоставил без една дума. Защото ѝ казах една, една-единствена. Дали разбра? Или не можа да разбере? Съжалявам, това е.

— Тогава повтори ми тази дума!

— Няма да ти помогне...

— Думата, Роже, кажи ми думата и ще те оставя на мира...

— Добре, но би ли ми обяснила преди това защо толкова се интересуваш от Люси и от тази раздяла. Това съвсем не е твоя работа!

— Защото изпитах някаква радост, когато видях съперницата си в калта. Но също така исках да знам защо е паднала там.

— Ти мразиш и нея!

— Вече не. Дори сме приятелки.

— Само че ти от чист садизъм искаш да знаеш, нали? За да се гавриш с нея, да блестиш пред нея. Да я гледаш и да си мислиш: *Аз зная инструмента за мъчение, който ти причини толкова страдания.* Всички жени сте такива!

Тя измъкна ръката си и се втренчи в почти пълната чиния пред нея.

— Грещиш — глухо измърмори. — Не съм такава чума, за каквато ме смяташ... Да, любопитна съм... Ще се опитам да ти

обясня... Когато ти скъса с Люси, бях като гръмната. О! Не хранех надежда, че ще се върнеш при мен. Така или иначе ти бях отказала това, което тя после ти даде. Но тя беше мой враг, толкова интимен, че нещастieto й рефлектираше върху мен... Бях засегната също толкова, колкото и тя... И започнах да си задавам въпроси. Защо? Какво направи Люси? Каква е грешката й? Дали и аз бях допуснала същата грешка? Дали и с мен бе станало така? Можеш ли сега да ме разбереш?

— Почти. Но ти доста си се объркала.

— Казаха ми, че съм невротичка... Това е естествено с майка като моята! Какво чудно има? И ти сам каза, че това е стара история. Е, добре! Само че хората от векове се опитват да изяснят някои събития от Древната история. Всичко, за което те моля, е да разясниш едно историческо събитие, събитие от нашата младост. Не мисля, че молбата ми е неизпълнима.

— Но тайната, която ме молиш да ти поверя, принадлежи само на Люси и на мен. Не мога да я предам!

— Лъжеш! Тя никога не може да си обясни твоето поведение. Чуваш ли, никога! Тя ми го каза. Мислеше си, че аз зная нещо и ми се подмазваше, за да разбере истината. Как бих могла да й я кажа?

— Но би искала да я знаеш, сигурно повече от нея!

Тя се намръщи и наведе глава. Подсмръкна един или два пъти и той помисли, че плаче. За такова дребно нещо! Но после видя сухите й очи и вледеняващия поглед. Тогава си каза, че е от многото алкохол — нали беше споделила с него, че е склонна към пиянство. Това обясняваше и празните й приказки, на които обаче придаваше прекалено значение.

И въпреки това, въпреки желанието му, мистерията около Люси, тази тайна, поддържана и от Роже, за тяхната връзка и тяхната раздяла, дори за същността на младата жена — тази мистерия се засилваше от упоритостта на Елен и възбуждаше интереса му към жертвата. Той също искаше да узнае истината, дори и тя да е без значение за него, въввлечен като чужденец в тази история.

Но ако той знаеше тази истина, би ли се поколебал да я сподели с Елен? Не, реши той, защото тогава тя би се успокоила. Но при все това не беше съвсем убеден. Той си припомни прочетеното за Анет и съвсем естествено, че нейният черен любовник е заел мястото на съпруг на Люси.

— Ще ми отговориш ли на един въпрос? — попита той.
— Питай! Аз съм по-откровена от теб.
— Какво мислиш за Сирил Планата?
— Нищо. Познавам го колкото теб. Не се е променил. Той си е негър!

— Изневерява ли на жена си?
— Вероятно.
— А тя?
— Не съм ѝ светила. Но тя може спокойно да си има любовници!

Не виждам в това никаква връзка нито с миналото, нито с моя въпрос.
Той изчака малко, преди да продължи.
— Наистина ли искаш да чуеш думата?
Тя подскочи и обърна лице към него. Очите ѝ искряха.
— Леоган — каза той.

Тя разтърси глава. Започна да размисля, да съпоставя фактите, като не спираше да повтаря.
— Леоган... Леоган... Не намирам... Не, нищо не разбирам.
После внезапно силно стисна ръката му.

— Сетих се. Тя е имала любовник в Леоган, нали? Така ли е? В действителност тя преди много често ходеше в този град... Тя ти е изневерявала... Бедничкият ми! Накарала те е да страдаш, тази уличница!

Той не отговори. Не беше убеден, че става въпрос за любовник. Имаше нещо друго. Роже бе говорил за съперник. Нямаше никакъв смисъл да пази такава тайна в дневника си, още повече Люси би се чувствала виновна и не би повдигала непрекъснато въпроса за това. Той извика сервитьора, поиска сметката и плати. — Ще те изпратя — каза. — И ще се целунем братски, тъй като няма да се видим преди завръщането и на двама ни в Хаити...

Тя съпоставяше мислите със спомените си. Челото ѝ упорито се бърчеше. Все още търсеше решение на загадката. Той изпитваше желание да се изсмее при мисълта, че любопитството може да е и голямо наказание. Сигурно ще прекара доста безсънни нощи, ако този въпрос продължи болезнено да я тормози.

Излязоха от заведението и направиха няколко крачки заедно, когато тя рязко спря.

— Не — каза, — да се разделим тук. Не ме изпращай. В състояние съм да ти предложа питие и... не съм достатъчно сигурна в себе си... Както виждаш, дори не те целувам...

Той я проследи как се отдалечава — малък приведен силует. Не бе уредил нещата. Предположи, че ще изпие няколко чаши ром в момента, в който остане сама.

XV

Роже се прокрадна към края на коридора. Оскъдното осветление от кафенето създаваше представата за нощен приют. Майка Томази седеше на обичайното си място, с вечната цигара в уста. Дълго си бе задавал въпроса какви са били срещите им в тези късни часове? А сега? Какво би направил другият? Какво би казал. Щеше ли да запълни последните минути със спомени? С излияния? Или щеше просто и кратко да се раздели?

— Какво да ви предложа, майко Томази? — попита той внимателно.

Старата жена мълчаливо взе бутилката чинцано и напълни две чаши. Чертите на лицето ѝ бяха опънати и димът от догарящата цигара образуваше неясен ореол около прорязаното ѝ с бръчки чело.

— Нали знаете, че утре заминавам? — подхвърли той.

— Да, утре сутринта. Вече реших какво да правя със стаята ти. Ще я дам под наем — две бездомнички последователно ще прелитат оттук. Кое то ще донесе...

— Точно така, майко Томази, точно исках да ви питам... Вероятно ви дължа много пари. Сега е моментът да уредим сметките си, нали?

Увисналите бузи на старата жена се раздвижиха като уши на кокер. В старческите ѝ зеници припламна буреносна сянка:

— Нашите сметки? Какви сметки? — Гласът ѝ звучеше заплашително.

— Не знам — смутено заекна той. — Но вие сигурно сте си отбелязвали какво съм консумирал, без да се смята...

— Господи, ти си полудял!

Разбра, че допуска сериозна грешка. Такъв фал рискуваше да сгромоляса всичко. Бе тръгнал по грешен път и трябваше незабавно да го изостави. Реши, че е най-добре да обърне нещата към смешната страна, все едно че е искал да се пошегува.

— Справедливо е, когато човек заминава, да сложи в ред сметките си. Аперитивите, истинското кафе, храната, всичко, което се

купува на черния пазар...

— Я си затваряй човката, малкия! — заяви тя. — Да, ти заминаваш, но хич не е хубаво, че обиждаш старата жена.

— Добре! Тогава ще ви направя подарък и повече няма за какво да говорим! — изстреля весело той.

Тя подскочи от мястото си, наведе се през тезгяха и яростно сграбчи реверите на самото му.

— Ти си при майка Томази. Забрави ли? Какво? Подарък!

Тя все по-ядосана го разтърсваше и той се запита дали перверзността на Роже не го бе направила любовник на тази възрастна жена. Дали пък двамата не са свързани с някакво убийство. Най-после тя го пусна, промърмори нещо и на един дъх изпразни чашата си. После отново зае мястото си на високото столче.

— Между нас има неща, които не се забравят... особено от корсиканците... Ние сме съучастници, свързани сме... От деня, когато ти размаза онзи фриц, в мазето... — Тя втренчи твърдия си поглед в очите му.

— В мазето, където се укриваше брат ми Феликс... Сигурно беше дошъл да го арестува. Тъкмо се чудех кой го е предал. Несъмнено тази малка рижава курва, която дебнеше балъците в отсрещния бар и не изпускаше хотела от поглед... Грешката на немеца беше, че дойде сам. На какво разчиташе? О! Беше ясно, че нямаше защо да се страхува от вехта отрепка като мен!

Тя запали нова цигара. Започна да се наслаждава на нахлулите спомени.

— Само че ти се върна точно в този момент и аз ти казах какво става... Тогава ти не се поколеба. Грабна секирата от кофата с въглища зад печката и тръгна към мазето... Господи, какъв удар! Мисля, че направо му разцепи главата на две...

Засмя се така, че дебелият ѝ корем се затресе.

— И спомняш ли си за спора ни? Дали да го заровим в мазето? Не, заради крясъците... Дали да го хвърлим в Сена, когато приижда, или в Биевр, малката подземна рекичка. Какво да правим? Помолихме за съвет братовчед ми, Стефани, старият просяк. Той предложи да разрежем тялото на парчета, които да сложим в куфари и да ги хвърляме един по един през нощта от Пон-Ньоф... На теб обаче ти

хрумна най-добрата идея... Номерът с парчетата те вдъхнови. Нали не си забравил?

— Такива неща не се забравят!

— Насече швабата с брадвата и го нарязва с твоите скалпели, както ги наричаш. Всеки ден отнасяше по парче, загънато в пакет, в залата за дисекция. По този начин се отървахме от него. Той изчезна. Остана само пръстта, напоена с кръвта му. Беше му измислил име, на гадния фриц... Спомняш ли си? Никога не съм предполагала, че можеш да бъдеш толкова безжалостен... свиреп, груб... Да, беше го кръстил Формалин...

Наведе глава настрани, сякаш проследяваше мисълта си.

— В тази работа нямаше нищо забавно — продължи тя, — но въпреки това ние се шегувахме... Впрочем никой не си потърси швабата, нали? Все едно не беше идвал тук... Докато ти го разфасоваше като истински касапин, Стефани заяви, че месото му е червено като ростбиф. Дори искаше да изпрати колет на аптекаря от улица „Екол“, който често получаваше говеждо от сестра си от Ман... Честна дума, би си го хапнал като бон филе, с риск да пукне...

Тя въздъхна.

— Какво облекчение е да се успокоиш... Но за подаръка, малкия, прекаляваш! Разделихме всичко поравно. На четири. Стефани искаше да запази само часовника му. Ти държеше частите да са равни... Спаси живота на брат ми. Така че ти дирижираше парада. Хайде, на екс!

С механично движение гаврътна питието си. Той беше направо стъписан от току-що чутото, изумен от новата светлина, в която виждаше покойния си приятел. Никога не го бе смятал за способен на подобен род неща.

— А парите? — попита тя. — Какво направи с тях? Профука ли ги? Още се чудя откъде този мръсник разполагаше с всичките тези лири стерлинги... Аз ще изчакам още малко, преди да пусна моите в обръщение... При теб не е така, нали си чужденец?

— Хайде, майко Томази, да оставим това... Този път аз плащам — за изпроводяк...

— Щом държиш. — Тя размаха бутилката. — Трябва да ти кажа още нещо, малкия. Променил си се... Действаш ми странно след завръщането си от Алпите. Не си същият. Има нещо различно в теб — в гласа, в движенията, дори в мутрата ти. В... не зная точно — в израза

на лицето ти... Честна дума, поддържаш връзки с прекалено много жени! Тези мръсници те изчерпват. А що се отнася до багажа ти, готов ли е вече? Искаш ли да ти помогна?

— Не, няма нужда. Запазете всичко, което оставям. Не искам да мъкна много багаж...

— Трябва да се качиш на кораба в Хавър, нали... Не зная точно къде е.

— Заминавам с влака в осем.

Майка Томази поклати отрицателно глава.

— Няма да стане! Ще ми направиш удоволствието да слезеш тук в шест. Братовчед ми Стефани ще те откара с кола до пристанището. Разбрала съм се с него. И без възражения, чу ли?

— Предполагам, че няма място за спор...

— А за Стефани — внезапно се замисли тя, — и за парите на швабата... Според документите Формалин е бил в Сен Марсел, между окопите на вражеските войски... Братовчед ми поддържа известни отношения с момчетата от Френските освободителни сили. Изглежда, че в Сен Марсел е имало огромен въздушен десант... английски... Оръжия, екипировка и дори контейнери, пълни със стерлинги. Но също е станал и ужасен сблъсък между Съпротивата и фрицовете. Според Стефани нашият Формалин трябва да си е присвоил парите... Без съмнение се е надявал някой ден да му послужат. Това обяснява защо носеше такава сума в себе си... Е, хайде, за твое здраве, синко, и приятно пътуване. Ще бъда с теб в мислите си...

ВТОРА ЧАСТ

I

Капитан Геган хвърли фасата си в морето и се облакоти на парапета.

— Винаги съм щастлив да кача един лекар на борда си — каза той, — при това има само дванайсетина пътника. Никога не знаеш какво ще ти дойде до главата. Но вие сте по-наясно от мен как се развиват болестите в този климат... Само че лекарите, които постъпват на Бресл, за да се върнат в Хаити, са истинска рядкост.

Той започна да тършува из джобовите си за цигари. Роже го изпревари и му подаде своя пакет. Последователно взеха по една и се канеха да запалят, когато ритмично потракване на женски токчета по палубата ги накара едновременно да се обърнат.

— Това е малката Ментор... Лизбет Ментор — прошепна Геган. — Хубаво парче...

Момичето вървеше с твърда и сигурна крачка, като леко олюляваше ханша си. Късата пола разкриваше добре оформени крака, чийто прасци не губеха нищо от своята закръгленост от височината на токовете.

Тя мина покрай двамата мъже, хвърли бегла усмивка на капитана и изчезна в коридора с развята пола.

Младият веселяк Геган съучастнически побутна с лакът лекаря.

— Какво момиче, а? И още няма шестнайсет! Моите почитания, прекрасна е! Баща ѝ трябва добре да си отваря очите! Да, дяволски хубаво маце!

Роже няколко пъти бе виждал младото момиче. Тя минаваше покрай него по палубата с пренебрежително, дори презрително безразличие, докато на масата разговаряше любезно с другите пътници.

Първия път намери, че е ослепителна. Беше средна на ръст. Памучната ѝ рокля в синьо-бяло райе беше пристегната на талията с кожен колан. Роже би могъл да се закълне, че може да обгърне кръста ѝ с две ръце. Пищните ѝ гърди се полюшваха свободни, без

поддръжката на сутиен и деколтето ѝ ги разкриваше точно толкова, че да пожелаеш да откриеш повече.

Косата на Лизбет беше тъмночервена, с цвят на полирано акажу, като козината на ирландски сетер. Огромните черни очи бяха оградени от тъмни дълги мигли.

Почти веднага тя се върна на палубата, този път с цигара в уста. Роже се възхищаваше на леката ѝ грациозна походка. Когато ги подмина, той проследи съблазнителното олюляване на кръглия ѝ задник, добре очертан под тънката рокля.

— Царско парче! — възкликна отново Геган. — Да се чудиш как се е пръкнала от гениталиите на старата отломка Ментор!

— Ментор истинското му име ли е? — попита лекарят.

— Глупости! Избрал си го е. Има претенциите, че е магьосник, лечител, повелител на водите, както казват тук, или бокор^[1]... За мен е само един дърт пръч! Ако ми позволите този израз.

Капитанът прихна и като хвана лекаря за ръката, го придърпа след себе си.

— Елате в моята каюта. Време е за пунш, а искам и да ви кажа две думи по повод това момиче.

Роже учудено последва капитана. Студеното държане на девойката възбуждаше любопитството му. Подозираше, че е настроена враждебно към него, но не знаеше причината за това.

— Надявам се, че няма да приемете погрешно думите ми — започна капитанът, докато пълнеше чашите. — Като ви гледам, бих се закълел, че никога не сте виждал Лизбет. Но съм сигурен, че тя ви познава!

— Как така?

— За трети път през последните две години превозвам тази двойка от Хавър. Знам каква работа имат на Мартиника. Може би Ментор има там роднини или някакви интереси. Не е от приказливите. Дори може да се каже, че е богат. Знаете, един магьосник на Антилите го позлатяват! Накратко, когато Лизбет ви е видяла на борда, дойде при мен, за да ме попита кой сте. Тя винаги е много любопитна към са пътниците. Когато ѝ казах името ви, тя сви вежди. После започна да ме подпитва за вас доста лукаво, като си мислеше, че е страшно хитра. Разбира се, не можех да отговоря на въпросите ѝ, но заключих, че ви познава — вас и вашето семейство.

— Ако е наистина на шестнайсет — каза Роже, — когато напуснах страната трябва да е била на шест. Не виждам какви отношения може да има младият мъж, който вече бях, с това дете... Може би ме бърка с някой друг. Но е факт, че се държи студено.

Геган възседна стола си и отпи от питието.

— След като заговорихме за години — отбеляза той, — позволете ми да отбележа, че тази хлапачка още на четиринайсет бе доста обещаваща. Пищните ѝ форми хващаха окото. Разбунни мъжкарите на борда. А! Тези метиси! Само като се разгонят...

— Но тя съвсем не е предизвикателна!

— Не се заблуждавайте! Те добре си опичат работата. Не могат да ме убедят, че това момиче вече не се е натискало по ъглите с доста развити хлапаци. Постоянното преследване в крайна сметка започва да ги възбужда. А и климатът!...

— А баща ѝ?

— Старият козел винаги се облича в черно, с вратовръзка — като за погребение. Говори тържествено, с цветистия език на дипломат. Намира точната дума за всичко. Всичко знае, всичко е видял. Казвам ви — пълен досадник! Но изглажда малката го води за носа и когато той се спасява при магиите си, тя не се притеснява и вдига рамене! Още един пунш, докторе, преди да обядваме? В морето никога не бива да си само на чашка.

Роже прие. Горещината в каютата бе непоносима. През широко отворения илюминатор не проникваше и полъх свеж въздух. Глухото мъркане на машините унасяше на дрямка. Бресл се плъзгаше равномерно по гладката морска шир, като скиор по добре утъпкана писта.

— Това, което ми казахте за това момиче, е много любопитно, капитане — внезапно каза Роже. — Може би е разбрала неправилно някой по-настойчив мой поглед. В действителност първия ден бях смаян от блясъка на косата ѝ, а още повече от цвета на кожата ѝ.

— Рижа мулатка! Наистина е странно! Но нали знаете, че добрият фризьор може да оцвети и най-черните коси. А за кожата...

— Нейната кожа е с необичаен оттенък. Търсих сравнение. Но не се сетих за нищо друго, освен кожа като кайсия. Красива, златиста и сочна кайсия.

— Или препечен до златисто хляб... Няма да се изненадам, ако във вените ѝ тече и малко карибска кръв...

Заглушен от разстоянието и преградните стени, отекна камбанен звън. Капитанът стана.

— Време е за обяд — обяви той. — Не карайте стюарда да ви чака дълго. Той особено държи на сиестата си. А и при такава жегата водим нещо като семеен живот на този Liberty-ship^[2]... До скоро.

Роже излезе. Жегата убиваше апетита му. Досега се поддържаше само с лютеница и пресни плодове. Пое по десния борд към офицерската трапезария. Без ентусиазъм. От пътниците трима бяха бели, включително и той. Останалите бяха черни и цветнокожи. Вярно, говореха изискано, но на висок глас и за съвсем безинтересни неща. Бързо уточниха съвместните си познати — явно всички в Хаити се познаваха. Но в думите на повечето от тях прозираше умело прикривано коварство или едва замаскирано презрение. Само един нюанс в цвета на кожата пораждаше вражда между хората — непризнавана, но и неизлечима.

Внезапно забеляза Лизбет, която се бе подпряла на парапета. В ръката ѝ димеше цигара. Хвърли бърз поглед към привлекателния ѝ силует и реши да се отнася с нея така, сякаш е невидима. Но едва бе направил няколко крачки, когато чу зад гърба си.

— Доктор Денис...

Гласът бе умишлено приглушен. Той се обърна нарочно така, като че ли не бе сигурен, че повикването се отнася до него. Тя изтръска пепелта от цигарата си, бавно се изправи и пристъпи към него.

— Вие сте от семейство Денис, от Песион Вил?

— Да.

— Братът на Дафне.

— Да.

Грозна, лукава усмивка разкриви прекрасно очертаните ѝ, красиви устни.

— Очевидно не си спомняте за мен — каза много тихо. — За десет години съм се променила. Но аз се заклях никога да не ви забравя...

— О-о! — подхвърли той, като се забавляваше против волята си. — Ако добре разбирам — някакво детинско или дори бебешко наказание? Или бъркам?

— Има оскърбления, които не се прощават!

— Всяка грешка, всяко престъпление имат своята давност. Десет години не са ли достатъчни?

— Не и за това! Би било много лесно!

— Все пак мога ли да разбера за какво се отнася. Признавам, че паметта ми е ужасно слаба...

Упоритата ѝ враждебност го развличаше. Юношеската ѝ незрялост правеше от невинната детска пакост, каква изпусната подробност, което би му дало възможност да укрепи позициите си. Лизбет вдигна ръка до челото си, а после посочи бузата си.

— За мен това винаги остана тук, и тук...

— Добре де! Признавам си, че нищо не мога да си спомня! — извика той през смях. — Готов съм да ви поднеса искрените си извинения, но все пак трябва да знам защо.

— Даже и да опресня паметта ви, това няма да намали обидата.

— Тогава искрено ви съчувствам! — Иронията в тона му отхвърляше напълно твърдението. — Предполагам, че сте изяла някой шамар, а може би и два! Но на шест години сигурно сте ги получавала достатъчно. Те също би трябвало да оставят следи, а вие тях сте забравила...

Откъм коридора, който водеше за трапезарията, се разнесе вик, който ѝ попречи да му отговори.

— Хайде! Лизбет! Какво правиш? Обядът е сервиран. Чакаме само теб!

— Мен и доктор Денис — уточни тя. — Идваме...

После се обърна към Роже.

— Да вървим. Ще довършим разговора по-късно...

Докато вървяха към трапезарията, Роже подметна.

— Да благодарим на бога, че не съм удрял много силно! Никога не бих си простил, ако съм наранил по какъвто и да е начин вашата красота!

— Сега намирайте, че съм красива! А тогава разбихте сърцето ми...

Той въздъхна и се отдръпна, за да ѝ стори път. Тя се поколеба, после се стегна и упорито вирна челото си.

— Хайде да се разберем веднага — решително заяви тя. — По принуда ще се виждаме. Но заради вашето прибиране аз няма да

разваля приятелството си със сестра ви, която много обичам, нито с Мари-Луиз, Елен, Состен и дори Люси... Обяснявам ви това, за да разберете добре, че ще ви ненавиждам цял живот... Въпреки че в обществото ще се държа възпитано с вас.

— Поне това е ясно и просто! Обаче искам да знам какви са вашите основания...

— Чудесно! Бях най-малката в компанията, но ме приемахте. Всички бяха мили с мен... Един ден ви видях да се вмъквате в гората с Елен, на брега на Естер... Личеше ви, че се криете, а аз съвсем невинно ви проследих, като се чудех каква игра сте намислили. И тогава ви видях... Беше ужасно, противно... гнусно! Това достатъчно ли е?

— Не мога да си спомня.

— Наистина са ви необходими подробности! Бяхте полусъблечени. Вие нрав, а Елен беше коленичила. Колко чудовищно ви целуваше! Беше толкова отблъскващо, че извиках и така издадох присъствието си. Тогава вие скочихте и ме ударихте толкова силно, че паднах на земята... А безсрамието ви стигна дотам, че ме нарекохте *малка мръсна негърка*. Аз! Негърка!

— Значи тази дума ви е оскърбила?

— Не съществува по-голяма обида. Тогава бях много малка и не разбирах какво правите, въпреки че инстинктивно усещах колко е лошо! Само ако знаех всичко, което сега знам, щях да ви издам. Вие направо си го заслужавахте! И най-вече вие!

— Лизбет, поднасям ви моите извинения. Моля ви за прошка. Вероятно съм бил повлиян от ярост. Един вбесен мъж почти не се владее. Но в действителност този инцидент, сведен до истинските му размери, не ми изглежда основателен повод за вашата силна омраза. А и бяхме само деца!

— Вие ме нарекохте негърка! — заинати се тя. — Аз не съм негърка, а вие тогава отлично съзнавахте какво казвате! Жестокостта ви и презрението ви към черните бяха добре известни. Още се говори за тях... Вие бяхте жесток, лукав, порочен, извратен...

— Благодаря! — каза той, като се смееше. — За щастие не съм така чувствителен като вас!

Тя вдигна рамене.

— Лизбет, идваш ли най-после! — извика повторно господин Ментор.

— Пуснете ме да мина и най-вече не ме докосвайте!

Влязоха в трапезарията. Незначителната случка го бе развеселила. По някаква случайност на масата се озоваха един срещу друг. От време на време Роже поглеждаше младото момиче и подигравателно се подсмиваше. Тя не успяваше да прикрие раздразнението си, движенията ѝ бяха изнервени, погледът ѝ се стрелкаше във всички посоки, освен към Роже. Тя се хранеше на малки хапки, едва-едва. Едрият мулат с високо чело и дълбоки очи, който седеше от дясната ѝ страна, ѝ подхвърли някаква фраза. Тя се впусна в разговора с пресилена любезност, която целеше да покаже колко мила и учтива може да бъде с хората, които ѝ харесват.

Стана първа от масата и на излизане точно пред Роже вирна свадливо и високомерно брадичка.

И тази не е с всички си! — помисли той. Беше толкова незначителна, че той дори изпита към нея известно умиление. Тя физически силно привличаше и малко приветливост би я направило много съблазнителна.

Той бавно допи кафето си, запали цигара и излезе. Около кораба кръжаха морски птици, сигурен белег, че приближават сушата. Той замислено наблюдаваше отдалечаването им.

А тя е може би чудачка. Беше направо смешно да поддържа тази детска вражда. Други, като Елен, съхраняваха спомените си болезнено. А в разговора им Лизбет не бе докрай откровена. Бе го обвинила в расизъм и притворство. Но явно не търпеше да я наричат негърка, независимо че не беше. А това не е ли също проява на расизъм? Запита се дали тази антипатия и дори отвращение бяха искрени. И ако беше така, дали изтъкнатият повод за това отношение бе истинският.

Впрочем какво го засягаше! И мислено я прати по дяволите!

Съвсем бе забравил за нея, когато на вечеря тя седна на предишното си място. Стори му се, че вече не е толкова напрегната и че дори различава подобие на усмивка към него. Поздрави я и тя отговори с кимване. *Очевидно това момиче съвсем е мръднало* — помисли си той. — *Не знае какво иска.*

Вечерята мина по-шумно от обикновено, тъй като капитанът обяви, че корабът ще навлезе в залива на Порт-о-Пренс на другата

сутрин.

Всеки изразяваше шумно радостта си от предстоящото преоткриване на родното огнище, семейството и навиците си. За да се отпразнува края на пътуването, сервираха шампанско с десерта. При втората чаша едрият негър с високото чело и дълбоките очи поде песента „Хаити шери“.

Лизбет първа заръкопляска. Тогава я помолиха да изпее нещо. Подсказаха ѝ — „*Ba moi un ti bo*“. Тя отказа. Песента бе мартиниканска, а напуснаха този остров преди шест дни. Тя избра „*Choucoune*“. Но я запя на креолски и Роже не разбра нито дума.

Лизбет призна, че не знае втория куплет и тъй като бутилките бяха празни, всички се разпръснаха.

Беше се стъмнило. Роже се облегна на парапета. Въздухът бе прохладен, морето блестящо и гладко, напръскано само със странни фосфоресциращи светлинки. Беше доста изненадан, когато усети нечие присъствие до себе си и разпозна лекия парфюм на Лизбет.

— Предупредихте ли сестра си, че пристигате? — неочаквано попита тя.

— Разбира се.

— Тогава тя ще ви чака на кея.

— Надявам се.

— Но няма да е единствена. Доколкото я познавам, вече е вдигнала на крак всичките си приятелки. Някои ще прекарат доста неспокойна нощ при мисълта да ви видят отново след толкова години.

Внезапно парадоксът на това приключение прободете сърцето му като стрела. Често бе усещал този удар, дори след проверката с Елен. Вече не се тревожеше толкова за трудните моменти, които неминуемо следваха от създадената от него в момент на безразсъдство ситуация. Но дали някаква незначителна дреболийка няма да се изпречи по пътя му като непреодолимо препятствие?

— Според мен тези момичета доста се заблуждават — започна приятелски Лизбет. — Смятат, че сте героят на деня, толкова ви е възхвалявала Дафне. Ще бъдете заобиколен с грижи, глезен.

— Вие съжалявате ли?

— Не — най-после каза тя. — Няма да бъде задълго... Бързо ще направите своя избор... Или ще изберете една, или ще вземете всичките... Във всеки случай те ще ви го позволят...

Разнесе се лекият ѝ смях.

— А мен ще ме ненавиждат. Помислете само! Да имам предимство! Живяла съм шест дни до вас!

— И сме разменили десетина думи... И то какви!

Тя постави ръката си върху неговата, а с другата посочи към небето.

— Вижте — каза, — Южният Кръст! Най-красивото съзвездие!

— Харесват ви диспропорциите?

— Това недостатък ли е?

Той стисна пръстите ѝ. Тя не направи опит да ги издърпа от ръката му. Каква ли игра започваше?

— Имате късмет — каза тя, докато внимателно се освобождаваше. — Пристигате в добър момент. Ще заварите всичко разцъфнало. Харесват ли ви кървавочервените цветове? От двете страни на булевард Панамерикен, до Песион Вил, почти до вас.

Песион Вил. Име, което се бе врязало в паметта му. Но как изглеждаше булевард, отстрани на който се простираха кървавочервени цветя? Мъчителното безпокойство отново сграбчи гърлото му.

— Мислите ли, че ще познаете Дафне? — попита Лизбет.

— Не съм съвсем сигурен.

— Тогава ще остана близо до вас. Ще ви я покажа с пръст. Тя е много красива. А сега ви напускам... Баща ми започва да се чуди какви ги върша. До утре сутринта, за да поздравим острова...

Той направи бързо движение сякаш да я задържи. На кораб, в тропиците и нощта не желае да си ляга.

— Каква странна малка женичка сте вие? — попита той.

— Ще имате необходимото време, за да откриете — отговори загадъчно тя. — Лека нощ, прелъстителю! И изчезна с развети поли.

---

[1] Бокор — жрец на черната магия. — Б.пр. ↑

[2] Liberty-Ship (анг.) — вид 10 000-тонен товарен кораб, строен масово по време на Втората световна война. — Б.пр. ↑

II

Роже привършваше с бръсненето, когато шумът от машините на кораба рязко промени ритъма си. Той погледна през люка, но забеляза само безредно ято чайки. Дълго време се бе мятал в леглото, анализирайки в подробности за хиляден път ролята си, като не преставаше да се учудва на смелостта си. Вече не ставаше въпрос за отиграни репетиции, а за истинска постановка с декори, които той не бе виждал в живота си.

Наближаваше обяд. Той стана, избърса лицето си. По палубата трополяха крака, от всички страни се чуваха възклицания, викове. Трябваше да продължи, да се хвърли в неизвестността. Нямахше връщане. Пожеланото от него вече не можеше да бъде отказано.

Когато се качи на палубата, Бресл бавно навлизаше в огромния залив на Порт-о-Пренс. Толкова често бе чувал, че е единственият и най-красивият в света. Обърна се и забеляза някаква тъмна маса, почти наравно с вълните. Отгатна, че трябва да е остров Гонава, за който пътниците толкова често бяха говорили пред него.

В момента всички те се бяха струпали в предната част на кораба, размахваха кой шалче, кой кърпичка, кой шапка и сочеха с пръст един на друг познатите места, ориентировъчни знаци в пейзажа.

Негърът с високото чело сочеше на белия си компаньон Президентския дворец. Сградата се подаваше снежнобяла сред зеленината на тръстиковите полета и банановите плантации. Къщите се издигаха по склоновете на морните^[1]. Златните корони на палмите и кокосовите дървета по крайбрежието се различаваха все по-ясно.

Роже търсеше с поглед Лизбет в тази малка тълпа, без да я забележи и без да се притесни от това, когато някой го хвана за ръката.

— Ще видите, че след една година ще съжалявате за това пътуване...

Беше капитан Геган. Носеше къси бели панталони. Широко отворената на гърдите му риза разкриваше къдрави рижи косъмчета. Кожата му беше покрита с лунички. Единственият отличителен знак за ранга му бе фуражката със златна котва.

— Не сме говорили много често — поде офицерът, — но мога да ви преценя. Според мен вие сте прекалено издигнат, за да останете тук. Обзалагам се на каска бял ром, че ще ви срещна на борда си преди да са изтекли две години!

— Може да е и по-скоро — пошегува се Роже, като наблюдаваше пристанището. — Но защо ми казвате това?

— Защото добре познавам този остров. Прекарах доста време тук след повреда в двигателя, докато чаках частите, които все не идваха... Виждате ли, тези хора се величават, че са република. Република Хаити, единственият независим остров на Антилите, чийто официален език е френският. Но въпреки това населението му почти изцяло ползва само местното наречие, което наричат креолски език. Трудно ще се приспособите, ако не го говорите свободно. Все пак ще отбележа, че за млад мъж като вас има доста компенсации. Видяхте малката Ментор... Ами там можеш да ги ринеш с лопата такива като нея! И обикновено не демонстрират непристъпност, особено ако се отнасяш внимателно с тях.

Той поклати глава и избухна в смях.

— Не забравям, че говоря с местен човек. Но когато сте напуснал острова, вие сте бил толкова млад, че цялото ви обучение ще трябва да започне отново. А, и внимавайте! Стойте настрана от ревнивците — много бързо ще се справят с вас... Малка горчива маниока, която пада от нокътя в пунша ви или малко отвара от билки... И ето ви преобразен в удавник или в зомби.

Пристигането на първия офицер прекъсна разговора. Той пошушна няколко думи в ухото на капитана, който се извини и се отдалечи. Роже обмисляше съветите му. В действителност никой не знаеше по-добре от него колко ще бъде труден животът му в тази страна. А може би, въпреки всичко, той щеше да привикне, или по-точно може би щеше да си изгради поведение, което би убедило всички, че е привикнал. Мъчителна роля, може би неизпълнима.

Той си бе набелязал как да се държи, разбира се, и да променя поведението си според обстоятелствата. Трябваше да се прави на коравосърдечен, мълчалив, потаен. Да говори по възможност малко, да заобикаля хората с известно презрение, за да избегне всякаква опасна близост. Накратко, трябваше да живее затворен в себе си и за самия себе си.

Сирената на кораба го изтръгна от размислите му. Неочаквано за него оживлението, което цареше на кея.

Той се почувства някак си избран, способен за невероятни подвизи. В този момент хванаха ръката му, но този път беше Лизбет — открита и усмихната.

— Добър ден. Добре ли спяхте? — попита тя. — Кажете ми, как се чувствате, след десетгодишно отсъствие?

— Развълнуван съм естествено. Не ми ли личи?

Тя не отговори. Бресл леко напредваше към пристана. В ход бе само едното му витло, което вихрено въртеше сивкавата вода. По повърхността плуваха тапи, обелки от плодове, водорасли. Чернокожите на брега бяха облечени в дрипи, с нещо като ризи от стари чували. Те тичаха във всички посоки и надаваха викове — понякога уморени, понякога резки, но винаги пронизителни. Повечето от тях бяха кокалести, с извити като дъги на бъчви крака. Босите им стъпала бяха покрити с финия бял прах, сред който тънеше пристанището. Палците на краката им бяха огромни и наподобяваха на гмуркащи се в пясъка врабчета. Вратите на складовете бяха широко отворени и вътре се виждаха планини от стока — каси, обковани с железа, струпани денкове, машини, запечатани дървени сандъци.

Тълпата бе огромна, пъстроцветна — смесица от черни, бели и мулати, които се блъскаха, крещяха, шумяха, радваха се. От всички страни се чуваха подвиквания — разпознаваха се, наричаха се с малките си имена.

— Винаги е същото! — каза Лизбет. — Сестра ви трябва да е там. Още не я забелязвам.

Моряците метнаха въжетата и скоро Бресл бе здраво завързан и закотвен. В същия миг тези, които бяха различили в тълпата своите близки, се втурнаха в каютите си за багажа. Докато човек мигне, предната част на кораба опустя. Двама вече тръгваха по мостика.

Младото момиче не изпускаше ръката му. Разтърси я.

— Виждам Мари-Луиз, и Состен. Дафне трябва да е наблизо! Но да, вижте, ето я... Разблъсква всички... Познахте ли я? Там, до Мари-Луиз, малката в зелено...

Роже дълбоко пое въздух. Въпреки богатото си въображение и добрата си воля, той дори не бе могъл да оформи представа, близка до реалността.

— А! Видяха ни! — каза Лизбет. — Ето, махат ни...

Тя също размаха свободната си ръка.

— Дафне подскача от радост! Роже, наведете се над мен!

Той учудено я погледна, но се подчини.

Тогава тя обгърна врата му, привлече го властно към себе си и впи ненаситно устни в неговите. В началото целувката бе груба. Той се изненада и побърза да ѝ отговори по същия начин, когато усети, че устните ѝ стават по-нежни.

Внезапна догадка го озари. Тя забавляваше тълпата. Демонстрираше завоеванието си, превъзходството си. По този начин искаше да вбеси приятелките си — тези, които евентуално биха му хвърлили око.

— Ето ни непоправимо компрометирани — каза тя, докато го освобождаваше от прегръдката си. — Имам чувството, че ще се позабавляваме добре...

— Вие сте забележителна комедиантка — тихо прошепна той. — И още... една прелестна малка негърка...

Бе подготвен да срещне яростния ѝ поглед, но тя само му отправи загадъчната си и малко лукава усмивка.

— Лизбет, засрами се! — прозвуча до тях сърдитият глас на господин Ментор. — Дръж се прилично, моля те. И като начало пусни ръката на доктора.

— Не правим нищо лошо! Просто си вземахме довиждане — отговори тя.

— Правиш сцени! Вземи си багажа... Извинете ни, докторе... Вероятно ще се видим отново. Забравете тази случка!

Завъртя се на пети, като повлече дъщеря си.

Оказа се, че Роже е един от последните слизащи по мостика. Желязна бариера преграждаше пътя между пътници и посрещачи. Той се отправи към митническата служба — широка зала, обзаведена с бюра, върху които бяха накацали щастливи негри. Щастливи от заеманата синекурна длъжност, решени докрай да отстояват разпоредбите и да накажат провинилите се.

Вероятно Лизбет бе успяла да умилюва строгия си баща, тъй като го чакаше до багажа им, поставен върху кръгла маса.

— Елате тук — повика го тя. — Този служител не изглежда толкова тъй като останалите.

Той постави куфара си до техния багаж. Господин Ментор стоеше встрани с отсъстващ израз.

Роже подаде паспорта си на чиновника, който внимателно го огледа. Точно се готвеше да удари печата, когато лицето му разцъфтя.

— Доктор Денис! — весело възкликна той. — Щастлив съм да ви видя! Чакат ви. Баща ви вече разказа на журналистите колко сте страдал във Франция през войната. Вие сте национален герой!

— Нека не преувеличаваме — скромно отговори Роже.

— Ще се заема лично с багажа ви. Няма да го преглеждаме. На човек като вас! Ще бъде направо обида. Колко куфара имате?

— Само един. Пристигам почти без багаж.

Митничарят постави някакъв тайнствен знак на куфара с парче тебешир. Лизбет моментално се възползва от неговата снизходителност и заяви, че е с доктора. После се обърна към Роже.

— Държа обезателно да ви предам лично на Дафне. Татко, идваш ли?

Отправиха се към изхода. Дребничката фигурка в зелено, която бе забелязал от мостика, стоеше там, изпъната като струна, с трепкащи мигли, дълбоко развълнувана. Тя се хвърли невъздържано в прегръдките на Роже, без да му даде време да я разгледа.

— Роже! Роже!

— Точно такъв ли си го представяше? — поинтересува се Лизбет.

— О, да! Толкова е красив... Значи вие вече сте се запознали?

— Както виждаш!

Девойка хвана доктора за ръката.

— А мен? Познаваш ли ме? Мари-Луиз... Мари Луиз Куаку... Дърпаше ме за косата, когато бях малка...

Беше висока колкото Дафне, също тъмнокоса. Погледът ѝ бе тъжен, а бледата кожа издаваше малокръвие, типично за бързия растеж на младите момичета. Въпреки това отсъствието на блясък ѝ отиваше, защото предполагаше спокойна нежност и чувствително сърце. Тази констатация се опровергаваше обаче от развитото ѝ тяло, от изобилието на форми. Може би страдаше от невроза. На моменти тя разкъсваше Роже с меланхолични погледи, преливащи от нежност.

Висок млад мъж, почти кльощав, на свой ред попита:

— А мен? Состен Кастера...

Стиснаха си ръцете.

— Ти си един от кандидатите за ръката на сестра ми, мисля...

Состен внезапно се изчерви.

— Може да се каже... че бих искал... За жалост тя не ме приема сериозно...

— Не е време за такъв разговор! — енергично се намеси Дафне.

— Татко ни чака, Роже. Сигурно изгаря от нетърпение! А вие, приятели, много мило, че дойдохте. Но трябва да признаете, че нито мястото, нито моментът са подходящи да възстановявате спомени... Татко организира прием в чест на завърналия се син, ще ви поканим... Надявам се, че ще дойдеш, Лизбет?... Особено след като вече сте толкова близки с Роже.

— Да приемем, че това е основателна причина... Ще се чуем... Довиждане, Роже. Благодаря за всички прекрасни мигове...

— Позволете ми да ви върна комплимента, скъпа Лизбет.

Тя се завъртя, за да огледа наоколо.

— Къде ли се дяна скъпият ми баща? Когато го търсиш, не можеш да го откриеш. А когато изобщо не ти трябва, винаги е под ръка... А, ето го! Намерил е линия.

— Добре! Ние също ви напускаме — каза Состен. — Ще изпратя Мари-Луиз.

Отново си стиснаха ръцете. Роже усети лекия и многозначителен натиск на пръстите на Мари-Луиз.

— До скоро!

Роже и Дафне изведнъж се оказаха сами. Тя видимо се отпусна.

— Ох, скъпи! — пламенно възкликна. — Страхотно е да имаш по-голям брат, който не е имал време да те дърпа за косата! Позна ли ме?

— Не ми остана време да те разгледам! Всички тези хора ми взеха ума.

— Е добре! Виж ме!

Тя се изправи усмихната пред него — щастлива и без съмнение горда с красотата си. Слънчевите лъчи падаха право върху лицето ѝ, но тя бе свикнала с блясъка им и не присвиваше очите си. Дълбоката им наситена синева придаваше на изражението ѝ завършеност и непреклонност. При този оглед тя се разсмя с неочаквано появило се

смущение. Малката ѝ уста приличаше на сърце, правото носле завършваше с прекрасно очертани и потръпващи от жизненост ноздри.

Внезапно тези подробности избледняха, разтопиха се и Роже виждаше само очарователния образ на младото момиче. Толкова деликатен, толкова изразителен. Високото чело едва се закриваше от тъмен кичур коса. Той усети силен, глух удар в гърдите, който отекна в сърцето му. И разбра какво точно означава изразът да ти секне дъхът.

— Е добре, чакам присъдата ти! — игриво подметна тя. — Харесваш ли ме?

— Ти си ослепително красива, Дафне — каза той с възглух, искрен глас.

— Това значи ли, че си горд със сестра си?

— Нещо повече — ще парадирам с нея!

— Страхотен си! — весело извика тя и закачливо го хвана за ръката. — Толкова приятно лъжеш!

— Не — сериозно каза той, — защото в дъното на сърцето си изобщо не ми харесва това, че си толкова красива...

— Предпочиташ да съм някакво плашило ли?

— В известен смисъл да. Опитай се да ме разбереш! Оставих едно неоформено хлапе, чийто лик едва се бе запечатил в паметта ми. И ето че на негово място се появява един от най-ослепителните образци на женска красота.

— Престани да ме ласкаеш! Ще се изчервя...

— Очевидно не разбираш! Искам да проумееш, че в мен изобщо не заговори кръвта. И ако не си налагам и не се убеждавам, че си ми сестра...

— Ще ме вземеш на мушка и ще попълниш списъка на гаджетата ми. Това ли искаш да кажеш?

— Точно това!

Смехът ѝ се извиси.

— Ами че това е най-големият грях! Кръвосмешение! Хайде, стига сме се шегували, татко ни чака.

— Как вървят нещата в Песион Вил?

— Погледни точно пред себе си, ето там... Виждаш ли голямата зелена кола? Зелена като роклята ми. Твоя е! Подарък от татко за блудния син... Ела, ти ще караш!

— Опасявам се, че съм забравил много неща. А ти познаваш пътя по-добре от мен. Хайде, карай ти...

Той отвори пред нея вратата на колата, метна куфара на задната седалка и седна отпред. Дафне изкара колата, натисна пронизително клаксона заради един флегматичен пешеходец и потегли като ураган по тесните и задръстени улици на града.

— Аз не припирам много да умирам — каза той. — А ти?

Тя намали скоростта.

— Трябваше да тръгна по улица „Америкен“ — обясни тя. — Но оттам ще изляза на булевард „Дестуш“... Впрочем получихме телеграмата ти от Хавър в понеделник следобед. Господин Детайи от Ал Америка Кабл ни я донесе лично. Оттогава бедният татко преживя всички възможни вълнения. Той, който обикновено е толкова спокоен.

За да прикрие смущението си и да си даде малко време, за да преодолее стягащия гърдите му задух, той затърси пакета си с цигари.

— Запали една и на мен! — помоли тя. — Виж! Имам идея — ще направя една обиколка, за да си припомниш града...

Взе завоя почти под прав ъгъл.

— Ще минем покрай Президентския дворец, после ще се качим на Шам дьо Марс и градините Тюрло... Става ли? Какво мислиш за тази таратайка? Удобна е, нали?

— Много...

— Ей, кажи и ти нещо, много си мълчалив. Само аз приказвам...

Тя зави по улица „Ламар“ и заяви.

Той видя алеята.

— Булевард „Джон Браун“, наричаме го Панамерикен. Води право към Песион Вил.

Той видя алеята с две платна, оградени с цъфнали храсти, които бе забелязал от кораба. Дафне натисна газта и колата подскочи напред, сякаш тласната от могъща сила. Задминаха един кабриолет, който се задъхваше по склона.

— Виж! — възкликна тя. — Синът на Девиреван. Ако ме е видял, направо ще се изтормози! Ще помисли, че съм си хванала някой нов ухажор!

— Много ли ги имаш?

— Доста тичат след мен.

— Противното щеше да бъде направо странно! Каетера?...

— Хм... хм... Состен? Страшна пиявица.

— А Маглоар?

— Етиен?... Да го наречем развлечение. Приятно момче, но е толкова срамежлив и изнежен.

— Родителите му още ли държат базара на булевард „Джон Браун“?

— Да, ще минем и оттам.

Роже сведе поглед към стегнатия, прекрасен крак на младото момиче върху педала за газта. Тя не носеше чорапи. Полата ѝ откриваше колената. Кожата ѝ беше с нежен, млечнобял цвят. Плъзна погледа си по-нагоре, оцени тънката талия, добре развития стегнат бюст, изваяните рамена. Върху волана свободно лежаха ръцете ѝ — с нежни пръсти и розови нокти. Оприличи ги на деликатни птиченца. Профилът ѝ бе прелестен, усмихнат и приветлив, изражението издаваше волеви характер. Наистина бе красива. Гласът ѝ бе чист, звънлив и отговаряше на грацията ѝ.

— Надявам се, че не си се втурнала да се омъжваш — поде той.

— Защо ме питаш?

— Искам да ти се порадвам повече. Когато се сдобиеш със съпруг, няма да те виждам често.

— Разбира се, че не. Но татко казва, че е дошло времето да се замисля. Скоро ще навърша деветнайсет, нали знаеш?

— А къде остана времето, когато ми пишеше, че си станала голямо момиче?

— Спомняш ли си? Сигурно съм ти писала ужасни глупости! Умирах да се правя на много осведомена, но в действителност нямах представа за доста неща!

— А сега?

Тя се поколеба, после скромно обясни.

— Изобщо не съм толкова отворена, колкото се правя... А аз не те питам за нещата, които със сигурност те засягат! — шеговито продължи тя. — Мога да си представя, че не си си губил напразно времето с парижанките! Но във всеки случай, предупреждавам те, тук направо няма да знаеш къде по-напред да обърнеш глава... Мари-Луиз, Жана Бонда, Моник Барбекур... Между другото, малко ме съмняваш с тази Лизбет. Какво мислиш за нея?

— Твърдоглава е — промърмори той, — и по всяка вероятност е една изпечена малка мръсница, която заслужава само презрение.

— Значи си наясно. Има толкова по-добри партии.

— Бъди спокойна, решил съм да работя сериозно и тези флиртове...

— Ще имаш достатъчно работа и в двете насоки. Мисля, че много ще харесаш клиниката, която татко урежда...

Тя замълча, за да намали скоростта и да вземе завоя. При излизане от него каза простичко.

— Погледни напред... твоята къща... Татко ни очаква! Поразително, нали? Слепите наистина имат шесто чувство.

---

[1] Морна — ниски планински възвишения в Литилите. — Б.пр.

III

Господин Денис, явно развълнуван и с бастун в ръка, се облягаше на оградата, обрасла с лиани и поразяващи с изобилието си цветове. Вирна леко брадичка сякаш душеше въздуха и каза със сломен глас.

— Роже...

Лекарят излезе от колата покъртен, с буца в гърлото и омекнали крака. Лицето му пребледня, едва дишаше. Този възрастен мъж, за когото беше мислил дълги дни и нощи и когото щеше да измами без престъпни намерения! Това лице, което въображението му напразно се бе опитвало да нарисува! Най-после всичко беше пред него. Но това, което най-вече го потресе, бяха очите. Очи без живот, без изражение, почти затворени под тежестта на подутите клепачи. За първи път Роже осъзна своята роля на измамник и се ужаси.

Дафне бе изтичала пред него и бе хванала ръката на баща си, за да му помогне и да го води. Устните на стария човек трепереха, като че ли изговаряха нещо, но той оставаше мълчалив.

Роже го изучаваше, стремеше се да проникне в него, докато старецът направи няколко тътреци се крачки в прахта. Най-после слепецът пусна бастуна си, който увисна на закачената за китката каишка, и вдигна ръце.

— Роже, мой малък Роже. — Гласът се накъса от напиралите сълзи.

И тогава младият лекар се освободи от терзаещите го мисли, стисна челюсти, кръвта му се смръзна и той се хвърли напред, все едно скачаше в бездънна пропаст.

— Татко! — удиви се от неочаквано твърдия си глас. И когато двете треперещи ръце обгърнаха раменете му с неизказана нежност, той разбра умилеността и състраданието, които бе вложил в немощния си вик. Повече състрадание, отколкото угризения. Като че ли безпокойството бе изчезнало, бе отстъпило пред съвестта и болката.

Бог знае колко дълго устните му не бяха докосвали лице, покрито с бръчки! Бе забравил нежността на милувката върху страните с

изтъняла от годините кожа. Почувства горещи капки върху ръцете си. Сълзи, които се ронеха от мъртви очи. Бе видял и преглеждал с офталмоскоп хиляди такива очи, дори в някои от тях бе вкарвал иглата за катаракта. Познаваше необикновената клетъчна тъкан на тази вътрешна камера, където ежедневието придобива форма и цвят, а може би и получава своето право на съществуване. Но често си бе казвал, че това е относително, защото всички сетива са измамни. Особено зрението, което е подчинено на един вълшебен орган. И не можеш никога да проумееш напълно това, докато не го загубиш.

Всички тези мисли преминаха като светкавица през главата му. Беше ги прехвърлял в съзнанието си толкова дълго, че те се сливаха, образуваха невидима магма.

Най-сетне слепецът бавно се отдръпна, но ръцете му останаха на раменете на младия мъж. Не го пускаше, сякаш се взираше в него. Като че ли с това отдалечаване искаше да го разгледа по-добре. После облекчено се разсмя. В смеха му се долавяше радост и болка.

Дафне стоеше мълчаливо до тях. За първи път виждаше мъж да плаче и да се смее едновременно в прегръдките на друг мъж. За нея това беше необикновено, вълнуващо. Но усещаше непреодолима необходимост да направи нещо, да се намеси, да вземе участие, да говори... за да прикрие дълбокото си притеснение.

— Да влезем ли, татко? — предложи тя. — Не мислите ли, че ще се чувстваме по-добре вътре?

— Права си, скъпа, да влезем — съгласи се господин Денис. — Роже сигурно е нетърпелив да се прибере у дома...

Те хванаха стареца подръка от двете страни и го поведоха.

— Не сме променяли нищо след заминаването ти — обясняваше той по пътя към къщата. — Абсолютно нищо... както след загубата на бедната ти майка. Колко би била щастлива днес, клетото скъпо същество! Колко би се гордяла със сина лекар! По дяволите, аз също ще се пръсна от гордост!

Вътре в къщата бе по-хладно, но за Роже, разтърсен от преживяното, горещината беше все така непоносима.

— Настанете ме в моя стол — нареди господин Денис. — И останете при мен...

— Татко — възрази Дафне. — Вероятно Роже е изморен. Сигурно е гладен и жаден... — И се обърна към брат си. — Настина,

лицето ти е напрегнато. И си пребледнял.

— Отвикнал съм от жегата — обясни той. — Но въпреки това ще поседна малко...

В действителност той се чувстваше много зле. А горещината само засилваше мъчителната криза на съзнанието, която той преживяваше. Мамеше един сърдечен човек. Направи го щастлив с присъствието си, но дали това бе достатъчна компенсация? Той крадеше нежната обич от друг. От един мъртвец. Все пак един мъртвец не може да бъде ограбван! Трескаво търсеше разрешение на противоречивите си чувства.

Господин Денис леко се люлееше на стола и се разприказва.

— Знаеш ли колко проклинах деня, когато те посъветвах да заминеш за Франция! Но можех ли да предвидя избухването на войната? По-късно годините минаваха без вести от теб... бомбардировки, терор... Лишения... Сънувах кошмари. Виждах те разкъсан от снаряди, затрупан под горящи развалини... И какво ли не още!

— Роже, разположи се удобно — намеси се Дафне. — Свали си вратовръзката, самото... Изглеждаш като риба на сухо!

— Наистина не ми стига въздух — каза той с измъчена усмивка, но я послуша.

Изпитваше желание да се излегне, да подиша спокойно, да прогони мислите, които се надпреварваха в главата му.

— Ще кажа на Калев да ти приготви нещо освежително за пиене и после ще седнем на масата — каза младото момиче.

— Не съм гладен.

Без да каже нещо, тя изчезна в съседната стая. Господин Денис продължи.

— След глупавия нещастен случай, най-мъчително за мен бе да проумея, че повече няма да мога да те видя! Не се изразих точно. Каква злополучна идея! Да започна да правя консерви!... Бях в градината. Бях запалил огън зад кокосовото дърво в дъното... Съдържанието на кутията избухна в лицето ми...

— Ще му разкажеш всичко по-късно — заяви появилата се Дафне и подаде на Роже чаша.

Той жадно я изпи. С нечовешки усилия се бореше срещу тъмната сила, която отпускате мускулите му, парализираше волята му. Подаде

празната чаша на сестра си. Виждаше я през накъсана мъгла. Нищо не беше такова, нищо не ставаше така, както бе предвиждал. Невъзможно! Не-въз-мож-но! Сричките бясно кънтяха в главата му. Да, трябваше да се признае за победен. И протичко да си признае всичко. Той се предаваше. Да правят с него каквото искат!

Нямаше повече кураж, сърцето не му позволяваше да мами повече този добър човек и това красиво и мило момиче.

— Лошо ли ти е, Роже? — въртеше се около него Дафне. — Лицето ти е бяло като платно. Искаш ли да полегнеш?

Той не чуваше нищо. Тежко отпусна клепачи и пропадна в непрогледна тъма. Смътно долови разтревожения глас на младото момиче, но думите ѝ не достигнаха до съзнанието му.

— Марилиз! Калейб! Бързо! На доктора му прилоша... Помогнете ми... Донесете студена вода, оцет...

Отвори бавно очи. Изпитваше някакво смътно блаженство и малко по малко възвръщаше нормалното си дишане. Беше проснат на диван, около него витаеха образи, които би искал да прогони. Постепенно изплуваше от дълбините на море, на някакъв незнаен свят, не знаеше дали това е реалност или кошмар. Реши да не помръдва.

Около него се носеше шепот. Сигурно бе Дафне. Разтревожена. Чувстваше го по гласа ѝ — глух, почти неузнаваем, но думите ѝ вече ясно се различаваха.

— Какво искаше да каже с тази история за фриц, нарязан на парчета със секира. И какво точно означава фриц!

— Вземи речника!

— *А заслона при Синял!*

— Трябва да питаш него... Скоро ще дойде на себе си.

— Запомни имената! — настояваше възбудено Дафне. — *Ардоан, Малан, Вилермон...*

Господин Денис не отговори.

— И всички тези жени — продължи Дафне. — *Дениз, Жаки, Елен, Жермен...* Явно любовници! Е, добре! Не ми харесва това, че брат ми се е въргалиял в прегръдките на тези мръсни уличници!

— Ти си една малка глупачка! — оживи се старецът. — Роже е зрял мъж, а ти си още хлапачка!

— Това няма да ми попречи да му кажа какво мисля!

— Ще ми направиш ли удоволствието да не му повториш и дума от тези бълнувания. Ако има тайни, това е негово право. Личният живот на човека е неприкосновен!

Този път младото момиче премълча. Роже долови шума от стъпките ѝ, сухото потракване на ниските ѝ токчета по плочите. Усети, че стои до него. Лекото пощипване в ноздрите го подсети, че пъхат под носа му тампон, напоен с оцет. Беше ли усещането приятно, свестяващо? Той издържа, защото удължи нарочно припадъка си, за да не трябва да отговаря на неизбежните въпроси на Дафне.

Да бълнува беше идиотско, по-идиотско дори от припадъка му. Още неща, които не бе предвидил!

— А, ето че идва на себе си! Сигурно е слънчасал! Не трябваше да го возя в открита кола. Грешката е моя.

Най-накрая Роже се реши, въздъхна дълбоко, подпря се на лакът и се усмихна на Дафне.

— Ама че тъпотия! — каза той и прокара ръка през косата си. — Докторът идва, за да лекува населението, а ето че се налага него да спасяват!

— И се шегуваш на всичко отгоре. Страшно се изплашихме!

— Край! Направих грешката да стоя цяла сутрин на палубата. Неразумна постъпка, като се има предвид, че съвсем съм отвикнал от слънцето.

— Стори ми се, че наистина тъгуваш по снега... Какво е заслонът на Синял?

— Дафне! — строго извика господин Денис. — Да ревнуваш брат си! Добре се наредихме!

— Хубаво де! Нищо не съм казала! Ето, Роже, пийни ром, ще ти помогне да се съвземеш. Не, не съм ревнива, но няма да оставя това така! Все пак имам право да зная как си прекарал тези десет години! Нали сме с една кръв? Аз няма да скрия нищичко от теб...

— *Ca to ras contain pis gand passe to!*^[1] — каза старецът.

Ромът наистина му поддейства тонизиращо, както бе предсказала Дафне. Лекарят стана и потърси в джобовете си пакета цигари.

— Сега съм по-добре — заяви той. — Имах кошмар, в който реалността и небивалиците се преплитат и се получава нещо съвсем изкривено... Занапред ще се държа по-прилично — весело добави той.

— Искаш ли да седнем на масата? — предложи Дафне. — Може пък да хапнеш нещо?

— Ще опитам, въпреки че медицината не го препоръчва.

— Има солена салата от цвекло с черен пипер и олио. Толкова я обичаше! — уточни слепецът, потропвайки по пода с бастуна си.

Масата бе сервирана на терасата. Къщата бе построена в колониален стил. Каменни колони поддържаха верандата от всички страни. По стените се преплитаха пълзящи растения с бледолилави, червени и бели цветове, толкова гъсти и плътни, че дневната светлина едва проникваше през завесата им. Тази растителност осигуряваше относителна прохлада в знойния климат и беше убежище на безброй малки гущерчета с променлива окраска, които свободно се стрелкаха във всички посоки, дори по масата, като търсеха своето любимо лакомство — насекоми. Имаше и няколко миниатюрни праисторически чудовища, които целодневно устройваха засади, но вечер се показваха и кръжаха около лампите — търпеливи и неуморни ловци.

— Мястото ти е както преди, отдясно на татко — каза Дафне и позвъни с камбанката.

Тя седна срещу двамата мъже. От нея струеше такава свежест и чистота, че за момент Роже забрави всичко. Беше истинска наслада за очите. Тя му отговори с прелестна усмивка, която го развълнува до дъното на душата.

Марилиз се появи безшумно. Пристъпваше с боси стъпала и носеше голям поднос. Лекарят я виждаше за първи път. Беше с пищни форми, с черна лъскава като китайски лак кожа. Тя втренчено го загледа, остави подноса и плесна с ръце:

— *Bonguie, seigneur! Ca ki' ive?* — възкликна тя. — *Sainte Vierge Ma'ie arveille ey!*^[2]

Дафне избухна в смях и погледна брат си, чудейки се какво ще отговори той.

— Съвсем съм го забравил — учтиво обясни той. — Само детински бърборения!

Младото момиче го изгледа — учудена и като че ли засегната. Устните ѝ се раздвижиха, като че ли искаше да каже нещо, но не отрониха нито звук.

— Ще трябва отново да го научиш! — предпазливо каза господин Денис. — Ще ти трябва, за да общуваш с местните пациенти:

две трети от населението говори само креолски.

За да избегне отговора, Роже опита малко от салата. Беше отвратителна на вкус, но се насили да преглътне. И за да уреди да не му сервират често тази гадост, каза:

— Салатата няма същия вкус както някога. Явно човек променя с годините и вкусовете си.

— В чужбина бързо се свиква с нови навици — намеси се Дафне.

Марилиз донесе кошничка с млечна баница. В този миг Роже точно оставяше вилцата си и с непохватно движение я изпусна на пода.

— Интересно — отбеляза господин Денис. — Ти си станал левичар! Или само така ми се е сторило.

— Въпрос на тренировка. Един добър хирург трябва да си служи еднакво добре и с двете ръце — отвърна той.

— Няма да ти бъде трудно да изпревариш местните — увери го младото момиче. — Между нас казано, те не са особено добри.

— Не започвайте да хулите колегите ми — засмя се Роже.

Явно личеше, че няма апетит, така че не го заставиха да опита твърде пикантните tchiаса. Но едва сега успя да вкуси прочутото жакмелско кафе. Обясниха му, че божественото питие се прави от кафе, печено с вторична захар, което му придаваше лек аромат на карамел.

Толкова желаният час на сиестата наближи.

— Ще те изпратя до своята стая — каза Дафне.

---

[1] Трябва да уважаваш това, което не знаеш и често е по-добре да не търсиш да го узнаеш. — Б.а. ↑

[2] Добър ден, господарю! Как сте? Света Дева Мария да ви пази. — Б.а. ↑

IV

След като младото момиче го остави сам, той се огледа. Стаята беше просторна, с бели рогозки на пода. Тънеше в полумрак от спуснатите пред двата тесни прозореца плътни транспаранти — защитна мярка срещу жарещото в този час слънце. Тук-таме се промъкваха само слънчеви пипала и раираха пода с широки светли петна, в които танцуваха безчислени пращинки.

Леглото бе широко и ниско с малко нощното шкафче. Пред единия от прозорците имаше голямо бюро с удобен стол, а в ъглите на помещението — тапицирани с червен плюш кресла. Мебелировката придаваше на стаята вехтата и прашна атмосфера на старите провинциални хотели.

Той свали самото си, разкопча яката на ризата си и се настани пред бюрото, запалвайки цигара. Между две стъклени мастилници лежеше кутия за писалки, автоматичен молив, добре подострени разноцветни моливи. Мастилниците бяха пълни, в папката имаше листове за писма, попивателна и пликове. В едно от чекмеджетата откри бележник с надпис: „Доктор Роже Денис, Болниците в Париж, Клиника Бозит — Песион Вил“. Бяха помислили за всичко. Бе наистина трогателно, но едновременно с това дразнеше, дори изнервяше. Той се изправи, пресегна се и изгаси цигарата си в голяма розова седефена раковина, която служеше за пепелник.

Приседна на края на леглото. Какъв живот му предстоеше? По всяка вероятност щяха да го гледат, да го преследват с отчайваща бащина и сестринска обич, да шпионират всяка негова стъпка, всяка дума. Вниманието и грижите, които в друга ситуация биха го разнежили, вече го отегчаваха. Скоро щяха да започнат да го изтезават със спомени от детството и животът му щеше да стане ад.

Ето... когато беше на пет години... или когато сестра ти се роди, помниш ли?... Горката ти майка имаше навика да казва...

Но за да избяга от всичко това, той имаше клиниката — едно убежище, където щеше да си организира скромно жилище. И така да си осигури малко свобода и да се измъкна от опасния семеен капан.

Забеляза куфара си до прозореца. Беше оставен там неотворен, несъмнено от дискретност. Наум прехвърли съдържанието му. Побърза да се освободи от ужасните спомени, нахлули в паметта му.

Натисна ключалките и освободи капака. Дрехите и бельото му бяха в безпорядък. Измъкна дебел том с червени корици — Видал — и го постави върху бюрото. Затвори куфара.

Беше си намерил семейство, а никога не се беше чувствал така самотен, така нерешителен, както в този миг. Началото наистина беше успешно, но дните щяха да отминават и съвместното съжителство щеше да свързва все повече и повече стареца и дъщеря му с него. Неминуемо ще се стигне до фамилиарност, може би дори и до откровения. Как ще се справи?

После си представи колко бе жалък при пристигането си. Трябваше да опита да заличи не съвсем блестящото впечатление, което бе направил, заставайки решително пред стареца, който пък само това и чакаше.

Тъкмо щеше да излезе, когато на вратата леко се почука. Без да помисли, извика.

— Влезте.

Беше Дафне. Облечена в бял бански костюм, който очертаваше ханша ѝ и я доближаваше до образа на смела непринудена кариатида.

— Как? — извика тя. — Но ти не си си починал? Леглото ти е все така оправено...

— Дорзалното^[1], както се казва, не е единственото положение за почивка. Просто седях.

Тя вдигна транспарантите на единия прозорец, върна се при него и сложи ръце върху раменете му. Властно го завъртя на всички посоки, така че слънчевите лъчи да огреят лицето му.

— Дай да погледам хубавата ти муцунка! — заповяда тя, докато го разглеждаше със смръщени вежди. — Е, не си толкова блед като тази сутрин. Но ако не съблюдаваш сиестата, няма да издържиш дълго в този климат. Всички, които идват от Европа, казват така...

Изведнъж го обзе желанието да я вземе в прегръдките си. Погледът му толкова ясно изрази това намерение, че тя обърна глава. Не ѝ се случваше за пръв път да усеща върху себе си лакомите погледи на мъже.

Той се свързе.

— Какво искаше да ми кажеш? — попита доста сухо.

— Искях да видя как си... И да те питам нещо...

— Но само един въпрос! Давай...

— Какво е фриц!

— Така наричахме немците през войната и окупацията.

Тя чак зяпна от смайване.

— Значи е вярно? Ти си го накълцал с брадва?

Той ѝ обърна гръб.

— Войната свърши, Дафне. Моля те да не говорим повече на тази тема. И веднъж завинаги запомни — аз съм лекар, ще практикувам професията си. Така че извън часовете ми за операция нека да избягваме да говорим за медицина. Разбра ли ме добре? Аз воювах, така че да не говорим повече за война!

— Но, Роже, всичките ми приятелки ще ме разпитват за теб, за живота ти през тези години. Естествено е. Все пак трябва да им отговоря нещо!

Той усети, че започва да се изнервя — някакво особено раздразнение, защото в действителност се чувстваше уязвим и слаб, застанал пред младото момиче.

— Тогава какво да им кажа? — настоя тя.

— Ще им обясниш, че един ден се озовах лице срещу лице с един немец, или фриц, или шваба — наречи го, както решиш. Той щеше да убие най-добрия ми приятел, но под ръка ми беше брадвичката за цепене на дърва. Тогава го праснах по главата и за да се освободим от тялото, ние го нарязвахме на парчета...

— Ти си направил това! Но, скъпи, това е направо страхотно!

Тя се метна на врата му и го целуна в ъгълчето на устата.

— И как се отървахте от парчетата?

— Носехме ги в моргата. Слагахме ги във формалин... скришом...

— Роже, ти си герой! Те всичките ще се влюбят в теб... — И се притисна към него с детски възторг.

— Целуни ме! Притисни ме силно и ме целуни, но не както го правят чужденците, когато се срещат.

Той докосна с устни челото ѝ.

— Казах — не като чужденци — измърмори тя, — но явно съм сбъркала. Те биха проявили поне малко ентусиазъм!

— Убеден съм!

— Колко жалко, че си ми брат!

— Колко катастрофално, че си ми сестра!

Тя се отскубна от него и чистосърдечно заразсъждава на глас.

— Ако не ми беше брат, и аз нямаше да ти бъда сестра! А оттук е очевидно... Но ще ти кажа. Нещата могат да станат много прости. Мисля, че бих предпочела теб. Да, сигурна съм, че мога да те обикна и...

— Ще млъкнеш ли?

— Защо? Всичките тези Жозеф, Етиен, Состен, Жан-Луи... имам си ги предостатъчно. Както се казва, дошли са ми до гуша!

— Даваш ли си сметка, че изричаш безсрамни думи, светотатство... гнусотия?

— Я не преувеличавай! Нали си казваме свободно мнението. И ако не беше щяхме да бъдем много по-освободени и близки... Щяхме да знаем всичко един за друг... И всичко е само закачка, не влагам зъл умисъл. Не трябва да търсиш под вола теле!

— По-добре не си изказвай толкова свободно мнението. Такава свобода води до фантазии и илюзии, а някои от тях могат да завършат зле. И най-накрая, Дафне, мисля, че не е много прилично да влизаш в стаята на брат си по бански костюм. Особено толкова красиво момиче като теб!

— Ти имаш порочно подсъзнание. Моля те... дойдох да те извикам да поплуваме в басейна... Така че трябва да се преоблечеш, ще те чакам отвън...

Тя се завъртя, за да тръгне към вратата и той забеляза гърба ѝ, закръгления задник, добре очертан в банския костюм. Краката и бяха стройни и добре оформени. И отново изпита на гърба си какво означават думите — да ти спре дишането.

— Ще си купя утре бански — каза той. — В Париж не се къпем така.

— Нямах бански? Е, и един слип ще ти свърши работа. Нали сме брат и сестра, няма от какво да се притесняваш.

— Чуй ме, Дафне — сериозно каза той. — Не съм свикнал още с такава близост. Не! Все още не сме толкова близки и за момента роднинството ни е по-скоро морална категория. Всъщност се познаваме едва от три часа!

— Значи за теб аз съм една чужденка? — започна да се превзема тя.

— Намери точната дума. Но недей да се тормозиш. Аз ще го направя... И докато не съм забравил, недей да кокетничиш пред мен!

— Аз? Да кокетнича?

Той ядосано махна с ръка.

— Ти не искаш да разбереш! Невъзможна си! Не вярвам да си чак толкова тъпа. Нали знаеш какво е мъж и какво е жена?

Известно време тя се вторачи в него с ангелски поглед. Но в очите ѝ блещукаха лукави искрици.

— Ако ме беше срещнал, без да знаеш коя съм, щеше ли да ме сваляш!

— Какви изрази само! И то от младо момиче! Но бих искал да вярвам, че не се сваляш толкова лесно!

— Знае ли човек? Ти си привлекателен мъж!

— Обещавам ти, че ще се ядосам. Хайде, изчезвай!

Но вместо да се подчини, тя започна да се върти в кръг. Беше невероятна — едновременно невинна и порочна. Може би досега не бе срещал толкова привлекателна жена. Мисълта за предстоящото им съвместно съжителство, за свободната близост, която то обещаваеше, го изпълни с въодушевление.

Тя се бе надвесила над куфара и го отвори, без да поиска разрешение.

— Боже мой, какъв хаос! — възкликна тя. — Всичките ти дрехи са смачкани! Трябва да кажа на Марилиз да ги нареди в шкафовете. И се пази от зверовете?

— Зверове?

— Да, хлебарките. Цели кълчища са.

Тя ровеше в куфара, докато разхвърля съдържанието му.

— Не виждам никакъв тъмен костюм — установи. — Трябва да ти поръчаме. При нас лекарят трябва да бъде облечен в черно. Дори с редингот! Утре отиваме при шивача! Искам да си неотразим.

Бързо грабна едно книжле.

— Паспортът ти? Искам да видя снимката. Трябва да е отпреди десет години...

— Стига!

Тя не го слушаше. Избухна в смях.

— Уф, колко си грозен! Направо неузнаваем!

— Дай ми го!

— Какво е това тъмно петно? Като че ли е кръв...

— Наистина е кръв — сухо уточни той. — Моята.

И пред очите му застана пистата на Синял, окървавените дрехи на приятеля му, смазаното му тяло.

— Бях се порязал — мъчително обясни той. — Със скалпела...

— Искаше ми се да чуя, че това е кръвта на швабата! Като в историческа драма!

Той изтри с кърпичка челото и влажните си ръце. Тя затвори паспорта и го постави до червения речник.

— След като не искаш да поплуваме, ще отида сама — обяви решително. — Не карай татко да те чака...

Тя тръгна към вратата. С ръка на дръжката се обърна и направи очарователна муцунка. Изкикоти се и бързо затвори.

Той се приготви, без да се бави, избра лека риза и излезе. Намери господин Денис в огромната всекидневна. До маса, затрупана с книжа, а до него седеше чернокож мъж с перо в ръка и пишеше.

— Отпочина ли? — осведоми се слепецът. — Виждаш ли, Калейб ми помага да изпратим поканите. Дафне сигурно вече ти е казала, че даваме малък прием в чест на завръщането ти. Не искам да пропусна никого. Повечето от гостите ще бъдат твои пациенти... Ще пийнеш ли нещо?

— По-късно, татко. Необходим ли е този прием?

— Задължителен! Може и да си забравил, но у нас новините се предават от уста на уста по-бързо от телеграф. Ще бъде проява на лош вкус, ако не бъдеш представен на обществото... Впрочем Люси току-що телефонира.

Роже не обърна достатъчно внимание на новината.

— Люси Планата — настоя господин Денис. — Научила е, че си пристигнал... Колко съм глупав! Ти не я знаеш под името Планата... Люси Жилбо обаче ти говори нещо, нали? Като млад имаше симпатии към нея. Дори се говореше за сватба. Но сега тя не застрашава свободата ти — омъжи се за Сирил Планата, собственикът на фабриката за преработка на кокосови орехи. Сирил сега отсъства. Замина за Ню Йорк, за да проучи производството на нови опаковки за кокосовото си олио. Спомняш ли си го?

— Май беше негър...

Господин Денис едва забележимо свъси вежди.

— Надявам се, че си се отървал от тези смешни предразсъдъци — измърмори старецът.

— О! Напълно!

Възрастният човек се засмя.

— Може би желаете да я поканиш лично?

— Извини ме, татко, но аз лично намирам тези приеми за досадни. В общи линии хората изобщо не ме интересуват. Да, малко съм саможив. Във всеки случай се върнах тук, за да работя, да практикувам професията си, а не да се забавлявам.

— Ще трябва да се примириш. Такива са обичаите ни, нищо не може да се направи!

Възрастният мъж замълча, без да настоява повече, само вдигна рамене. После внезапно каза.

— Роже, ти знаеш моите разбирания. Смятам, че всеки е свободен да действа по свое усмотрение, но само при условие, че не пречи на никого. Никой не е готов да защитава свободата по-предано от мен. Сигурно затова минавам за побъркан старец — заключи той, като се смееше.

Обърна се към негъра.

— Калейб, ще пийна един „Плантьор“^[2]. Направи два, докторът ще ми прави компания.

---

[1] По гръб (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Коктейл от ром и портокалов сок. — Б.пр. ↑

V

Роже бе изумен от бързината и майсторството на хаитянските шивачи, които за един ден му ушиха костюм от тропически туид. Платът бе изключително лек и еластичен, приятен за кожата, в бледосиньо — цвят, който бе харесал на Дафне. Тя бе поръчала костюма авторитетно — като млада съпруга, горда от своя мъж — помисли си той. Удари седем и половина, когато влезе в салона. Младото момиче беше вече там, в средата на помещението и замислено преценяваше преливащите от цветя вази. Бе поставила пръст на устните си. Извади една огромна цинтия, чиято жълто-червена главица клюмаше. Чу влизането му и се обърна.

— Изглеждам ли достатъчно благоприлично, за да посрещна приятелите ни? — попита закачливо той.

Тя набързо го огледа и без да отговори, се приближи. Зае се да оправя възела на вратовръзката му.

— Може малко да се разхлаби — заяви. — Приема се на драго сърце, заради горещината. Дори се смята, че може и без вратовръзка.

Отстъпи назад, огледа го от глава до пети и остана доволна от проверката.

— Забравих да си купя цигари — каза той.

— На масичката за сервиране има голям избор... дори пури. Не съм си загубила главата. Мисля за всичко! — весело се пошегува тя.

Беше ослепително красива в дългата, дълбоко отворена рокля от светъл воал, украсена с волани. Изрязаното деколте откриваше началото на ослепително бели, съблазнителни гърди. Забеляза чисто мъжкия поглед на Роже и очите ѝ заблестяха. Завъртя се сред кръжилото на воланите и попита.

— Как ме намираш?

— Поразителна! Ще разбиеш всички сърца!

Той отиде и си взе цигара. Запали я и без повече да обръща внимание на Дафне, меланхолично зарея поглед през остъклената входна врата. Градината бе тържествено осветена — отблясъците от прожекторите и рефлекторните лампи покриваха листата с изкуствена

лъскавина. Часът за отдых на природата бе настъпил. Изтощената от слънчевия пек през деня растителност като че си поемаше въздух. Зеленината разпръскваше благодатна свежест и спокойствие.

— Гостите ще започнат да пристигат всеки момент — заяви Дафне. — Жозеф Етиле и Мари-Луиз, както винаги, ще пристигнат първи. Вземи си нещо за пиене, докато чакаме. Татко няма да се забави. Калейб му помага да се приготви.

Тя тръгна да излиза, но промени намерението си и се върна обратно.

— Роже — промълви съвсем тихо. — Още не сме говорили за това... Какво мислиш, ще можеш ли да направиш нещо за татко? Говоря за очите му. Толкова разчита на теб!

— Преди да го прегледам, нищо не мога да кажа. Но бъди уверена, че ще опитам и невъзможното.

Младото момиче се усмихна. Лицето ѝ изразяваше дълбока нежност. Някакъв порив я тласна към него.

— Ако му върнеш зрението, ще бъде прекрасно!

Хвърли се на врата му и разпалено го целуна. Допирът на това тяло — прохладно, налято, неосъзнато сладострастно — го разтърси. Искаше да я отблъсне, като някаква опасност, но ръцете му сами обвиха тесния ѝ ханш. Усети чувствената му гъвкавост. Обзе го мигновено опиянение, дъхът му секна. Дафне рязко се отдръпна, като че ли тази близост също я бе смутила. Изглежда го и за част от секундата той видя в очите ѝ удивление и уплаха, почти ужас.

— О! Изцапах те с червило — измънка тя и подаде кърпичката си. — Изтрий се...

После отскочи назад и изчезна.

Бършейки бузата си, Роже отново заразглежда градината. Малкото неосветени пространства се озаряваха от златисти трепкащи точки. Светулки! Мъжките търсеха безкрилите женски, които пълзяха по земята и отчаяно сигнализираха със светлинките си като миниатюрни фарове. Зовяха.

Това спокойствие, тази тишина, наситена с блуждаещите златисти огънчета, приличаше на феерия, на вълшебна приказка. Той излезе и усети с лицето си ласката на островния въздух. Опияняващ коктейл от тръпчиви ухания на лимон, канела и ванилия, който забулваше медения аромат на тютюна му.

Внезапно осъзна, че тук, в тази страна — с нейната дива наивност, където природата в крайна сметка винаги побеждаваше — и най-малкият проблем взимаше крайни размери. И вероятно представата му за препятствия и непреодолими спънки бе погрешна.

Обзе го блаженство и спокойна сигурност, леки като милувка. Но изведнъж в съзнанието му нахлу с цялата си яснота една от най-сериозните трудности — Дафне. Не можеше да отрече зародилото се привличане. И ако Дафне не престанеше още веднага с непринуденото си държане, ласките и милувките, щеше да се увлече неудържимо. Обеща си да поговори сериозно с нея по този повод, като същевременно се похвали за възвишената саможертва, която правеше.

Сухото тракване на автомобилна врата го извади от размислите му. Той застана на прага, чу отекването на стъпки по чакъла, после изскърцването на градинската порта. На фона на по-тъмните листа различи бледозелена лека рокля. Мари-Луиз или Люси? Обзаложи се цинично със себе си, но непознатата се приближаваше толкова стремително, че почти върхлетя върху него.

— О! Роже! Стреснахте ме...

Тя огледа къщата и бързо прошепна.

— Сам ли си?

— Дафне ще се появи всеки момент.

— Скъпи мой! Скъпи мой! Не съм на себе си... Краката не ме държат, а ако сложиш ръка на сърцето ми... Толкова често мислех за теб!

Стоеше пред него, с протегната напред глава, като че ли очакваше целувка.

— Заповядай — каза той и отстъпи, за да й стори път. Но тя сграбчи ръката му и я раздруса.

— Трябва да ми обясниш!... — каза глухо и задъхано. Внезапно гласът ѝ затрепери от дълго сдържана ярост. — Да, искам обяснение, защото сега всичко е променено! Аз съм омъжена, знаеш... Вината е твоя, но все пак искам да знам!

Хлопването на врата я принуди рязко да промени поведението си. Овладея се, стана почти тържествена и усмихнато се изправи срещу Дафне.

— Здравей, скъпа! — бързо заговори тя. — Подранила съм, но когато научих, че Роже се е върнал, не можах да си намеря място.

Целунаха се, като отделиха специално внимание да не размажат червилото си.

— И така, пак срещна голямата си любов! — почти я нападна Дафне. — Поне позна ли го?

— Малко се е променил. Но само печели от това. Вече не е юноша и чертите му са по-мъжествени.

— А ти, Роже? — враждебно попита младото момиче. — Позна ли Люси?

— Никога не е била по-красива. Жена в разцвета на изкушението. И тъй като съпругът ѝ отсъства, ще си позволя да я поухажвам.

— Отлично! — възкликна глухо. — Всичко значи е било за добро! В такъв случай ще ви оставя за малко сами. Може би татко има нужда от мен...

Още преди да чуе името, Роже отлично знаеше, че това е Люси Планата, родена Жилбо. Годеницата му от юношеските години стоеше пред него. Не притежаваше класическа красота, но беше хубава. Имаше очарователни черни очи, косата ѝ бе изрусена, устните плътни, а брадичката деликатна и закръглена. Когато сядаше в едно от креслата, полата ѝ се вдигна и той установи, че краката ѝ са съвършени.

Седна близо до нея. Натрапчиво го преследваше една мисъл — след като Дафне бе табу за него, може би Люси би била отличен заместител. Дали когато Соломон страстно е желаел царицата на Шаба, но не можел да си позволи да я притежава, е търсел успокоение в харема си? Имаше и още нещо, което правеше Люси интересна — загадката, която тя представляваше? Каква бе всъщност? Чудовище, уличница, курва, ловка комедиантка? Едва устоя на изкушението да произнесе думата, която за нея трябваше да бъде ужасяваща — Леоган. Но в същото време можеше да е капан и за него самия, тъй като нямаше никаква представа какво означава.

— Струва ми се, че едно малко уиски ще ми дойде добре — каза Люси изморено.

Той стана и побърза да я обслужи. Напълни и своята чаша. Отпиха.

— Защо излъга? — попита тя. — Не съм толкова хубава като някога.

— Преди беше тъмнокоса, отиваше ти. Но ми харесваш повече руса. Просто...

— Пък на Сирил не му харесва — прекъсна го тя. — Но да не говорим за Сирил. Отегчава ме! Винаги е мрачен, но аз пък си отмъщавам по мой начин.

Тя го изгледа студено, почти яростно.

— Ти го познаваш! Знаеш, че е негър! Сигурно си отвратен, нали? Аз! Да се отдам на един негър!

— Важното е да те прави щастлива.

— Я, ти си променил възгледите си? Невероятно! Сякаш си друг човек!

Тя нежно хвана ръката му.

— Трябва да се срещнем на друго място... Има за какво да поговорим... Аз не съм те забравила.

По приглушения глас, с който тя произнесе последните думи, той разбра, че омъжена или не, тя щеше да му принадлежи винаги, когато той пожелаеше. По-точно на този, който вярваше, че е.

В същия момент баща му и Дафне влязоха и само след минута започнаха да пристигат поканените.

— Ти си прекрасна, сладурано! — извика Мари-Луиз и прегърна Дафне.

— Благодаря ти, мила! — простичко ѝ отговори тя.

Состен се поклони пред тях, докато Лизбет изстрелваше възклицания.

— Ти наистина си страхотна! Опасявам се, че ще поставиш известни проблеми пред Роже! Бедният! Все пак сте брат и сестра, това сигурно ви изглежда доста условно, нали?

— Не говори глупости! — сухо я сряза Дафне. Гостите пристигаха един след друг и салонът сякаш отесня. Докато се усети, Роже се видя заобиколен от хора, притиснат, дърпан, задушаван. Главата му се замая. Лизбет, която още не го бе поздравила, се присламчи до него.

— Скъпи! — прошепна лукаво. — Мога ли да получа автограф? Ти си звезда!

— Само срещу целувка! — върна ѝ удара той. Грубо я притегли към себе си и впи устни в нейните, както бе направила тя на кораба. Избухнаха одобрителни викове.

— Не струва скъпо! — подхвърли жена с остър тембър и разблъска с лакти всички, които ѝ пречеха да стигне до него. — На тази цена взимам два!

Беше с внушителен ръст, но с деликатни черти, макар че отдавна бе прехвърлила четирийсетте. Страните ѝ не бяха хлътнали, кожата под умело положения грим беше прекрасна. Блестеше като скъп порцелан и това придаваше на лицето ѝ финес и свежест.

— Дайте ми нещо за писане и ми кажете името си — студено заяви той.

Жената избухна в смях.

— Горкото ангелче, което прегръщах, когато идваше да търси Елен, за да играят тенис! И дори не може да ме познае! Ето, ще ти припомня, Роже — Анет! Анет Боасрон.

Той задържа ироничния си поглед върху нея.

— По-добре си спомням вашите картини — подметна с насмешка. — Ако паметта не ме лъже, вие бяхте използвали себе си за модел... Беше доста успешно... и много поучително в детайлите!

— Той е наистина очарователен! Очарователен! — не се смути тя, но побърза да се измъкне.

— Имате късмет, че предварително не се заплаща за обучението, драги мой — каза едър и набит мъж, застанал пред него с протегнатата ръка. — Ако добре разбрах, вие се отнесохте с нея като със стар парцал. Добър диагностик сте, докторе. И тъй като никой до този момент не ме представи на героя на деня, ще го направя сам. Жан-Луи Превилиен. Чувствам, че ще станем добри приятели, преди още да ви стана зет... Очарован съм!

Роже умишлено не отговори веднага и стисна ръката му.

— Значи вие сте последният в списъка? — грейна той. — Моите поздравления!

— А! Дафне ви е казала? Чудесно. Да пийнем нещо заедно?

— На ваше разположение съм, само секунда...

Той използва навалицата, за да се промъкне незабелязано до бюфета, където Калев непрекъснато пълнеше чашите. Сграбчи първата, която му попадна и я изпи на един дъх. Не се чувстваше неудобно, напротив — всичко се развиваше по-добре от предвижданията му. И ако все още му беше необходим някакъв

проверовъчен изпит, този бе напълно достатъчен. Но тази светска суета го отегчаваше.

Иначе салонът бе изпълнен с шумни разговори. Врявата нарастваше, оживлението се засилваше. Наистина Марилиз сновеше непрекъснато, влизаше с пълни и излизаше с празни бутилки. Той потърси с поглед господин Денис и го откри облегнат на касата на една от вратите с чаша в едната ръка и пура в другата. Усмиваше се, лицето му грееше от щастие. Разговаряше с едър мулат, чиято ръка докторът беше стиснал, без да запомни името.

След това забеляза Дафне. Тя стоеше пред мъжа, който се бе представил като Жан-Луи Превилиен. Височината му подчертаваше дребния ѝ ръст. Бяха толкова близо един до друг, че сигурно диханията им се смесваха. Очите на младото момиче блестяха, щастливата усмивка образуваше трапчинки на бузите ѝ. Тя изпъваше шия, сякаш се канеше да хвърли предизвикателство право в лицето на събеседника си.

Роже помисли, че Хаити е страна с традиции, в които задължителната учтивост е безусловна. Но всичко това изчезва много бързо под влияние на известно количество алкохол. Всички вече бяха пийнали порядъчно и бе настъпил *часът без задръжки*. В такъв час всичко беше възможно, всичко можеше да се случи.

Роже реши да следва стриктно обичаите и погълна едно след друго две големи уискита. Разговорите вече се водеха на групи. За него това бе удобен случай да си отдъхне и той излезе на терасата да изпуши цигара. Едва бе дръпнал няколко пъти, когато усети нечие присъствие зад гърба си и се обърна. Беше Анет Боасрон.

— Не искам да ви безпокоя — нерешително започна тя. — Извинете ме за преди. Мислех, че ще се получи хубава шега. Но явно не стана... Усетих, че не ви хареса. Извинете ме.

С лекия жест, който направи, той изрази незначителността на случката.

— Идвате от Париж — каза тя, наведе срамежливо глава, докато пръстите ѝ мачкаха малката мънистена чантичка. — Искях да ви попитам — видяхте ли Елен? Тя трябваше сега да е там, заедно със съпруга си.

— Да, видях я — потвърди той.

— Как е тя? Не пише често...

Преди да отговори, той внимателно я изгледа. Зряла жена. Мислено се попита дали въпреки възрастта си продължава разпуснатия си живот. После забеляза, че годините са били благосклонни към красотата ѝ. Лицето ѝ бе запазило предишните си черти, само че сега те бяха по-дълбоко издълбани. Нямаше бръчки, което извикваше представата за свежестта ѝ. Тя със сигурност още привличаше мъжете, които търсеха леснодостъпна страст, особено с репутацията, която имаше.

— Не, Роже, не казвай нищо — възпря го тя припряно и задъхано. — Не тук... Да, мисля, че Елен ме ненавижда и бих искала да поговоря с теб... Не си забравил пътя към къщата, нали? Вдовица съм, живея сама...

Тя постави ръка върху неговата с подкупваща нежност. *Красотата трябва да има две лица*, казваше си в това време Роже, — *първото е озарено от младостта. А второто е съхранило част от това сияние и е добавило, какво ли, нещо сатанинско.*

— Ще дойдеш ли?

Да, тя бе запазила нещо от своята привлекателност, несъмнено подсилена от неясното обещание, което се усещаше в гласа ѝ.

— Впрочем, имам нужда от лекарски преглед — уточни сериозно тя. — Ще консултираш ли по домовете?

— Най-вероятно, след известно време — отговори той.

— Ще разчитам на теб — увери го тя, като пърхаше с мигли. — Често съм мислела за теб. За нас. Знаеш ли, на моята възраст се опитваш да възкресиш младежките чувства, на които си останал верен. Мисля, че е еднакво и за мъжете, и за жените. Всички търсят в новите си метреси или в новите си любовници минали чувства, опитват се да ги възродят. Развратният живот може да се обясни само така.

Бегло си спомни Елен. Наследственост ли беше?

— Вие сте все така интелигентна — измърмори той.

— Сега ви оставям — каза Анет. — Ще тръгнат клюки...

Едва се бе скрила, когато Лизбет зае мястото ѝ.

— Е, хубавецо! — каза тя цинично. — Ето че старата чанта си те набеляза за дивеч!

Тя духна в носа му облак ароматизиран тютюн, примесен с алкохолни пари.

— Явно под перушината има все още какво да се намери. Както се казва. Като жена никога не съм я пробвала, макар че и това едва ли е невъзможно, предполагам... Познавам обаче някои, които са го правили?

— Кой например?

— Аптекарят Буфемон, Мерове Александър и дори Сирил Планата, както твърдят.

— С теб за един час ще науча за страната повече, отколкото за десет години!

— Трябва само да опиташ — предизвикателно подхвърли тя. — Малко съм се напила, но обикновено не забравям обещанията си. Ти си красив брюнет, добре се целуваш и ми харесваш!

— На Бресл ме мразеше!

— Жената често се променя. И при това нищо не е по-близко до любовта от омразата...

— Доста неща знаеш за своята възраст! Я кажи, откъде си научила всичко това?

— Какво правите вие двамата в тъмнината?

Беше Мари-Луиз Куаку. Говорът ѝ издаваше, че тя също порядъчно си е пийнала.

— Разменяме си последните клюки от Песион Вил! — отговори Роже.

— Дафне отиде да донесе плочи, така че настъпва времето на танците — обяви тя. — Всички по местата за кадрил!

— Май не е останал някой да стои здраво на краката си! — отбеляза Роже.

— Ти трябва да откриеш бала — заяви Мари-Луиз, като леко отърка рамо в гърдите му. — С мен!

— Танцувам много рядко и лошо...

Внезапно в салона избухнаха викове и аплодисменти. Тримата изтичаха до вратата, за да видят какво става. Жан-Луи Превилиен снимаше с магнезиев апарат. Той го подаде на Состен Кастера, обясни му как се борави с него и издърпа Дафне, за да го снимат с нея.

Дафне. Усмихната. Щастлива.

Дафне. Прелестна.

Дафне. Самодоволна. Естествена.

Две светкавици озариха салона.

— Още една! — извика Состен.

Жан-Луи се изпъчи и прегърна младото момиче. Тя се облегна на него, изглеждаше едновременно изморена и щастлива, после вдигна глава и го целуна по бузата. Докато Кастера презареждаше фотоапарата, Дафне хвана кандидат-годеника си за раменете и му показва няколко танцови стъпки с подскоци. Той ги повтори. Те танцуваха на място и бяха много привлекателна двойка. Роже изпита тъпа болка и ядосано се отправи към бюфета. Даже не забеляза какво изпи.

— Но къде изчезна Роже? — възкликна Дафне. — Той трябваше да се снима пръв.

Бе толкова ангажирана с Жан-Луи, че го бе забравила. Забеляза го, хвана го здраво и извика към фотографа.

— Роже и аз! Само двамата...

Той не възрази. Остави се доброволно да направят няколко пози. След това пуснаха грамофона и салонът се изпълни със звуците на джаз.

Калев и Марилиз бяха разместили част от мебелите, за да освободят достатъчно място за танцуващите. Безмълвно, почти насила Дафне повлече брат си. Изпитият алкохол започваше да му влияе. Той я притисна плътно до себе си. Младото момиче беше сякаш безтегловно в прегръдката му. Плочата свърши, някой смени джаза с танго. Роже помисли, че Дафне ще се отскубне от него и ще се върне при Жан-Луи, но тя, напротив, плътно се прилепи до тялото му.

— Обожавам тангото — прошепна в ухото му. — А ти? Толкова е забавено, страстно. Като под хипноза... Във всеки случай съвсем не го намирам за вулгарно...

Роже знаеше какъв несръчен танцьор е и затова прие пасивната позиция и се остави тя да го води. Дафне демонстрираше нови и нови хрумвания, композираше фигури, усложняваше стъпките. Бе гъвкава като лиана и го водеше без усилие.

Роже ѝ помагаше и я следваше възможно най-добре. Усещаше корема ѝ до своя, притиснатата към неговите гърди гръд. Под дланта му ключицата ѝ бе като жива. Но също така усещаше как мускулите на издължените, стегнати и подвижни бедра се допират до неговите. Несъзнателно си спомни закръгления ѝ задник в прилепналия бански костюм. На свой ред плъзна коляното си между бедрата ѝ и реакцията

му беше толкова бурна, че целият затрепери. Поиска да се отдръпне от нея, но въпреки че в този момент не можеше да не си дава ясна сметка за състоянието му, тя не го пусна.

След секунда обаче вдигна към него внезапно разтревоженото си лице. Очите ѝ бяха пълни със смущение.

— Искаш ли да спрем дотук? — измънка тя. Гласът ѝ странно глъхнеше.

— Да. Дори мисля, че е за предпочитане.

Тя преглътна. Телата им се разделиха.

— И двамата имаме нужда от нещо силно. Не мислиш ли? — предложи тя.

Тръгнаха към бюфета, но Мари-Луиз се втурна към тях.

— Аз съм на ред, Роже!

— Не! — сухо каза Дафне. — Роже е изморен. Да не си мислиш, че прекъснахме тангото по средата, за да започне друго!

— Боже мой! Говориш, сякаш си глътнала кайман или очиларка! Какво те прихваща?

— Бдя над брат си!

— По-добре се занимавай с твой Жан-Луи... или с твой Жозеф... Те умират от скука. С какво право обсебваш Роже? Всички хубави момчета са твои, но той не може да бъде твой! Не и той...

— Ако си търсиш белята, ще си я намериш! — заплаши Дафне с беззвучен глас.

Мари-Луиз се призна за победена с вдигане на рамене и се завъртя на пети.

— Злобарка такава! — заяви младото момиче, когато Мари-Луиз се отдалечи.

— Не виждам какво толкова лошо направи. Нали приемът е в моя чест. Тя иска да танцува с мен. Нима не е естествено?

— О, аз ги видях, всичките! Но тя ще ти се лепне и няма да те остави!

— А мъжете не правят ли същото с теб? Между другото кой е Жозеф?

— Жозеф Етиле... Разговаря в момента с татко.

— Поредният бивш годеник?

— Пфу! Между нас изобщо не е имало нещо сериозно. Той си беше въобразил... Той е chabin!

— Chabin?

— Забравил ли си? Бял негър, ето какво! Както и изглежда. Има ги много. И да имам черни деца или мулатчета? Благодаря! Нямам нищо против негрите и хората със смесена кръв, но каквото и да казват, каквото и да правят, те са нещастни заради цвета на кожата си. И затова, в дъното на душата си, ни ненавиждат. Нас — истинските бели!

— И предпочитат бели жени. Разбирам ги — пошегува се той.

Но тя го погледна сериозно.

— Виж какво, с тези неща тук шега не бива. Всички общуват повече или по-малко. Но и всички заедно играят комедията... Хайде, нали бяхме тръгнали да пийнем нещо.

Калео отгатна намерението им и им подаде две пълни чаши. Роже не откъсваше поглед от Дафне. Тя вдигна чашата до устните си и започна да отпива на малки глътки. Свиваше сърдито или твърдоглаво устни, на брадичката ѝ се появяваше трапчинка и червилото ѝ оставяше следи по ръба на чашата. Роже откри, че малкото ѝ носле е по-остро, отколкото му се бе сторило преди.

Започна ново танго и танцуващите не закъснях да сформират нови двойки. Младото момиче погледна брат си право в очите и опипом остави чашата си върху бюфета. Беше много сериозна.

— Мисля, че разбрах какво искаше да ми обясниш — довери му тя с тъничък гласец, докато бързо примигваше. — И за това танго ще арестувам Жан-Луи. Позволяваш ли?

Той кимна и в този момент до тях се приближи Лизбет.

— Роже, трябва спешно да ти кажа нещо. Мисля, че доста се напих. Още една чаша и ще трябва да ме сложите в леглото. Така че предпочитам да си тръгна...

— Никой не те задържа — каза Дафне.

— Само че съм без кола. Пристигнах със Состен и Мари-Луиз. Но той мисли, че е още доста рано да си тръгва. Роже, бъди кавалер, изпрати ме.

Дафне обърна глава към брат си. Беше направо настръхнала. Сините ѝ очи рязко потъмняха, твърдят ѝ поглед сякаш му внушаваше да отговори отрицателно. Но лекарят каза учтиво.

— С удоволствие. Само че трябва да ми показваш пътя, защото все още сам не мога да се оправя. Къде са ключовете от колата, Дафне?

— На стартера, по дяволите! — отговори тя и побесняла се отдалечи.

VI

Лизбет мина пред него и решително се отправи към вратата на гаража. Стъпваше стабилно. Вратата беше широко отворена и тя спря пред зелената кола.

— Вдигни гюрука! — каза.

Той се подчини несръчно, тъй като все още не знаеше как да го направи и налучкваше. Когато свърши, тя вече седеше в колата и бе затворила вратата. Настани се до нея, запали двигателя, включи на заден и излезе на пътя.

— Посока Порт-о-Пренс по „Панамерикан“ — каза тя. — След това надясно по булевард „Президент Трюжийо“, после по булевард „Лувертюр“. Там е, близо до гробището.

Чудеше се на себе си защо толкова спонтанно се бе отзовал на молбата ѝ. Несъзнателно изпитваше някакво недоверие към това момиче. Докато караше бавно по алеята между осветените от фаровете редици храсти, той установи, че не знае нищо за нея. Беше много загадъчна и със сигурност пълна с противоречия.

— Дафне побесня — установи тя. — Ако очите ѝ бяха пистолети, вече щях да съм вкочанен труп. Но и другите доста ще се ядосат, когато забележат, че съм те отмъкнала!

Говореше ясно. Това съвсем не беше глас на пияна жена. *Пак някаква комедия* — помисли си той. Какво си бе наумила? На слабата светлина от таблото успя да различи закръглените ѝ колене и част от бедрата, които бяха прекрасно оформени. Беше протегнала краката си, но не ги излагаше на показ. Впрочем, тя се държеше на благоразумно разстояние от него.

— Капитанът на Бресл ми каза, че често посещавате Мартиника, ти и баща ти...

— Имаме делови интереси там... — Тя леко се поколеба. — Баща ми е хунгон^[1], голям жрец на Вуду. Ценят го много, защото е гадател, заклинател и магьосник... Викат го от доста далече, за да се съветват с него...

— Подобни пътувания струват скъпо.

— Както и заплащането. — Тя тихо се засмя. — Що се отнася до мен, аз изобщо не вярвам в неговата мощ. Но въпреки това той лекува. Нарича се самовнушение, нали?

— Понякога стават и чудеса.

— Ти вярваш в чудеса? Ти? Един лекар?

— Видях вече едно. След като се отнасяше грубо с мен и почти ме оскърбяваше, ето че сега си тук, до мен. И получих достатъчно целувки, които нямат нищо общо с майчинските. Това не е ли чудо?

Тя избухна в смях.

— Да! Мразех те! Мислех, че си гаден тип, а после установих, че нито си по-лош, нито си по-зъл от другите. Във всеки случай физически превъзхождаш повечето от мъжете.

— Благодаря. Значи — примирие?

— Примирие!

При излизането от един завой тя заповяда.

— Спри!

Той спря в отбивката към тесен страничен път.

— Вдигни стъклото! — отново нареди тя.

— Ще пукнем от жегата!

— Прави каквото ти казвам!

Той се подчини. Чудеше се какво иска, но почти веднага получи отговор. Тя се плъзна в ръцете му. Тогава той се опита да я целуне, но тя така силно се разсмя, че той не улучи устните ѝ. Най-после се успокои и го целуна, като доказа, че не ѝ липсва нито опит, нито умение. Тя обхвана врата му и той я притисна към себе си. И докато бясно си разменяха влажни целувки, той погали коляното ѝ, небрежно пхна ръката си под полата ѝ. Подмина жартиерите и напипа фината дантела на бикините ѝ, но не можа да продължи, тъй като тя панически стисна краката си.

Той изостави атаката си и се насочи към гърдите ѝ, свободни под сатенения корсаж. Разкопча три копченца и плъзна ръката си в отвора с разсеяно, но предпазливо движение. Обхвана едната ѝ гърда. Бе топла и твърда. Тя се откъсна от устните му, за да си поеме дъх, но не се възпротиви, когато той поднесе настръхналото ѝ зърно към устата си.

Тя задиша на пресекулки и след малко внимателно го отблъсна.

— Възбуждаш ме! — дрезгаво прошепна тя.

Думите ѝ, толкова необичайни за младо момиче, превърнаха желанието му в мощна приливна вълна. Реши, че е готова да бъде завладяна, да му се отдаде и че е настъпил моментът той да командва парада.

— Не! — произнесе тя. — Внимавай! Някой идва...

— Наоколо няма жива душа!

Тя отново го целуна. Отначало нежно, после с все по-нарастваща жар. Докато тя го притискаше към себе си, той настъпваше старателно под полата ѝ. Тя отваряше за миг краката си и бързо ги затваряше, като стисваше пръстите му като мида, която хлопва черупките си. В полумрака той различаваше големите ѝ зелени блестящи очи, лукавата усмивка на дете, което лудо се забавлява. Най-накрая тя спря ръката му, забивайки ноктите си в китката му. Отдръпна се и оправи роклята си. Дали се надяваше, че той ядосано ще потегли? Отново се метна към — него с полуотворена уста и така горещо се впи в устните му, че зъбите им се срещнаха.

Той отново потърси женствеността ѝ и този път успя да вмъкне ръка под бикините ѝ. Беше мека, гореща, влажна. Едва бе успял да я погали, когато тя отново го отблъсна и се отдръпна.

Въпреки силната си възбуда, той беше разочарован.

— Е — каза, — ти не знаеш какво искаш! Палиш фитила с пълна пара и после се правиш на потресена девственица!

— Но аз съм! — запротестира тя.

— Тогава да прекратим тази игра, която не трябваше изобщо да започва!

Без да отговори, тя разкопча корсажа си и обхвана гърдите си с ръце така, че връхчетата им щръкнаха между пръстите ѝ.

— Давам ти ги, целуни ги — каза тя. — Правиш го вълшебно!

Той алчно се нахвърли върху тях. Прехвърляше се от едната на другата, смучеше розовите зърна. Тя свали ръцете си. Той милваше с езика си и покриваше с целувки гърдите ѝ. Спираше за миг и почваше пак. Ласките влудяваха Лизбет. От гърлото ѝ излизаха приглушени стонове, дишаше задъхано и учестено от заливащата я наслада.

Той усети, че тя е близо до екстаза и не се усъмни, че този път ще се отдаде без проблеми. Но си спомни думите ѝ, че е девствена. Дали не лъжеше? Можеше ли едно непорочно младо момиче да се движи толкова сладострастно?

Внезапно тя слабо извика, отхвърли глава назад и с две ръце го отблъсна от себе си с почти дива сила. Закопча припряно корсажа си, без да смее да го погледне. След минута седеше благопристойно, все едно че нищо не се бе случило.

— И така, сега може ли да потеглим? — присмя се той.

— Не се заяждай... Знам какво ти се искаше... Но не е възможно.

— Защо?

— Защото е невъзможно.

Той протегна ръка към стартера, но тя го спря.

— Прости ми — каза мило, с нежност и дори известно целомъдрие. — Наистина съм девствена. Разбери ме...

После гласът ѝ стана по-приглушен.

— Достави ми удоволствие...

Той завъртя ключа.

— Ти си една възхитителна малка уличница. Това си ти! Но повече няма да ме хванеш!

Колата бавно тръгна. Тя започна умолително, почти засрамено.

— Роже, не казвай нищо на другите...

— Не се притеснявай, не държа да изглеждам глупак!

— Извинявай — каза пак тя. — Но толкова те желях! Загубих си ума.

Приключението бе толкова необичайно, че той избухна в оскърбителен, подигравателен смях. Тогава тя се сви до вратата и се намуси.

През останалата част от пътя тя отвори уста само за да му посочи булевард „Трюжийо“, после булевард „Лувертюр“ и да му каже да спре пред гробището.

— Тук е — каза и отвори вратата.

Слезе. Той я последва.

— Сърдиш ли ми се? — попита тя, като върна усмивката си. — Мразиш ме, нали?

— Съвсем не! — живо възрази той. — Ще ти докажа, като те целуна още веднъж.

Тя поривисто му подаде устните си. Когато се разделиха, тя тихо прошепна.

— Благодаря...

И избяга... Той вече не се чувстваше измамен. И ако за миг го бе жегнало съмнението, че е несправедливо ограбен, то сега беше едва ли не благодарен, че нещата не бяха отишли по-далече. Сякаш се бе разминал с голяма опасност.

Подкара обратно към Песион Вил като си подсвиркуваше.

---

[1] Хунгон — жрец на бялата магия. — Б.пр. ↑

VII

Роже шофираше бавно. Бе преполовил пътя към къщата, когато започна да развиеделява. Странно, споменът за Лизбет бе изчезнал от мислите му. А смехотворното приключение с това необикновено момиче би трябвало да резонира в него. Но той мислеше за Дафне, за магнетичното привличане на младото ѝ тяло. Дафне, която беше табу! Дафне, която беше забранена за него! Тя ли бе неговото изкупление?

Припомни си тангото, което бе смутило до такава степен и двамата. С мъчителна тревога си даде сметка, че девойката запалваше в него непреодолимо желание. Но чувствата, които изпитваше към нея, бяха далеч от плътската похот. Нещо като благоговение, съзерцание, изпълнено с възхищение — като пред рядък и красив предмет. Той трябваше да преодолее тези усещания, преди да са пуснали по-дълбоки корени, които не би могъл да изтръгне.

Защо Дафне, яростно се питаше той. Защо точно тя? Защо не Мари-Луиз, Люси или Лизбет? Колко просто би било с всяка една от тях!

Ако търсеше единствено да задоволи плътта си, той не би попаднал в такова затруднено положение. Отлично съзнаваше, че рано или късно ще прибегне до едната, другата или третата. А защо не и до трите? Удоволствието, което би получил, щеше да бъде като балсам за забранената зараждаща се страст.

Представи си, че е поставен в следната ситуация — която впрочем веднага сметна за абсурдна — женен за саката жена. Той я обожаваше, заобикаляше я с грижи, нежност, преданост, но не може да се люби с нея и ѝ изневерява с други жени, които не обича.

Скоро забеляза къщата. Светлините в градината бяха изгасени. Само във вътрешността светеше самотна нощна лампа. Сигурно всички си бяха легнали. Паркира колата и безшумно влезе.

В салона тежеше плътната миризма на застоял тютюнев дим, ром и увехнали цветя. Прислужниците бяха разтребили и подредили мебелите. Според обичая бяха оставили един поднос с чаши, напитки

и кошничка с плодове. Внезапно изпита желание да пийне нещо и си взе чаша. Ледът в купичката се бе стопил.

— Не мислех, че ще се прибереш толкова рано — чу ироничен тих глас. — Седни, сигурно си изморен. Аз ще ти наляя.

Той рязко се обърна. При влизането си не бе видял Дафне, свита като котка в огромния фотьойл. Широката ѝ рокля се диглеше около нея като гигантско цвете. Сигурно я бе събудил, защото тя потисна една прозявка и тръгна към него.

— Не трябваше да ме чакаш — измънка той. — Защо не си легнала?

Тя взе чашата от ръцете му и наля, като че ли това бе изключително деликатна операция.

— След като досадните гости си тръгнаха, говорих дълго с татко — каза тя.

— И според теб това е било най-удобният момент?

— Ще прецениш сам. Татко се учудва, че не проявяваш интерес към клиниката. Не си му задал никакви въпроси.

— Трябва ми малко време да се аклиматизирам. Щях да говоря с него тези дни.

Седна и жадно изпи питието си на малки глътки. Дафне се настани близо до него.

— Зданието не е първокласно — заговори тя. — Но апаратурата е в отлично състояние. Ще поръчаме от Съединените щати инструментите, които ще ти трябват. Татко купи помещението от доктор Херман, който замина за Ямайка. Ще го разгледаш, когато пожелаеш. Вече е направен ремонт.

— Ти ще решиш кога, тъй като ще дойдеш с мен, нали?

— Разбира се. Ще те придружа, за да поздравяш колегите си. Докторите Уолф, Жобер, Гомбо... А, забравих Вокали! Задължително трябва да познаваш задругата и да се срещнеш с тях поне веднъж, преди да започнеш да практикуваш.

Той кимна неубедително с глава. Младото момиче стана.

— Ще бъде много мило, ако татко бъде първият ти пациент!

— Трябва да го прегледам, но за това ми е необходим офталмоскоп. Има ли?

— Не зная, но ще имаш. Няма да е трудно да се достави.

— Кой е лекувал татко?

— Всички лекари, които ти споменах. Разбира се безрезултатно.

— Между тях има ли офталмолог? Добър?

— О, знаеш ги докторите в Хаити... Уолф се ползва с репутацията на най-добрият. Следвал е в Германия. Гомбо и Жобер са били във Венецуела, а Вокали в Бразилия, ако не се лъжа...

— Ще ги посетим, когато решиш — каза той и също стана. — Кажи ми, едно младо момиче не трябва ли да бъде в леглото си по това време?

— Е, не е толкова късно. В тропиците безсънните нощи не се усещат. По-добре ми разкажи за твоята разходка с тази уличница Лизбет.

— Страхотна.

— Тя е зла. Знаех, че е усойница, но не мислех, че безсрамието ѝ ще отиде дотам, че да те измъкне от организирания в твоя чест прием.

Искрено възмущение се прокрадваше зад избухливостта ѝ.

— Но не си прави илюзии! Причината не е в красивите ти очи! Тя искаше само едно — да ни вбеси. Мен, Люси и Мари-Луиз! И трябва да ѝ се признае — успя!

Тя млъкна, като че ли очакваше някакъв отговор, после продължи.

— Не направи ли случайно опит да те изнасили?

— Дафне! Какви думи в устата на младо момиче!

— Искам да отговориш на въпроса ми!

— При съгласие не може да става дума за изнасилване — каза той със смях.

— О, мразя те!

Тя ядосано му обърна гръб. Той отново се възхити на очарователната ѝ фигура, на прекрасното ѝ телосложение. Тя излъчваше едновременно сила и деликатност, гъвкавост и припряност. Обзе го дълбока нежност и копнеж. Искаше да я вземе в прегръдките си, да я притисне до сърцето си. Но устоя на порива си, като се обърна настрана.

— Все пак си свободен да действаш, както намериш за добре — каза тя примирено. — Тъй че прави, каквото искаш! Но те предупреждавам, този боклук Лизбет ще ти подпали главата и няма да направи нищо, за да загаси пожара. Тя обещава повече от това, което

изпълнява! А като говоря за отрепки, какво искаше от тебе дъртата Боасрон? Видях я да ти шушне нещо на ухото.

— Говореше за дъщеря си, която е в Париж.

— Елен? Ти видя ли я?

— Ти си ѝ дала адреса ми, тя ми писа и аз я посетих. Това е всичко.

Младото момиче го погледна подозрително.

— Защо ме гледаш така? Лошо ли съм постъпил?

— Не знам... Съжалявам, че ѝ дадох адреса ти. Да, Роже, винаги съм считала, че Елен говори за теб по някакъв необясним начин... Прекалено бърби. Прави срамежливи, многозначителни гримаси... Вярно, че има какво да наследи... Но ако мога да си позволя един съвет — пази се от Анет. Това е най-долният боклук в града, така че дъщеря ѝ може да я наследи.

— Елен е омъжена — слабо се възпротиви той.

— Знам. Видя ли съпруга ѝ?

— Кристоф? Не, беше по работа в Англия.

— Значи имам основания за подозрения — почти изсъска тя. — Представям си какви дълги разговори за родината сте водили!

— Разменихме някои спомени. Тя също ми каза, че често се държиш направо глупаво. Детински непорочно, но не преценяваш значението на това, което правиш.

— Не ѝ разрешавам да ме преценява!

— Репутацията, както и добрата шапка, се правят от нищо, както казва Оскар Уайлд.

Тя отново вдигна рамене.

Роже бе изненадан, че безсънната нощ и суетенето около гостите не бяха оставили следи върху лицето ѝ. То бе свежо, дори гримът ѝ беше непокътнат.

Денят изведнъж нахлу през прозорците — светъл и мощен. Сигурно беше настъпил от известно време, но втурването му в стаята бе бързо и мълчаливо. Като лек безсловесен танцьор, появяващ се в тъмна стая. Лекарят установи, че той самият изобщо не усеща умора. Въпреки че разговорът му с Дафне не би могъл да се определи, като любезен, той беше причината за веселото му настроение.

— Може да се каже, че вече е късно да си лягаме — пошегува се той. — Какво ще правим, скъпа?

Но явно тя не забелязваше слънчевата светлина. Изглежда го възмутено, сякаш предложението му бе неуместно. После се засмя, очите ѝ заблестяха. Изглежда щеше да предложи нещо гениално.

— Ще се хвърлим в басейна — изстреля тя. — Ще излезем свежи като краставички и Калео ще ни сервира за закуска. Не забравяй, че денят е разпределен до последната секунда...

Тя весело се завъртя около себе си. Роклята ѝ се изду като камбана и разкри прекрасните крака. Роже зърна бикините ѝ, които даваха доста реална представа за нейната анатомия. Тя изтича до него и го дръпна за ръката.

— Тичай да се приготвиш. Първият, който скочи в басейна, получава всички права да се разпорежда с другия през целия ден!

VIII

Кабинетът бе обзаведен с много старание и още миришеше на прясна боя. Нищо не липсваше. Роже призна, че и той не би го направил по-добре и дори би ограничил постигнатия функционален комфорт. А по отношение на пристигналата от Щатите апаратура, той не можеше и да мечтае за такава. Чудеше се какво още ще пристигне с кораба.

Запали цигара и се изправи пред прозореца. Улицата гъмжеше от народ. Бъдещите му пациенти. Те бодро подтичваха, но ненадейно болестта ги покосяваше...

Неочакван звън го стресна. Отиде да отвори, убеден, че някой е сбъркал адреса. Но пред него стоеше млада негърка, която срамежливо и притеснено го гледаше с блеснали очи. Устните ѝ на пръв поглед бяха прекалено дебели, но след по-продължително вглеждане, видя, че са чувствени. Ослепително бели зъби проблясваха през полуотворените устни.

— Братовчедка съм на господин Давилмар — обясни тя. — Той каза, че ще имате нужда от персонал — за да приема пациентите и да поддържа клиниката. Аз отлично мога да се справя с това. Имам и диплома.

Той не отговори, а продължи да я оглежда. Внезапно тя се усмихна и всичко в нея засия. Може би Дафне вече бе предвидила някой за тази работа?

— Как се казвате? — попита той.

— Името ми е Асефий... Имам осем сестри и съм най-малката. Разбирате ли?

— Почти... Е добре, наета сте, Асефий... Елате утре рано, веднага започваме.

Тя му благодари с дяволито намигване. Той се изплаши, че ще се хвърли на врата му, но момичето се задоволи само скромно да наведе глава и да предложи.

— Мога да правя много неща. Хайде! Изпитайте ме и ще видите!

После си тръгна, като мърмореше благодарности. Той я проследи с поглед, докато тя се отдалечаваше и се питаше дали не е постъпил прибързано. Просто не бе успял да устои на привлекателната млада особа — младо животно, както си помисли. Затвори след нея вратата и се ядоса. Защо се бъркаше Давилмар? Най-малкото можеше лично да представи братовчедка си!

Звънецът отново издрънча. С раздразнение помисли, че Асефий се връща, забравила нещо. Но се озова пред огромен мулат със сериозно лице, който му отправи питащ поглед.

— Доктор Денис?

— Клиниката още не е отворена. Не преглеждам. Елате утре.

— Имам препоръчително писмо от госпожа Люси Планата.

И протегна писмото. Роже го отвори, без да покани посетителя. Беше кратка, отчайваща бележка, с припомняне на голямото приятелство — минало и настоящо.

„Изпращам ти това момче, Ерар Корнелу, който е далечен роднина на мъжа ми. Започна да следва медицина във Венецуела, но парични затруднения го принудиха да прекъсне. Беше блестящ и може да ти бъде много полезен. Ползва се с репутацията на сериозен човек, с големи професионални умения. Не искам да ти натрапвам никого, но наистина ти правя услуга. И ако един ден си ми признателен, ела и ми го кажи. Това ще бъде моята награда.
Люси.“

Роже сгъна листа, пхна го в джоба си и вдигна очи към посетителя. Изглежда му костваше много усилия да не показва чувствата си.

— Казвате се Ерар Корнелу — каза лекарят. — Елате в кабинета, ще поговорим.

Младият лекар бързо установи, че Люси не е преувеличила качествата на мулата. Той знаеше почти колкото лекарите, при които Дафне държеше да го завлече. Ръцете му бяха ръце на прекрасен оператор и скромността му говореше в негова полза. Момче, на което

можеше да се довери, на което можеше да разчита... Отпрати си сам това пожелание, преди да каже с преигран груб глас.

— Не ми харесва името Корнелу, така че ще ви наричам Ерар. Става ли?

Мулатът се съгласи с широка усмивка.

— Пробният срок е три месеца — започна Роже. — Това време ще ни е необходимо, за да свикнем един с друг. След това или ще продължим да работим постоянно или ще се разделим. Съгласен ли сте?

Ерар изрази съгласието си с добре овладяна радост в гласа си, без да изпада във възторг. Тази уравновесеност допадна на лекаря.

— Започваме утре — каза той и стана. — Ако видите госпожа Планата, предайте ѝ добрите ми чувства и благодарността ми...

Остана сам. Усмихна се леко при мисълта, че вече има свой персонал. Току-що бе наел двама да работят за него, и то един след друг. Дафне от своя страна се бе нагърбила със задачата и бе издирила негърка на средна възраст, която щеше да въвежда и изпраща пациентите, и един слаботелесен негър за обща работа. Като се имаше предвид природният им мързел, нямаше да си пречат и да се престарават.

Откриването на клиниката Бозит бе обявено публично в пресата. Преди всичко в „Нувелист“, вестника с най-голям тираж на острова. Роже смяташе, че бързо ще разбере на какъв тип клиента може да разчита. Бързаше да затъне в работа, за да забрави всичко, което не преставаше да го измъчва. Да забрави, че е самозван измамник, че лъже честни хора, и най-вече... Най-вече необходимостта да среща Дафне, да я вижда, да ѝ говори и да знае каква голяма опасност крият за него самия тези отношения.

Здравият му разум налагаше да я избягва, докато тя се омъжи. След това чувствата му към нея щяха да се променят. И въпреки всичко не бе напълно сигурен. Когато мислеше за доброволната саможертва, която беше длъжен да направи, глухо и мъчително безпокойство стягаше гърлото му.

Трябваше да прекарва колкото е възможно по-малко време в Песион Вил. В клиниката имаше стая за спане и баня, което му даваше възможност да живее самостоятелно. Той обходи стаите. Бяха студени като операционни зали.

Дафне така тресна слушалката на телефона, че слепецът, който се люлееше на стола си на терасата, подскочи.

— Какво се е случило? — неспокойно попита той.

— Роже! Няма да дойде на обяд. А беше обещал! Още един ангажимент. От три дни не мога дори да ги преброя!

— Защо се ядосваш? Предпочитам да имам трудолюбив син вместо лентяй. И още нещо, можеш ли да ми обясниш защо присъствието на брат ти изведнъж стана толкова необходимо за теб? Прекрасно живя без него десет години!

— Добре! Няма никакъв смисъл да казвам нещо против Роже! Винаги бъркам. Но не съм вече дете, татко! Въпреки че непрекъснато ми го натяквате. И никой не може да ме разубеди, че брат ми се държи отвратително. Получихме поне десетина покани, аз и той. Благоволи да отговори само на една и то по какъв начин. Ясно е, че тази уличница Лизбет има заслуга за това, но не виждам защо се държи като грубиян! И преди всичко Лизбет го излага ужасно пред бъдещата му клиентела.

— Той познава работата си по-добре от нас — опита се да защити Роже господин Денис.

— Глупости! Болните, които отиват при него, защото мислят, че клиниката е отворена, той препраща при колегите си. Защото още не се бил установил! Но по този начин той никога няма да го направи.

— Не си справедлива. Може би не е погрешно един нов лекар да изпраща болните при колегите си.

— Ти винаги го защитаваш. Да не говорим повече... Ще мина през клиниката днес следобед.

— За да шпионираш?

— О, каква грозна дума! Може би той има нужда от защита... Виж, татко, намирам, че за един мъж, който толкова е погълнат от работата си, прекалено често приема Люси Планата...

— Люси? — учуди се господин Денис. — Какви ги приказваш? Кой ти каза това?

— Тя самата! Не съм шпионка, нито съм ченге. Срегнах я във френската книжарница. Призна ми, че често посещава Роже в клиниката. Дори му намерила помощник, от когото той бил много доволен. Тази жена е толкова нагла!

— Какво те засяга всичко това?

Тя взе такси, което в Хаити наричат *линия*, слезе близо до Шам дьо Марс и тръгна пеша по „Шемен дьо Лалю“. Въпреки непоносимия пек тя вървеше бързо и решително. При приближаването ѝ множество просяци напускаха бързо сенките, в които придремваха и протягаха ръце. Без дори да ги погледне, тя им хвърляше дребни пари. Закъснелите обидено я засипваха с хули. Тя повдигна рамене. Беше свикнала. Бе съвсем близо до клиниката, когато видя, че от входа потегля мощна американска кола, пясъчножълта на цвят. Колата на Люси Планата.

Дафне се закова на място от изненада. В стъписването ѝ имаше ярост, пламнала от безочието на тази жена. Замисли се дали не е по-добре да се върне в Песион Вил, без да види брат си. Обърна се и тръгна обратно. Вървеше бавно, размишляваше. После рязко спря. Не! Няма да се признае за победена. Няма да отстъпи мястото си на тази интригантка!

Изведнъж, с проблясък, който учуди и нея самата, тя ясно осъзна, че бъдещето на Роже зависи от нея. Само от нея. Да. Дафне беше сигурна. Беше повече от очевидно.

Роже бе по-голям, но той беше само един мъж. Следователно не притежаваше острото и вродено чувство, каквото е женската интуиция. И естествено не можеше да се усъмни, че Люси Планата е само една авантюристка. Лекомислено създание, което си играе с него, безсрамно го обсебва и ще разруши кариерата му.

Трябваше да отвори очите на този сляп брат. Но не грубо, защото той понякога беше доста необщителен и докачлив. Можеше много лесно да ѝ заяви: *Моя малка Дафне, благодаря за добрите ти намерения, но ти се занимавай с твоите работи, а не с моите*. Затова трябваше да го просветли с хитрост, да го вкара в правия път, без той да се усети. Ето какво трябваше да направи. И тя чувстваше, че е напълно готова да го направи.

Решително тръгна към клиниката. Влезе. Стените бяха ослепително бели, все още не миришеше на етер, а само на прясна боя. Боязливо натисна звънеца и почака доста време, преди вратата да се отвори. Най-после се появи медицинската сестра. Дафне веднага я

позна, тъй като тя я бе наела с препоръките на Жан-Луи Превилиен. Сефилис. Квартеронка, която дълги години бе работила при британските търговци в Ямайка. От тази служба ѝ бяха останали бегли познания по английски и страстта към бейзбола. Беше едра мъжкарана с вид на спортистка. Върху прибраната назад коса бе прикрепена миниатюрна касинка. Носеше чиста бяла блуза с къси ръкави, които откриваха мускулестите ѝ ръце.

— Добра ми Сефилис — каза Дафне, — моля ви да предадете на брат ми, че съм тук, но не искам да го притеснявам. Минавах... съвсем случайно... Качих се да му кажа добър ден.

Метиската закима с разбиране, отвори вратата и помоли младото момиче да влезе в чакалнята.

— Sise, manzelle Dafne... sise^[1] — каза тя и ѝ посочи стол.

— При доктора има болен? — учудено попита Дафне. Чувстваше се леко унижена.

— Moin pa saoue, manzelle Dafne, moin kape pa rati ouvir^[2]...

Глухо недоволство обзе Дафне. Не бе ли малко като у дома си? Защо се отнасяха с нея като с чужда? И нейното протеже имаше нахалството да ѝ говори на креолски! Все едно не знаеше дали брат ѝ има пациент или не.

За сметка на това се поздрави, че не се втурна стремглаво вътре, след като бе видяла Люси. Така брат ѝ нямаше да знае, че тя е забелязала откъде излиза.

Скоро чу твърди стъпки, които кънтяха в коридора и позна толкова скъпия глас.

— Хайде, Гаспар, малко ентусиазъм. Не са необходими три часа, за да се почисти сламата и да се изхвърлят кашоните.

Тя се изправи, за да отиде при него. Сърцето ѝ блъскаше в гърдите при приближаването му. Беше смешно, защото усещаше, че се държи така, сякаш малко се страхува от него.

— Добър ден, Дафне! — възкликна той, отваряйки рязко вратата. — Ти тук? Какво има? Нищо сериозно, надявам се.

— Посещението ми изглежда ти доставя огромно удоволствие! Но разбирам, че няма същата привлекателност като някои други...

— Моментът не е подходящ — имам много работа.

— В такъв случай моля да ме извиниш. Отивам си. Пазарувах в Порт-о-Пренс и ми хрумна да мина оттук и да те целуна.

— Много мило. Само че току-що пристигна един апарат, както виждаш, и...

— В пясъчножълта кола. Видях! — остро го прекъсна тя и веднага съжали за думите си.

— Какво намекваш с тази жълта кола? Не те разбирам...

— Не се насилвай! Не е от значение, а и ти губя времето. Дори не ме целуна!

Той се приближи, небрежно се наведе и докосна бузата ѝ. Опита се бързо да се отдалечи, когато Дафне го хвана за врата и силно притисна устните си в неговите.

— Положих своя печат върху тях — каза тя и избухна в смях. — Ако жената с жълтата кола се върне, обезателно ще направи сцена!

— Не ми харесва как се държиш — промърмори той примирен. — Начинът, по който се шегуваш, прилича на детска игра с кибрит... Хайде — продължи той, след като избърса устните си с кърпичка, — седни за малко. Сърцето не ми позволява да те държа повече на вратата... Как е татко?

Хвана нежно ръката ѝ и я заведе до стола, после се намести срещу нея. Колкото повече я гледаше, толкова по-красива я намираше. Красива, фина, прелъстителна. Тя играеше с дръжката на чантата си, която бе оставила върху коленете си. Хвърли му бърз поглед, забеляза, ме очите му я изучават, дори проникват в нея, и срамежливо сведе погледа си. Пъстрата ѝ рокля сякаш оцвети голата и строга стая. Краката ѝ бяха обути в толкова тънки копринени чорапи, че червените нокти на пръстчетата ѝ прозираха през каишките на обувките.

— За какво мислиш? — разтревожи се тя. — Присъствието ми смущава ли те? Признай си...

Тя направи такава очарователна муцунка, че главата му се завъртя. Той рязко се изправи.

— Трябва да инсталираш апарата — каза.

Тя скочи на свой ред.

— Не те виждаме често в Песион Вил. Татко се оплаква.

— Хайде, тръгвай да пазаруваш — подкани я той. — Ако не бързаш много, върни се да ме вземеш. Ще се приберем заедно...

Тя го дари с лъчезарна усмивка.

— Наистина?

— Ще опитам. А сега тръгвай...

И я избута в коридора. Тя се втурна по стълбището, слезе няколко стъпала и се обърна. Устните ѝ се раздвижиха, като че ли искаше да каже нещо, но не отрониha и дума. Отдолу отново се обърна и помахa с ръка за довиждане. За секунда се разтрепери. Но той още е там, въпреки заетостта си, съзерцаваше я, като че бдеше над нея. Очите му бяха пълни с доброта. Не това студено и твърдо изражение на властен мъж. А малка нежна светлинка, като ласка. Значи така. А тя почти си бе въобразила, че я мрази.

Впечатлението бе мимолетно. Той едва отвърна на жеста ѝ.

Да, наистина едва, но отвърна. Трябва да бъде сериозна и да проумее, че един лекар с практика изобщо не може да си позволи пространствени демонстрации на чувства... Сега оставаше да реши как да прекара трите часа, които я отделяха от срещата им. Мисълта да отиде на кино не беше съблазнителна. Повечето от филмите се прожектираха пред публика, която в основната си част говореше само креолски, не бяха специално предназначени за тях — никой не дублираше на това наречие — затова прожекциите се състояха от отделни парчета, изрезки от стари ленти, обединени от почти всички езици. Получаваше се нещо странно и комично. За младо момиче от добро семейство без придружител кварталът при пристанището със съмнителните си заведения бе забранен. Ето защо тя реши да тръгне по големия централен булевард, където бяха магазинчетата със сирийски платове. После ще изяде един сладолед, докато се рови в дюкянчетата на Гранд Либрери дьо ла Либерте, отворени от всички страни. Тя бодро закрачи по посока на Президентския дворец.

Прекуси улица „Тайор“ като сама се навиваше, че може би преувеличава опасностите, които буйната Люси може да докара на Роже. Впрочем съпругът ѝ скоро се връщаше и всичко щеше да си дойде на мястото. Тя пресече платното, за да мине покрай доминиканската църква, когато забеляза, че от тротоара потегля една кола и спира на няколко метра от нея. Още един досадник, от когото трябваше да се отърве! Пое си дъх, за да отправи гневно нападките си към натрапника. Но клаксонът избибика почти до нея. Изведнъж проумя, че за малко щеше постъпи прибързано и глупаво.

— Ей! Дафне! Какво, по дяволите, правиш под това слънце пеша?

Жан-Луи Превилиен отвори вратата и с мъка се изхлузи от седалката.

— Роже използва колата — обясни тя. — Първо, здравей! А ти какво правиш в този квартал?

— Кой ми го казва! Хайде, качвай се, ще те закарам до Песион Вил!

— Няма да стане! Имам среща с Роже...

— А да отбележа ли, че още не си ме целунала?

Тя се притисна до гърдите му и той я прегърна с дългите си ръце. Целуна я бавно, опитно, без да обръща внимание на дюдюканията на минувачите. Парцаливо хлапе им подхвърли.

— *Languette manman ou!*

Псувнята ги принуди да се отделят един от друг.

— Освежих се! — каза Дафне. — Винаги ми създаваш неприятности!

Той стърчеше с една глава над нея. Огледа я внимателно, както се разглежда рядко бижу или фино изработена миниатюра. Чертите му бяха мъжествени, той полагаше изключителни грижи за външността си и беше очарователен — някакъв коктейл от цинична непринуденост и черен хумор. Младите момичета безумно се увличаха по него, но успехите му не го правеха високомерен. Той ги приемаше с дискретност, пазеше ги в пълна тайна, но сега целуна така невъздържано Дафне наред улицата, защото просто не можа да удържи влечението си към нея. Искаше да се наслади изцяло на удоволствието от срещата им.

— Свободна ли си? — попита. И без да изчака отговора ѝ, заяви. — Аз също. Хрумна ми велика идея. Само чуй — Кабан Шукун отваря много рано. И е на пет минути оттук, само десетина километра. После три валса, две буги-буги, две уискита и няма да усетим, че е станало седем. И те водя при брат ти. Става ли?

— Страхотно, дон Жуане! Помогни ми да се кача...

Жан-Луи потегли с бясно форсиран двигател, зави по булевард „Освал Дюран“ и излезе на булевард „Лувертюри“.

— Поддържам старателно формата си на безделник. Харесва ми и си търся компания, която да последва примера ми и да сподели пороците ми. Искаш ли да си ти?

Тя не отговори. Чувстваше, че я наблюдава с тъгълчето на окото си, иронично усмихнат. Тя познаваше безделието, за което говореше той. С усилено практикуване в леглото...

В действителност желанието му бързо се изпари. Може би тя щеше да издържи по-дълго от краткотрайните му увлечения. Във всеки случай тя бе наясно, че много бързо ще ѝ изневери. Но имаше ли значение? Тя щеше да се омъжи и тогава щеше да има повече свободно време. Щеше да му се отплати със същото... В крайна сметка, щеше да го изпревари.

— Видя ли се с брат ми? — внезапно попита тя. — Е? Какво мислиш за него?

— Много симпатичен. Но предпочитам сестра му пред него.

Тя се разсмя.

— Защо не дойдеш на вечеря? Тогава ще имаш и двамата до себе си.

---

[1] Седнете, госпожице Дафне... седнете. — Б.а. ↑

[2] Не зная, госпожице Дафне, аз само отварям. — Б.а. ↑

IX

Когато Жан-Луи спря пред клиниката, отдавна минаваше седем. Дафне живо скочи на земята и махна за довиждане на младия мъж.

— Можеше да дойдеш и без да се преобличаш. Но след като държиш, поне побързай!

Той потегли като вихрушка, докато тя взимаше по две стъпалата нагоре. Щастлива, въздушна, луда от радост. Знаеше, че очите ѝ искрят и страните ѝ са пламнали. Роже я чакаше до вратата и бързо отвори, когато чу стъпките ѝ.

— Нали тръгна да пазаруваш, а идваш с празни ръце?

— Ще ти обясня. Нищо не съм купила... Но прекарах чудесно!

— Ела насам...

Той я хвана за ръката и я повлече към приемната. Отвори някаква кутия, взе кохеровите пинцети и внимателно извади марля. Изтри ъгълчетата на устата ѝ. Тя пасивно изчака, после избухна в смях.

— Хвана се! Това е червило от целувки. Не оставя следи!

Той пусна марлята в кошчето.

— Отвори си устата... Миришеш на алкохол отдалече. Уиски, предполагам?

— Да, четири! Главата ми се върти, но не съжалявам за нищо. Забавлявах се като откачена... И Жан-Луи наистина се целува страхотно! Той е ас! Шампион! Бог!

— Стига! Ти си пияна! Да, сега ще вземеш една таблетка ипекакуана^[1], ще повърнеш и всичко ще се оправи.

— Да повръщам! Ти си луд! По-добре побързай, защото съм поканила гост за вечеря.

— Кой? — вбесено попита той.

— Най-добрият танцьор в Хаити! По дяволите, разбира се, че Жан-Луи!

Той не отговори. Внимателно я поведе навън, заключи вратата и я хвана под ръка, за да ѝ помогне да слезе по стълбите. Когато излязоха на улицата, подаде ѝ връзка с ключове.

— Ето ключовете от колата — каза той. — Надявам се, че не си толкова пияна, за да стигнеш до Песион Вил, без да катастрофираш.

Тя изведнъж изтрезня. Очите ѝ се разшириха и разкаяно попита.

— Какво значи това? Нали трябваше да се приберем заедно.

— Не ме предупреди, че Жан-Луи ще е там. Но така е по-добре — ще можеш да танцуваш с него колкото си искаш, защото отлично знаеш, че танците ме ужасяват... Имам нужда да размисля и ще вечерям в ресторант „Калмар“ на улица „Шам дьо Марс“. Нали не е много нахално да те помоля да ме оставиш там, на път ти е...

— Роже! — възкликна тя и тропна с крак. — Няма да го направиш!

— Какво да направя?

— Да откажеш да вечеряш с Жан-Луи. Поканих го заради теб. Какъв позор!

— Не съм те молил... Е, ще ме оставиш ли или трябва да вървя пеша?

— Качвай се! Надявам се, че по пътя ще промениш решението си.

Тя вече беше зад волана, когато той се настани до нея. Първоначално бе изпитал неясна болка дълбоко в гърдите си. Сега тя плъзна надолу към слабините. Той не смееше да погледне младото момиче, тъй като в момента изпитваше към нея само омраза. Беше толкова силна, че тя не можеше да не забележи.

Дафне караше внимателно, предпазливо и умело.

— Ако знаех, че няма да го одобриш — започна тя с тъничък покорен гласец, — нямаше да го каня. Но мислех, че ще бъде удоволствие за теб да опознаеш мъжа, за когото ще се омъжа.

— Представи си, че нямам време да го опознавам... А и ти също!

Той се размърда на седалката, като едва потискаше раздражението си. Започваше да се ориентира по-лесно в квартала и забеляза, че Дафне завива по улица „Ламар“ вместо да продължи към „Реюнион“ — точно в обратната посока. Отгатна намерението ѝ и гневът му неочаквано се стопи. Какво щеше да прави в ресторант „Калмар“? Да се мръщи сам на себе си? Бе премислил още веднъж всички неприятности, които щеше да му създава тя. Но ако отидеше с нея в Песион Вил, той можеше все пак да я гледа, да се опиянява от

гласа ѝ, да се наслаждава на присъствието ѝ при условие, че тя не изисква нещо друго.

Освен това вече бяха доста далеч от Порт-о-Пренс, за да я принудят да се върне.

— Добре ме отмъкна! — каза той. — Това се нарича гаден номер! Ще ти го върна.

Тя се засмя и лъчезарно му намигна.

— Когато пристигнем, давам ти колата и ключовете и избираш — или паркираш, или се връщаш в „Калмар“. Окей?

— Окей — отговори той.

Когато влязоха в салона, Жан-Луи вече бе там с чаша в ръка.

— Здравсти! — поздрави весело той. — Спокойно се приготвих и въобще не бързах. Бях сигурен, че ще пристигна преди вас!

Той се приближи с решителна крачка до лекаря и му протегна ръка.

— Как сте след последната ни среща?

Очевидно не очакваше отговор, защото отпи, без да го погледне. Роже остро го изгледа. С горчиво съжаление и малко раздразнение установи, че е доста привлекателен. Движенията му бяха естествени и непринудени, чертите му излъчваха прямота и дори малко безочие, но това му отиваше. Дафне му донесе някаква напитка и каза.

— Оставям Жан-Луи на теб. Аз ще се погрижа за татко и за вечерята. С много шампанско и ягоди, нали?

Никой не ѝ отговори. Жан-Луи се бе разположил в едно от креслата, докато Роже крачеше насам-натам из стаята и пушеше.

— Избрал сте си дяволски добра далавера — заяви ненадейно кандидат-годеникът. — Влачих се едва ли не по цялото земно кълбо и установих, че почти навсякъде се използват ефективни методи за пречистване на замърсените и дори отпадните води. Лекарят, който се установява в голям град, в голяма страна, е смешен. Къде мислите, че ще намери клиента, ако не разполага с никакви възможности за зараза.

— Все пак някои лекари не се оплакват — възрази Роже.

— Когато ги опознаете по-добре, ще проумеете, че всички заедно представляват най-доброто, което позволява на изявения практик да забогатее. А само един от тях е по-опасен от всички болести, с които сме заразени.

— Вие сте шегаджия, Жан-Луи.

— Виждам нещата такива, каквито са. Трябва да се опасявате само от едно нещо — че един ден някой умопобъркан ще въведе в тази страна задължителната употреба на сапун, или по-общо казано — хигиена...

Роже презрително махна с ръка.

— Не се шегувам — поде Жан-Луи. — Ако се пресушат блатата, ако се унищожат скитащите свине и ако някаква върховна власт издаде декрет за задължителна употреба на сапун — вие с един удар ще премахнете проказата, маларията, фрамбезията^[2], жълтата треска и така нататък. И ако това някой ден се случи, ще означава, че хигиенистите са се побъркали!

— Вие сте циник, но може би не толкова отявлен, колкото ви се иска да се покажете.

— Вие наблюдавате микробите с притиснато към микроскопа око. Но някой ден ще ви кача на личния си самолет и тогава ще видите, че хората, които пъплят по земята, не са много по-различни от амебна киста. Разбирам бомбардировачите, които са ръсели изпражненията си върху цивилното население на големите градове.

Жан-Луи пресуши чашата си и стана.

— Вероятно човекът е чудо, но чудото е без значение и е напълно безполезно.

— Излагали ли сте теориите си пред баща ми? — попита раздразнен Роже.

Жан-Луи едва не се задави от невъздържан смях.

— Имам ли вид на малоумен? Не, не... който иска да се ожени за момичето, първо трябва добре да си опече работата пред бащата и майката. А аз съм запознат отлично с хуманистичните идеи на господин Денис.

В този момент влезе Дафне и като застана между двамата мъже, попита.

— За какво говорехте?

— Казах — отговори Превилиен, — че откакто ви познавам, животът на земята страстно ме привлича...

— Много мило! Но пийте бързо, татко вече пристига и ще сядаме на масата.

Господин Денис застана на прага. Роже бързо се приближи до него, хвана ръката му и го заведе пред Жан-Луи. Двамата мъже размениха бегли поздравления, които Дафне прекъсна, като дръпна брат си встрани.

— Какво мислиш за него? — попита тя полугласно. Въпросът ѝ му подсказа какво дълбоко разочарование щеше да бъде за нея неблагоприятната му оценка.

— Това, което мисля за него, не трябва да те интересува — каза той малко сухо. — Не можем да го гледаме с едни очи, за щастие! И благодаря на бога, че не аз ще се омъжвам за него!

— Или иначе казано, той не ти харесва!

— Важното е да харесва на теб.

Тя недоволно въздъхна. Но силният и жизнен глас на Жан-Луи прокълкна.

— Господин Денис ме упреква в безделие! Уверява ме, че мога да си намеря достойно занимание, без да се съсипвам от работа. Не! Наистина не смятам, че работата прави човека щастлив. В противен случай той не би изобретил колелото, не би опитомявал коне, не би отглеждал говеда и още хиляди други удобства, само и само да облекчи ежедневието си труд.

— Интересен парадокс! — присъедини се господин Денис. — Но ако бях трийсетина години по-млад, щях да му потопя главата в басейна, за да не слушам тези богохулства!

Двамата мъже се разсмяха от сърце. Жан-Луи пръв стана отново сериозен.

— Няколко съвета, скъпи Роже: не показвайте, че се претрепвате от работа — ще ви сметнат за нуждаещ се. Говорете много за Париж — всичко, което идва от Париж, е прекрасно, вълшебно. Правете впечатление на хората. Трябва да има блясък. Дори да не е злато, а мед, достатъчно е тя да лъщи. Не се страхувайте — клиентелата ви няма да загуби куража си, защото сте убили някой и друг болен. Най-важното е страдащият да знае, че ще умре, но да вярва, че ще умре оздравял. Разбирате ли?

— Не ми говорете за убийства — каза Роже със силно променен глас.

— Говорите като убиец, който има угризения на съвестта. Това значи ли, че не обичате лова?

— Току-що обясних, че не обичам да убивам...

Роже отговори със забележимо повишен тон. Дафне сметна, че е разумно да го успокои и постави ръката си върху неговата.

— Явно сте от тези, които обожават омарите, но отказват да ги пуснат живи във врящата вода. Това е хубаво, но нали все някой трябва да свърши и тази работа?... Така. Тогава защо прекарвате сума време, за да убивате микроби?

— Жан-Луи, не сте ли помислил някога, че има заразни животни, които на всяка цена трябва да се унищожават?

— Браво! Дотук исках да стигнем. В дадения случай просто става въпрос за гигантски микроб, ако може така да се изразя — за един кайман. Има няколко, които в този момент опустошават околностите на блатото Соматр. Предлагам ви да ме придружите и да постреляме по тези чудовища.

— Това ще допадне на Роже, убеден съм — намеси се ненадейно господин Денис. — Пушката ми не е използвана от години, ще я вземеш, Роже...

Роже леко се обърна, за да види дали не ги викат на масата, и си доля малко алкохол — колкото да отпусне нервите си. Жан-Луи изглеждаше неизтощим и май съвсем не си даваше сметка, че малко по малко губи естествения си чар, тъй като злоупотребява с търпението на слушателите си.

— Твърдят, че ловът си заслужава. Използва се примамка: завързват малко куче за някое дърво или колче близо до реката. Кучешкото месо е деликатес за каймана и когато псето започне силно да квичи, той не закъснява да пристигне. А кучето не може да избяга, обонянието му вече е усетило миризмата на чудовището... Но трябва добре да си отваряш очите. Когато влечугото се появи и разтвори пастта си, за да нагълта примамката, трябва да стреляш... В противен случай от въпросното псе ще остане само синджира...

Роже кимна в знак, че е разбрал. Дафне отново идваше към тях и по изписания върху лицето ѝ интерес, той бе убеден, че тя е дочула част от разговора им.

— Трудността — продължаваше Жан-Луи, — е да застреляш животното между очите или в едно точно определено място, което ще ви покажа преди да тръгнем. Иначе куршумът ще има същия ефект като капка в морето.

— Кога тръгваме? — попита Дафне.

— Помисли ли за опасността? — подметна Роже.

— Няма никаква опасност — заяви Жан-Луи. — Абсолютно никаква, аз гарантирам!

И започна да се смее, като сръга с лакът лекаря.

— Имам чувството, че съм огромен крокодил, който примамват с малкото кученце на име Дафне на брега на блатото Соматр. И кой ще бъде изяден, и кои ще изяде другия. Влечугото или кутрето?

После изведнъж стана сериозен.

— Тръгваме утре сутринта — каза властно. — Ще дойда да ви взема рано. Ще отидем с моята кола, защото пътят е труден, а аз добре го познавам.

— Ще продължим и на масата — покани ги Дафне.

Докато вечеряха Жан-Луи сдържано ухажваше младото момиче. За своя изненада Роже се хвана, че ги следи с недоволство и това го ядоса. За него вниманието на младия мъж беше пресилено, обноските му бяха смешни, което го дразнеше. Искаше му се по-бързо да станат от масата. И тогава забеляза, че господин Денис го наблюдава с мъртвите си очи. Той знаеше, че е сляп, но изведнъж му се стори, че това обърнато към него лице изразява подозрение, а може би дори нямо обвинение. Смути се, скочи рязко и отиде да си вземе цигара от табакерата на Дафне. Запали, но не се върна на масата.

Марилиз поднесе плодове. Никой не посегна към тях.

— Можеш да сервираш кафето — каза Дафне, стана и с решителни стъпки се отправи към ъгъла на стаята.

— Ще пусна радиото — обяви тя, — но тихичко, за да продължите разговора си.

— Потърси Каракас — помоли Жан-Луи, — и усили звука. По това време често пускат хубава танцова музика...

Мълчаливо изпиха кафето си, след което годениците започнаха да танцуват. Роже и баща му се настаниха един срещу друг в креслата. Старецът запали пура, синът взе друга цигара. Избягваше да поглежда към танцуващата двойка. Притвори очи, изтегна се и през мигли следеше облачетата дим от цигарата си.

— Е? Доволен ли си? — ненадейно попита господин Денис. — Как върви клиниката?

— Наех асистент по препоръка на Люси Планата. Мисля, че ще ме задоволи. А! Наех също така и една братовчедка на Давилмар, някаква Асефий...

— Знаех я като хлапе. Беше дребничка. Но обещаваше. Сега как е?

— Да приемеш негърка?

— Добре сложена и приветлива.

Господин Денис започна да се смее.

— Кой би ми казал това преди десет години! Но отбележи, наистина го предпочитам пред прекомерните ти расови предразсъдъци... И след като смяташ, че този персонал ти е необходим, значи си постъпил правилно.

— Ерар ще върши добра работа в лабораторията. Така се казва мулатът, някакъв роднина на Люси.

— Налей ми чаша шампанско — помоли господин Денис. — И ги остави да танцуват, малките... Те се забавляват, флиртуват, нормално е за годините им...

Старецът говореше, сякаш виждаше Дафне и Жан-Луи. Роже вътрешно потръпна и потърси с поглед двойката, която не се виждаше. Помисли с неприязън за шестото чувство на някои хора.

Напълни две чаши и занесе едната на баща си.

— Те са на терасата — уточни старецът. — Оттук не можеш да ги видиш... — засмя се. — Влюбените винаги търсят местенца, където светлината не дразни очите.

— Намирам, че тази близост е малко прибързана — измърмори Роже. — Все пак те не са официално сгодени. Или нравите сега съвсем са се отпуснали.

— Те винаги са били такива. Само че ти беше много млад, за да го проумееш.

До тях достигна кристалният смях на Дафне. Смях на момиче, което гъделичкат, помисли си лекарят и тъпата болка в слабините, която вече бе изпитал, го стегна като след юмручен удар.

— Намирам, че са безсрамни — заяви той през стиснати зъби. — Трябва да вразумиш малко дъщеря си, татко. Помисли за репутацията ѝ!

— Хм! Ти не бива да критикуваш малките й лудории... По-добре ми кажи, Роже... О! Това е доста стара история, от миналото, може да се каже почти забравена... Но все пак, бях си обещал, че ще ти задам този въпрос, защото точно забравата би могла да му даде отговор. Често ме е тормозил, е, тормозил не е точният израз. Искях да кажа, че често ми е минавало през ума...

— За какво искаш да говорим?

— Хайде! Знаеш отлично! Недей извърта пред стария си баща... За Люси. Знаеш, че всичко мога да разбера, освен това са минали толкова години... Можеш да бъдеш откровен с мен...

— Наистина не виждам какво те безпокои.

— Стига! Знаеш много добре. Заминаването ти си беше направо бягство. Следването ти във Франция започваше след два месеца? Защо?

— Това е толкова стара история. Много неща ми минаха през главата оттогава.

— Не извъртай! Ти обичаше Люси. Дори бих казал, че я обичаше безгранично. О! Бил съм на твоите години... Един ден изгори в градината куп снимки. Не отричай! Видях те. Тогава не бях сляп. Виждах те също така добре, както и днес, въпреки че се правя, че не ме интересува... Да, изгори снимките до огромния евкалипт, зад който Дафне погребва парцалената си кукла. Току-що бе прекарал нощта с Люси...

— В паметта ми има огромно бяло петно — студено каза Роже.
— Може би някой ден ще си спомня. Обещавам тогава да ти разкажа всичко.

Този път смехът на Дафне се разнесе в стаята. Говорителят точно обявяваше следващото парче.

— Ако можеше да е танго!

— Е, молбата ти е чута — каза господин Денис след първите няколко такта. — Направо не е за вярване как това момиче получава всичко, което поиска! Виждаш ли, ако се помолиш на добрия дядо Господ, ако истински се помолиш, ще си възвърна зрението...

— Много почитам дядо Господ — каза Дафне, — но за тези неща имам повече доверие в Роже и неговите хирургични инструменти.

Тя се хвърли в обятията на Жан-Луи, които я понесоха в бавния и страстен ритъм на тангото.

— Седни, по дяволите! Да се върнем към Люси — неотстъпчиво продължи господин Денис. — Любовно скарване, нали?

— Това е единственото логично обяснение. Във всеки случай не виждам друго...

— Магарешки инат! Говориш и действаш, като че ли не си ти. Има неща, които не се забравят, освен при тежки заболявания. Франция толкова те е променила, че вече не си Роже, моят Роже... Но в действителност нямам основание да се оплаквам от промяната. Все едно!

— Искаш ли още малко шампанско, татко? — предложи лекарят със свито гърло.

— Разбира се!

Докато пълнеше чашите, изпита страшно желание да избяга от къщата. Съжаляваше. Беше дошъл, за да се порадва на Дафне, а в крайна сметка я виждаше в прегръдките на друг. Изпитваше необходимост да се освободи от лошите си мисли. За миг се сети за Люси Планата, за която непрекъснато му говореха. Може би изясняването на тази тайна щеше да бъде една приятна задача, средство да отклони мислите си в друга насока. После в ума му се мярна Анет Боасрон... Макар и на възраст, жена, която все още запазваше своята привлекателност...

— По-късно разказвах толкова неща за вас двамата — монотонно започна старият човек. — Аз също мислех, че сте се скарали по детски, но все пак, когато Люси се омъжи за Планата, се успокоих... И не само аз, семейството й също. Бе облекчение за всички. Ако беше тук, нямаше да е същото. Имам предвид отговорностите, от които изглежда избяга. Но ти беше далече. О, да! Два месеца след заминаването ти старият мърльо се появи...

Той се засмя и изпи шампанското си, преди да продължи.

— Знаеше ли, че семейство Жилбо имат малко черна кръв? По едно време вярвах, че това е причината да се разделите. Ти направо ненавиждаше негрите!

— Не знаех. Тя е толкова бяла. Как бих могъл да знам?

— Бял, бяла — това нищо не означава! Тези расови предразсъдъци винаги са ми тровили живота. Ние сме bekes, а това значи напълно бели. Заклевам ти се! И въпреки това черните ни мразят. Няма съмнение, че те винаги имат склонност да видят

негърското в белия човек. Сега те се мразят помежду си. Заради нюанс в цвета на кожата стават смъртни врагове. Пълни идиоти, но не може нищо да се направи...

Двойката се въртеше толкова леко, че дори не се чуваха стъпките им по пода. Роже бавно се изправи. В момента обявиха края на емисията.

— Не са идиоти — сериозно каза той. — Белите са им отнели всички качества и дори недостатъците им, които правят от тях хора въпреки цвета на кожата. Животът постепенно ги е превръщал в нещо по-низше и от животното, но въпреки това мислят. Сега са свободни. Но как биха могли за толкова кратко време да си възвърнат всичко, от което са били лишавани десетилетия. Те търсят слепешката самите себе си. Това е нормално. И как да ги обвиниш, ако виждат в мулата частица от белия, който им е причинил толкова страдания?

Господин Денис не отговори. По радиото отново зазвучаха сантиментални мелодии, които вдъхновяваха с еднаква сила Дафне и Жан-Луи. Роже усети как към гърлото му се надига мощна яростна вълна.

— Татко — разтревожи се внезапно той. — Семейство Превилиен също са bekes, чисти бели, нали?

Господин Денис небрежно избърса една сълза.

— Ти ми достави огромно удоволствие — промълви той. — Благодаря... Превилиен? Да, несъмнено, поне така твърдят...

— Ти не си толкова сигурен!

— В тази страна никога не можеш да бъдеш сигурен в подобни неща.

Танцуващите отново бяха излезли на терасата. Роже тъкмо се канеше да започне с предположенията си, когато те се появиха, плътно притиснати, в осветения свод на настлания с плочки вътрешен двор. Жан-Луи нежно придържаше Дафне през талията. Те гъвкаво следяха ритъма на танца. Толкова жизнената, толкова невъздържаната обикновено Дафне сега излъчваше екстаз, безмълвно блаженство. Върху устните ѝ бе замръзнала усмивка. Жан-Луи я прегръщаше с вида на човек, извоювал си вече това право, изглеждаше равнодушен, но говореше. Роже едва виждаше движението на устните му. *Какво ли ѝ казва?* — попита се ядосано Роже. — *Какви парадокси ръси, с какъв*

фалшив блясък заслепява това чисто и лекомислено дете, за да ѝ замае напълно главата?

Най-накрая предаването свърши. Двойката се върна в салона.

— Умираме от жажда! — възкликна Дафне. — Роже, ще те притесни ли, ако ни донесеш нещо за пиене. Ти предпочиташ да си говориш...

— Вие също разговаряхте — отговори ѝ той. — И това, което си казвахте, изглеждаше изключително важно...

— Важно! Разбира се! Жан-Луи ме увещаваше да уточним датата на нашата сватба.

— И какво е решението ти? — спокойно попита Роже.

— Решението ми! Само това ли искаш да знаеш? Моето щастие изглежда не те интересува особено!

— Достатъчно ми е това, което видях, докато танцувахте. Колкото по-бързо се омъжиш, толкова по-добре!

Той излезе с широки крачки от салона, като остави всички смаяни.

— Да не би Роже да ревнува? Ревнува годеника на сестра си? Не се учудвам — каза Жан-Луи, като едва прикриваше раздразнението си.

— Наистина е странен — прибави Дафне. — Мисля, че сме сторили нещо, което не му е харесало. Хайде да се женим бързо и да не говорим повече за това!

---

[1] Екстрат от корен, който предизвиква повръщане. — Б.пр. ↑

[2] Кожна тропическа заразна болест. — Б.пр. ↑

Х

Напусна Песион Вил рано сутринта, на зазоряване, без да буди никого. Беше неспокоен, в отвратително настроение. Испита истинско облекчение, когато видя, че е първият пристигнал в клиниката. Множество мисли се объркваха в главата му и го терзаеха, без да е наясно накрая коя точно го измъчва. Любовта между Дафне и Жан-Луи вървеше като по вода. Чувствата, които изпитваше към младото момиче, бяха прекалено силни, за да може да постъпи по друг начин. И понеже от тази страна съществуваше бариера, той трябваше да се примири със страданието. Без да го показва, трябваше да си изгради живот, в който поне да си спести разочарованията.

Смущаваше го още нещо. Неподготвен бе надникнал в една тайна и това му бе позволило да зърне колко мъчително беше затворена тази малка страна. Имаше огромна нужда от размисъл, за да направи равностметка, да се взре във всички, които познаваше и които се превръщаха в неволни провокатори на ежедневната драма, в която бе въвлечен. Господин Денис, Люси Планата, Мари-Луиз Куаку, необикновената, порочна и очарователна Лизбет, късно проявената нимфомания на Анет Боасрон.

Звънчето на вратата издрънка и обяви, че някой влиза. Беше Сефилис. Пристигна гордо изправена, със свежо лице, стегната в колосаната си блуза.

— Добъден, докторе! — каза тя. — Обявата за откриването на клиниката е излязла в „Нувелист“, но е на такова място, че не се вижда веднага.

Тя повдигна блузата си и показа добре сгънатия вестник, който бе пъхнала между гърдите си. Роже му хвърли почти безразличен поглед. Още от първия ден не му се искаше да има пациенти. Вратата отново се отвори и влезе Асефий. Двете жени предизвикателно се измериха с погледи, след което си размениха на креолски няколко кратки и резки думи, от които докторът разбра само мръсна негърка. Но може би се бе заблудил, защото в следващия миг двете жени любезно се усмихваха една на друга.

Асефий бе с къса пола, която откриваше коленете ѝ. Ръцете ѝ бяха голи. Широкото деколте откриваше началото на две огромни копринени планини, на вид стегнати и твърди. И когато тя го погледна крадешком, нежно и обещаващо, Роже усети, че младата негърка ги е изложила на показ само заради него.

— Докторе — каза тя сдържано и делово, — след като вие излязохте снощи, позволих си да подредя стаята ви съобразно желанията ви. Искате ли да я видите?

Леглото бе преместено така, както той искаше.

— Мястото, което избрах, добро ли е? — попита тя. — Подредих книгите ви в библиотеката. Телефонът се оказа повреден и се обадох на съответните служби. В четвърта стая забелязах масичка на един крак, която не върши никаква работа. Помислих, че на вас може да ви потрябва. Ако решите да се храните в стаята си, ще може да я използвате и така няма да разтребвате бюро.

— Свършила сте чудесна работа, Асефий, благодаря — каза сериозно той. — Не очаквах, че сте толкова загрижена за моето удобство.

Тя се изкиска високо, след това изтича до леглото, тръсна се върху него и започна да подскача.

— Матракът е чудесен. Опитайте ли го? Елате да видите... Ще ви бъде много удобно!

— Докторе, господине! — заяви високомерно. — Поканих го в кабинета ви.

В този момент една гола мускулиста ръка, стегната от впития ръкав, бутна вратата. Беше Сефилис. Тя изгледа Асефий неодобрително и враждебно.

— Идвам веднага — каза той. — Вие двете продължете работата си.

Мощната черна ръка сграбчи рамото на Асефий и я повдигна. Сефилис беше удивително силна. Роже наблюдаваше изпъкналите мускули и за първи път забеляза кожата с едва забележими набъбвания, плътта с мъх на узряла от слънцето праскова. Избута двете жени и тръшна след тях вратата. Помещението беше просторно, едновременно спалня, всекидневна и трапезария, с всички удобства за един ерген. Тук можеше да се усамоти, да помечтае.

Обстановката беше приятна, подредена с вкус. През големия изцяло остъклен прозорец, въпреки спуснатите щори, влизаше ярка светлина. Той опита леглото и се усмихна при спомена за Асефий и очевидните ѝ намерения. За момент се опита да си представи какъв ще бъде животът му сред този декор и несъзнателно сравни стаята с тази, която заемаше в Песион Вил.

Имаше разлика. Тук цареше тишина и някаква деловитост, дори усамотение. Там — семейна атмосфера, с която едва ли щеше някога да свикне без тайни помисли. Едно празнично обкръжение, където живееше Дафне. Кое то трябваше да посещава почти ежедневно. Където подносът с напитки по традиция бе винаги в готовност. Да живее в Песион Вил означаваше да приеме едно съществуване почти в безделие, без амбиции, без големи надежди също, но със сигурност много приятно. В клиниката, за да работи и учи, трябваше да се лиши от всякакви развлечения и всъщност да бъде самотен. Дали напрегнатият труд бе достатъчно убедителен аргумент... Щеше ли да му донесе забрава?

Горещината беше непоносима. Той свали сакото и ризата си и облече бяла престилка. Откри я в гардероба, сгъната и подредена с цял куп други. Кабинетът, където го чакаше Ерар, бе преграден със сгъваема врата. Едната част беше определена за лаборатория, другата за приемна. Когато Роже влезе, асистентът му задълбочено четеше американско списание, но прекъсна заниманието си и стана.

— Добър ден, докторе.

— Здравейте, Ерар — каза Роже и протегна ръка. — Май няма да се преработим днес. Обявата във вестника не даде големи резултати.

— Може да се каже, че почти не се забелязва. Директорът на „Нувелист“, Борне, е приятел на колегите ви и им помага според възможностите си.

— Напълно нормално — добави Роже.

— Утре ще е различно — обясни Ерар. — Пазарен ден е. От Кенскоф слизат много хора, пристигат от Кроа де Буке и дори от този квартал, който наричаме Фронтиер. Обзалагам се, че ще използват идването си и ще ни посетят.

— Аз не се оплаквам — живо каза Роже. — Един лекар би трябвало да се поздрави, когато отсъстват пациенти. Това е

доказателство, че няма болни. Според мен има прекалено много страдания.

Ерар потвърди с кимване, но не изглеждаше особено убеден. После попита:

— Господине, има ли за мен някаква работа?

— Правете, каквото правя аз — чакайте!

Ерар сякаш замръзна и Роже учудено го погледна. Както при повечето цветнокожи възрастта му бе трудно определяема. На двайсет и пет ли беше? Или на трийсет? Беше с едър кокал. Отпред темето му бе започнало да оплешивява, което правеше челото му много високо, а лицето му безцеремонно. Носеше очила и сигурно безкрайно държеше на тях, тъй като така имаше вид на интелектуалец. През стъклата се виждаха очите му — подвижни, катранено черни точки, заобиколени с орбити с цвят на слонова кост. Кожата му бе като мляко с кафе. Като много силно кафе, в което са капнали мляко. Устата му беше с дебели виолетови бърни, докато дланите на ръцете розовееха със синкав оттенък.

Ерар не беше красавец, но от главата до петите излъчваше прямота, добрина и дори интелигентност.

— Господине — промърмори той приглушено, — мисля, че първите пациенти, които ще ви потърсят, ще бъдат толкова бедни, че няма да имат пари да си платят. Ако ги приемете безплатно, те ще разкажат това на приятелите си. И повече никой, който дойде в кабинета ви, няма да заплати хонорар.

— Не съм тук, за да трупам състояние.

— Да, но тогава ще се разорите.

— Наистина ли сте такъв материалист, Ерар? — осведоми се със смях Роже.

— Искях само да ви предупредя. Оставете аз да пресявам истинските бедняци от останалите.

Лекарят извади цигарите си, поднесе пакета и на мулата, който взе една, и драсна клечка кибрит. Запалиха. След няколко дръпвания Роже закри из стаята. Внезапно спря.

— Надявам се, че ще станем добри приятели — каза той. — Предупреждавам ви, че извън работата в лабораторията, ще ви предоставям някои случаи, но винаги ще съм готов да ви помогна при необходимост... Но при все това вие трябва да посветите цялото си

внимание на изследванията. Не бива да забравяме, че практикуваме тропическа медицина!

— Имайте ми доверие, докторе.

— По дяволите, Ерар, седнете най-после! Стойте прав, а би трябвало да се чувствате поне малко като у дома си тук!

Възклицанието прозвуча грубовато и настойчиво, но лицето на мулата едва забележимо грейна от щастие.

— Впрочем виждал ли сте госпожа Планата? — попита Роже.

— Снощи прекарах вечерта у тях. Никога не бих успял да й докажа колко съм й признателен... И на вас също, господине...

С махване на ръка Роже прекрати благодарствените излияния, които щяха да последват.

— Какви роднини сте? — осведоми се той равнодушно.

— Далечни братовчеди сме — каза той малко притеснено. — Нейната зълва, тоест сестрата на Сирил Планата, който ми е чичо, се омъжи за един Корнелу — баща ми.

Трябваше му малко време да осмисли казаното.

— Разбрах. Но мислех, че родството ви е от нейна страна.

Ерар загледа ръцете си, като че ли искаше да се увери в цвета им и се смути. После рязко и смело вдигна глава.

— Не трябва да вярвате на всичко, което се приказва в тази страна, господине. Наляво и надясно се говори, че...

Роже усети, че го е наранил.

— Това няма никакво значение — побърза да заяви, — важното е да се посветите изцяло на работата. А вие сте твърдо решен, нали?

И за да избегне отговора, който предварително знаеше, той се отправи към вратата. Почти в коридора го застигнаха думите на мулата.

— Братовчедка ми ще ви телефонира тази сутрин. Искан лично да ви благодари, но се страхува да не ви отнеме ценно време.

— Ако все още нямаме пациенти, няма да има какво да ми загуби. Впрочем аз самият ще й се обадя по-късно.

Не беше обещаващо начало за клиника Бозит. Досега никой не бе надникнал дори от любопитство! Той прекоси коридора и пътьом дойде някой, да го изпрати в кабинета. По съкрушения вид на негърката разбра, че тя оплаква бъдещето им. Подразни се. Вече в стаята си, затвори вратата след себе си и се настани зад бюрото. Там

откри малък електрически вентилатор. Досега не го бе забелязал. Беше поставен между мастилницата и пепелника. Включи го и го премести, за да духа право в лицето му. Перките се въртяха толкова бързо сякаш проблясваха очи зад енергично развявано ветрило.

Защо бе наскърбил Ерар с въпроси, отговорите на които всъщност не го интересуваха? Какво го засягаше дали той е братовчед на Люси откъм мъжа ѝ или от нейна страна? Ерар бе цветнокож, а тя бе бяла. Съвсем бяла.

Това обаче не доказваше нищо. Нищо определено. В тази страна никога не можеш да бъдеш сигурен в тези неща, бе заявил господин Денис. Бе прехвърлял и преповтарял това изречение в ума си, за да открие някакъв намек, някакъв скрит смисъл. Но по всичко личеше, че такъв не съществуваше.

Във всеки случай, ако констатацията бе валидна за семейството на Жан-Луи Превилен и за самия Жан-Луи, дали се отнасяше и за семейство Денис? При тази мисъл го сграбчи силна тревога. Представата, че Денисови имат черна кръв и отбелязвайки, че в генетиката — според закона на Мендел и статистиката — позорните петна от негроидния ген се появяват в поколенията, силно го разтревожи.

Мисълта му веднага се насочи към Дафне. Дафне! Какво го засягаше Дафне, която щеше да се омъжи за Жан-Луи? Но ако те имаха цветнокожи деца, запита се той, кой от двамата ще бъде отговорен? И ако и двамата бяха наследствено обременени, защото не можеш да си сигурен в нищо!

— Божичко, каква дилема! — полугласно промърмори той и стана от бюрото. — Мозъкът ми блокира! Не се ли увеличавам в расизъм, докато само търся отговора, загадката...

После помисли, че в този момент, както и във всеки час от деня, хиляди хора си задават въпроси, касаещи цвета на тяхната кожа. Едни се сравняваха с други и казваха: „Те са съвсем черни, а аз съм по-светъл, следователно съм по-висш. Защото белите са боговете, които ни поробиха. Наистина днес ние ги мразим, но все пак те са богове и аз, аз притежавам частица от тази божественост в плътта си...“. Други пък твърдяха: „Те са черни, те са кафяви, някои са като сажди, други са жълтеникави, а аз съм бял. Може би съм бял негър, но очевидно съм съвсем бял, следователно съм велик!“.

Каква абсурдна глупост! Да, но от това болката не намаляваше, тъй като въпреки всички усилия, въпреки очевидните истини, тези убеждения поставяха непреодолима бариера между всеки цветен нюанс на кожата при двете раси.

На вратата се почука. Появи се Сефилис с победоносен вид.

— Имате пациент, докторе! — гордо обяви тя. Щастливо отклонение, за да избяга от мислите си.

Влезе в кабинета и каза на Ерар.

— Поканете пациента. Можете да присъствате на прегледа. Така ще се опознаем по-добре.

Приблужи до умивалника и дълго сапунисва ръцете си. Когато болният влезе, той привършваше с подсушаването им. Пациентът бе цветнокож, облечен с платнен костюм в цвят каки. Черепът му бе покрит с гъсто къдраво руно.

— Седнете — каза Роже.

Пациентът се подчини.

— Спука ми се апекса — обясни той. — Вече не боли... На роуен kriken pi meg mase neg moín...

Роже вдигна въпросително поглед към Ерар.

— Казва, че му се е спукал апексът — обясни мулатът, очевидно притеснен. — Тук, господине, всяка болест се определя с думата спукан апекс или имам газове. Анексът е връхната кост на стернума^[1]. Може би ще се изумите като ви кажа, че Рабле^[2] използва същия израз.

Роже се усмихна и поклати глава. Ерар щеше да е безкрайно полезен, ако пациентите му говореха само креолски.

— Каза също, че първите болки са изчезнали, но сега нямало по-слаботелесен негър или християнин от него. Както виждате, преувеличава.

— На колко години сте? — попита Роже и болният отговори на френски.

— Четиридесет и две.

— От какво се оплаквате сега?

Вместо отговор мъжът повдигна панталона си над коляното. Показа се прасецът, покрит с възпалени пъпки. Над глезена кожата се бе сцепила и се бе образувала продълговата рана чак до малкия пръст на крака.

Лекарят притисна тъканите в горната част на прасеца.

— Боли ли?

— Малко.

— Какви са болките?

— Много силни, по целия крак. Пробожда ме и често ме боли глава.

— Вдигате ли температура?

— Казаха ми, че имам.

— От какво са ви лекували досега?

— Фрамбезия... ние я наричаме bouba...

Роже поклати глава.

— Свалете панталона и легнете на кушетката.

Когато пациентът изпълни нареждането му, той се надвеси над него и с две ръце започна да опипва тялото. Изпитваше някакво необикновено чувство при допира с такава кожа. Никога досега не бе преглеждал негър, но нали анатомията му е същата, която бе изучавал.

— Ерар — повика той. — Пипнете коляното... Като че ли е пълно с костилки от праскови... някои са меки, други твърди. Усещате ли?

— Вземете бързо кръв за изследване, приятелю.

Докато асистентът приготвяше спринцовката и епруветката с реактив, Роже продължи прегледа си — първо зъбите, средните резци, след това очите.

— Отдавна ли страдате от очи?

— Бях забравил, докато не го споменахте, докторе. Около шест месеца...

Ерар с лекота взе кръв и когато приключи, Роже заяви.

— Искам резултата от кръвната проба тази вечер. Господинът ще дойде пак утре. Нали? Вече може да се облечете. Искам да видя очите ви.

— Мислите ли, че ще ме излекувате?

— Но да! Ще ви излекуваме, разбира се.

След десет минути болният напусна клиниката. Роже се приближи до помощника си, който приготвяше плаките.

— Не губете време за спирохетите^[3] на фрамбезията, Ерар. Направете проба Борде-Васерман и за по-сигурно — на Верне.

— Добре, господине — каза Ерар с тон на човек, който се съмнява, че му говорят сериозно.

Роже приятелски се засмя.

— Изненадан сте, че ви карам да правите кръвна проба, а не натrivка на сериозната течност от възпаленията, нали? Любопитен съм да чуя вашата диагноза.

— Мисля, че е фрамбезия. Vouba, както се нарича тук. В Хаити е много разпространена.

— Но нали са го лекували от нея? Аз се насочвам към друго. И с просто око се вижда, че той развива паренхимен кератит^[4] и аз държа да се убедя напълно... и тези удебелявания в коленете... Това е сифилис, приятелю! В напреднал стадий. Нищо друго.

Той отиде да се измие, доволен от себе си. Внезапно вдигна глава.

— Ерар, все пак гледайте и за трепонеми^[5], не пропускайте нищо... Нищо чудно да страда и от фрамбезия...

— Да, господине — съгласи се съвсем объркан мулатът, после свенливо добави. — Този болен не си плати. Вие не го записахте. Няма да се върне...

— Рискът е по-голям за него, отколкото за нас, драги. Но съм убеден, че ще се върне.

Чувстваше се радостен, пълен с ентузиазъм. Току-що бе приел първия си пациент и беше сигурен в поставената диагноза. Всичките му грижи се бяха изпарили. Какво повече иска от живота, поне за настоящия момент?

Еуфорията, в която бе изпаднал, се стопи, когато малко преди обяд при тях нахълта стара мръсна негърка. Беше облечена в дрипи и влачеше със себе си дете. Изблъска момченцето, около десет-дванайсетгодишно, в приемната и Роже от пръв поглед разпозна симптомите на генерализирана дистрофия, характеризираща се със смущения в остификацията^[6].

Не беше трудно да постави диагноза. Но създаването, което влачеше малкия нещастник, бълваше пламенни обяснения и подробности на език, напълно неразбираем за Роже. Походката ѝ, както и тази на детето, бе патешка.

Роже седна в приемната, взе детето на коленете си. То стоеше, без да посмее да мръдне. Старицата не спираше да говори със същия висок глас. Роже се измори, стана и извика през полуотворената врата Ерар, който веднага пристигна.

— Диагнозата ви е точна, докторе — каза мулатът, — още от първия поглед под микроскоп намерих трепомен и...

— Отлично! Сега ще ви помоля да изслушате тази жена, да ми кажете какво иска и да я помолите преди всичко да млъкне...

Роже се върна на мястото си, сложи отново детето на коленете си и натисна езика му с шпатулата.

— Дълбок свод — измърмори той, — разядени зъби... един, два, три са още в добро състояние!... Ела, малчугане, ела да легнеш тук.

Ерар докосна ръката му.

— Тя казва, че няма пари, но че съседите са я уверили, че лекуването при новия доктор е безплатно...

— Добре, кажете ѝ да съблече момчето.

Докато жената изпълняваше нареждането, той започна да брои дупките по полата ѝ, чийто долен ръб се влачеше по пода. Безбройни кръпки с разноцветни конци превръщаха дрехата ѝ в палячовски костюм. Овехтелят плат се разкъсваше около кръпките. Сякаш здравата тъкан бе обхваната от рак, който е започнал да метастазира.

Явно беше от бедна по-бедна и тъй като тя не осъзнаваше този факт, всичко бе още по-ужасяващо. Старицата се успокои от уверенията на мулата и пронизително, почти истерично, се закиска. Забавляваше се от възникналото затруднение при разкопчаването на едно копче. Веселеше се доволна, че не я бяха излъгали — нямаше да плати нищо. И всичко детско, цялото латентно безгрижие и незадълбоченост, присъщи на расата ѝ, сега се освободиха, защото бе отхвърлила непоносима грижа.

Само детето бе неспокойно, трескаво въртеше огромните си блуждаещи очи. Роже се опита да го успокои с няколко думи. Но то не разбираше френски и скри лице в огромните гърди на негърката — пищни и меки като пухена завивка. Тя се разсмя още по-силно.

— Ерар, моля ви, кажете ѝ да млъкне!

— *Ou kare fe'me guiole ou, oui, kenondedie!* — прокле Ерар.

Старицата веднага млъкна.

Докторът привлече вниманието на помощника си.

— Погледнете този торакс^[7] и корема... Гърдите са като корабен кил, пилешки гърди, а коремът е подут... Това ли наричате анекс?

— Почти, докторе.

— Тази жена не му е майка, нали?

— Разбрах, че е от семейството... Може би му е дойка... Само тя е имала дързостта да доведе детето, без да има пари. Живеят около дванадесетина души в малка caille — това означава сламена колиба — на склона в квартал „Дигаран“... Искам да кажа, че децата са дванайсетина, тъй като има още три жени и двама мъже, селяни...

— Чии са децата?

— Как да разбереш? Тези хора не се занимават много с този проблем. Бедните не се женят, просто живеят заедно. Двойките се събират за няколко години, по принуда децата се появяват на бял свят. И когато на единия от двамата партньори му омръзне, той си тръгва, като отвежда със себе си малчуганите — своето собствено поколение или взима тези, които му харесват. Всичко се урежда приятелски. Впрочем, много бързо се явява нов кандидат, който се нагърбва с грижата за малките, все едно че са негови...

Роже въздъхна. Съвсем голото дете приличаше на огромна черна мравка. Лекарят почти не смееше да го докосне с пръст — толкова чупливо и несигурно изглеждаше това събиране на кости, този чудовищен скелет, покрит едва-едва с опъната до спукване кожа.

— Деформиран фуниевиден таз — говореше той. — Подути стави, изкривяване на гръбначния стълб... тежък рахит... Хайде, кажете й да го облече. Ще напиша рецепта, но за какво ли? Впрочем, те с какво се хранят?

— Ориз и грах, грах и ориз — народна храна...

— Считам, че президентът на тази република би трябвало да смени режима! — каза Роже и тъжно поклати глава. — Чуйте, Ерар, отидете в стаята ми и на бюрото ще намерите един плик, върху папката... Вземете го и го дайте на тази жена. Кажете й да минава от време на време. Ако и другите хлапета са като това... Господи, какъв ужас!

Но без да изчака Ерар, той изхвърча от стаята, взе плика, извади от портфейла си доста дребни банкноти и ги напъха вътре. Внезапно промени намерението си и се върна в приемната.

— Ето, Ерар, дайте й това... И мисля, че... Направете на малкия кръвна проба за време на съсирване. Няма да се учудя, ако се окаже хемофилик. Със сигурност това няма да промени нищо, но въпреки това няма да пречи...

Тъкмо се канеше да напусне клиниката, когато се озова пред Асефий и Сефилис, които бясно се караха. Те подскачаха една срещу друга, настръхнали като бойни петли, очите им изпускаха светкавици и в ъглите на устните им се събираше слюнка. И тъй като той не разбираше и думичка от крясъците им, сграбчи всяка за рамото, разтърси ги и ги принуди да млъкнат.

— Чуйте ме сега добре. Не желая спорове тук. И ако една такава сцена се повтори, обещавам ви, че няма да има значение коя е виновната. И двете веднага ще напуснете службата си... Разбрахме ли се? Хайде, подайте си ръка...

Двете жени се подчиниха, но нежеланието им явно личеше. Сефилис се отдалечи първа като размахваше херкулесовите си крайници. Асефий остана за малко неподвижна пред лекаря и бързо възвърна усмивката си. Сладострастният ѝ поглед през мрежата на гъстите ѝ гримирани мигли подкани Роже.

— На колко си години? — попита той.

— На шестнайсет — отговори тя като кокетно премигваше.

— Добре! Ако си сериозна, ще ти намеря солиден приятел... А сега изчезвай!

Тя мързеливо побягна. Беше добре сложена, въртеше задника си и от цялото ѝ същество се излъчваше неподправена чувственост. Хайде де! — каза си той. — Само ми липсва да обогатя опита си и с негърка!

В този момент Ерар дойде при него. Изглеждаше загрижен. Гледаше го с укор и лекарят се зачуди дали не е станал отдалече свидетел на току-що разигралата се сцена и не е схванал погрешно намеренията му.

— Нещо не е наред ли, Ерар? Говорете свободно, без предисловия...

— В такъв случай, господине, признавам, че имам основания за недоволството си. Първо братовчедка ми Люси не се обади, въпреки обещанието си и обичайната си учтивост. После... Но вие ще си кажете, че се меса в неща, които не ме засягат!

— Няма значение, давайте!

— Вие безспорно сте добър лекар — заяви Ерар и го погледна право в очите, — но не сте готов да практикувате в тази страна. Току-що направихте един жест на милосърдие от любов към ближния. Жест,

достоеен за похвала. Само че това е грешка, и то доста сериозна. Утре всички ще узнаят за стореното от вас благодеяние и пред вратата ви ще се струпат всички просяци, всички сиромаси от града. Болни или не, те ще дойдат да хленчат за помощ.

— Няма да се разоря, ако им дам малко пари. Може ли да откажеш залък хляб на гладния?

— Колкото убедителни и хуманни да са доводите ви, ще настъпи момент, когато ще бъдете вече изморен да давате, непрекъснато да слушате срамни лъжи. И тогава ще сложите чертата. Но ще ви намразят, ще ви презрат и оклеветят...

— Не говорете толкова язвително, Ерар. Опитайте да не гледате на човечеството през черни очила. Все пак, убеден съм, че отчасти сте прав и съм ви благодарен за искреността. Да, благодаря ви, приятелю.

Той протегна ръка на мулата, който горещо я сграбчи.

Роже почти с радост скочи в колата си. Приличаше на бягство — едновременно сам и в компанията на живата машина, на която беше господар и която му се подчиняваше.

Но не можеше да избяга от действителността. Пазеше в душата си спомена за рахитичното дете, за дрипите на старата жена, за предупреждението на Ерар, за свадата между двете жени. Равносметката на тази сутрин съвсем не бе блестяща. А ако към това прибавеше и мълчанието на Люси? Без да е наясно защо, той беше разочарован, отвратен.

После реши да се върне в Песион Вил, да види Дафне. Дафне! Със звънливия ѝ смях, с младостта ѝ, със свежите ръце, които обвиваше около врата му. Прогони съблазнителното видение, приятно като струите на напоителен дъжд, които постепенно се превръщат в болезнено усещане. После си представи господин Денис. Обзе го дълбоко безпокойство. Без съмнение причина бе душевното му състояние. Слепецът разчиташе на него, за да прогледне отново. Но беше ли изобщо операбилен, можеше ли въобще да бъде лекуван? Още не знаеше, поне докато не пристигнеше поръчаният от Съединените щати апарат. А тогава? Ако бе възможно да оперира господин Денис, ако успееше да върне зрението му — дали тогава старият човек ще си даде сметка за неговите извъртания, за измамата му? И, от друга страна, имаше ли право — само за да запази своята сигурност — да

остави възрастния човек на неговата недъгавост, която може би има шанс да бъде лекувана.

Внезапно очарованието на миража Песион Вил изчезна. Той помисли за къщата и нейните обитатели с някаква мрачна неприязън. Дали да обърне колата и да отпраши към Люси Планата? Защо не? Тази необикновена жена, забулена в мистериозна тайна, тя сигурно щеше да го разбере. Той инстинктивно усещаше, че във всички случаи тя би била прекрасно успокоение, прекрасно отклонение. Или грубо казано, призна си той, ще бъде едно приятно изживяване, способно да отклони недостойните му и мерзки помисли в друга посока. Може би дори ще му дари забрава. И някъде дълбоко да натика плътското влечение, което го тласкаше към Дафне.

Отдаден на мислите си, той не намали скоростта. Когато реши да го направи, вече беше късно да се връща назад. Пред него бе завоят, зад който се виждаше къщата. Даде газ и пристигна пред гаража.

Сигурно го бяха очаквали с нетърпение, защото едва бе изключил двигателя, когато градинската врата изскърца и младото момиче изтича към него. На лицето ѝ грееше възхитителната ѝ усмивка, като че ли само видът му ѝ доставяше искрена и дълбока радост. Хвърли се трепереща в прегръдката му. Той притисна до себе си свежото, жизнено и горещо тяло. После я отстрани, защото усети гърлото си стегнато от нарастващата възбуда. Най-после се появи и слепият баща с бастун в ръката.

— Е, какво е впечатлението от първия ден? — попита Дафне.

— Имаше по-малко работа, отколкото очаквах. Но така даже е по-добре! Ненавиждам гледката на хорските страдания.

— Имаше ли пациенти? — попита господин Денис.

— Двама. Само двама. Но единият случай е много интересен...

— Дафне, докато Роже ни разказва, налей нещо освежително...

Влязоха. Масата бе сервирана, но той не изпитваше глад. Грабна чашата, която младото момиче му поднесе и я изпи на един дъх. Тя я взе отново и настоя.

— Хайде да сядаме! Разказвай!

— Няма много за разказване. Изправен съм не пред тежък от медицинска гледна точка случай, а пред заболяване, което му трябва на един лекар, за да повярва, че може да върши чудеса!

— Браво! — намеси се господин Денис. — Едно чудо от две възможни. Сметката е чудесна, нали. А после?

— Почти нищо — отговори Роже доста сухо и свъси вежди. — Не ми се ще точно на обяд да ви говоря за бедността и страданията, които видях. Нямам и много време. Искам да се прибера рано в клиниката. По времето, когато Ерар приключи с кръвните проби...

— Ерар — небрежно подхвърли Дафне. — Това е асистентът, който Люси ти препоръча? Мулат?

— Да.

— И от чия страна са роднини? Откъм Люси или откъм Планата?

— Стига! — категорично заяви господин Денис. — В тази къща не разрешавам прояви на расизъм. Цветът на кожата няма нищо общо нито с дарованията на човека, нито с болестите му... Впрочем, искам да те попитам, Роже, имаше ли днес посещение на бял пациент?

— Не.

— Жалко!

— Не виждам...

— Обяснението е просто и не можем нищо да направим. Ако от самото начало клиентелата ти е от цветнокожи, белите никога няма да дойдат при теб на консултация. Векес не желаят да се лекуват при негърски лекар. И в това отношение репутацията се изгражда толкова бързо, че няма значение колко добър лекар си. Не знаеш ли, че големите клиники в Порт-о-Пренс са забранени за негри!

— Но това е нечувано! Забранено за негри в една негърска страна!

Старецът поднасяше вилицата към устата си, но при този възглас замръзна, после поклати бавно глава.

— Но това не е било от злоба, татко. Просто се е забавлявал — намеси се Дафне.

— Престоят ти във Франция коренно те е променил. На моменти не мога да те позная. Сякаш не си ти. О! Не бих казал, че се оплаквам, напротив... Но ти говориш различно от преди, не мислиш както мислеше някога. Колко пъти ми се налагаше да те поучавам. Понякога ти омръзвах! Спомняш ли по какъв недостоеен, срамен, и позорен начин се отнасяше с Теодор и жена му, Аманда. Тези бедни хорица, които ни работеха вярно от двајсет години, които те обожаваха!

Караше Теодор да яде свещи вместо бонбони, а на Аманда слагаше в леглото гущери и жаби.

— Но това не е било от злоба, татко. Просто се е забавлявал — намеси се Дафне.

— Говориш така, защото не познаваш брат си от тези години, когато не знаеше какво е милост.

— А ти? — продължи да упорства Дафне — едновременно шеговита и недоволна. — Теб пък нямаше да те считат за някакъв побъркан старец, ако преди доста време не бяхме изолирани от бялото общество. Никой не искаше да ни посещава.

— Да — замечтано заговори старецът. — Добре направих тогава. Но си въобразиха, че това е някаква моя мания и ми простиха. Но аз не съм се променил!

Роже гледаше младото момиче и внезапно си спомни думите ѝ за Жозеф Етиле. Тя се страхуваше да се омъжи за него, за да не роди цветнокожи деца. Той сведе поглед и започна да се храни механично. Не можеше вече да различи кой е прав и кой е искрен.

Поведението на стария Денис можеше да бъде само отражение на сантиментални представи, нещо като политическа позиция, което да не води до сигурна убеденост. Или може би една игра на духа, провокирана от разпалени спорове. Случваше се понякога, без човек да влага някакъв личен интерес. В действителност той се различаваше от Дафне, която обичаше негрите, но не дотам, че да се съгласи да бъде като тях. Роже си даде сметка за пропастта, която съществуваше между това да желаеш да нямаш предразсъдъци и наистина да ги нямаш.

Разумът не може да замести искреността на сърцето — помисли той, — и точно тук разумът е най-безразсъдното нещо.

— Струва ми се — неочаквано високо произнесе той, преди още да осъзнае думите си, — че вече не разбирам нищо от тези истории за цвета на кожата.

— И така трябва — отговори слепецът. — Но също трябва да помниш, че самият негър никога не казва: „Аз съм негър“. Той заявява: „Аз съм черен“. И в това определение за себе си той влага своята злоба срещу белия — било лицемерно, било с груба откровеност. При черния същественият недостатък е, че търси предимство в позициите, по които може да се сравнява с белия човек. Той се заблуждава за своята стойност и измамливо си определя цветовете — бронзов, керемиден,

кестеняв, кафе с мляко или шоколад. Аз съм „бронзов“, аз съм „кафяв“, аз съм „тъмен“. Този е по-тъмен от мен, този е черен, черен като сажди... И не си дава сметка, че за белия всички са само негри, нито повече, нито по-малко. Какъвто и примес на бяла кръв да има, тя винаги е победена от черната, която преобладава...

— Стига! — уморено каза Дафне. — Хиляди пъти съм чувала тези думи. Роже, ще се върнеш ли за вечеря? Какво меню би ти доставило удоволствие?

— Не приготвяй нищо специално. Не знам дали ще мога да се върна. Ще се обадя.

— Добре, ще чакам да ми звъннеш.

Те станаха от масата, лекарят целуна слепеца и сестра му го изпрати до вратата. Тъкмо излизаше, когато тя го попита.

— Кога ще се заемеш с татко? Той никога не ти говори за това. Но се надява... Иска ти да му върнеш зрението...

— Не мога нищо да кажа, не мога нищо да направя без офталмоскоп. Този, който поръчахме от Щатите, трябва да пристигне скоро.

Поколеба се малко, преди да продължи.

— Но мисля, че не подлежи на лечение — твърдо каза той. — Колкото повече го наблюдавам, колкото повече крадешком го проучвам, толкова по-убедително е становището ми, че в неговия случай съм безсилен...

— Само не позволявай той да се усъмни — промълви тя със свито гърло и тревожен глас. — Този удар ще го убие!

Той въздъхна.

— Виждам в теб жестокостта, за която всички говорят — довери му тя. — Възможно ли е да си толкова безсърдечен, да си толкова лош?

— Извини ме. Сигурно съм ти обяснил зле — запъна се той. — Исках само да кажа, че ще направя и невъзможното... и невъзможното, знаеш...

Тя го погледна право в очите и раменете ѝ леко се превиха. Ударът бе жесток и за нея. Той забеляза, че под влиянието на чувствата цветът на очите ѝ се променя. Но блясъкът им бе все така ярък и проникваше в него като лъч, поразяваше сърцето му.

— Ще те изпратя до гаража — реши тя и го хвана под ръка.

Вървяха един до друг. Той усещаше колко тънка и гъвкава е талията ѝ, при всяка крачка хълбокът ѝ го докосваше. Никога друга жена не бе го поразявала със своята чувственост, с лъчезарната си пламенност, не събуждаше такава огнена страст. Пред колата спряха.

— Не мисли, че съм жесток — нежно заговори той и постави ръце на раменете ѝ, за да придаде повече тежест на думите си. — Ще направя всичко, което е по силите ми. Чуй ме добре...

Той замълча. Тя се приближи до него и го подкани да продължи.

— Да, скъпи?

— Това е много сложна и деликатна операция... Може би след две, пет или десет години ще стане толкова проста, като една апендиектомия. Но имам чувството, че всички — Лизбет, Мари-Луиз, Превилиен, Етиле и всички останали — очакват от мен някакво чудо... Колко сантиментално! Чудото, сътворено от блудния син — чувствителен и гениален — с неговия собствен баща!

— Не, Роже. Не става въпрос за това. Заклевам ти се...

— Какво значение има? Само че това ме сковава, разбираш ли? И отгоре на всичко, за да се осъществи тази операция е необходим донор... Донор! А това ще рече друго човешко същество, което ще жертва частицата, необходима за неговото собствено зрение, за да прогледне татко!

Забеляза, че тя кротко заплака — тихичко, без хлипания. Но тежки и блестящи сълзи започнаха да се стичат по бузите ѝ.

— Съжалявам — тихо каза той и нежно я приласка до гърдите си.

Тя отчаяно трепереше и се притискаше към него.

— Трябва да бъдеш смела — насърчи я, като отпусна прегръдката си.

Останаха неподвижни. Двамата. Лице срещу лице.

Но тя не помръдваше, с това сякаш искаше да го задържи. Той усети в себе си някаква непреодолима, свръхестествена сила, която го подтикна да я вземе в прегръдките си. Тя затвори очи. Вече не плачеше, само миглите ѝ бяха влажни. Вероятно същата сила действа и на нея, защото тя се залюля, препъна се и падна върху гърдите му. Беше безжизнена, може би покъртена до дъното на душата си. Държеше се като лунатичка. Той я задържа, сграбчвайки я за

ръцете. Тя вдигна глава, очите ѝ бяха все така затворени. Също както бе направила с Жан-Луи. За Жан-Луи ли мислеше?

Роже сведе глава и усети устните ѝ под своите — малко студени, но влажни. Те омекнаха, поотвориха се и зад тях зейна бездънна пропаст, в която той безразсъдно се хвърли.

Изведнъж я блъсна. Прекара ръка по челото си, сякаш се освобождаваше от замайване или от омагьосваща го халюцинация.

— Ние сме полудели — едва каза той. — Трябва да забравим това веднага...

Тя се отдели от него и със залитане се подпря на стената на гаража. Погледът ѝ беше безжизнен. Сякаш светът току-що се бе срутил в краката ѝ.

— До тази вечер — каза той и отвори вратата на колата.

Тя мълчеше. Той изкара автомобила от гаража, излезе на булевард „Панамерикен“. Беше упоен — едновременно щастлив и отчаян. Мислеше за това несъзнателно движение, което бе хвърлило младото момиче в обятията му. Дали беше добре пресметнато или тя не съзнаваше какво прави? Защо не бяха се противопоставили, особено тя, на този порив, породен може би от измамни чувства? Дали не беше просто уличница?

Никога до този момент не бе изпитвал по-натрапчиво такъв глад за жена, за да забрави друга. Точно тази!

---

[1] Гръдната кост. — Б.пр. ↑

[2] Франсоа Рабле (1495–1553) — френски писател, автор на „Гаргантюа и Пантагрюел“. Бил с 15 години монах, после свещеник. След това става студент по медицина, лекар и професор по анатомия. — Б.пр. ↑

[3] Вид болестотворен микроб. — Б.пр. ↑

[4] Възпаление на роговицата. — Б.пр. ↑

[5] Едноклетъчни микроби, причинители на сифилис. — Б.пр. ↑

[6] Вкостеняване, натрупване на костно вещество. — Б.пр. ↑

[7] Гръден кош. — Б.пр. ↑

ТРЕТА ЧАСТ

I

Той изключи от скорост надолу по склона на булевард „Панамерикан“. Цигарата бързо догаряше от жестоките му дръпвания. Искаше му се да не мисли за нищо. Да забрави Дафне, с която оттук нататък нещата нямаше да бъдат както преди. Да забрави господин Денис, който скоро щеше да заговори с него за операцията. А тази операция поставяше пред него ужасен проблем.

Внезапно се почувства изморен. Вече не беше сигурен в себе си. Не беше допуснал фалове, всеки от които би могъл да доведе до обвинение в престъпление. Тежестта на товара му растеше всекидневно. Но му предстоеше да опознае страданията на самотника, защото той искаше до себе си само едно човешко същество. Другите просто не съществуваха.

Със сигурност имаше нужда от жена. От отдушник. Инстинктът му го тласкаше към необходимостта да се излегне до нечия гореща, успокояваща кожа, да усети с жадни устни нечия ненаситна уста, да притежава нечие живо тяло, което да запали желанието му за живот.

Не се съмняваше, че едно неочаквано посещение — при която и да е от приятелките на Дафне — ще бъде изтълкувано точно според неговите истински намерения. И отлично знаейки какви са те, не се съмняваше, че ще бъде отблъснат тук или там. *Така*, каза си той и се усмихна, защото усети, че е леко напрегнат, *единственото затруднение е изворът*. Лизбет? Не. Тя беше извратена егоистка. По-добре да я избягва. Но Мари-Луиз Куаку, тази тъмнокоса зажадняла жена, която направо цъфтеше, страдаща от измислено малокръвие. Дали бе достатъчно узрял плод, готов да се откъсне от дървото и да падне в протегнатата ръка на първия безсрамник.

Анет Боасрон бе в своя залез, но оставаше закръглена като яребица и свежестта ѝ беше доста примамлива. Нали ѝ бе обещал да я посети?

Тогава той установи, че подбудите му да потърси в последните жълти страници на телефонния указател плана на Порт-о-Пренс с разположението на къщите, които се обитаваха от въпросните дами, са

били едно лицемерие, с което да оправдае истинските си намерения. И така, за да отиде при Анет, трябваше само да завие наляво, да прекоси малката горичка Верна и да продължи по улица „Роже“.

Осъзнаваше, че тези разсъждения са само средство да се откъсне, да се разсее. Начин да убие времето и да изгони натрапчивите мисли. Защото щеше да отиде в клиниката, където го чакаше Ерар.

Рязко натисна спирачките, защото пътят изведнъж се задръсти с жени, които носеха върху главите си огромни кошове, пълни със зеленчуци. Явно това бяха първите групи, според обясненията на Ерар, които до утре сутринта ще слизат от Кенскоф и околностите за пазара. Роже ги разглеждаше известно време. При приближаването му те не промениха нито мястото, нито походката си. В редици по шест заемаха почти половината от шосето. Крепяха тежкия си товар и за равновесие размахваха ръце. Почти всички пушеха къси черни лули, което ги принуждаваше непрекъснато да плюят. Но дори и тогава не измъкваха мундщука на лулата от виолетовите си устни. Бяха облечени в парцаливи шаячни рокли, които при някои стигаха до коляното, а при други до средата на бедрата. При повечето дрехата дори не покриваше черното руно на раковините им с розова вътрешност, което се виждаше при тичане или когато сядаха на банкетата на пътя с разтворени крака.

Бяха босоноги, косите им бяха гъсти. Поставяха плоските си ходила едно пред друго и стъпваха стабилно. Петите почти на всички бяха нацепени от фрамбезия.

Лекарят ги наблюдаваше с интерес. Между тях имаше млади, които кокетно гънеха телата си, облечени в дрипи и очарователно се усмихваха. Бяха гъвкави като лиани, с тесни ханшове. За сметка на това възрастните приличаха на печени ябълки.

Роже успя да ги задмине и, забравил вече за Анет Боаерон, стигна почти до Порт-о-Пренс. Но точно тук се отклоняваше пътят, водещ към къщата на семейство Планата. Внезапно, в дълбините на мрачната бездна на ума му, проблесна светкавица. Люси! Може би нейната веселост, смехът ѝ, дори тайната ѝ — най-вече тайната ѝ — можеха да го успокоят. И без да губи време в излишни разсъждения и да изчислява значението на порива си, той зави, излезе на страничния път и натисна до дупка газта.

Прозорците на къщата се криеха зад гъсти, оклюмали палми. Евкалипти с обелени дънери, чиито листа шумоляха като галени от

дъждовни капки, очертаваха къса алея. В края ѝ се виждаше къщата, оградена с жив плет, отрупан с огненочервени цветове. Като че ли се намираще сред огнен кръг.

Той спря колата на няколко крачки от вратата, откри в листака шнура на звънец и го дръпна няколко пъти. Почти веднага до него долетя приглушеният глас на Люси. Разпозна го, макар че едва се чуваше. Тя викаше от вътрешността на къщата.

— Ерзюли! Ерзюли! Виж кой е... Ако е някой просяк, дай му дребни пари и парче хляб...

Ерзюли бе малка негърка. Готово да се превърне в жена младо момиче с пъстроцветен и бляскав корсаж като златножълтите цинтии в градината. Роже я видя да излиза от къщата, оставила отворена вратата зад себе си, и да тича босонога по настланата с чакъл алея. Беше висока и слаба, при всяко отскачане гънеше тялото си като смок, който се вие между тревата. Задъхана пристигна до него, очарователно му се усмихна и без да каже дума, отвори вратата.

Когато влязоха, Роже сам обяви присъствието си. Съвсем ненужно, между другото. Люси не само го бе видяла през прозореца, но бе разпознала гласа му.

— Колко е променен гласът ти — каза тя още в коридора. — Има друг тембър... или, внимавай! — значи пушиш много!

Тя бе извадила от устата си дълго цигаре, със златни обръчета, което отдавна бе излязло от мода.

— Ти също — засмя се той. — А няма ли да кажеш, че не съм вече аз?

— Не! Дотам чак няма да стигна... Но без съмнение много си променен... Ти не си същият Роже, когото така добре познавах... наистина... — Тя остави недовършена мисълта си. — Хайде да не се връщаме към неприятните моменти от миналото. Да виждаме само приятната изненада! Ерзюли! — Но отново се обърна към него. — Ти се разполагай! — И продължи към малката: — Не съм в къщи за никого... Хайде, изчезвай, любопитке...

Негърчето се измъкна с котешки стъпки, без да бърза. Останаха сами един срещу друг, с малко пресилени усмивки, еднакво смутени от близостта си. Най-накрая Люси взе решение. Приблужи се до лекаря и го целуна. Устните ѝ бяха влажни, горещи. Но самата уста съхнеше, като че ли от страх да не бъде отхвърлена.

Той отговори пламенно на целувката ѝ, притисна я силно до себе си и плъзна ръцете си надолу. Тогава тя полека го отстрани.

— Чак дъхът ми секна — измърмори тя с жив блясък в очите. — А сърцето ми! Направо ще изхвъркне!... Света Дево, как съм мечтала за този миг! Бедното ми сърце! Виж, Роже, почувствай как бие за теб!

Тя взе ръката му и я постави на гърдата си. Той сграбчи гърдата ѝ с цяла длан. Плътта бе и податлива, и гореща, и едновременно с това твърда. Погали я, но не отиде по-далеч, защото изведнъж се сети за клиниката и за Ерар, който сигурно го чакаше.

Но Люси вече се задъхваше, от цялото ѝ тяло се излъчваше обявената гласно сласт. Главата ѝ бе леко отметната назад, очите притворени. И този път тя му подаде устните си, сякаш за да изпие с целувката всичкото щастие, което се изсипа върху нея.

— Защо не се обади тази сутрин, нали беше обещала? — попита я той с нежен шепот.

— Звънях три пъти. Най-накрая попаднах на някаква жена, която разговаря с мен така безочливо, че си помислих, че съм набрала грешен номер.

— Странно. Не съм чул телефона. Три пъти? В колко часа?

— Вече не помня. Обадох се от аерогарата — обясни тя. — Сирил трябваше да пристигне със самолета в единайсет и половина. Вместо него пристигна телеграма, в която ми съобщава, че в последната минута възникнала някаква пречка. Пречка! — засия тя. — По-скоро отегчение или някоя завързана фуста! Сирил изобщо не осъзнава стойността на думите. Накратко, ще се върне чак следващата седмица... Защо не седнем? И двамата стоим нрави като колове!

— Трябва да тръгвам. Дойдох да ти благодаря за Ерар. Мисля, че добре ще работим заедно.

— Това е страхотно! Какво да ти предложи? Кафе?

Тя неусетно го бе избутала до канапето и той трябваше да седне. Тя се настани до него.

— Дай ми нещо за пиене — каза той. — Нещо твърдо, което да ме съвземе.

Тя меланхолично се усмихна.

— Някога би ми казал: *Единствено ти си ми необходима, за да се съвзема...* О! Горкичкият! Имаш право, наистина трябва да се съвземеш! Франция толкова те е променила... Смейеш се, когато ти

казвам, че ти не си вече ти, но в това има много истина!... Ето, когато някога беше до мен, едва те удържах... Трябваше да се защитавам, да те отблъсквам, за да не прекарам живота си отдолу, смазана под тежестта ти! А ръцете ти непрекъснато се лепяха върху корсажа ми, да не споменавам и другото място, което за теб тогава бе центърът на света... Още нямах осемнайсет, когато ти ме хвърли на земята и ме изнасили. Като варварин!... Впрочем...

— Да?

— Още една черна точка...

— Наистина ли?

— Да. Когато влезе, не използва нашата стара думичка... отпреди... нашата тайна думичка като любовници и приятели. Преди никога не би пропуснал!

— Бях много развълнуван — каза той леко обезпокоен.

— Не си я забравил, надявам се! Такива неща не се забравят.

— Разбира се, че не съм.

— Тогава я кажи! Искам да чуя как я извикваш, както някога... Господи, ако го бях направила, може би щях да избегна проклятието! Хайде, чакам...

Той дълбоко си пое въздух. Песъчинката, и най-мъничката, спира огромната машина. Камъкът препъва и слон. Една думичка, вероятно абсурдна и смешна, няколко срички, които влюбените измислят в своето чувствено опиянение. Тази думичка щеше ли да срути високото скеле, на което се бе изкачил? И щеше ли Люси — тази толкова тайнствена Люси, която досега за него беше едно от най-очарователните момичета, които бе срещал — щеше ли Люси да смъкне маската му?

Притиснат съм в ъгъла — помисли си той. Трябваше бързо да измисли някакво средство за бягство, за отклонение. Да протестира? Да вдигне скандал? Да я вземе в ръцете си и да я омае с целувки?

— Ако ми дадеш обещаната чаша алкохол — каза просто той, — гласът ми ще звучи по-ясно...

Тя извърна към него изуменото си лице. По нерешителния, но изпитателен поглед, по свъсените вежди той отгатна, че са я осенили мрачни съмнения. Видя мига, когато щяха да се изправят един срещу друг. Внезапно мълния проряза съзнанието му. Спокойствието и душевният му мир могат да бъдат възстановени. Просто като сподели,

с нея тайната си. Да, ако Люси изразеше и най-малкото подозрение, той щеше да ѝ изкрещи истината.

Тя се изправи.

— Уиски или ром? — попита.

— Ром — отговори той.

Тя прекоси стаята. Застана до бара. Напълни две чаши. Върна се. Поднесе му едната, пълна почти до ръба.

— Искаш да ме напиеш — засмя се той.

— Единственото, което искам, е да върна паметта ти.

Малко сухият ѝ глас бе приглушен от тъга. Или от съжаление. Тя потърси цигарите си и той ѝ предложи от своите. После тя отново седна до него, като вдигна високо полата си. Краката ѝ бяха добре оформени, много красиви. Тя го знаеше, гордееше се с тях и ги показваше. Той се възхити на закръглените прасци, на прекрасните очертания на глезените.

— Не мога да се задържам повече — каза той и глътна половината от питието. — Ще трябва да тръгвам, но с твое позволение — пак ще дойда.

— Когато Сирил го няма, винаги си тук като у дома си... — подхвърли тя.

Стана първа.

— Извинявай за *нашата* думичка — поде тя. — За момент просто забравих случилото се... В действителност нещата не се решават толкова лесно... Да, ела пак. Когато пожелаеш. Вратата за теб винаги ще бъде отворена, дори и без вълшебната думичка...

Той също стана. Бе се измъкнал. Имаше чувството, че е избягнал смъртна опасност, че надвисналата угроза е изчезнала като разнесен от вятъра дим. И въпреки това не се гордееше от себе си. Не можеше да каже точно защо. Все пак Люси бе привлекателна жена и той едва ли щеше да се затрудни при превземането ѝ. Но мъничко я съжаляваше — за опита ѝ в любовта и за страданията, които той ѝ бе донесъл.

Да я направи своя любовница? Вероятно това бе единствената жена на острова, която би могла да му помогне да забрави Дафне. Беше успокоително лекарство, отдушник... И все пак ясно съзнаваше, че желанието му ще изчезне още при първата среща с Дафне.

Люси палеше нова цигара.

— Наистина ли бързаш толкова? — попита тя с мила гримаса. — Толкова съм щастлива, че си до мен. Знаеш колко скучая през деня! Хайде, седни, имаш още достатъчно време!

Той се престори, че поглежда часовника на китката си и каза.

— Още пет минути.

Вече не му се искаше да си тръгне, да се лиши от зараждащото се топло приятелство между тях.

— Ти... — прошепна тя, — направо си нов човек... съвсем друг. Човек, когото никога не съм познавала... Роже, ти си ти, и въпреки това не си вече ти. Ах! Ще си помислиш, че говоря глупости, само защото не мога добре да се изразя... Но е така! Не мога да те преоткрия отново. — Тя избухна в смях и скри лице в ръцете си. — Мисля си налудничави неща!

— Така ли? Кажи ми ги!

— Е, приеми го, както решиш. Проста бих искала да се любя с теб, за да проверя дали ще те позная или не... Дали ще те преоткрия такъв, какъвто беше...

Непристойното предложение не го възмути, напротив — той се развълнува и помълча известно време.

— Доста съм дръзка, нали? Сега аз ти се предлагам... А преди ми костваше доста неприятности да удържам поривите ти! Оттогава никога не съм си го позволявала!

— Да приемам ли думите ти буквално? — полугласно попита той, усетил как страстите му се разгоряват. Въпреки измамата, но категорично без лукавство.

— Май се страхуваш от Дафне? — шеговито отговори с полувъпрос тя.

Завъртя се на пети и му обърна гръб.

— И двамата знаем, че отговорите са тук. Тази стая е добре затворена, нали? И аз отпратих Ерзюли. Но съм сигурна, че тя е там, зад вратата и подслушва. Шпионира ни. Убеден съм, че ни е видяла, когато се целунахме. И ако аз ти се отдам без превземки, не принудено, тук на канапето, тази гъска ще ме разнася във всички тоналности от Жереми до Кроа де Буке.

— Ставаше въпрос за Дафне — напомни ѝ той. — Сестра ми няма навик да ме контролира. На свой ред тя също може да прави,

каквото поиска, нали? И защо би се интересувала повече от теб, а не от някоя друга?

— Откакто ти пристигна, тя ми се сърди. Отдавна бих се обадила в Песион Вил, ако не се боях, че ще попадна на нея. Не, Роже, има дребни неща, в които жената не се лъже. Дафне ме ненавижда... ненавижда ме като съперница. Следователно тя вярва, че има някакви права над теб.

— И ти се страхуваш, че ако тя разбере нещо, веднага ще каже на Сирил?

— Хм! Сирил! — весело възкликна тя. — Само ако знаеш колко не ми пука! Особено пък сега, след твоето завръщане. Когато си тук, близо до мен. Когато си казвам, че трябва само да вдигна телефона и да чуя гласа ти... Сирил е без значение. Покрай него разбрах хората, които гледат кучета. Кучето не може да говори, но присъствието му е добра компания. А Сирил не е дори това! Е, говори, но през три четвърти от времето ръси глупости, които могат да се сравнят с цитаделата Кристоф. И ми говориш за общуване!

— Тогава защо се омъжи за него? По дяволите, не е бил единственият мъж в Хаити.

— Не мога да ти отговаря, стари приятелю. Често и аз съм се питала. От досада, може би. Да! От отегчение. И заради теб!

— Заради мен? О, небеса, аз бях на седем хиляди километра!

— Именно! Далечен и мълчалив...

Тя наведе глава и в гласа ѝ дрезгаво прозвучаха и упрек, и ядовитост.

— Ти беше първият ми мъж. Искаше ме чиста, защото считаше, че е по-добре да остана за цял живот девствена, отколкото да не бъда твоя. После, ти ненавиждаш негрите. И затова си взех негър, разбираш ли, за да те накарам да страдаш...

Прекара ръка през челото си, сякаш да избистри мислите си.

— Не мисли, че говоря просто така. Дадох си сметка, че точно тази е причината да се омъжа за Сирил... Какво искаш? След онази последна вечер, която прекарахме заедно... онази ужасна вечер. Ще ми обясниш ли някога какво ти стана така неочаквано?

Той небрежно махна с ръка. Искаше да ѝ покаже, че самият той вече не знае или че това е толкова отдавнашна история, че вече не я помни. Известно време тя втренчено го гледаше, но погледът ѝ сякаш

минаваше през него, без да го вижда. Ровеше из спомените си и лицето ѝ, обичайно толкова засмяно, толкова лъчезарно с луничките си, изразяваше силно смущение.

— Аз помня всичко, като че ли е било вчера. След силно преживяване или шок нещата се виждат по-ясно на следващия ден. Нещо като пресяване, при което остава само основното... Но ти ме нарани смъртно, Роже. Рязкото ти решение незабавно да заминеш, без дори да ми кажеш довиждане, ме разкъса. За да постъпиш така, означаваше, че повече не ме обичаш, че никога не си ме обичал... Аз понесох толкова от теб... такива неща... но ти ги знаеш така добре, както и аз! И твоята жестокост! Дори и в любовта се държеше като скот... Оказа се, че съм била само една играчка за теб. Почти като горката Елен...

— Елен Боасрон?

— Не познавам друга Елен. Курва като майка си. И ако мислиш, че мръсотийките, които вършехте заедно, са тайна за някого, много се лъжеш. Някои от нас ви бяха изненадали... И когато цялата компания изливаше, най-голямото ни забавление бе да ви наблюдаваме — когато вие офейквахте двамата в храстите... Предполагам, че заради това ти ме насили с такава лекота! Аз се поставях на мястото на Елен. Защо обаче не постъпих също като нея?

— Наистина — каза той, а после изрази гласно мисъл, която му се стори логична след чутото. — Не може да се каже, че се дърпаше особено!

— Дърпала съм се! Идиот! Нямах памет и за две су! В началото кокетничех, дразнех те, свалях те — ти беше толкова свенлив... а аз бях страхотно отворена за годините си! Когато най-накрая загрея, аз те пратих по дяволите! Но играта също ме бе възбудила... С какви усилия само удържах нападенията ти цял месец. И после, съвсем неочаквано ти дадох повече от Елен, нали? Дадох ти всичко, което тази нещастна девственица ти отказваше. Ти ми го каза!

— Мога ли да използвам телефона? — изведнъж попита той.

Тя му показва къде стои апаратът. Той набра номера. Известно време Люси се щуреше из стаята, без да се заслушва в разговора. После, сякаш осенена от вдъхновение, напълни отново чашите.

На другия край Ерар изразяваше тревогата си, но Роже го успокои. Дребна повреда в двигателя, като слизал към Песион Вил.

В клиниката всичко било наред. Нямало пациенти. За сметка на това се обадила една дама, Анет Боасрон, щяла да го потърси пак. И някаква госпожица — Лизбет Ментор, се отбила за малко. Обяснила, че пак ще дойде.

Роже затвори. Люси размаха под носа му току-що напълнената чаша.

— Вземи си чашата и седни до мен — заповяда тя и се отправи към канапето. — Всичко излетя от главата ми. Говорехме за нас.

— Освободих се за малко — отговори той. — Продължавай... Но без укори, нали? Разкажи ми за Елен, за другите, най-вече за теб...

Тя вдигна рамене, после размисли и впери в него изучаващ и любопитен поглед.

— Когато преди малко те целунах...

— Е?

— И най-вече, когато най-нахално ти заявих, че искам да се любим... е, кълна ти се, че си вярвах! Да, вярвах, че това може да бъде ново начало за нас...

— И защо не започна?

— Омъжена съм за Сирил — аргументира се тя. — И ти ще се задоволиш с трохите от трапезата на един негър? Не! Не и ти! Или си се променил дяволски, до неузнаваемост!

Той отпи две-три малки глътки, без да каже нищо. Люси продължи.

— Ето че пак губя нишката... Докъде бях стигнала? А, да! Внезапното ти решение да заминеш... Като че ли ме удари с юмрук в стомаха... Но не е там въпросът. И след няколко дни получихме анонимното писмо. Това беше по-лошо от всичко.

— Такива писма не трябва да се четат. Всички го знаят — студено заяви той.

— Да, така се казва. Ама я се опитай да не си помогнеш, когато си заклешил пръста си в процепа на вратата... И в крайна сметка го измитах, без даже да погледнеш дали е подписано...

— За какво беше писмото?

— Знаеш, писах ти. Защо никога не ми отговори?

— Анонимно писмо! Трябва да си луд или идиот, за да обърнеш внимание...

— Не учи рибата да плува, скъпи Роже! Или не си искрен... Обясних ти колко съм разтревожена, колко настоявам да науча, да разбера истинските причини... Трябваше само да ми напишеш един ред. Дори и по-малко. Само „Не, не е вярно, това не е причината...“ И всичко щеше да приключи, нямаше да говорим повече.

Тя сведе очи и сякаш потъна в размисъл. Той си спомни за думата *Леоган*. *Леаган* — също думичка от миналото.

— В крайна сметка — замислено поде тя, — това очаквах от теб. Да отречеш! Възмутено да отречеш... А вместо това — мълчание, пълно мълчание, което имаше смисъла на потвърждение! Не съм си позволила да допусна, че те е страх или срам да признаеш истината. Най-малкото можеше да направиш нещо и пак да запазиш тайната си...

Той не се трогна. Несъмнено тази жена прекрасно разиграваше неизмерима тъга. Но дали все така сляпо жадуваше да узнае истината? Той също искаше да я узнае, тази истина. Но имаше чувството, че може да слуша приказките на Люси с часове, без да установи в какво упреква Роже в мислите и сърцето си.

— Тайна! — възкликна тя и се изкиска. — И само една ли имаше? Само не ми казвай, че не си изпитвал повече същите чувства към мен. Ти ме желаете... Заминаваше, да! Следователно щяхме да се разделим. Но ти още не ми се бе наситил, искаше ме. Говореше както преди! Сега като помисля, може би съм грешала. Може би ако бях настоявала, щеше да останеш!

Горещината беше непоносима и Роже усещаше как от всичките му пори блика пот. Младата жена почти не помръдваше. Движенията ѝ бяха най-пестеливите, но показваха достатъчно от краката ѝ. Те бяха наистина прекрасни и реално живи. Понякога гърдите ѝ конвулсивно потръпваха. Личеше, че едновременно е изпълнена със сдържана страст и разочарование.

— Не ми казвай, че имам вина за сватбата ти със Сирил — подхвърли наслука той.

— Представи си — той ме съблазни! Не можах да устоя на идиотския му и левашки вид, на маймунско дългите му ръце, на отвратително дебелиите бърни като узряла смокиня. Да не говорим за жълтеникавото бяло на очите му! Един ден се хвърлих на врата му. Предизвикателно казах да, както бих казала *шиш-шт* в лицето на света. Животът ми бе омръзнал! Досада, предизвикателство — не знам! И

сега съм наравно с негърките! Ясно и просто! Няма място за съмнение. Това е!

Тя стана, като се смееше.

— Защо да предъвкваме всичко това? Нищо няма да се промени! Без значение, че раната остава и животът се процежда от нея капка по капка. Най-лошото е, че не умираш и най-накрая дори нямаш желание да умреш... Може би от любопитство да видиш какъв ще бъде краят на тази история...

Тонът ѝ разтърси Роже повече от думите. Това значи бе голямата любов? Той направи сравнение с чувството, което изпитваше към Дафне. И той ли щеше да стане свидетел на това как животът му бавно изтича?

Внезапно усети необикновен порив: отново го обзе непреодолимото желание да говори, дори с цената на загубата. Беше убеден, че Люси, че само Люси бе в състояние да разбере и да прозре нереалното и невъзможното в изповедта му. Как ли щеше да реагира, когато чуеше признанието му, че не е този, за когото го смята? После си каза, че подобно признание означава да причини още веднъж ненужно зло. Да отнеме илюзиите ѝ, които поне в момента я бяха направили мъничко щастлива.

Забеляза, че младата жена отново посяга към бутилката ром и я възпря, като застана пред нея.

— Не повече! Трябва да ходя в клиниката. Но ще дойда след няколко дни да те помоля точно за тази чаша.

— Ще дойдеш пак да ме видиш? Това още едно лъжливо обещание ли е? Да, ти ще се върнеш — решително заключи тя. — Ще дойдеш пак, защото си тук днес.

— Разбира се.

Внезапно тя се развълнува до дъното на душата си. Затвори очи и той реши, че трябва само да протегне ръце, за да я приюти. Беше красива. С прекрасно тяло. Създадено, за да заглушава хиляди спомени. Чудно — бегло му мина през ума, — *как тъгата вдъхва страст на зрялата плът при някои жени*. Люси бе точно от тях. Тя отвори очи изненадана, че не е в прегръдките му.

— Интересно — заяви. — Че се върна в Хаити, имам предвид, след като живя толкова дълго във Франция. Та това е като да се погребеш! В никакъв случай не можеш да очакваш нещо добро тук...

— Не съм казал, че ще остана — каза той. — Още не знам...

При тези думи тя побеля като платно.

— Само не го казвай! — прошепна. — Не, не можеш да ми сториш това, Роже. Не бих могла да живея отсега нататък, без да те виждам, без да зная, че си някъде наблизо... Можем да бъдем само добри приятели, нещо като брат и сестра, ако искаш?

Тя бе сграбчила ръката му и я стискаше силно, до болка.

— Не заминавай, скъпи, не заминавай отново!

После рязко го пусна и за част от секундата се претвори в стара мома, строга и спокойна.

— Чу ли? Кола! — приглушено възкликна.

— Чакаш ли някого?

— Винаги очаквам някого — каза тя многозначително. — Вероятно е някой от любовниците ми... Ако е забелязал колата ти, хранел е надежди да ме изненада...

— Толкова ли любовници имаш?

— Най-малко двама — игриво заяви тя. — Началникът Дюби. Не го познаваш. От държавната полиция. Връзка, която може да бъде много полезна. Ужасно е усърден! Откакто си имам негър за съпруг, не спира да се пробва!

— А другият?

Тя поклати глава, като се заливаше в смях.

— Невероятно... Жан-Луи Превилиен!

— Ти подиграваш ли ми се? Той е годеник на Дафне...

— Тук и съпрузите си изневеряват, какво остава за годениците! А що се отнася до годежа на Дафне, ще си поговорим за него, скъпи! Хайде, опразвай терена, началникът на полицията пристига...

— Има ли начин да се измъкна по бели гащи?

— Мини през спалнята ми... Хайде, ще трябва да успееш, докато аз го задържа...

II

Малката негърка, която отвори вратата, бе петнайсет-шестнайсетгодишна. Изглеждаше свенлива, но се усмихна, когато той попита за госпожа Боасрон.

— Вие сте докторът, нали? — попита тя. — Очакват ви.

Анет Боасрон го очакваше наистина в стаята си. Лежеше и очевидно изпитваше силни болки, но не стенеше благодарение на голямо усилие на волята.

Усмихна му се в отговор и му протегна ръка.

— Много мило, че пристигнахте толкова бързо — едва каза тя. — Не мога да се довлека до кабинета ви.

— Визитата ми е извънредна, защото сте приятелка — обясни той направо. — Занапред ще приемам само с предварително определен час, освен при спешни случаи.

— Разбирам — добави тя, — че имате много пациенти. Седнете, моля!

Близко до леглото имаше стол, но той предпочете да седне до нея. Това явно ѝ достави удоволствие. Взе ръката ѝ, по навик потърси пулса и попита:

— Е, скъпа приятелко, от какво се оплаквате?

— От всичко по малко. Преди всичко от болки в корема...

Той поклати глава с разбиране. Още при тръгването си насам се бе обзаложил, че Анет Боасрон страда от корем.

— Няма смисъл да ви питам за годините. Ще ме излъжете със сигурност, нали? — каза той едновременно сериозно и шеговито.

— Мисля, че можеш да изчислиш възрастта ми много лесно — отвърна тя с рязко променен тон. — И можеш да ме наричаш Анет, както аз ти казвам Роже... Заради миналото... Надявам се, че не си забравил нищо. Поне аз не съм.

Тя издърпа ръката си и се надигна на лакът. При това движение широкото ѝ деколте се отвори още повече и откри гърдата ѝ. Изглеждаше още прекрасна и със сигурност Лизбет и доста нейни приятелки биха ѝ завидели само след няколко години.

Тя леко се покашля и нежно постави пръстите си върху китката му.

— Вярвам, че бях твоя учителка — промълви тя. — Или почти... Ти беше прелестен стипчив плод, малки Роже... и не издържах на изкушението, както се казва, май че в Евангелието...

Правейки това посещение, Роже изобщо не се залъгваше относно причината да му позвънят и бе предвидил главоболията с Анет. В противен случай не би се озовал на повикването. Нямаше право да постъпи по друг начин. Но беше убеден, че ако пожелае, ще устои на атаките на мнимата болна. Сега обаче съвсем не беше сигурен, дали желае да устои.

Пълната липса на целомъдрие и свян му подейства възбуждащо. Анет добре използваше оръжията си — предизвикателно блестящи очи, нежни и пълни гърди под почти въздушната материя, съблазнителни устни, влажни и вероятно също толкова горещи, както и един друг неин орган.

— Е добре, скъпа приятелко, трябва да проникна в твоята интимност и да видя отблизо какво не е наред — заяви той.

Краката на Анет изглеждаха като планинско възвишение и вече се разтваряха в нямо съгласие под леката завивка. Той хвана единия ѝ край, за да я отметне, но тя го задържа.

— Не си губи времето — посъветва го. — Вече се консултирах с доктор Вокали. Нещастникът е с бавни реотани. Прегледа ме за пет минутки под часовник и нищо не откри. Познаваш Вокали, нали?

— Черен лекар, който живее в Пьо дьо Шоз? Впечатлението ми е, че е много способен.

— Това не пречи да не ме...

— Да започнем със сърцето — твърдо каза той. Изправи се, за да вземе лекарската си чанта, която бе поставил до посочения стол. Отвори я бавно, извади стетоскопа. Когато се извърна, Анет се бе излегнала съвсем гола на леглото.

— Изцяло се предавам в твои ръце — реши тя. — Прави с мен, каквото пожелаеш — не ме е страх. Затварям очи.

Изпита истинско възхищение от това тяло, без никакво петънце. Коремът ѝ бе плосък — годините не бяха оставили отпечатъка си върху него. Зрелостта само бе закръглила формите ѝ, бе ги изваяла по-смело и това им придаваше сладострастие, което липсва на младата

нетърпелива плът. Тук всичко бе изтъкано от мекота, страст и, без съмнение, едва загатната поквара. Ако Анет Боасрон имаше склонност към перверзност и излагаше на показ извратеността си, правеше го без всякакъв цинизъм. Просто порокут я привличаше.

Когато той постави студената мембрана под гърдата ѝ, тя потръпна. Тропическата жега оправдаваше голотата ѝ, така че Роже щеше да спечели време.

— Сърцето ти е в прекрасно състояние — заяви най-после той. — Все пак доста е порботило, нали?

— О, да! Много! — призна тя с неподправена гордост.

— Но не му личи, че е толкова употребявано!

Искаше да остане само внимателен наблюдател, за да обогати клиничните си познания, тъй като Анет бе интересен случай на нимфомания. Но тя притежаваше такава дарба да бъде еротична, че, без да иска, Роже дълбоко се развълнува. Въпреки баналността на претекста, който бе използвала, за да го повика, страданието бе така избрано, че съвсем открито издаваше намеренията ѝ.

— Казваш, че сърцето ми е като ново.

Внезапно той си спомни изповедта на Елен за развратното поведение на майка ѝ, което бе докарало бащата до самоубийство.

— В твой случай — цинично се усмихна той, — това не е най-използваният ти орган. Нали ме разбираш?

Той се изправи и стъгна стетоскопа, докато тя го погледна с присвити очи.

— Да, разбирам те — измънка. — Чудя се какви истории, какви гадни сплетни са ти разказали за мен.

— Никакви! Мисля, че никога не си била нито добродетелна, нито целомъдрена, това е всичко!

— Вярно е! — съгласи се тя и добави: — Но си избрал лош момент да ме укоряваш! Все пак бях нещо като твоя учителка, а това изглежда ти харесваше.

Тя се завъртя и се изправи. Несъмнено бе разбрала, че похватите ѝ нямат ефект при Роже. Потърси халата си, който бе праметнат през облегалката на креслото.

— Не ме осъждай прибързано — промърмори тя и той усети нотки на отчаяние в гласа ѝ. — Помолих те да дойдеш, защото исках

да преоткрия едно прекрасно кътче от миналото... Спомен, който винаги ме очарова, когато го извикам...

Тя завърза колана на халата си.

— Ще ти кажа още нещо — продължи тя. — Родена съм безсрамна и порочна. Така че не бих могла да загубя тези добродетели, които мъжете толкова ценят в жената, както казват. Но ще ти кажа още нещо, Роже — аз познавам мъжете. Изучавах ги трийсет години. Тяхната порочност цени невинността. Докато аз не се интересувам от нея. Тя носи страдания и не ми харесват жените, които се нравят на непорочни. Тъй като единствено от тях самите зависи да престанат да бъдат...

Той прибра стетоскопа в чантата и грижливо я затвори.

— Извини ме, философствам и ти се отегчаваш — каза тя.

— Съвсем не! Радвам се, че не си наистина болна.

— Кой ти каза, че не съм? Ти не ме прегледа... Обърна ми даже по-малко внимание и от Бокали... Що се отнася до порочността на мъжа — тя е само една илюзия. Само жената е развратна. За мъжа се казва, че е порочен, когато се почувства привлечен от жена, която носи около челото си ореола на греха...

Тя тихо се изсмя, като че ли се подиграваше със самата себе си.

— От това следва, че тук има развратни мъже с лопата да ги ринеш. Не ми липсва любов... Дори днес имам поне трима... Само че мъжете, които ме посещават, го правят тайно. Разбираш ли? Имам отвратителна репутация. Аз съм курва, безплатна, но все пак курва... Е, добре! Мъжете харесват такива жени. Те идват при мен, за да задоволят своята похот. Тук те не се срамуват. Когато искат да скрият нещата, от които се изчервяват, те идват при мен!

— Защо тогава ме покани?

— Казах ти — за да намеря отново един спомен... Един от най-хубавите спомени от втората ми младост... И освен това, надявах се, че ще ме излекуваш.

Тя въздъхна.

— Така е по-добре... няма да споря... може би щях да се разочаровам... Съжалявам само, че съм те компрометирала. Нали не смяташ, че една визита при курвата Боасрон ще остане дълго време тайна? Моля да ме извиниш...

— Не се тревожи за това. Вероятно добрите приятели ще положат доста усилия за моята репутация... Особено ако имам успех! Очаквам и по-лоши неща.

— Прав си! Както и аз... Знаеш ли, какво само не ми приписваха! Беше толкова ужасно, че отначало не смеех да си покажа носа навън... Искях да умра от глад в някое ъгълче. Но сам ще научиш всичко това!

Тя се приближи до него и го погледна в очите. Постави ръката си върху неговата.

— Учудва ме, че Елен не ти е казала нищо... Тя ме мрази — каза глухо. — Дори подозирам, че тя е авторът на гнусните клевети, чиято жертва станах, и които ми причиниха толкова болка! Наистина ли не ти е казала нищо?

— Нищо — излъга той.

— И за самоубийството на баща си?

— Абсолютно нищо.

Тя недоверчиво го погледна и поклати глава.

— Много странно! Елен е мръсна и порочна твар... Тя започна прекалено рано, заклевам се... Но винаги е така, с тези черни прислужници, които имат само една мисъл — да развратничат с господарите си и дори с децата им...

— Познавах Елен като съвсем малка — каза Роже. — Беше мило момиче.

— Тя наистина прави такова впечатление... Но, Господи, аз също имам вина... Не бих могла да твърдя пред теб обратното. Да, допуснах доста грешки, за да ми се размине и да не ми припишат най-отвратителните измислици!

— Предпочитам да не ги научавам — измърмори той.

— По-добре е аз да ти кажа, защото тези, които ще го направят вместо мен, съвсем ще ме очернят... Седни... Но седни най-последно!

Той се подчини, любопитен да чуе изповедта ѝ.

— Вече съм ти казвала, но ти сигурно си забравил. На младини живях известно време във Франция и се движех сред артистичните среди. Донесох от там невинни мании, които никога не са причинили зло някому. Събирах корали, раковини, рисувах. Съпругът ми, Боасрон, ме насърчаваше. Не му оставаше и нищо друго.

Омъжих се за него ей така, както се хвърляш на врата на първия срещнат... Може да се каже, че заемаше високо положение в застрахователната компания и притежаваше тази къща в Тюрго. За мен означаваше сигурност, известен разкош...

Тя поклати глава, като че ли се самосъжаляваше.

— Е, добре, насадих се чудесно! Не ми трябваше много време, за да си дам сметка какво съм си натресла. Преди всичко за една млада и пламенна жена като мен той не бе никакъв мъж... Или по-точно беше от типа мъже, които са безразлични към жените. Разбираш ли какво искам да ти кажа? Никога не успях да го накарам да ми признае защо се ожени за мен? Какви бяха причините, след като не изпитваше към мен желание? Скоро всеки от нас възвърна свободата си... Той не се оплакваше, защото избирах любовниците си от тези, които бяха в състояние да осигурят работа за съпруга ми. Колко застрахователни полици съм уредила в леглото! Ако не бях постъпвала така, щеше да се наложи да продадем къщата и може би да стигнем до просешка тояга! Никой в Порт-о-Пренс не подозираше тези неща.

Тя замълча, изгледа го с любопитство.

— А ти, Роже — продължи тя тихо, — ти бе един миг чистота за мен... Още те виждам там — дете, неумело, срамежливо. Питаше за Елен. Не знаей какво ме прихвана, но ти ми замая главата. Изведнъж те пожелах до полуда... Толкова силно те пожелах, че даже не помня какво точно съм направила. Все пак не е особено трудно да омаеш едно хлапе, а ти беше точно такъв, и съвсем скоро видях, че ти също спонтанно ме пожела. — Тя отново замълча. — Не помниш ли? Отговори ми честно!

Тя седеше срещу него върху леглото и го гледаше. Кръстоса крака и от движението халата ѝ се разтвори. Тя не го придърпа обратно, сякаш знаеше каква съблазън излъчват закръглените ѝ форми, с играта на светлосенките върху бедрата ѝ.

Гореща вълна обля Роже. После тя прерасна в желание и ненадейно той изпита снизхождение към Анет. Нейната поквареност не го нараняваше, порочността ѝ изглеждаше толкова естествена и чистосърдечна, когато не съдържахше предизвикателство. Той си спомни за Люси и се запита коя от двете жени желае повече. Не можа да си отговори и решително се включи в играта.

— Нищо не съм забравил — каза. — Спомням си твоите колекции от раковини, но най-вече помня картините ти... Бяха доста натуралистични, полевите органи бяха изрисувани с най-малките подробности. Биха били едно прекрасно помагало по анатомия за студенти медици.

Чу снизходителния ѝ смях и добави.

— Изглежда ти си използвала за модел себе си, за да представиш тази част от тялото на Леда.

— А, не! — уточни тя. — Не за Леда, а за Диана. Пред очите ми е — моята скъпа богиня, предлагаща се с разтворени крака. Ох! Колко се хванаха в този капан!

— Ако паметта ми е добра — подкупващо продължи той, — онзи ден ти ми каза, че женският полов орган няма никакво въздействие върху девствен мъж. Дори му вдъхва известно отвращение. И че той може да открие красотата му само след като е познал насладата, за която е предназначен...

— Наистина имаш удивителна памет!

Тя се изправи доста рязко. Трепереше и нервно кършеше пръстите си.

— Бих могла да кажа и други неща, защото съм разсъждавала много за секса. Дори исках да напиша малка книга, едно студио в стила на леките древногръцки автори. Винаги се говори за непорочността! За целомъдрието! Няма и две хилядолетия откакто тези категории са въведени в цивилизацията и вече са изгубили своята изтънченост. Заради първородния грях, който предписва на мъжа да скрива тази част и от самия себе си. Но вдъхновява архитектите на храмове, скулпторите, художниците, които я увековечават в природни сцени, в дръжките на огледала, в езиците на бравите, в украшенията. И всичко това тласка жената към първичната необходимост — да приема мъжа в своята интимност. Това място в нейното тяло, което самата Природа е прикрила от очарователно благоприличие с прелестно руно... И то изпълнява своето предназначение, макар че се счита за неблагоприлично от някои. И същите тези хора реват до бога и мятат мълнии с очите си, ако случайно зърнат това, което поетичното руно прикрива...

Тя се разпалваше все повече и повече и лекарят помисли, че описанието на тези, така наречени срамни части, представлява за нея

удоволствие, подобно на това на Онан^[1].

— Момент — внезапно каза тя.

Бързо се отправи към вратата, рязко и безшумно я отвори. Нямаше никой. Тя отново затвори.

— Научих се да внимавам с прислугата. Тази хлапачка е порочна като дявол. Шпионира ме, още повече сега, когато знае, че съм с мъж...

Тя се върна и се изправи точно пред главата му. Полите на халата ѝ бяха разтворени и разкриваха пред очите на лекаря гърдите и корема ѝ. После продължи.

— Тук имаше двама чернокожи — Роз и Франсоа. Винаги съм подозирала, че съпругът ми поддържа близки отношения с Франсоа. Доста пъти ги бях изненаждала в очевидна интимност, която обикновено не съществува между бели и черни... Франсоа бе красив негър. Аз скучаех през дългия ден и го направих свой любовник. Всички го знаят, защо трябва да премълчавам това днес? И така! Един ден мъжът ми се прибра неочаквано и ни хвана... Не каза нищо, но аз добре видях какъв ужасен удар получи. Но той не се наскърби от това, че съпругата му спи с негър, а че той държи на същия този негър повече, отколкото държи на жена си... Доста гадно, нали? Не може да понесе изневярата на Франсоа и се самоуби.

— А през това време Роз как прекарваше времето си?

Анет като че се смути за първи път. Тя извърна глава, сякаш да избегне обвинението, което Роже ѝ отправяше.

— Роз ни хвана първа — измърмори тя. — Тя считаше, че Франсоа е нейна собственост... Как да кажа? Тя беше съгласна да го делим, но искаше своя пай. Разбираш ли? Когато ни видя, тя мигновено се разсъблече... Не ѝ отне много време, защото не носеше почти нищо върху себе си. И се присъедини към нас... Този идиот Боасрон изигра истинска драма!

— Искаш да кажеш, че е трябвало вместо да се жалва, да последва примера на Роз? — смеейки се попита той.

— Не знам — призна тя, — но може би това щеше да възроди мъжествеността му. След като цял живот ти е липсвал такт, защо пък да не се и самоубиеш, за да смажеш семейството си?

— Защото ви е оставил без доходи, теб и Елен, така ли?

— Не, бях му направила застраховка живот. За щастие! Беше достатъчно високопоставен, за да състави договора в наша полза. Между рисковете бе включено дори и самоубийство!

Той забеляза, че тя неусетно се е приближила до него и сега на височината на носа му се разкриваше буйно окосмения ѝ венерин хълм. Бе обилно парфюмирана. Някаква тежка миризма на диво животно, способна да възбуди и най-заспалите полови инстинкти.

Той го отбеляза като неумела маневра, несъмнено някакъв последен опит за интимност. После се обвини, че е несправедлив. Анет изобщо не бе настоявала да получи от него това, заради което го бе извикала. Тя със сигурност бе много обиграна, имаше дълъг стаж като куртизанка и едва ли би се затруднила да приложи някаква хитрост. Още повече, че изобщо не се стремеше да запази благоприличие или да прикрие безсрамието си.

Той разглеждаше пубиса ѝ, покрит със започнали да оредяват и посивяват косми, и си каза, че сигурно оказват страхотно еротично въздействие върху черните. Както и да е, беше загубил доста време, затова хвана дръжката на чантата си и се опита да стане. Анет постави ръце на раменете му и така го принуди да остане седнал.

— Сигурно би искал отново да видиш произведенията ми — каза тя. — Но няма да имаш тази възможност. След смъртта на татко Боасрон всичко се разпиля. Знаеш ли, че почти ме бяха вкарали в затвора? Черните прислужници бяха съчинили такъв мит...

Той вдигна глава и погледна лицето ѝ. Прочете изписаното върху него смущение и си помисли, че Анет говори, за да не каже нещо друго, или да не се разбере, че чувствата ѝ в момента нямат връзка с това, което разказва. Леко съмнение се прокрадна в душата му. Къде бе истината? И коя от двете — Елен или Анет — я казваше? Техните доста различни версии в крайна сметка имаха много допирни точки. Може би всяка от тях бе убедена в своята истина?

Отново опита да се изправи и да се измъкне. Но ръцете на Анет го държаха здраво и сякаш го приковаваха към леглото. Тя вече не говореше. Той отново вдигна погледа си. Тя леко се задъхваше, мълчалива възбуда повдигаше гърдите ѝ. Като че ли в тялото ѝ проникваше мъчително желание и бавно я запълваше.

Придърпа го до себе си така, че меката и нежна кожа на корема ѝ се долепи до бузата му. Той не откъсваше погледа си: главата ѝ бе

високо изправена, очите полузатворени, а устните сладостно отпуснати. Бяха издадени напред в очакване на целувка. Изправена в цял ръст над него, тя му се видя още по-висока. След това тялото ѝ започна да се тресе. Неудържимо търкаше краката си. Бе сграбчила раменете му и го стискаше със страст, която приличаше на яростно ожесточение. Роже усещаше как желанието на тази жена прониква и в него самия, как стяга гърлото му до задушаване. На свой ред сграбчи прекрасно оформената ѝ, тънка и гъвкава талия. Тогава я разтърсиха продължителни конвулсии и тя се свлече на колене, като издаваше задъхани, нечленоразделни звуци. Скри главата си в него и остана така — неподвижна, едва поемаща си дъх.

Когато дойде на себе си, миглите ѝ бяха оросени със сълзи.

— Ти ще ми се надсмееш — промълви едва чуто тя, — но съм щастлива. Благодаря ти...

Тя го освободи, стана и плътно загърна халата си.

— Като се сетя само, че дори не ти предложих нещо за пиене. Наистина съм си загубила ума! Какво ще пиеш?

Тя се смееше, но постепенно благоприличието, достойнството, дори строгостта се връщаха в държането ѝ.

— Нищо — каза той. — Тръгвам.

Той вече не я желаше така силно, но бе развълнуван. Разтърсен от мощно чувство, от смътно желание, чиято пикантност пораждаше съмнителна настървеност.

Тя направи няколко крачки, с които се отдалечи от него и спря пред тоалетната масичка. Вдигна ръка и оправи няколко паднали върху челото кичура.

— Предполагам, че едва ли би дошъл, ако пак те повикам. Но ако наистина се разболея, ще дойдеш ли?

— Това е мой дълг — каза той.

Тя говореше като светска дама. Той бавно се доближи до нея. Тя му се усмихна разсеяно и когато той обгърна с ръка раменете ѝ, леко се стегна. Притисна се до нея с нарастваща нежност и това плътно допиране, тяхната обединена жар създадоха у него усещането за внимателно проникване.

Тя внимателно се отдръпна, дори го побутна. Но колкото и да бе странно, той не беше нито разочарован, нито обиден. Защото в крайна сметка мисълта да я обладае не му бе хрумвала сериозно. Искаше му

се само да вкуси от сладострастната ситуация, от похотливите опитвания и едва ли би твърдял, че е готов да доведе до край авантюрата.

— Най-добре ще бъде, ако дойдеш в клиниката — каза той тихо.
— Там имам повече условия за преглед и консултация.

И бързо се наведе да вземе лекарската си чанта.

— Роже — повика го тя, — трябва да ти кажа, просто ми изхвърча от ума... Да, исках те, но съвсем честно — не бих могла да се любя с теб. Ти си лекар и веднага би разбрал, че наистина съм болна...

— Ще те излекувам — каза той. — Ела утре следобед, ще те прегледам.

— Надявам се, че не ми се сърдиш.

Той малко пресилено се засмя.

— Е, все пак прекарах приятно. Бих желал ти също да си задоволена...

Тя го изпрати до вратата. Едва бе отворила, когато в коридора се разнесе шум от забързани стъпки.

— Тази гадна хлапачка пак ме шпионира! — възмути се Анет.

След това се наклони към него и майчински го целуна по двете бузи.

---

[1] Син на Юда, който след предателството на баща си не могъл да си намери жена и бил принуден сам да се задоволява. — Б.пр. ↑

III

Жан-Луи Превилен майсторски спусна колата с шеметна скорост по склона от Песион Вил. Беше още тъмно. До него Дафне сякаш беше заспала. Те се движеха успоредно на Салин, след това завиха по селски път, където вдигнаха такъв облак прах, че Жан-Луи бе принуден да запали фаровете.

— Докато стигнем до Кроа де Буке ще съмне — заяви той. — Там ще вземем Блез и кучето.

Роже не отговори. Съжеляваше, че се е съгласил да участва в този лов. До него лежеше къса и дебела тояга — сосотасаке — и тежка пушка Манлихер, която бе твърдо решен да не използва. Въпреки предвиждането на Жан-Луи пристигнаха до Карфур де Буке преди разсъмване.

— Ще отида да потърся Блез — заяви отново той. — Вие слезте от колата да се поразтъпчете. Идвам веднага.

Той изчезна в полумрака и те се измъкнаха от колата. В тропиците нощите бяха толкова светли, че заблудените петли кукуригат от залез до изгрев-слънце. Но това не е истинска дневна светлина. Тя е нереална, изкуствена, почти фантастична там, където природата е освободила цялата си сила. Небето още бе обсипано със звезди, които приличаха на безбройни свещички, така измамно близки, че човек имаше усещането — само да протегне ръка и ще ги събере. Южният кръст се простираше върху светлосиния велур на небосвода. В тишината от кокошарниците долитаха плачевните далечни кукуригания, които се прехвърляха от едно село в друго, през хълмове и полета.

Дафне зиморничаво потръпна, приближи се до брат си и се притисна в него.

— Това място си е едно разбойническо свърталище — глухо каза тя. — И винаги е било. Още от времето на Революцията. Лапоант, Десалин и Тусен-Лувертюр са го избрали за проливане на кръв.

Тя потръпна отново и той обгърна раменете ѝ.

— Жан-Луи каза, че няма да се бави — забеляза той, — а ето че го чакаме вече половин час.

Небето просветляваше с всяка секунда. На по-малко от двайсетина метра забелязаха сламените колиби, *sailles*, на малко бедно селце, покрити с палмови листа. Като че се намираха в сърцето на черна Африка.

Дафне хвана ръката на Роже.

— Ела! — нареди.

И го повлече към центъра на кръстопътя. Там се издигаше висока скулптура, представляваща девственица, защитена от желязна решетка. Тя се отдели от него, скръсти ръце и започна да се моли в подножието на статуята. Когато свърши, той се засмя и попита.

— Няма смисъл да те питам за кого се молеше.

— Я не ми придирай!

— Не ме разбра добре. Пожела ли си нещо?

Тя загадъчно се усмихна, от което в гърдите му се надигна глух гняв. Вече зазоряваше и на светлината на изгряващото слънце Дафне беше най-прекрасното живо възплъщение на богинята на лова, което Роже можеше да си представи. Над ботушите от жълта кожа тя бе обула брич до коленете. Като амазонка от цирка, готова всеки миг да скочи върху седлото. Тънката ѝ талия беше пристегната с много широк колан и от това фигурката ѝ наподобяваше оживял пясъчен часовник. Тя издържа погледа му, после се засмя от сърце. Устата ѝ се открояваше върху лицето като прясна рана.

— Горд ли си със сестра си? — шеговито попита.

— Не горд, пленен! — смръщи се той.

— Думите са слаби!

Това беше Жан-Луи, който се зададе откъм противоположната при тръгването му посока. След него вървеше негър и водеше на верижка малко игриво кученце. Беше висок, мускулист, гол до кръста и босоног.

— Роже, ще ви помоля да вземете кучето при вас — каза Жан-Луи. — Блез ще пътува отвън, на стъпалото. Свикнал е...

После малко пренебрежително погледна към тях и поклати глава.

— Разбирам, че не сте имали време да се екипирате, но това градско облекло не е най-удобното. Предупреждавам ви.

— За това, което смятам да правя, съм облечен съвсем подходящо.

— Искате да кажете, че няма да ловувате?

— Ще ви наблюдавам. Никога не съм боравил с пушка и нямам намерение тепърва да се уча.

Жан-Луи вдигна рамене и не настоя.

— Както желаете. Хайде, време е да тръгваме... Потеглиха. Пътят беше все така прашен, но стана още по-лош, осеян с остри, издадени камъни. Слънцето започна безмилостно да припича. Всички прозорци на автомобила бяха свалени. Кучето измъкна главата си навън, за да вдишва свежия полъх от скоростта. Отляво и отдясно се простираха тръстикови полета, но внезапно, без преход, пейзажът се промени.

Вместо обработваеми площи полето се изпъстри с хилави дръвчета. Стволовете им бяха немощни, а клоните покрити само с малки зелени листенца. Едва надхвърляха човешки бой, но бяха добре въоръжени с остри бодли и растяха на групички.

Пръстта бе ослепително бяла, като че ли бе покрита със сняг. Жан-Луи обясни, че тази местност е разположена под морското равнище и че земята е напоена със сол, което е и причината само тази бедна растителност да оцелява.

Най-после се появи блатото Соматр, преливник на река Естер. Името му идваше от природната особеност на местността^[1]. Пътят внезапно свършваше в подножието на отвесна като стена канара. Превилиен спря колата близо до неголямата скала, която поне малко защитаваше от слънцето. Дафне изскочи първа. След това свалиха кучето. Сигурно не му бе за първи път, защото то моментално се дръпна уплашено и сякаш с погнуса гледаше сивкаво-зеленикавите води на блатото.

Роже измери тежестта на сосотасаке и реши да го използва като бастун. Най-накрая Жан-Луи подаде автоматична карабина голям калибър на младото момиче и започна да обяснява.

— Американска изработка. Купих я в Маями и изтърпях всички мъки на света, докато я прекарам през митницата в Порт-о-Пренс. Предпочитам моята Когсуел-Хариън... А! Да ви кажа какво ще правим! Ехо, Блез, ела!

Блез бързо се приближи. Беше си измайсторил нещо като шапка от бананов лист, вързан с шнур под брадата. Приличаше на индианец сиукс, изровил секирата на войната. Тази маскировка предизвика буен възторг у Жан-Луи.

— Блез страда от главоболие — обясни той. — Но предпочита банановия лист вместо един аспирин... Ние ще заобиколим блатото ей от онзи бряг. Там има нещо като ръкав, където Блез ще постави примката... Роже, може би ще е по-добре да го последвате, тъй като ние ще минем през кактуси, които са много бодливи... И един съвет — вървете по петите на Блез. Ловът е безопасен, но понякога съществува рискът да стъпиш върху дремещ в тинята кайман. Изобщо не се забелязва, защото гърбът му е покрит с раковини, дори с цветя и тревички. Слива се напълно с околната среда, но ако за нещастие го настъпиш, ще те метне на десетина метра с удар на опашката, ако преди това не ти отхапе крака.

— Разбрах — отговори апатично лекарят.

Все повече и повече съжеляваше, че е тръгнал. Съвсем му призля, когато чу Жан-Луи да казва.

— Ти, Дафне, оставаш с мен... Съвсем наблизо, в храсталака, ще застанем в засада.

Роже за първи път чуваше Жан-Луи да говори на ти на младото момиче. Това означаваше, че направо са забравили за присъствието му. Дори си помисли, че приготовленията на Жан-Луи са обмислени добре предварително, за да си осигури един интимен разговор с Дафне. Усети, че го обхваща глухо раздразнение.

Когато стигнаха до брега на блатото, ято обезпокоени розови фламинго се вдигна във въздуха. Роже спря, за да погледа бягството на ядосаните грациозни птици. Жан-Луи смени пушката си с карабината на Дафне, вдигна я на рамо и стреля. На повърхността на блатото се появи малко розово петно. Блез решително се хвърли във водата, докато Жан-Луи задържаше кучето, което искаше да последва господаря си.

— Как се осмелява да плува тук, нали гъмжи от каймани?

— Когато е под водата, влечугото не може да си отвори пастта. Ще се удави. Сграбчва плячката си само на повърхността... Но имате уверенията ми, че ще си направим истинско угощение с фламингото. Опечено, месото му е изключително крехко.

Негърът се върна. От него се стичаше вода, но той държеше птицата, която отблизо не изглеждаше толкова внушителна. Върху нежните пера бързо се разширяваше кърваво петно.

— Колко жалко! — промърмори Дафне и леко погали с пръсти копринения пух.

Блез коленичи, извади мачете и с един удар отрязва дългите крака на птицата, които хвърли на кучето. Когато негърът се изправи, оставил птицата на земята, двамата с Превилиен размениха няколко реплики на креолски. Роже не разбра нищо.

Изведнъж откъм земята долетя странен шум. Фламингото не бе мъртво. Ранено, то възвръщаше сетивата си и се опитваше да избяга. С отрязани крака то се влачеше с помощта на крилата си, като че гребеше.

— О! — укори Дафне Блез. — Защо не го довършихте?

Негърът се метна към птицата, но Жан-Луи го спря. Отново вдигна карабината и стреля. Фламингото рухна на една страна, после отново се размърда и продължи да се влачи. Превилиен отново стреля и то се прекатури още веднъж. И още веднъж се изправи с помощта на крилата си и се повлече по земята.

— *Coquenchiennne!* — изруга стрелецът. — Тази птица е самият дявол!

И натисна още три пъти спусъка. Нещастното фламинго губеше кръвта си, но с вдигната глава и блестящи черни очи сякаш искаше да им каже, че още е живо!

Гледката бе непоносима.

— Умолявам ви! — изкрещя Дафне почти истерично. — Убийте това животно, Блез, или веднага си тръгвам!

Роже извърна глава. Беше покъртен. Превилиен не беше горд от себе си, но се усмихваше, за да запази достойнството си. Блез окачи птицата на колана си и всички отново поеха по пътя, без да говорят. Мястото беше влажно и растителността по-плътна, по-гъста. Но храстите бяха покрити с остри и дълги като кинжали бодли. Те пробиваха кожените подметки. Роже направо се смая, когато видя Блез да върви по тях бос, явно без да изпитва някакво неудобство. Внезапно той спря и посочи забит в земята кол, близо до водата. Личеше, че е стар, явно отдавна служеше за завързване на кучето като примамка.

Блез бързо омота въжето, но в мига, когато псето усети, че е вързано, започна да се тегли и неистово да вие.

— Роже, вървете след Блез — реши категорично Превилиен. — Ти, Дафне, ще останеш с мен...

Разделиха се. Негърът и лекарят вървяха заедно известно време. Кръвта на птицата се стичаше по бедрата на чернокожия, но това явно не му правеше впечатление. Роже не изпитваше повече любопитство и тръпката от предстоящия излет бе преминала. Най-после Блез замръзна и му посочи с пръст един дънер върху каменистата земя. Беше удобен за сядане. Роже се намести и постави тоягата между краката си. Но не издържа дълго. Отвратен от разложението край блатото, измъчван от отчаяното квичене на кучето, влудено от силния инстинкт за опасност, той стана, запали цигара и замислено се отдалечи.

Мислите му го отнесоха неусетно най-напред при Люси. Младата жена оставаше все така загадъчна и тайна. Още малко и любопитството можеше да му навлече смъртна опасност, укори се той.

Вече бе почти убеден, че тя не е нито чудовище, нито уличница, нито курва. Дори не и обиграната артистка, която си бе представял, докато четеше писмата на покойника. Но това ни най-малко не го придвижваше напред.

В крайна сметка тя имаше прекрасно тяло, възхитителни закръглени прасци и колене и несъмнено не би се противила, ако той я пожелае. Което е чудесно и много приятно, когато искаш една жена, без да я обичаш, и когато нямаш време за губене.

Споменът за формите на Люси извика в ума му и тези на Анет. Почти на игра си зададе въпроса, ако трябва да избере между тях двете, коя би предпочел? И шеговито се възмути от собствения си вкус, от мисълта, че Анет го привличаше повече именно заради своята чувственост. Поне за момента. Може би, не — сигурно, защото около челото си носеше този ореол, за който бе говорила, за порочността и греха, които често са по-възбуждащи за мъжа, отколкото невинността и чистосърдечието.

Той хвърли фасата от цигарата си, който вече гореше пръстите му, и запали нова. Спомни си думите на Люси за Превилиен и неговото постоянно внимание към нея. Може би се бе пошегувала? Превилиен бе годеник на най-красивото момиче на острова и нямаше никаква

причина, никакво извинение да играе любовни игрички с друго момиче, наистина също хубаво, но несравнимо с Дафне.

Двойка гълъби излетя от храсталака, после над главата му се вдигна ято зелени папагали. Летяха ниско, шумно пляскаха с крила и крещяха пронизително. Той се обърна, за да се върне при Блез.

Когато приближи блатото, кучето обяви присъствието си с неистов вой, сякаш го молеше за помощ. Почти веднага го видя. Нещастното животно бе полудяло, задъхваше се, бясно се мятеше на всички страни, на моменти замръзваше с наострени уши, душеше въздуха с изплезен език и отново започваше да се мятат. Гледката беше непоносима и Роже отдалече заобиколи. Защо, попита се той, да не се върне в колата и да изчака ловците седнал удобно?

Ускори хода си, като си помагаше с тоягата. Скоро воят на кучето заглъхна.

Но Роже внезапно дочу някакво шумолене, подобно на преминаването на вечерния вятър през гората. Спря. Реши, че ловците са забелязали дивеч и безшумно се придвижват. Присъствието му можеше да подплаши дивеча и да попречи на ловците да стрелят. Замръзна и започна да се оглежда, като се взираше през редките храсти. И изведнъж тялото му се разтърси, като ударено от мълния. Роже се вцепени.

Дафне седеше на земята, свитите ѝ в коленете крака бяха леко разтворени и почти опираха в брадичката ѝ. Бе развързала шалчето, което прибираще косата ѝ. Жан-Луи седеше до нея. С едната си ръка плътно обгръщаше кръста ѝ. Лицата им се докосваха.

Бяха оставили пушките си една до друга, облежани на дънера на отдалечено от тях дърво, за да не спъват движенията им. Ако имаха намерение да ги използват за лов, то докато станат да ги вземат, дивечът щеше да избяга. Интересен похват за ловуване!

Жан-Луи се бе навел над ухото на Дафне и ѝ говореше нещо. Тя му отвръщаше с топла и нежна усмивка, която откриваше бисерните ѝ зъби. В този момент младият мъж тихо се засмя и зарови носа си в тъмните къдрици, за да целуне слепоочието ѝ.

Роже не смееше да шавне от страх да не издаде присъствието си. Чувстваше се ужасно. Не желаше неволната му намеса да се изтълкува като шпиониране. Но преди всичко той страдаше и сърцето му щеше да изскочи, бясно блъскайки гърдите му. Стисна зъби, затвори

очи. Опитваше се да превъзмогне мъчителното безпокойство — много по-силно от това, което би изпитал, ако самия него бяха изненадали в такова неудобно положение.

Нали Превилиен и Дафне бяха годеници? Нали годениците се целуват? Нали търсят усамотение? Пареща болка почти парализира тялото му и пречеше на младия лекар трезво да разсъждава.

Очите му виждаха само младото момиче и цялата му душа крещеше: *Не, не Дафне! Невинна и чиста, толкова лъчезарна! Не! Не тя!...* Просто не допускаше мисълта, че тя може да предложи полуотворените си влажни устни на тази мъжка уста — лакома, мерзка и отвратителна. Но той виждаше с очите си как го прави.

Дафне се наклони назад и се излегна. В тази поза тя идеално пресъздаваше представата за жена, която без съпротива се предава на всички желания и прищевки на мъжа.

Главата на Жан-Луи скриваше лицето на младото момиче. Но почти незабележимите движения на врата му бяха сигурно доказателство, че той опитно я целува. Целувка, която — ако се съдеше по слабите потрепвания на Дафне — със сигурност беше въздействаща. Това бе прекалено, силно, прекалено болезнено за Роже...

Да се изкашля, да счупи някоя клонка, да извика... И най-лекият и обикновен шум трябваше да е достатъчен, за да прекрати действието на магията. И всичко щеше да е наред. Но той не правеше нищо. От любопитство ли? За да види докъде ще стигнат? Какъв прекрасен повод за подигравки ще бъде този лов по-късно!

Ръката на Жан-Луи се отмести от кръста на младото момиче и бавно тръгна нагоре, обхвана едната от гърдите ѝ, после я пусна, за да се залови с копчетата на блузата. Разкопча три и се помъчи да пхне пръстите си вътре, но Дафне рязко го отблъсна.

— Не! Вече казах не! — извика тя.

Той изобщо не очакваше този тласък и се преметна на една страна. Дафне скочи на крака и припряно започна да оправя корсажа и косите си.

— Хайде де! — разочаровано, но спокойно каза Жан-Луи. — Хайде! Не се дръж като малка вещица! Няма да бъдеш обезчестена, ако един път дадеш малко повече от това, което раздаваш обичайно!

— Тези неща не ми харесват.

— Но ги одобряваш напълно при другите.

— Никога!

— Ou vance tro!^[2]

— M'tr contain са ou sarab! — Тя тропна с крак, като наместваше колана на бричовите си. — Chemi se moïn chire ak pikan sa yo! Voua rupa kounye!^[3] Да тръгваме веднага!

Жан-Луи вдигна рамене примирено. Роже най-после се отпусна и почти весело счупи един клон.

— А! Влюбените гълъбчета! Чудех се къде сте — каза той присмехулно и небрежно се приближи, като се правеше, че не забелязва смущението им. — Мисля, че вашите каймани са пропуснали уговорената среща. Вързали са ви тенекия, ако мога така да се изразя, Жан-Луи!

— Трябва търпение...

— Това видях. Всичко зависи от дивеча, който преследвате. Във всеки случай най-голямото удоволствие, което можете да ми доставите, е да ме откарате възможно най-бързо в Песион Вил.

— Да изчакаме още малко — помоли младият мъж и с очи потърси помощ от Дафне.

Тя моментално се превърна в негов съучастник.

— Та ние сме тук едва от два часа! — възропта тя. — Не виждам защо така се разбърза!

— Може би защото ние с теб не сме един човек — сухо подхвърли той. — Може би аз съм противник на веселието. Разбира се, когато говоря за веселие, изразявам се съвсем метафорично. Но ще ви бъда признателен, Превилиен, ако ме закарате.

— Много добре — каза Жан-Луи ледено. — Както желаете...

И извика с цяло гърло Блез. Дафне вече държеше карабината под мишницата си, Жан-Луи също взе своята пушка. Намериха негъра на мястото, където го бяха оставили. Освободеното куче вече не квичеше. Превилиен изгледа със съжаление блатото, сред което плуваше някакъв тъмен дънер. Той бавно се извъртя в тази посока.

— Ето един! — изкрещя. — Стар екземпляр! Не мърдайте! Оставете го на мен!

И се прицели. Младото момиче поривисто вдигна ръце, запуши ушите си и затвори очи. Изстрелът събуди цялата гора. Ята птици,

досега невидими, се вдигнаха във въздуха от всички посоки. Чудовището беше изчезнало.

— Убих го — увери ги Превилиен. — Да, със сигурност го убих, улучен е. Потъна. Блез ще го потърси след няколко дни. Тогава чак ще се покаже на повърхността. След два или три дни. И ще го изкорми, ще изсуши добре опънатата кожа. А аз, моя малка Дафне, ще поръчам да направят за теб красива чанта от нея.

След задължителното питие Жан-Луи си тръгна. Дафне се убеди, че слепият им баща не е в салона и избухна.

— Ще ми обясниш ли каква муха ти беше влязла в главата? Даваш ли си сметка колко грубиянски се държа? Направо безобразно! Да оскърбиш по такъв начин едно момче, което винаги е било любезно с нас!

— С теб! — уточни той. — И след като сама повдигаш този въпрос, ще използвам случая и ще ти кажа, че ти си само една малка безсрамница! Ако имах повече власт в тази къща, щях да ти обърша няколко шамара, които напълно си заслужила!

— Отлично! Ето това исках да чуя! Сега вече ще мога да говоря с Жан-Луи да ускорим сватбата... За да бъде свободна!

— Точно така! Омъжи се и тогава няма да имам думата!

Те едновременно се врътнаха на пети, обърнаха си гръб и се отдалечиха. Но почти веднага дочуха гласа на господин Денис и отново се обърнаха един към друг.

— За какво са тези крясъци? Какво става? Карате ли се?

— Не — каза Дафне.

— Хайде, какъв е поводът? Искам да знам.

— Не се караме! Вече ми писна! Искам да се кача в стаята си. Ако остана, сигурно ще направя още някоя грешка!

Бързите ѝ стъпки удряха като с чукчета пода. Тя вбесена изчезна. Слепецът се приближи до Роже и постави ръка на рамото му.

— Сипи по едно — каза той. — Нека седнем и да поговорим за този лов.

Роже помогна на стареца да заеме мястото си в стола люлка и отиде да напълни чашите. Бащата взе своята и настоя.

— Добре ли се забавлява? Колко убихте?

— Точно преди да си тръгнем Жан-Луи уби един... Наздраве, татко!

— А кожата? Какво направихте с нея?

— Животното потъна. Щяло да изплува след няколко дни. Един черен приятел на Жан-Луи ще го потърси по-късно.

— Отлично. А сега ми кажи защо се карахте, ти и Дафне?

— Защото не ми харесва как се държи дъщеря ти! — извика той и веднага съжали за невъздържаността си. — Тя иска да се омъжи за Жан-Луи. Добре! Всички са съгласни! Но нека тази сватба стане по-бързо, защото се страхувам, че ще опозори семейството ни.

Господин Денис отпи няколко глътки от пиетието си. Изчака малко, преди да отговори приглушено.

— Не прибързвай да я обвиняваш. Тя е флиртаджийка, но не е сасаоуере, както се казва тук!

— Какво разбираш под сасаоуере?

— Coquenchiennne! Забравил си всичко родно! — каза господин Денис и започна да се смее. — Произлиза от какаовите плантации, където свободно са се сношавали. Връзки между наложниците — обясни той. — Нещо като пробен брак... Сега разбираш ли?

Вратата на салона се отвори и Дафне нахлу вътре.

— Всичко чух! Подслушвах зад вратата. Е, добре — заяви предизвикателно тя. — Да, бях малко сасаоуере днес. Роже побесня, защото видя как Жан-Луи ме целува зад храстите. И какво от това? Нали сме годеници?

— Няма да споря повече — сухо заяви Роже. — Но знай, че няма да ти позволя да позориш цялото семейство!

Той се обърна, запали цигара с добре пресметнати бавни движения и излезе на терасата. Испита истинско облекчение, когато зарея погледа си над полегатите склонове на хълмовете, които се спускаха до морския бряг, обрасли с кокосови палми, храсти, разноцветни туфи цветя и накацали тук-таме бели къщи. Обожаваше тропическите пейзажи и като видя, че е овладял нервите си, задиша по-спокойно.

За момент помисли дали да не се върне в клиниката. Там винаги имаше достатъчно работа, за да се потопи в нея. Но внезапно иззвъня телефонът и той, без да иска, наостри уши.

— Невъзможно! — говореше Дафне щастливо. — О! Страхотно! Тогава? Кои ще бъдат?

Тя замълча, изслуша списъка от имена, който ѝ изброяваше събеседникът ѝ, после каза.

— Не, без Лизбет... нито Люси... да... не... Не ми харесват. Ще ви обясня... Разбрахме се! Не закъснявайте много! О, вече ми лаят мравки по краката... До скоро, Жозеф!

Тя тъкмо оставяше слушалката, когато Роже влезе откъм терасата.

— Беше Жозеф, Жозеф Етиле — обясни тя с блеснали очи. — Пита дали ще сме у дома днес следобед, защото има намерение да ни посети с някои приятели... Обичайната компания. Получил е американски плочи със самолета, последните хитове на Ню Йорк и иска да ги прослушае заедно... Клиниката е затворена в неделя, така че можем да разчитаме и на теб!

Без да отговори, той взе телефона и набра номера на Жан-Луи, записан в бележника.

— Ало, Жан-Луи? Доктор Денис... Етиле и Дафне организират малка забава днес следобед. Нали ще се присъедините към тях? Впрочем, давам ви я...

Когато тя затвори телефона, очите ѝ бяха пълни с недоверие, със заплаха, с недоумение. Всъщност тя не разбираше нищо...

После някаква сянка на съмнение премина по лицето ѝ.

— Надявам се, че нямаш намерение да се измъкнеш? Знаеш, че всички се надяват поне за малко да си тук...

— Защо да се измъквам? — засия той. — Напротив, щастлив съм, че ще имам възможност да видя Лизбет и Люси... и двете големи мои слабости!

— А, значи това било! Чул си, че казвам на Жозеф да не ги кани!

— И съвсем правилно си постъпила! Не искам да ги виждам сред цялата тази тълпа... а още повече и двете наведнъж... Скоро ли ще ни сервират обяда?

---

[1] Saumatre (фр.) — възсолен. — Б.пр. ↑

[2] Даваш обаче аванси! — Б.а. ↑

[3] Зная много добре на какво си способен! Ето че тези бодли ми раздраха ризата! — Б.а. ↑

IV

Роже се питаше как Жозеф бе успял за толкова кратко време да събере толкова народ. Освен ако партито не бе замислено предварително. В градината, под слънчевите чадъри, дванайсетина гости лакомо се тъпчеха с малки сладки и вкупом се втурваха към Калев, когато той се появяваше с огромния поднос с наредени чаши. Всички се познаваха, всички говореха на висок глас. За щастие музиката поне не гърмеше оглушително, стига да стоиш на известно разстояние. На терасата танцуваха двойки, под навеса на верандата също. До грамофона винаги се оказваше някой, който да смени плочата.

Роже, с чаша в ръка, по някаква случайност не скучаеше. Точно обратното. Забавляваше се. Наблюдаваше и анализираше всеки отделен индивид от този малък претенциозен свят, изтъкан от предразсъдъци, комплексиран до краен предел и в крайна сметка много смешен. Харесваше му да следи с поглед Етиле, объркан и твърдоглав като голям майски бръмбар зад стъкло, който прехвърчаше от една групичка до друга в издирване на Дафне. Едва успял да я съзре в ръцете на Жан-Луи Превилиен, засилваше се натам, но неизменно закъсняваше.

Роже забеляза свободен стол в средата на събрала се под чадъра група и се отправи натам. Тези, които не желаеха да танцуват, се бяха уединили, бяха образували истински клан. Дошли само да послушат музика или по някаква друга причина, която изключваше танците, те държаха да си починат и да побъбрят. Лекарят разпозна Мари-Луиз Куаку, Етиен Маглоар, Давилмар, когото наричаха с прякора Панкако...

— Седнете до мен, докторе — каза Мари-Луиз и изпърха с мигли. — Говорим за Мерове Александър. Кара курсове в Колежа по администрация, за да получи диплом.

— Не само да получи. Тази тапия ще го изкачи на по-висок пост в Интенданството — намеси се Давилмар.

— Никога не успявам да уточня името му — заяви Етиен Маглоар. — Кое от двете е фамилията — Мерове или Александър?

Давилмар избухна в смях.

— Мерове! Тук си имаме един Етиле. Всички знаят, че това е малко изопачено от Атила. Мерове унищожава Атила!

— Действително, какви странни имена — намеси се Мари-Луиз.
— Звучат толкова грозно! Ако имах подобно име, сигурно щях да го сменя. Това поне става лесно в тази страна.

— Какво чакате тогава? — попита Давилмар, като отново шумно се засмя.

— Моля за извинение, но не разбирам напълно забележката ви — каза младото момиче с леден тон.

— Значи мислите, че Куаку звучи красиво?

— Не всички могат да бъдат Панкако — заяви тя и се изправи, — нито могат да имат обикновено име като Александър, Бонда^[1], или Маглоар...

— Или Денис — отбеляза Маглоар.

Мари-Луиз бързо схвана какъв гаф е направила и избухна в ридания. Роже се смили над нея, стана, прегърна я през раменете и я поведе, като тихичко ѝ говореше.

Заведе я в едно отдалечено кътче на терасата, където можеше да се наплаче на воля, без никой да забележи слабостта ѝ. Очите ѝ обаче веднага пресъхнаха и тя каза.

— Е, свърши... Бяхте добър, Роже...

Той установи, че по лицето ѝ няма и следа от сълзите. Спомни си, че тя притежава удивителната способност да се изчервява, когато пожелае и когато реши, а също и да пърха невинно с мигли. Срамежливостта ѝ сигурно беше само прикритие, защото беше доказала и своето безсрамие, и своята самоувереност. Човек би могъл да се замисли и над това дали внезапното ѝ поруменяване около челото и страните имаше за цел да прикрие нахалството ѝ или това нахалство беше съвсем непреднамерено, плод на искрена наивност.

— Щастлив съм да видя, че тъгата ви изчезна.

— Не искам да ви преча да танцувате, Роже — свенливо отговори тя.

— Не танцувам. Само наблюдавам танцуващите.

Миглите ѝ запърхаха като крила на пеперуда.

— Вие трябва да сте чудесен брат, Роже. Аз съм единствено дете, но бих дала всичко, за да имам брат като вас... И ако имам такъв,

никога не бих помислила за женитба!

— Братът трудно може да замести съпруга — каза той, като се смееше.

Мари-Луиз сведе срамежливо поглед, сякаш току-що беше чула нещо безкрайно непристойно. Но тутакси вдигна глава, усмихна се и попита.

— Ще имате ли добрината да ми налеете капка уиски?

Той побърза да изпълни молбата ѝ. Гледаше я как отпива — на мънички глътки, като при всеки допир до чашата устните ѝ оставяха неясни следи от гланц по ръба. Тя бързо изпи съдържанието на чашата.

— Мисля, че ми сипахте повече, отколкото ми е мярката — започна да се превзема. — Нали нямате намерение да ме напиете?

— Аз пък мисля, че изпихте доста бързо уискито — иронично подметна той.

— Вярно. Много е задушно. Усещам главата си като напълнена с олово. Да се поразходим малко и да глътнем свеж въздух?

И без да дочака отговора му, тя го хвана под ръка и го помъкна към вратата.

— Но там е много шумно и гъмжи от народ — възпротиви се той.

— И повечето от тях са досадници!

— Съгласен, но все пак са много мили.

— Предложете ми цигара и елате насам — започна да се разпорежда тя.

Той ѝ протегна пакета с цигари, като се чудеше какви ли са намеренията ѝ. Още повече, че тя приближи лицето си до неговото, отвори устни и му показва розовия си език. Устните ѝ бяха сочни и издаваха необикновена чувственост.

— Насам? И къде е това? — попита той, след като бе запалил цигарата ѝ. — Тук е също толкова подходящо, както и на всяко друго място.

— Не! Зад евкалипта. Там, в дъното на градината. Ако не са ни изпреварили, там ще можем да поговорим свободно...

Той си каза, че тя изпитва лудо желание да бъде целувана, притискана — и защо не, впрочем? — или може би тя искаше да му се изповяда? Или да изтръгне от него някакво признание? Беше жена,

която осъществява и най-незначителните си намерения със сложни маневри.

Нищо обаче не му пречеше да я последва. Тя решително хвана ръката му и я притегли така, че да обгърне талията ѝ. Отлично съзнаваше, че кръстът ѝ е гъвкав, тънък и се разширява надолу в сладострастни задни части с удивителна подвижност.

Изведнъж Мари-Луиз го привлече толкова силно, че той забрави сцената при блатото Соматр, която направо го бе вбесила сутринта. Плътна ръката си по чувствените ѝ хълбоци и откри, че са още повъзбуждащи, защото меко се огънаха под каприза на движението му.

— Тук — каза тя с внезапно прегракнал глас. — Тук ще сме добре и никой няма да ни види.

Между старата кокосова палма и евкалипта се преплитаха паразитни лиани и острици. Нещо като естествено гнездо се бе образувало в средата на тази безредна растителност. Много влюбени двойки, търсейки убежище, бяха разширили и направили тази дупка в листака удобна за лудориите им. Слънцето залязваше и се спускаше мрак.

— Мари-Луиз, помислихте ли, че ако ни открият в това скривалище, ще загубите репутацията си?

— Репутация ли! — иронично възкликна тя. — Ще поговорим... Елате, Роже...

Тя го дръпна със сила и се притисна към него. Растителността беше толкова избуяла, че ги задушаваше.

— Ако пушим, никой няма да си помисли, че вършим нещо нередно — измърмори тя. — И впрочем, какво толкова лошо има в това един мъж и една жена да се ласкаят? — добави смутено.

Прецени, че моментът да ѝ даде това, което си търсеше, е настъпил. Приблужи устните си до нейните. Но за негова голяма изненада, бе отблъснат.

— Не толкова бързо! — възпротиви се тя. — По-добре ми кажете... Не видях Люси. Защо не е тук?

— Откъде да знам. Жозеф е канил гостите...

— Забравил я е... Вие трябва да избързате и да се извините, защото тя иначе никога няма да ви прости!

Той вдигна рамене и понечи да се измъкне от листака, но тя го задържа.

— Само минута...

В този момент чува шум от стъпки и шушукане по алеята, която водеше към тях. Инстинктивно той се притисна до младото момиче, за да се скрие и да не бъде забелязан, вбесен, че се е оставил толкова лесно да бъде заварен в това положение.

— Изглежда, че Жозеф не е могъл да открие Лизбет... Той ми каза — твърдеше мъжки глас.

— Възможно е, иначе тя би долетяла като вятър — съгласи се жената. — Освен това и трите, които имат значение, отсъстват — Люси, Лизбет и Анет...

Мъжът весело прихна.

— Анет крие срама си — обясни той. — Чух от Вокали, че щяла да се оперира при Денис тези дни.

— Защо Бокали сам не я оперира?

Изглежда двойката беше спряла и Роже си каза, че ако искат да се отдадат на забранени целувки, то със сигурност ще се насочат към скривалището в гъсталака. Притеснен, той така се притисна към Мари-Луиз, че почти я смачка.

— Кой са? — съвсем тихо попита в ухото ѝ.

— По гласовете мисля, че са Жана Бонда и Состен Кастера. Само да не мърдаме...

— Нямам представа защо не Бокали — отново подхвана мъжът. — Изглежда, че има нещо в срамните си части... мисля, че някакви налепи на матката...

Жана Бонда се изсмя нервно и лукаво.

— А казват, че не се изхабява! Ето ти доказателството!

— Нейната е повече от употребявана... всичко си има граници.

Най-после двойката се отдалечи. Лекарят облекчено изслуша заглъхващия шум от стъпките им. Несъмнено се връщаха в салона. После усети, че Мари-Луиз е промъкнала ръката си между него и себе си. И тя се гушеше като малка къртица по дължината на бедрата му, по корема и хълбоците. Смаян от дързостта ѝ, той я погледна. Тя му предлагаше отворената си уста със затворени очи и разширени ноздри. Отначало я целуна без страст, но когато усети ръцете ѝ да обхващат тези части от тялото му, които Состен нарече дискретно *срамни*, той се разгорещи.

Ласката бе безупречна, толкова нежна и толкова опитна, че за секунди краката му се подкосиха.

Някъде в ума му проблесна възмущение, намерение да прекрати това хитруване, каквото и да си помисли тя. Но желанието го завладяваше, в него нарастваше вълна сладострастие, която волята му тласкаше на спазми и той вече щеше да изпита огромно разочарование, ако Мари-Луиз прекъснеше милувката си. Впиваше устни в нейните, галеше едната гърда през дълбокото деколте. Тя отвърщаше на целувките му, трепереща с цялото си тяло. Стори му се, че езикът ѝ прониква в дълбока кървяща рана — устата му.

Мари-Луиз започна да се задъхва. Застена и този път усещането бе толкова истинско, толкова поглъщащо, че вече не трептеше, а се разтърсваше от главата до петите. Рязко отдръпна устните си, сякаш се задушаваше, изхлипа един-два пъти и се отпусна.

— Продължавай — заповяда той.

Тя поклати глава.

— Прави, каквото ти казвам!

— Не... Срам ме е... какво ще си помислиш за мен? Нямах такива намерения... Не исках... стана случайно... Защото беше много близо до мен...

Тя се бе отдръпнала. И с право, помисли си Роже, защото ако бе продължил да я целува, сигурно щеше да ухапе до кръв устните ѝ. Моментът на безумие и опиянение премина. Той пооправи колкото можа ризата и колана си.

— Чудя се дали правиш това с всички мъже, които застават близо до теб — заядливо подметна той.

— Разбира се, че не. Само с теб... Мисля за всички ужасни неща, които вършеше с Елен. И несъмнено с Люси по-късно...

— Била си много малка, за да си наясно с каквото и да е...

— Съвсем не бях малка. Пък и после са ми разказвали. И аз си мислех... често... Да се връщаме — ненадейно предложи тя. — Ще се тревожат, че ни няма...

Те напуснаха убежището сред листака и тръгнаха по алеята. Нощта настъпваше с типичната за тропиците бързина и първите сенки вече обгръщаха градината. Салонът бе ярко осветен.

Внезапно Мари-Луиз хвана нежно и поривисто ръката му. Притисна се до него. Учуден, той обърна глава към нея. Блестящият ѝ

поглед изразяваше признателност, която не бе мимолетна.

— Дълга ти нещо — тихо прошепна тя. — Ще се разплатя, когато пожелаеш. Само кажи...

— Да не говорим повече на тази тема — каза той.

Бяха навлезли в осветения от полилея кръг и той видя, че е силно зачервена, а миглите ѝ бясно трепкат. Изглеждаше малко и невинно момиченце. Не можа да се сдържи и избухна в смях.

— Да пийнем нещо — предложи той, но без да се заяжда.

— Чакай малко, Роже. Има един въпрос, който изгаря езика ми.

— Е?

— Връщал ли си се в Леоган?

— Господи! Какво ще правя в Леоган. Впрочем не съм имал и време.

— Не е далече. Просто отиване и връщане.

Тя докосна окуражително ръката му.

— Можеш да ми се довериш. Мога да пазя тайна, а нали между нас вече има една?... Толкова ти се възхищавам, нали знаеш!

— Какво целиш? — раздразнено възкликна той.

— Не се ли сещаш? Хайде де! Никой не знае какво точно се случи... Ти и Люси... Пак ще ми кажеш, че съм била много малка, за да разбирам... Но вашата история толкова често е била обсъждана пред мен, че я познавам съвсем подробно.

— И вероятно по-добре от мен!

— Този човек е още жив — замечтано прошепна тя. — Понякога го виждат, когато минават покрай гората Кампеш до Пти Гоав и Гран Гоав. Казват, че Люси никога не се е връщала там.

Той се изкашля и затърси цигара, която запали, без да ѝ предложи. Започваше да проумява прийомите ѝ на настъпление. Тя мислеше, че вече е придобила някакви права над него, нищожни, но достатъчни, за да се рови в личния му живот — нито канена, нито приета.

— Все пак това бе напълно естествено — започна отново тя. — Защото сватбата ѝ с Планата промени всичко, нали?

— Естествено — съгласи се той, без да се ангажира с твърдения.

В този момент откъм терасата долетя спасителен вик. Жозеф Етиле го викаше и то толкова ядосан, че Мари-Луиз незабелязано се измъкна.

— Извинете, оставям ви. Ще се видим след малко. Роже...

---

[1] Бонда на креолски означава по-късно. — Б.а. [↑](#)

V

— Е, добре! Какво се е случило, скъпи Жозеф. Изглеждате ужасно разстроен!

— Това е точната дума! — възмутен, той се мъчеше да нормализира дишането си. — Това, което искам да ви кажа, е много деликатно. Но считам за свой дълг да ви предупредя, за да се намесите. И то, предполагам, твърдо и незабавно!

— Слушам ви — каза учтиво Роже. — Опитайте се да ми разкажете историята си с възможно по-малко думи. Ще я разбере по-добре и по-бързо.

— Отнася се до Дафне... — заекна той. — Не можах да я видя и за минута. Не ми подари дори един танц! Вижда в този Жан-Луи някакъв по-висш тип, но по доста точки мога да го бия поне сто пъти!

— Тогава го направете, Жозеф!

— Това и възнамерявам да направя. Без значение, че вашата сестра се отнася оскърбително с мен и несправедливо ме презира. Това е смъртна обида! Аз съм безкрайно огорчен.

— Не трябва да обръщате такова внимание на капризите на една жена, Жозеф.

— Нищо не разбирате! Оскърблението е не само към мен, но и към цялото ви семейство! О, не! Не мислете, че преувеличавам. Не съм глупак и имам очи. Ето, само се преместете малко и със сигурност ще видите какво става в дъното на градината, до големия евкалипт!

Роже веднага се сети за Мари-Луиз, после почувства как кръвта се отдръпва от лицето му. *Мари-Луиз, Жана Бонда, Моник, Анет... всяка... която и да е, но не и Дафне!*

— Говоря за вашата сестра и за Жан-Луи — уточни Жозеф. — Трябва бързо да се намесите. Естествено много дискретно... Господин Денис със сигурност ще бъде покрусен, ако научи за това безсрамно поведение...

— Благодаря за тази съпричастност към семейството ми — сухо каза Роже и като мина пред Жозеф, влезе в къщата, за да си вземе питие.

Нямаше никакво намерение да си играе на шпиони, още повече споменът за неприятното усещане от тази сутрин, когато бе изненадал Дафне в прегръдките на Жан-Луи, не го бе напуснал. Сега правеше сравнение между този спомен и спомена за Мари-Луиз, за нейната постъпка точно в сянката на същия евкалипт. Внезапно усети леко отвращение. Към Дафне, чиято чистота и непорочност бяха само външни признаци. Към Мари-Луиз с добре изиграната ѝ невинност и едва загатната поквара.

Изпразни на един дъх половината чаша, която си бе налял, и изпита наслада от приятното парене на алкохола. Веднага се оживи и стана по-проницателен. Пред очите му отново застана сцената при блатото Соматр с подробности, които досега му убягваха. Очевидното удоволствие на Дафне да бъде милвана, да усеща похотливите опипвания на Жан-Луи, многозначителната нежност в погледите им. И ако се бе възпротивила, когато той започна да разкопчава корсажа ѝ, не беше ли направено това повече от опасения да не ги изненадат в такова неудобно положение?

Видя, че Мари-Луиз прекосява салона. Усмиваше се наляво и надясно. Походката ѝ бе елегантна и правеше впечатление. Да, тя имаше отлични обноски и той се упрекна, че досега не е забелязал колко хубаво е тялото ѝ. При това беше красива и беше доказала опит в страстните целувки, което не хвърляше сянка на останалите ѝ достойнства.

Приближаваше към него. Въпреки очевидната ѝ очарователност, той се подразни от упоритостта ѝ, може би защото му се искаше да остане сам. Допи напитката си точно в момента, когато тя застана до него.

— Скъпи — тихо каза тя. — Тези хора ужасно ме отегчават. Хайде да се измъкнем! Вземи колата и ме изпрати.

Защо пък не? — реши бързо той. Нямаше какво да прави тук... И тази млада жена не беше по-неприятна, от която и да е друга. Явно си беше наумила нещо, а той изпитваше любопитство да узнае какво е то.

— Готова ли си?

— За такъв красавец като теб, винаги! — безсрамно му подхвърли тя и многозначително му намигна. — Къде ще се срещнем?

— Ти мини през градината, а аз ще офейкам през прозореца на стаята ми...

Той стигна пръв до гаража и вече маневрираше, за да изкара колата на булевард „Панамерикен“, когато Мари-Луиз се появи. Двигателят мъркаше на празен ход. Той ѝ отвори вратичката и внезапно се почувства щастлив с това сладостно женско присъствие до себе си. Това момиче, сякаш заредено с еротични съблазни. Потегли на пожар. Не си проговориха. Пътят бе с много завои и на всеки от тях гумите свистяха и вдигаха облаци чакъл.

— Не е нужно да катастрофираме — каза младото момиче. — Бързаш ли? Чакаш ли те?

— Ти ми обеща компенсация — шеговито ѝ припомни той. Но тонът му не оставяше никакви съмнения. — И бързам да я получа. Много просто!

Тя не отговори. Роже намали скоростта. Вероятно приближаваха Тюрго, когато младото момиче се изкашля, прочисти гърлото си и приглушено каза.

— Спри за момент. Искане ми се да се порадвам на гледката. От тук се вижда луната над Жереми. Обикновено в този час тя е обвита с бял облак, сякаш има шапка...

— Пътят не е много широк.

— Виждаш ли онова дърво, ей там — вдясно. Има отбивка за черен път и е по-широко.

Той се подчини от любопитство. Нямаше желание да я ухажва повече, защото някои дреболии, наглед незабележими, го държаха нащрек. Не искаше да си усложнява живота и да дава храна на сплетните в страна, в която само дебнеха за някоя нова клюка.

Забеляза черния път, зави в последния момент и леко отърка бронята в стъблото на едно дърво. Не разбра защо тя избухна в смях. Натисна рязко спирачките, изключи двигателя и попита.

— Искане ли да слезем? Мисля, че така сме с гръб към луната.

— Много сме си добре така! Дай ми цигара!

Той протегна пакета към нея. Тя запали със запалката от таблото и изпусна облак дим.

— Да си побъбрим — предложи.

— Ами започвай, слушам те.

Тя дълбоко дръпна от цигарата и пламъчето бегло освети чертите ѝ. Роже досега не бе обърнал внимание на ситните лунички, които

изпъстриха челото ѝ. Тя му се усмихваше и изведнъж се наведе към него, протягайки се като котка.

— Кажи ми, излиза ли вече с Люси? Както тази вечер с мен?

— Що за въпрос?

— Просто те дразня! Още ли я обичаш? Вие бяхте толкова влюбени един в друг. Ако вярвам на хорските приказки, трябва да си страдал ужасно. Мъчно ми е за теб...

Помисли си, че ако каже още една дума, ще я удари. Тонът ѝ, намеците ѝ го озлобиха. Това ли целеше?

Хвърли цигарата си и протегна ръка към контактния ключ. Но тя го спря, хващайки китката му.

— Извини ме — прошепна. — Ядосах те... Не ми се сърди. Някой ден сигурно ще ти обясня и тогава ще разбереш защо ти говоря за Люси...

Тя се притисна до него и приближи лицето си.

— Целуни ме! — помоли го.

Той не помръдна. Само се засмя и каза.

— Бих искал да те целуна на светло, за да видя дали се изчервяваш и трепкаш с мигли. Толкова умело го правиш.

— Целуни ме! — настоя тя и обгърна врата му, за да го привлече към себе си.

Той ѝ позволи, но остана безучастен. Видя лицето ѝ съвсем близо до своето. Очите ѝ горяха от желание. Устните ѝ жадно се впиха в неговите и той с изненада установи, че целувката ѝ е дяволски опитна, животински естествена. Целувка, която нямаше нищо общо с тази в зеления листак в бащината му градина. Тази целувка беше едно изгарящо сладострастие, родено от неподправена порочност. В нея нямаше нищо отблъскващо, защото олицетворяваше невинността на едно дидактично изкуство, развивано и усъвършенствано от опита.

Вътрешността на устата ѝ бе като узрял на слънце плод. Имаше тръпчивия и свеж вкус на възкисела ябълка. Избухлива смес, помисли си той.

Нежно обхвана ръцете ѝ и я притисна. Бе победен. Вече не разсъждаваше. Тя майсторски го бе подготвила. За втори път тя получаваше върховна наслада, така че ако изпълнеше обещанието си, това нямаше да бъде една страстна прегръдка, а краткотраен разврат,

наложен от жажда за притежание. Уморена прегръдка, бърз и успокояващ спазъм.

Тя първа го пусна и се отдръпна, за да си поеме дъх. Избърса устните си с опакото на ръката. Фаровете на колата осветяваха банката на пътя и отражението им очертаваше бегло силуетите им във вътрешността на колата.

— Какво ще кажеш за това? — с чувство на победителка попита тя.

— А аз все още хранех някакви илюзии по отношение на теб...

— Какви?

— Мислех, че си девствена. Че си някоя от онези фанатички, радетелки за нравственост, които са луди за мъже, но са решени до смърт да се бранят... най-малко...

— А ти откъде знаеш, че не съм девствена?

— Жена, която се целува като теб, рано или късно пада в собствения си капан. Сигурно си като Лизбет... аз наричам това полудевственица... Палите фитила на мъжа и това ви възбужда. Дори се наслаждавате, но не позволявате нещо повече от някое и друго интимно опипване. Или се лъжа?

— Ти ми достави удоволствие — каза тя, — достави ми истинско удоволствие в градината. Преди малко също... Толкова много те желях! Искала съм те още преди да се върнеш! Говорех само за теб, това ти придаваше такъв ореол... И после се уплаших, че може да ни изненадат, че може да ни прекъснат... Разтреперих се цялата, а ти дори не забеляза!

Той подигравателно се изсмя и си взе нова цигара. Когато поднасяше запалката си към нея, тя го спря.

— Имаме достатъчно време!

Вдигна високо полата си и прехвърли крак над лоста за скоростите, за да се плъзне по-близо до него. Изпъна се назад и му предложи устата и шията си. Беше страхотно съблазнителна с прекрасно оформените си крака, отворени широко, мамещи в копринените чорапи.

Явно позата ѝ не беше преднамерена, защото свенливо го помоли да загаси фаровете. Той игриво отказа.

— Напротив, за да се насладя напълно на гледката, трябва да включа и вътрешното осветление... Разрешаваш ли?

— О, не!... Пак ще се изчервя.

Разсмяха се едновременно.

Тя тайничко сигурно се надяваше, че той яростно ще се нахвърли върху нея и ще я обсипе с ласки, които изглежда много харесваше. И наистина го очакваше. Но беше прекалено отворена, прекалено готова. Той оставаше пасивен. Всяка изтичаща секунда се превръщаше в оскърбление. Само че Роже отказваше да бъде играчка на тези хлапачки — порочни, невротизирани и леко ненормални, които обичаха да си играят с огъня, предизвикваха пожар и губеха интерес.

Той спокойно запали цигара и учтиво попита, като откъсна погледа си от разтворените ѝ крака.

— Обеща да ми обясниш защо преди малко толкова настойчиво ме разпитваше за Люси?

— А! Ето за какво мислиш! — укори го тя. — Ох! Това чудо ми пречи! — възкликна и премести крака си от другата страна на лоста.

Движението ѝ беше ядосано. Но веднага се успокои. Явно името на Люси оказваше върху нея странно въздействие — служеше за нещо като филтър, имаше магична сила. Изглеждаше готова да обясни, но не се решаваше, може би търсеше подходящ начин да започне. Внезапно избухна в смях и скри лицето си в шепи.

— Смея се — обясни тя, — защото се мислех за непорочна. Отдавна вече не съм девствена, знаеш ли? Не съм изключение, поне не кой знае какво, нали? В тази страна момичетата дори не изчакват да влязат в пубертета... Не че си търся оправдания, не са ми нужни. Първият ми любовник казваше, че девствеността не е качество — тя отново се заля в смях. — А като ти говоря по този начин, ти какво си мислиш за мен?

— Че си пряма. Аз харесвам прямотата. Понякога отпуска...

Тя взе ръката му и силно вкопчи пръстите си с разбиране и съпричастност.

— Казах ли ти, че съм следвала в Кингстън в Ямайка? Родителите ми особено държаха да науча английски, но това беше възможно само на две места, по-точно само в Кингстън или Маями имаше добри учебни заведения. Изпратиха ме в Кингстън. Бях на шестнайсет... Стана случайно. Със сигурност и в Маями щеше да бъде същото... Моля те, дай ми цигара...

Той извади една, запали я и я сложи в устата ѝ. Тя кръстоса краката си и покри с полата си коленете. Замълча, все едно беше на посещение в салон за гости.

— Историята ми е невероятна — продължи. — Но имаше ужасни последствия за мен. Не можеш да се запазиш на шестнадесет години в учебно заведение, където младият преподавател по английски е красив като бог... А! Влюбих се лудо в него, до безумие. Мисля, че той също се влюби и всичко свърши с това, че започнахме да вършим глупости.

— Какви глупости?

— Той живееше в къща близо до колежа. Не беше трудно да се измъквам от спалното помещение и да отивам при него.

— Започнали са приказки?

Тя поклати отрицателно глава.

— Не. Една нощ влязох при Джон, без да взема обикновените предпазни мерки. Чувствах се малко като у дома си, нали разбираш? И се озовах право срещу жената на директора. Тя също си падаше по Джон и упорито го преследваше. Била му е любовница, но откакто е започнал с мен, я е пренебрегвал. Последва това, че младият прелъстител, красив като бог, бе изхвърлен от колежа. Е, това е!

— А какво беше твоето наказание?

— Родителите ми даваха луди пари! Така че работата се потули. И никога не се заговори за тази история. Но аз страдах! Колко жестоко страдах! Когато Джон замина, останах като сред пустиня. Чувствах се опустошена, мислех за самоубийство.

— Но в крайна сметка прекрасно си оцеляла — каза той, но тя не усети иронията в думите му. — Не виждам обаче каква е връзката на тази история с Люси.

— Има връзка! Днес разбирам защо Люси се омъжи за Сирил...

— Хайде де! — възкликна той и се засмя. — Сега още по-малко разбирам какво общо имат двамата с твоята история!

— Сирил е черен!

— Е и какво?

Тя въздъхна и помълча малко, сякаш за да събере спомените си.

— В Кингстън аз също познавах един негър — най-последно сериозно пророни тя. — В неделя излизахме на екскурзия. Водиха ни до Сините планини или до Синята лагуна. Там директорът имаше малка плантация. Един ден се загубих сред кафеените храсти... И там

имаше негър, който работеше... Беше млад, срамежлив... Боже, колко беше свенлив! Понякога съм истинска уличница! Аз го свалих... Нещо като изнасилване... Но просто не издържах повече, нямах сили да мисля повече за Джон... Този негър, казваше се Исандър, бе силен, подчиняваше ми се като куче. Подлудяваше ме... След това цял месец треперех, умирах от страх. Мислех, че съм забременяла...

Тя отново замълча и изхвърли догарящата цигара през прозореца.

— Сигурно съм ненормална, щом ти разказвам всичко това. Кой знае какво мнение ще си съставиш за мен. Но се надявам, че няма да разкажеш на никого тайната ми!

— Разбира се. И после?

— Станах толкова нетърпима, че помолих родителите ми да си ме приберат. Това е.

— По дяволите, аз все още не виждам връзката между твоите любовни авантюри с негъра ти и Сирил.

— Добре! Отлично знаеш, че тук белият има право да притежава всички негърки, метиски и мулатки, които пожелае. Никой не би възразил. Но една бяла жена? О, на нея не ѝ е позволено да има никакви връзки с цветнокож мъж. Не само че ще стане жертва на всякакви хули, но направо ще я изхвърлят от обществото! Ти нали знаеш нещичко по този въпрос! Да не би да не се изхрани върху Люси?

— Стара история! — измърмори той. — Нямам никакви расови предразсъдъци!

— Всички така казват! Но ти също със сигурност ще ме презираш отсега нататък. Ще видим. Ще ме презираш, както презря и Люси.

— Не презирам никого, имам си достатъчно други занимания.

— Ако ти кажа, че когато бял мъж ме погледне по-настойчиво, имам чувството, че ме гледа, защото е разбрал какво съм правила с Исандър? Като че ли ми е изписано на лицето. Тогава започвам да се изчервявам, да треперя. Абсурдно е, нали?

Замълчаха. Някаква кола се спускаше шеметно по склона, гумите свистяха и боксуваха, като че ли водачът бе изгубил управление. Но явно овладя колата, защото се стрелна като вихър и постепенно шумът от двигателя заглъхна. Мари-Луиз почака още малко, след което попита.

— Е? Не се ли отвърщаваш от мен?

— Приближи се — заповяда той, протегна ръце и потърси устните ѝ. — Ела да ти отговоря!

Имаше чувството, че поривът, който я хвърли към него, съдържаше повече благодарност, отколкото желание. Сигурно тя се къпеше в щастие, след като бе споделила тайната си. Защо се бе изповядала пред него? За да се успокои, да се освободи от комплексите си? Но беше щастлива, че Роже не е променил оценката си.

Страстно, с полузатворени очи, те сляха устните си.

Езиците им трескаво се изучаваха. Тя се задъхваше. Цялото ѝ същество излъчваше съгласие. Той галеше коленете ѝ и ръката му бавничко започна да се изкачва нагоре по бедрата. Нямаше никаква съпротива. Както с Джон и Меандър. После тя свободно и нетърпеливо разтвори бедра. Без никакъв свян. Известно време се опознаваха, късче по късче, опитваха се, вкусваха капка по капка от удоволствието.

Роже започна да се изнервя, но продължаваше страстно да я гали, когато тя го отстрани.

— Скъпи... Ще ни бъде по-удобно на задната седалка...

— Няма, тясна е... И няма за какво да се хванеш...

— Няма значение. Остави ме аз да го направя. Ще видиш, че няма да се мотая. Ще бъде бърза като светкавица.

Тя отвори вратичката и слезе. Той я последва. Продължиха да се целуват прави навън. Мари-Луиз плъзна внимателно крака си между неговите с влудяваща ласка.

— Ела бързо — каза тя. — Бързо! Готова съм. За всеки случай сложих бикините си в чантата... Отпусни се... но бъди внимателен.

Той я покри с тялото си и тя веднага замърка, залюля го между краката си, но това не продължи дълго. С бясно въртене тя потръпна, изстена, после заби остриите си нокти в гърба му. Само няколко тласъка му стигнаха, за да се присъедини към удоволствието ѝ. Той на свой ред ускори ритъма и най-накрая се отпусна, като измъкна кърпичка от джоба си.

VI

С широко разтворени крака на „магарето“ Анет излагаше вътрешността си за преглед. Лекарят вършеше своята работа: спекулум, стъкълца за натривка. Мълчеше. Стана и остави образците за лабораторни проби върху дървена поставка. Натисна звънеца и като запали цигара, се върна до пациентката.

— Можеш да станеш, ако тази поза те притеснява. Сега остава само да изчакаме резултатите.

Тя събра крака и скочи на пода. Комбинезонът ѝ беше много къс, в крещящо розов цвят, но от толкова тънка коприна, че отдолу прозираше добре напълнения сутиен.

— Сериозно ли е? — попита тя.

— Нека първо видя пробите... Ето го и Ерар. Лаборантът взе стъкълцата, без да погледне към Анет, докато Роже уточняваше.

— Потърсете гонококи, стрептококи, стафилококи, колибактерии. Няма да се учудя, ако откриете и вагинални сапрофити.

Ерар потвърди с кимване и излезе.

— Седни — каза Роже. — Безсмислено е да се въртим в кръг от евентуални диагнози. След няколко минути ще разберем със сигурност...

— Все пак можеш да ми кажеш...

— По-точно исках да те питам. Защо си говорила за този преглед на доктор Бокали?

Тя вдигна рамене.

— Бокали ме ядоса. Некадърник. Исках да го накарам да разбере, че в твоє лице има достоен конкурент. И за да го ядосам още повече, казах му, че ще позволя само на теб да ме оперираш.

— Постъпила си глупаво! Не само че безплатно ми създаваш врагове, но от утре целият остров ще е наясно с гинекологичните ти проблеми.

— Толкова неща са се изговорили за мен, че сега всяка клюка се забравя за ден-два...

Ерар отвори вратата:

— Докторе, бихте ли дошъл да погледнете?

Роже последва помощника си. Двата излязоха. Когато след десетина минути лекарят се върна, имаше загадъчен вид. Седна до Анет и настойчиво я загледа. Първо грациозната извивка на челюстта, по-нежна там, където се съединяваше с шията, после нежните страни, правия нос. От нея лъхаше невинност и доброта.

Роже многозначително се усмихна, когато тя разтревожена го попита.

— Е, сега можете да ми отговорите, нали?

— Анет... вие трябва да ми се доверите, да ми отговорите съвсем откровено.

Кръвта се оттегли от скулите ѝ.

— Готова съм — каза тя, изглеждаше изплашена.

— Кажи ми — небрежно попита той, — скоро имала ли си по-невъздържан полов акт... или по-точно имала ли си полово общуване с непроверен мъж. Можеш, разбира се, да ми отговориш, че човек никога не е сигурен в чистотата на партньора. Но все пак може да имаш някакви съмнения... Помисли си.

— Ами — запъна се тя смутено. — Не мисля... не, не смятам... Знаеш, имам навика да разглеждам отблизо посветените... И не само заради собственото си удоволствие. Но нищо не съм забелязала.

— Добре. Случва ли ти се да мастурбираш?

Този път тя се изчерви, тъй като той несъзнателно бе задал въпроса си с по-висок глас.

— Понякога... Какво има? Както всички, предполагам... Но не разбирам...

— Моля те, бъди откровена. Имаш ли и други навици? Имаш малка раничка. От твърд предмет. Може би остър.

Лицето ѝ стана алено. Той я насърчи с кимване.

— Да — призна съвсем тихо, почти неразбираемо. Толкова се срамуваше. — Шише. Сигурно съм се наранила... — после грубо заяви. — Въпреки всичко, тялото си е мое. Ще правя с него каквото си искам!

— Разбира се! Разбира се! Не те укорявам. Твоето състояние се нарича нимфомания. И ти си вкарала в тялото, което си е лично твое, сапрофити. От недостатъчно чистите манипулации, които са благоприятствали развитието на специфични микроорганизми. И

резултатът е остро гнойно възпаление на влагалището... Ще те лекувам... Но отсега — поне за известно време — трябва да бъдеш много послушна. Възпалението на влагалището е първата крачка към допълнителни маточни инфекции, някои от които са доста сериозни.

Тя стана. Неясна усмивка играеше върху устните ѝ.

— Е, успокой ли се? — попита той.

— Това заразно ли е?

— Ужасно! Но аз успях да се отърва, нали? — заключи той весело.

Седна на бюрото, за да напише рецептата.

— Ще ти предпиша нещо, което ще успокои болките ти и преди всичко малко ще охлади темперамента ти. Ела пак след няколко дни. Мисля, че в страната пристига някаква американска научна мисия, за да проучи фрамбезията. Носят известно количество пеницилин. Ще се опитам да осигуря няколко милиона единици, специално за теб.

Тя се облече за секунди. Вече не беше смутена. Тръгвайки си, целуна Роже по бузата, за да му благодари, че е отказал хонорара за прегледа.

— Докторе, пощата! — обяви Асефий звънливо и хвърли върху бюрото малък пакет писма.

Той вдигна глава и видя дебелите ѝ чувствени устни, намазани с плътен слой блестящо червило. Хилеше се до уши. Носеше широка блуза, почти като нощница, но тази дреха по странен начин очертаваше гордо вирнатите ѝ гърди. Тя му се усмихна в отговор, щастлива, че е обект на такъв преглед, и добави.

— Госпожица Куаку се обади, докато преглеждахте.

— Какво искаше?

— Ще ви потърси пак.

— Благодаря.

Той отмести погледа си, за да я подсети с това, че трябва да си излезе. Повечето писма бяха медицински проспекти или рекламни брошури от Порт-о-Пренс. Но един плик привлече вниманието му. Беше от американски завод и съобщаваше, че поръчаният офталмоскоп е изпратен с кораб. Натоварен на борда на канадския „Манитоба“ с курс Порт-о-Пренс.

Най-после апаратът, толкова необходим за специалността му, пристигаше. И най-доброто беше, че моделът е осъвременен с най-новото от гледна точка на техниката, навлязло в този тип апарати след войната. При други обстоятелства би се зарадвал безкрайно. Но той веднага помисли за слепеца, който сигурно очакваше пристигането на офталмоскопа с огромно нетърпение, без обаче с нищо да го показва.

Това бе страхотна бариера — с всичките ужасни и необратими последици — която трябваше да прескочи. Като че ли със собствените си ръце трябваше да смъкне маската от лицето си. Каза си, че между един преглед и една операция има огромна разлика. Но тогава зейналата пропаст му се стори още по-дълбока. Кой щеше да осигури трансплантанта? Откъде да го намери?

Телефонът рязко зазвъня. Той вдигна слушалката.

— Доктор Денис? — чу се женски глас.

— Да?

— Мари-Луиз е... — Последва мълчание. — Само не казвай, че си ме забравил. Прекарах една ужасна нощ, въртях се на всички страни и си мислех за теб... Мечтаех за теб. Ще се увия около теб като въже... като истинска змия...

— Вземи успокоително или приспивателно... А през деня се поразходи. Насам-натам, просто се измори физически...

— Ти подиграваш ли ми се? Не е много учтиво след... нашата вечер...

— Какво направи, след като се разделихме?

Отначало тя онемя. Усети, че дъхът ѝ секва. После смелостта ѝ се върна.

— Ти! Имаш въпроси? Да не би да си ревнив?

— А ако съм?

— Е, добре, добре... Но знаеш колко неприятни са ревнивците.

— Отлично. За случая ти, скъпа. Намери си някакво занимание, защото аз съм затънал до гуша в работа. Обади ми се тези дни.

Докато оставяше слушалката чу, че го нарича простак. Въздъхна. Какво си въобразяваше тази нещастница? Това не и бе първата авантюра. Сама си призна. Нито последната. После помисли за Лизбет, за Анет, за Елен... дъщерята, която нямаше да забави дълго завръщането си, за Люси... Всички тези жени бяха повече или по-малко невротизирани от климата, от нравите, от безделието, от начина

на живот, може би от храната и напитките. Защо да не се възползва от това? Но нямаше да се остави току-така да го хванат в капан... На никаква цена...

Той взе писмото от американския завод и примирено вдигна рамене. Имаше добра новина за господин Денис. Носеше му надежда, но трябваше особено да внимава и да не прекали с дозата...

Свали престилката си и наметна сакото. Тръгвайки, каза на Ерар, че ще обядва в Песион Вил.

VII

Когато мина пред къщата, за да влезе в гаража, Дафне беше в градината и избираше цветя. Той зърна радостната усмивка, която озари лицето ѝ, когато разпозна преминаващата кола.

Но усмивката ѝ беше изчезнала, когато стигна до нея. Посрещна го дори студено.

— Татко е в салона — каза. — Вземете двамата по един аперитив. Чакаме Жан-Луи за обяд.

Той избухна, макар че се помъчи да запази спокойствие.

— Господи! Той изобщо напуска ли тази къща! Толкова красив, толкова страхотен! Обзалагам се обаче, че след сватбата няма да ти харесва да го виждаш толкова често.

— Изглежда забравяш, че говориш за бъдещия си зет!

— Искам да говоря с татко за нещо важно. Но след като само Превилиен е от значение... Във всеки случай не разчитайте на мен! Няма нужда да слагаш допълнителен прибор. Няма да остана.

— По дяволите! — тросна се тя. — Обиждаш годеника ми. Аз говоря ли за твоите любовници, а? А имам какво да кажа. Защото, мой мили Роже, не можеш да заявиш, че си ги избираш сред най-прекрасните създания тук. Някоя проститутка няма да те отблъсне. Лизбет! После Люси! Сега пък Мари-Луиз!...

— Какво имаш против Мари-Луиз?

— Да не би да се залъгваш още, че тук нещо може да остане скрито? Видели са те снощи... Искях да кажа: *видели са ви!* Да, Панкако е бил тук, когато ти си се измъкнал през прозореца, за да отидеш в гаража. Скрил се и видял, че малко след това пристигнала и Мари-Луиз... Било е прекалено забавно, за да го запази за себе си. Осигури си небивал успех, безплатен при това! Всички се подиграваха за твоя сметка, скъпи братко!

— Този път пак ли се закачате или наистина се карате? — попита господин Денис, който се появи с провлачената си стъпка и с бастун в ръка.

— Просто му сервирам някои факти, които не му харесват — каза злъчно Дафне.

Роже вдигна рамене и се обърна към възрастния човек.

— Татко, искам да говоря с теб — хвърли кос поглед към сестра си. — Дафне също може да слуша, ако има желание...

— Тогава подпишете примирие поне за няколко минути — посъветва ги господин Денис. — А ти, скъпа, ни предложи нещо разхладително. Никога не съм страдал от жегата така, както днес. Сигурно ще има буря...

Влязоха в салона. Слепецът седна в своя стол-люлка, а Роже се настани до него. Коктейлите Том Колинс бяха готови, Дафне трябваше да прибави само натрошения лед. Без дори да натопи устни в напитката, въпреки че имаше голяма нужда от една глътка, Роже започна.

— Тази сутрин получих известие от Джаксънвил. Поръчаният офталмоскоп пътува насам.

— Браво! Отлично! Но не може да се каже, че се престараха.

— Може би ще компенсират с качеството на апарата... След това телефонирах в пристанището. Корабът се казва „Манитоба“. Канадски параход, който трябва да акостира в Порт-о-Пренс в петък, тоест след три дни.

— Поздравления! — възкликна Дафне. От лицето ѝ бе изчезнала и най-малката следа от неприязън. — Кога ще оперираш татко?

Роже вдигна рамене и се засмя снизходително.

— Чуваш ли дъщеря си? Честна дума, тя вярва, че с този апарат аз ще те оперирам!

После отново стана сериозен.

— Най-напред трябва да направя основен преглед... да видя какви точно са уврежданията, колко са напреднали. С една дума, като начало трябва да установя дали пациентът е операбилен.

— Но... — опита се да възрази Дафне.

— На пръв поглед, ето така... мисля... Нека предположим, че операцията е възможна. За да се направи обаче е необходим трансплантант. Това е доста сложно и няма да разберете нищо, дори ако се опитам подробно да ви обясня. Трябва да знаете само едно нещо. Жизнеспособността на един такъв трансплантат е много

ограничена по отношение на времетрайност. И ако го осигурим, незабавно трябва да се оперира... Но...

Той погледна слепеца и момичето и просто не му стигнаха сили да продължи.

— Е добре! — уморено каза. — Нямам представа откъде и как да осигуря трансплантант тук. В Щатите съществуват банки за очи. Може би е възможно да се обърна към някоя от тях?... Но най-напред трябва да знам дали въобще е възможно да се оперира...

— Или с други думи — заяви Дафне, без да крие недоволството си, — не ни каза нищо ново.

— Е, не съвсем — каза Роже.

— Роже има право — потвърди спокойно старецът. — Светът не е направен за един ден!

— А пък аз — провъзгласи младото момиче, — няма да повярвам, че синът ти ще се заеме със зрението ти, докато не го видя с очите си.

— Ти си гъска! — подхвърли бащата. — Хайде, тичай при своя Жан-Луи. Чух кола, трябва да е неговата.

Но Дафне не помръдна. За себе си бе забъркала един „Нелсън“ и сега отпиваше питието на бавни глътки. Не криеше нервността си и когато очите ѝ се спряха върху брат ѝ, погледът ѝ тежеше като буреносен облак, черен като задънено отвсякъде небе.

— Продължавайте! Продължавайте! — откъм вратата се разнесе веселият глас на Жан-Луи. — Не искам да ви прекъсвам.

— Елате, Жан-Луи! — каза Роже. — И опитайте да опитомите тази дива котка. Само внимавайте, наострила е ноктите си... Моля да ме извините, имам работа в клиниката.

— Хора като брат ми плачат за усмирителна риза — измърмори Дафне.

Господин Денис и Роже избухнаха в смях толкова шумно, че младото момиче не издържа и също се разсмя.

— Е, добър апетит на всички — пожела лекарят. — Аз тръгвам.

— Ще те видим ли на вечеря? — попита слепецът.

— В общи линии не разчитайте на мен — отговори той. — Само ми оставете няколко яйца, ако пристигна без да съм предупредил.

Целуна господин Денис. Но тъй като Дафне остана с гръб към него, той неопределено махна с ръка — колкото за нея, толкова и за

Жан-Луи Превилиен. Излезе. Имаше нужда от чист въздух. Без Жан-Луи.

Все пак спокойно запали цигара и се отправи към гаража. Един огромен зелен буик бе паркиран точно пред вратата и му пречеше да изкара своята кола. Прие тази несъобразителност като лична обида. Не беше възможно Жан-Луи да не е забелязал, че е препречил пътя и то не на *някоя* кола, а на *неговата*. За щастие Превилиен бе оставил ключовете си на таблото. Роже се справи с лоста за скоростите, премести тежката кола, дръпна ръчната спирачка и след това седна зад волана на автомобила си. Чак тогава му мина през ума, че може би тази липса на учтивост не е насочена срещу него. Може би Жан-Луи е решил, че ще обядват заедно и ще си тръгнат заедно... Прати всичко по дяволите с махване на ръка. В действителност времето, когато за него ще бъде невъзможно да живее в Песион Вил заедно с нападателната и отмъстителна Дафне, приближаваше неумолимо. Или тя трябваше да се омъжи много скоро и да отиде да живее достатъчно далеч от семейството, или... или... Или той трябваше да изостави клиниката си и да избяга от нейната агресивност.

Защо си блъскаше главата с тези умозаключения? Какво означаваха тези крайни изводи? Нали пред него в момента стоеше най-важният проблем — дали ще бъде възможно да оперира господин Денис или не.

Той натисна съединителя и известно време шофира като луд. После спря и се запита докъде ще стигне по този начин. Вече усещаше лек глад. Съжали, че не е хапнал и залък. Можеше да се нахрани надве-натри и да напусне пръв масата.

Изведнъж го обзе чувство на толкова дълбока самота, че той спря отстрани на пътя. Две коли бясно профучаха покрай него и от въздушната струя малката му кола се люшна. Въпреки всички усилия господин Денис завинаги ли щеше да си остане чужд човек? Дали след изследването на тялото му той щеше да изпита към стареца истинска обич, синовна обич? И дори ако той не разкрие измамата му, дали тогава би изпитал към него нежност. Тя вече се зараждаше дълбоко в душата му, но въпреки това бе далеч от дълбокото чувство, което изпитваше към собствения си баща.

А Дафне? Тя беше табу! Една дума, един невнимателен жест и пясъчният замък щеше да се срути. И бедствието щеше да погуби

всички. Щеше да разкрие едно съмнително минало, а можеше да стане и още по-зле...

На кой мога да разчитам, питаше се той. Нямаше нито един истински приятел! А колкото до евентуална приятелка, на всичките в главите им се въртяха само креватни идейки. Вероятно щяха да го ухажват известно време, точно до момента, когато репутацията му на „парижанин“ се разпилее.

Несъмнено една сватба би решила проблема му. Но за коя да се ожени, след като мислеше единствено за Дафне?

„Люси!“, каза си той. Да! Люси бе свежият полъх. Звънливият ѝ смях ще прекъсне тъжните минути и печалните мигове. Люси. Тя бе запазила спомена за тяхната любов. За тази любов, която ѝ бе причинила толкова страдание. Тя вдъхваше доверие. Бе пристанище, жената майка, готова винаги да предложи защитата на своя скут.

Той потегли лудо към къщата на Планата.

VIII

Под слънчевите лъчи къщата на Планата приличаше на зар на комарджия-великан. Тя се издигаше сред хаос от цветя и зеленина. Широко отворените прозорци осигуряваха потоци свеж въздух според обичая в тропиците. По радио гърмяха южноамерикански мелодии. Или бяха забравили да намалят звука, или нарочно го бяха усилили.

Пред решетъчната ограда Роже се поколеба. Да се прави посещение, без да предупреди, точно по обяд, беше липса на добри обноски! Той изрепетира: *Не съм гладен, исках само да кажа добър ден и да пийна обещаната чашка... Ще остана само час-два и то ако не преча.*

Когато дръпна звънеца, в очертанията на един от прозорците се появи елегантният силует на Люси. Не! Това не бе Люси. Тази жена беше с тъмна коса... Понечи да се откаже, но бе закъснял. Звънецът вече звънеше. После забеляза, че портата не е затворена. Побутна я и в същия миг някаква сянка с небрежна стъпка се появи на алеята — беше Ерзюли.

— Ерзюли — съзаклятнически каза той и извади монета от джоба си. — Госпожата заета ли е?

Момичето с усмивка се присъедини към съзаклатието и скри парата.

— Разбира се, че не! Дори май ви очаква... — после го хвана приятелски за ръката. — Ела.

Люси сякаш бе отгатнала пристигането му, защото едва бе влязъл в салона, когато тя се появи и усмихнато му протегна ръка.

— Много мило, че дойде! — възкликна първо тя, после се хвърли в ръцете му. — Колебаех се дали да ти се обадя в клиниката. Винаги е малко страшно да безпокоиш докторите, а да те търся в Песион Вил — благодаря! Рискувам да попадна на Дафне, която не може да ме понася.

— Преувеличаваш!

— Не, има неща, за които жените не се заблуждават. Хайде, след като си тук, пък и времето е подходящо: надявам се, че ще обядваме

заедно... Искаш ли едно питие?

— Вече пих достатъчно.

— Тогава да сядаме на масата! Ерзюли сложи още един прибор... И ми донеси чантата...

Когато малката донесе чантата, Люси извади банкнота, подаде я на негърката и каза.

— Сложи бързо масата. След това си свободна. Можеш да се разходиш, или да отидеш на кино. Дръж! Дават „Мистър Минивър“. Така ще разбереш какво значи война!... — после се обърна към Роже.
— Няма да те затрудни особено да си сервираме сами, нали? За компенсация в хладилника има две бутилки шампанско!

Когато малката прислужничка изчезна, младата жена изчака известно време, после се завъртя около себе си и го попита.

— Нищо не каза... Забелязваш ли промяната?

— Да! Отново си тъмнокоса. Когато те видях на прозореца, помислих те за някоя друга и малко оставаше да не вляза.

— Само това липсваше! Мислех, че ще ти стане приятно. Не ти ли харесвам така?

— Да. Много бързо ще свикна.

Тя се хвърли отново към него и му протегна устните си. В този миг се появи Ерзюли с огромен поднос с храна.

— Остави го тук и изчезвай... — заповяда Люси, като се отдръпна.

Изчака да чуе хлопването на вратата, за да си позволи удовлетворена въздишка.

— Най-последно сме сами! Наистина ли не искаш да пийнеш? По едно малко, за отпускане.

Тя бе облечена в халат от лека материя, изпъстрен с разноцветни цветя. Стигаше до земята и бе пристегнат на кръста. Над колана се очертаваше високият ѝ стегнат бюст.

— Съгласен. Може би ще стана по-красноречив!

Тя го побутна към канапето, напълни чашите и се настани до него. При допира между тях сякаш протече ток. Роже изведнъж изпита неясно, мъчително безпокойство — така очакваш приближаването на тайно копняна катастрофа. И едновременно с това тъпата и опияняваща тревога — когато вкусваш греха, когато се разтопяваш щастлив в изтънчено сладострастие.

— Чин-чин! — каза Люси.

— Чин-чин! — повтори той.

Отпиха.

— Каза ли на вашите, че идваш тук? — попита тя.

— Нищо не съм обяснявал. Изхвърчах като хала. Дафне пак беше поканила Превилиен... Съжалявам, няма нищо особено, в което да упрекна това момче, но просто не мога да го търпя.

— Няма, наистина, освен че обича Дафне и е обичан от нея! — подхвърли многозначително тя.

Той само поклати глава, но тя настоя.

— Няма нищо чудно, че си влюбен в сестра си.

— Бълнуваш.

— Съвсем не. Ти остави детенце, което смучеше палеца си и си играеше с кукли. Връщаш се и откриваш девойка... Какви ги говоря! Една истинска съблазнителна жена с всички женски достойнства, прекрасни и напълно развити. Не вярвам в гласа на кръвта. Нито в кръвосмешението! Кара ме да се смея. Това трябва да е бил един от първите грехове на човечеството, без който нямаше да стигнем до тук.

— Моля те, Люси. Думите ти са чудовищни. Да говорим за друго, искаш ли?

— Но Дафне също е увлечена по теб. Но не го съзнава. Ревнува те от жените, които се въртят около теб. Ако ме мрази толкова силно, това е защото ревнува. Много просто!

Тя го погледна изпитателно, като че ли искаше да прочете мислите му. Но той отпиваше на малки глътки и изглежда не я слушаше.

— Трябва да свикнеш с това, че Превилиен е твой зет — поде тя. — И със сигурност това няма да ти е приятно. Но дали е Превилиен или някой друг...

— Нищо не ме задължава да го понасям. Считам, че се натиска с Дафне малко несдържано и то пред хората. Не съм по-добродетелен от другите, но те най-малкото не се държат прилично. И повтарям — пред хората! Поне да се криеха. Без да броим, че Дафне дори не се опитва да скрива, че изпитва удоволствие, когато я натискат.

— Сигурно е по наследство — сериозно каза Люси.

— Тя е на осемнайсет години, а нейният брат, когото аз познавах много добре, беше на шестнайсет и вече се ползваше с репутацията на

Дон Жуан... Помисли и за средата, в която се движи. Вземи Жана Бонда например. Тя имаше няколко авантюри, които вдигнаха доста шум. Били на някакъв излет с момчета. Едно от тях я накарало да позира чисто гола и я снимало в различни пози. Не съм виждала снимките, но чух, че всички присъстващи момчета после са получили от нея някои неща. И дори някои са увековечили върху лента изпълненията си... За малката Ментор също се говори. Лизбет позволява на всички да я натискат по ъглите, без да се осмели да стигне до край. Знаеш случая Боасрон. Говоря за Анет... и за самоубийството на мъжа ѝ. Няма да ти обяснявам, точно на теб, на какво е способна Елен, нейната дъщеря. А що се отнася до Мари-Луиз, с нейния вид на оскърбена девственица, с внезапните ѝ изчервявания и премигването... Мисля, че е точно типа Мария-Магдалена, която прекрасно прикрива игрите си... И най-накрая аз, тъй като не мисля да се изключвам от списъка. Да! Като размисли човек, и аз не струвам повече от останалите. Така че нито имам право да ги поучавам, нито пък да ги обвинявам. Само че, когато мисля за нас — за мен и за теб — смятам, че в нашите малки лудории имаше нещо много чисто, много непорочно.

Той усети, че тя се увлича и се изкашля.

— Да сядаме ли на масата? — предложи.

Тя стана, без да му отговори и те седнаха на масата един до друг. Той внимателно сложи в чинията си сърцевината на един кокосов орех.

— Искане ми се да те питам нещо — каза той. — Толкова дълго отсъствах, че не знам много неща, които рано или късно все ще науча. Кажи ми откровено — поставяш ли Дафне в същия кюп като нейните приятелки, за които ми разказа?

Люси забави отговора си толкова дълго, че мълчанието ѝ можеше да се приеме за потвърждение. Той вече мислеше, че сърцето му ще спре да бие, че слепоочията му ще се пръснат. Тъпа болка прониза корема му, но изведнъж изчезна, прогонена от избухналия смях на младата жена.

— Човек никога не бива да се кълне. В нищо! — каза Люси. — Толкова момичета могат тържествено да се закълнат, че са девствени, без да престъпят клетвата си. Само защото са минавали от ръка на ръка, от мъж на мъж, без да са си позволили докрай да извършат полов акт. Например Лизбет претендира точно с това! При Дафне не е така.

Тя си играе на еманципирана, прави се на много отворена. Ами! Трябва още доста вода да изтече, преди да престане да изглежда глупачка като приятелките си. Но в действителност, тя като че ли няма точна представа какво представлява един мъж... нито пък как точно е устроен. Тя танцува, флиртува, забавлява се. Хлапачка, която не вижда повече от върха на носа си, който освен всичко е и много къс. Това е!

Тя го дари с нежен поглед и постави ръката си върху неговата.

— На шестнайсет ти беше, както се казва, страхотно отракан. Но бедната Дафне не е имала твоите учители. И ти със сигурност не беше обучаван от Елен. Склонна съм да вярвам, че по-скоро учителка ти е била майка ѝ. Имаш нейните похвати... — Тя прихна в шепи. — Може би при Дафне наследствените гени нещо са се объркали...

Тя рязко прекъсна думите си, като се обърна и нададе ухо към някакъв шум отвън. Явно само тя го чуваше.

— Не чакам никого... Ерзюли тръгна преди малко. А като че ли пред вратата спря кола. Трябва да видя...

Тогава той също долови ръмженето на форсиран двигател. Пътят беше тесен и обратният завой не бе лесна маневра за неопитен шофьор. Люси надникна иззад завесата.

— А, така ли! Какво нахалство! — възмути се тя. — Никога не би могъл да се сетиш!

Той застана до нея.

— Виж! Колата на Жан-Луи. И той кара, видях го... Зави пред твоята кола и Дафне слезе. Ето я, качва се отново! Ето те сега сериозно компрометиран, аз също! — Тя беше очарована.

По гласа ѝ личеше, че се отнася с презрение към хорските приказки.

Дафне се настани в буика и Жан-Луи потегли.

— Каква е причината да идват тук и да шпионират? — замислено помита тя.

— Просто да разберат дали съм тук. Вероятно хрумването е на Дафне. Иска да знае какви точно са отношенията ни.

— Е, добре! Значи сега разбра! Ще отида за шампанско! Ще пием за нейната любов, въпреки че достатъчно ме мрази. Но вече ти го казах. Наистина трябва да имаш сериозно основание, за да тръгнеш да шпионираш хората в собствения им дом.

Тапата изхвърча и Люси напълни чашите. Вдигна своята и го подкани.

— Наздраве! За любовта? — попита тя с блеснали очи. — Защо винаги мислим за другите? Защо поне веднъж не бъдем малко егоисти?

— Добре! За твоята любов, Люси! — тихо каза той.

И изпразни чашата на един дъх. Тя усмихнато го гледаше, после прекара върха на езика си по устните. Можеше да се закълне, че вкусът им е горчив. На свой ред тя пи на екс и остави шумно чашата в края на масата.

— Моля те, дай ми цигара... Не трябва винаги да очакваме, че съдбата сама подрежда живота — прошепна тя. — Трябва да ѝ се помогне...

Лекарят ровеше в джобовете си и търсеше пакета цигари. Двамата бяха толкова близо един до друг, лице срещу лице, че без да я гледа, той чувстваше потрепването ѝ.

Внезапно тя се озова в прегръдката му. Той я притисна силно и покри лицето, шията, раменете с целувки. А тя го прегърна толкова силно, че той помисли, че попада в ураган, в страстен водовъртеж, който го увлече. Разбра, че младата жена го желае така, както никога не бе желала никой мъж. И усети в ръцете си тялото ѝ, което беше съгласно, което му се предлагаше. Пусна я. Тя дълбоко си пое дъх.

Тръпки пробягваха по тялото ѝ, а лицето ѝ беше възторжено и тревожно. Сякаш изпитваше съмнение, че всичко това се случва.

— Да пийнем още малко — каза тя с изменен до неузнаваемост глас. — Тази целувка трябва да се отпразнува! А аз ти говорех за техника... Хайде, по чаша. Страхотно е да се почувстваш леко опиянен.

Тя отново напълни чашите, но движенията ѝ бяха несигурни, ръката ѝ трепереше и тя изля доста от виното извън чашите.

— Господи, колко съм непохватна!

Опитваше се да се шегува, но цялата бе изпъната като струна, изпълнена с надежда и тревожно очакване.

Той ѝ попречи да вземе чашата си и я привлече към себе си. Притисна я силно, много силно. Броеше ударите на сърцето ѝ.

— Роже... Роже — мълвеше тя. — Не си играй... Недей се забавлява повече... Този път това ще ме довърши...

Тя бързо го целуна и се отдръпна.

— Не знам какво са тези мигове за теб, но за мен... Плътта ми е запазила спомена за теб, за тялото ти... Всичките тези мъчителни години не съм престанала да преживявам ласките ти. Беше по-ужасно, по-мъчително, отколкото ако те бях видяла пред очите ми да тръгваш с друга жена. Събуждах се, леглото беше празно... или пък до мен лежеше този негър... затварях очи... Беше ужасно!

— Замълчи!

Но тя не можеше да спре. Приблужи се отново, прилепи се за тялото му като вендуза. Говореше трескаво и несвързано, сякаш бълнуваше.

— Най-страшни бяха нощите. — Тя вдигна ръка към гърлото си. — Ето тук ме стягаше. Задушавах се... Понякога беше така мъчително, че трябваше да ставам от леглото. Мятах се като обезумяла из стаята, излизах навън, нещо отвътре ме пришпорваше да ходя, да вървя право напред, без значение къде... Не зная дали в такива мигове очите ми бяха отворени!

Той разсеяно я слушаше. Желаете я. А тя приказваше прекалено много. Разбираше, че се опитва да го задържи по-далеч от себе си. Както всички съмнения, всички болки, всички страдания, които бе преживяла заради него.

Опасяваше се да не би тя да разкрие истината. Защо тя? Нали всички жени, които бе притежавал приятелят му, и които се бяха отдали и на него, не бяха забелязали нищо? Странното бе, че той отново се изкуши да ѝ признае истината, цялата истина. Нали тя бе единственото същество, способно да го разбере и да му прости? Докато умуваше, ръката му машинално пробягваше по тялото ѝ. Отначало небрежно, после по-ласкаво, тъй като формите, които докосваше, разгаряха желанието му.

Люси продължаваше възторжено да си припомня някогашната им любов. Спомени за сладострастие, за наслаждаваща се плът, за еротични мечти. Не виждаше нищо необичайно в еуфорията на прииждащото желание. През това време ръцете му откриваха отделни кътчета от тялото ѝ и се съсредоточаваха върху тях. Внезапно разголи гърдите ѝ и ги поднесе към устните си, местейки се с наслада първо към едната, после към другата.

— Да... да — дрезгаво шепнеше Люси.

Замълча от страх да не го прекъсне. Гласът ѝ бе изтънял, дрезгав, но беше самата искреност...

— Да... да... — въздишаше тя. — Колко си нежен!

След това се наведе и леко пое члена му, като че ли досега му бе давала време и искаше да се увери напълно в намеренията му. Той не се остави на нейните първи милувки и я погледна в очите. Бяха смутени.

— Къде? — попита той. — Тук... На канапетото?

— В стаята. В стаята за гости — запъна се тя. — Ще те заведа.

И се изскубна от него. Той я последва, без да бърза. Разумът му още бе бистър и се питаше дали няма да извърши върховна глупост като става любовник на тази жена. Щеше да усложни живота си. Дали вече мълвата — чрез Превилиен — не разпространяваше тяхната връзка?

Вратата на стаята бе оставена широко отворена. Когато влезе, Люси го очакваше. Гола. Върху леглото. Бе закрила лицето си с ръце.

— Спя — обяви игриво тя. — Прави с мен, каквото искаш... Както преди...

Той легна до нея, след като припряно се освободи от дрехите си. Зацелува гърдите ѝ, почувства се щастлив, когато усети как зърната ѝ се втвърдяват под устните му. Обсипа с целувки цялото ѝ тяло. Тя се извъртя и той обхвана кръста ѝ. Продължаваше да крие лицето си.

— Гали ме... Гали ме още... Още! Още много! — помоли тя.

Гласът ѝ вече не бе същият. От стегнатото ѝ гърло излизаше мъркане. Тя плавно се извиваше, внезапно се сгърчваше. Движенията ѝ бяха непредвидими. Мятеше глава върху възглавницата. Дишаше тежко и сякаш задържаше в гърдите си нечовешки вик.

Той нежно разтвори краката ѝ, плъзна ръката си между бедрата и проникна в нея толкова леко, че не беше сигурен дали тя си дава сметка за ласката му. Докато не започна да се движи вътре в нея. Но тя мълчеше, коремът ѝ хлътваше и се надигаше, мускулите ѝ се обтягаха и се отпускаха... Ритъмът се ускоряваше, дишането ѝ се накъса. Като на шега той спря. Остави я устремена преди удовлетворението.

— Продължавай! — изкрещя тя. — Полудявам...

Едва започнал отново, тя нададе вик на радост, освобождение и възторг. Когато я погледна, видя, че между стиснатите ѝ клепки се процеждат сълзи.

Малко по-късно легнаха един до друг. Люси завря носа си във вдлъбнатината на рамото му. Той пушеше. Като че и двамата отново преживяваха мислите и емоциите си. Той мислеше за удоволствието, което бе изпитал, и се питаше дали би успял да заобича страстно тази жена. Толкова силно, че да изживее живота си с нея? Но нали тя вече принадлежеше на друг. С признателност помисли за Сирил Планата. Съпругът го освобождаваше от тези задължения. А Люси бе приятна любовница. *Златно сърце, нежно и интелигентно, чувствително момиче...*

Прекрасен заместител за деня, когато Дафне щеше да се омъжи.

— За какво мислиш? — попита тя.

— А ти?

— За щастието, с което ме дари и което е истинско. Надявам се, че тази реалност няма да бъде измамна... А ти? Беше ли щастлив?

— Безкрайно...

— Роже! Това е прекрасно! — възторжено прошепна в ухото му.

— Наистина! Сто пъти по-прекрасно от преди...

Тя избухна в смях.

— Знаеш ли какво си мисля? Идиотско е... сама го разбирам, но някак си... сякаш не си ти...

— И тогава кой съм?

— Откъде да знам? Някой друг... О! Побъркала съм се от щастие...

Тя постави ръката си на корема му и я плъзна надолу, за да възбуди отново силата му. После се размърда, надвеси се над гърдите му и ги покри с целувки. Ръката ѝ го галеше изкусно и нежно. Той затвори очи. Усети парещия женски дъх да докосва бедрата му, да гали слабините му. Ръката ѝ вече не се движеше. Но устните ѝ бяха заели нейното място...

Неочаквано се отдръпна.

— Странно ми е! — каза Люси. — Този белег на хълбока ти... Спомняш ли си, когато се нарани на решетката при басейна Лъоклерк.

— Е? — попита той с пресъхнало гърло.

— Ами изчезнал е... Изпарил се е... няма никаква следа. А си беше жесток белег! Помниш ли колко обичах да го целувам...

— Случва се. Дори с келоидните белези — измърмори той. — Но защо спря? Началото беше толкова обещаващо...

IX

Роже се наслаждаваше на щастливата умора. Вдишваше бавно нежния и възбуждащ женски аромат, който се излъчваше от гърдите на Люси. С умиление съзерцаваше красивата розова раковина на ухото ѝ под водопада тъмни коси.

— Мисля, че вече нямаш намерение да заминаваш — каза тя почти на себе си.

При думите ѝ очарованието на мига отлетя. Роже бе забравил, поне за момента, Песион Вил, Дафне, Жан-Луи, Мари-Луиз... А ето че още не бе дошъл на себе си, а тя го блъсна в реалния свят.

— Още нищо не съм решил — каза той.

Сега искаше набързо да се облече и да се добере до клиниката. Преди да го е отрупала с въпросите, които той усещаше, че пареха устните ѝ.

Тя се сви на топка до него, целуна шията му и устните ѝ с любов замилваха рамото му:

— Роже... — промълви тя. В гласа ѝ прозвуча извинение и молба. — Наистина имам усещането, че не си ти... Като че ли си някой друг...

Нападението бе толкова ненадейно, че ударът го завари неподготвен. Засмя се неестествено и протегна ръка, за да вземе пакета цигари от нощното шкафче. Запали, но през ума му мина, че това беше движението, което трябваше да направи преди малко. Стана, за да сложи край на разговора.

— Не ти ли хареса? — попита той.

— Напротив! Ти си нежен, внимателен, чувствителен... Никога не си ми доставял такава наслада!

— И тук е като при артистите — каза той, — с годините и опита човек се променя. Понякога се развива. Или с други думи — установяваш, че сега се целувам по-добре!

— Ето! — възмути се тя. — Отново ставаш груб! И вече си ти! Надявах се, че и твоята злъчност е изчезнала заедно с белега... Но не!

И все пак, Роже, ти си преобразен. Едно преобразяване както става в митологията...

Разговорът приемаше опасен обрат. Той се познаваше. Достатъчно бе едно потрепване на гласа, една сърдечна дума и съвсем необмислено щеше да обяви истината за себе си. И тогава? Какво ще каже тя? Какво ще направи?

Претърколи се в леглото, стана и дръпна няколко пъти от цигарата, преди да я изгаси.

— И какво? Ако съм някой друг? — попита той с усмивка. — Това по-лошо ли е?

— Не. Бих казала на този друг: „Ти ме дари с наслада, която Роже никога не успя да ми достави... Защо се заробих така с този боклук? Защо страдах толкова от него и заради него?“.

После стана сериозна и рязко се изправи.

— Защото ти забрави, или може би най-после проумя, че всичките тези сплетни бяха лъжа. Ето защо, както грубо заяви, се целуващ по-добре. Признавам!

Тя се отпусна назад в леглото с вдигнати разперени ръце — една покана да се хвърли върху нея.

— Обичам те, ела! Обичам те! Ела! Ела бързо!

Той ѝ посочи дрехите върху себе си.

— Късно е! За щастие. Отлично знам докъде ще стигнем!

Той застана пред огледалото, за да оправи самото си. Обърна ѝ гръб и внезапно попита.

— Изглежда не ходиш вече в Леоган?

Тонът бе неутрален. Но веднага се попита: *Защо ми трябваше да започвам?* — възмутен от себе си, че проявява ненужна жестокост.

Наблюдаваше я в огледалото. Видя, че трепна, сякаш през тялото ѝ премина силен токов удар. Опита се да каже нещо, но гласът ѝ се пречупи.

— Кой ти каза това? — прошепна най-сетне.

— Вече не помня... Някой ми го подметна. Обърна се. Беше пребледняла като платно. Ето, той бе докоснал драмата, мистерията, загадката, която вероятно бе съсипала живота на две същества и променила съдбите им. Внезапно изпита съжаление, приближи до нея и седна на ръба на леглото. Нежно пое ръката ѝ.

— Ще ти призная нещо, Люси. — Лицето му бе сериозно, малко напрегнато наистина, но убедително, защото все пак не желаше да омеква дотам, че да признае собствената си тайна. — Никога не успях да разбера докрай тази история. Никога! И днес за нея се говори толкова неясно, с такива намеци и недомлъвки. Като за страхотна тайна.

— Но нали получи писмото ми?

— Може би. Не! Не мисля... Не помня вече. Днес не съм сигурен в нищо. Беше война... Във всеки случай, от Париж нещата изглеждат много различни, далечни... Толкова далечни, колкото е Хаити от Луната. И всички тези неща губят значимостта си във вихъра, който ни носи.

Тя се вкопчи в него като удавник за сламка.

— Това означава ли, че ти тогава не замина презглава, убивайки нашата любов, унищожавайки обещанията и бъдещото ни щастие, защото си повярвал, че този човек е мой брат?

Той отрицателно поклати глава, без да е сигурен дали пътят, по който поема, не е осеян с капани и препятствия. Но сега бе твърдо решен да узнае, да разнищи загадката, с която му проглушаваха ушите.

— Възможно ли е да съм се заблудила до такава степен? Все пак... Спомни си, по онова време ти целият беше само предразсъдъци. Ах! Трябваше страшно да те обичам, за да те понасям! Един ден ми каза, че *ако негрите бяха още роби, захарта и ромът щяха да бъдат по-евтини*. Последния път, когато се видяхме, ти ми подхвърли, направо се изхрани в лицето ми. *Господ може би е създал и черните, и белите, както казва кюрето, но със сигурност мулатите са деца на дявола!* Каза го така, сякаш беше убеден, че във вените ми тече и черна кръв!

— Някакъв каприз сигурно! А този човек от Леоган? Кой беше той? Кажи ми! Знаеш, че вече нямам предразсъдъци. И искам да знам истината.

— Истината — вдигна рамене тя. — Кой може да твърди, че я знае всъщност? Не, не мога да повярвам, че той и аз сме от една кръв. Невъзможно е! Достатъчно е да ни погледне човек. Виж, ако искаш, някой ден ще отидем заедно до Леоган и сам ще отсъдиш. Много се говори за гена! Добре! Но мисля, че един лекар също има какво да каже...

Той я наблюдаваше с интерес, но и с неясното предчувствие, че тайната, която разпалваше любопитството на всички, в крайна сметка бе отчайващо банална.

— Ако бедната ми майка бе все още жива — поде Люси, — щях да предизвикам скандал. Щях да направя и невъзможното, но да я умилювам да говори. Само тя, единствена тя би могла да каже...

— А той, мъжът от Леоган?

— О, очевидно той знае нещо. Но какво точно? Може би само подозира... или познава някои обстоятелства, които му позволяват да потвърди съмненията си? Не знам! Знам само, че е прекалено горд, защото даже не иска и да чуе, че има бяла сестра!

— Как така прекалено горд?

— Като че ли не познаваш Хаити. Да, за черните е позорно да си бял, дори за тези, които умират от желание да бъдат бели. Така че мъжът от Леоган ме ненавижда, защото съм бяла, и никога няма да сподели с мен това, което знае.

Тя вдигна поглед към него. Лицето ѝ бе побеляло, измъчено и върху него бе изписана такава дълбока печал, че сърцето му се сви. И тези подозрения, тези одумки, тези сплетни за нещо толкова абсурдно като цвета на кожата, бяха станали причина един мъж да унищожи една истинска любов и да разбие едно предано сърце.

Имаше чувството, че върху му се стоварва половината вина на починалия. Младата жена отново сведе глава и продължи, като нервно кършеше ръце.

— Всичко, което знам, е, че когато бях малка, родителите ми ме оставиха в пансион в Порт-о-Пренс и заминаха да живеят в Канада. Защо? Ако ставаше въпрос за по-доходна работа за баща ми, който тогава зарязва тукашната, то защо не ме взеха със себе си? Останаха в Квебек три години. По онова време, а и никога след това, не чух и най-малкия намек за брат, който да е роден в Канада... Вече след много години, един ден видях, че баща ми остана като поразен от гръм пред писмо, пристигнало с въздушна поща. Беше така преbledнял, че помислих, че ще припадне. Но той се съвзе и извика майка ми. Протегна ѝ писмото с ярост и омраза: *Дръж!* — каза. — *Прочети това! Това е изнудване. Ето, че има претенциите да пристигне тук! Ако го направи, ние сме загубени!* Тогава майка ми се строполи на един стол и започна тихичко да плаче. Това мълчаливо страдание показваше

колко болезнена е мъката ѝ повече, отколкото ако беше започнала да се тръшка и да вие. И оттогава баща ми често, почти всеки ден, започна да изпада в крайности, от ярост до силна депресия. Всъщност живееше в някакво непрестанно мъчително безпокойство, дебнеше пощата, шпионираше отдалеч посетителите и хората, които се приближаваха до къщата ни. Дори си купи карабина, стара пушка, която държеше винаги заредена на един пирон зад вратата.

— И би отишъл толкова далеч, че да убие този човек?

— Възможно е. По-добре да го беше направил! — гневно възкликна тя. — Какво облекчение би било да смаже тази гадина!

— Но все пак — каза Роже и нежно погали косите ѝ, за да ѝ даде стимул да продължи, — ти не може да нямаш своите предположения?

— Разбира се, че имам! Но възможните хипотези са само две. Чуваш ли, трета няма! Първата, най-лесната за приемане и най-желателната е, че майка ми е съгрешила, че е имала някаква авантюра с цветнокож мъж. Втората — че ние не сме чисто бели. А това бе катастрофа! Твърдахме, че във вените ни няма и капчица черна кръв. Аз бях твърдо убедена, че е така. И изведнъж да се появи това позорно петно!... Във всеки случай съществуването на това цветнокожо момче, станеше ли достояние на останалите, щеше да ни нареди в същата редица с негрите, заедно с насмешките и подигравките по наш адрес. Нас, претендентите за чисто бяла раса! Какво падение! Единственото възможно спасение бе това цветнокожо дете да се скрие...

Тя стана, наметна халата си и се наведе да потърси чехлите си, забутани навътре под леглото.

— Ти си го видяла — каза мрачно Роже. — Какво ти каза той?

— Той притежаваше смъртоносно оръжие. Заплахата да разкрие кой е! Ако само се бе показал, ако се бе представил, това щеше да е край за нас. Казвам ти, а и ти отлично го разбираш! И той искаше да се установи в Порт-о-Пренс. Но и тук, както и навсякъде другаде, опасността беше еднакво голяма. Най-накрая баща ми успя да получи от него обещанието, че той ще остане в Леоган. И най-вече — няма да се мярка у нас. Но това му струваше скъпо! Отрепката поиска огромно обезщетение.

— И баща ти отстъпи пред изнудването?

— Имаше ли избор? По това време работеше за едно американско сдружение в Порт-о-Пренс и имаше добро положение.

Щеше да загуби всичко, ако шефовете му дочуеха или заподозряха, че има черна кръв... А оня, другият, отлично знаеше това и го използваше. От ден на ден претенциите му растяха. Докато най-накрая баща ми каза: *Няма да мога да плащам повече. Сметката ми е закрыта. Сега той ще разтръби всичко, което си поиска — и истина, и измислица. Но това, което има да става, ще стане! И се надявам, че най-накрая всичко ще свърши!*

— Трябвало е да подаде жалба срещу него. По дяволите! Все пак в тази страна има правосъдие.

— Ти луд ли си? Жалба? За да разберат всички това, което искахме да скрием? Така или иначе, родителите ми са мъртви. Вярвам, че този шантаж има нещо общо с тяхната смърт. Надявах се, че ще ме остави на мира, мен лично! Но не! Той продължи да ме притиска, както притискаше баща ми. Беше осведомен за всичко с най-малки подробности: знаеше за твоето съществуване, знаеше, че сред приятелите ни се носи слуха за нашата сватба. Не пропусна да подчертае факта, че ти ненавиждаш негрите и мулатите... Досега бях убедена, че той те е предупредил, както се заканваше да направи. Впрочем, той ми заяви, че го е сторил и добави, че това е причината за внезапното ти заминаване...

Този път тя припряно изтри една сълза, приближи се до него и се сгуши в ръцете му.

— Не исках да повярвам! Разкъсвах се от съмнения. Ние толкова се обичахме, казвах си, че ти ще превъзмогнеш тази расова история — съвсем неоснователна по отношение на мен, без никакви факти... Че не може това невидимо позорно петно да бъде толкова важно за теб...

Тя не довърши думите си, отдръпна се и махна неопределено с ръка.

— Ако се бяхме оженили, щях да плащам скъпо, прекалено скъпо неговото мълчание. Ти също, Роже. Или щях да го убия. Със сигурност бих го направила, ако той се бе опитал да ти причини зло... Но ти замина много далече... после мълчанието ти... То ме обвиняваше, дълбаеше пропаст...

Тя въздъхна.

— Не ти пожелавам никога да изпиташ колко болезнена е любовната мъка... — прошепна тя.

После потръпна.

— Изнудваше ме да ходя при него всяка седмица и да му нося пари. Бе започнал да пие и най-често го заварвах пиян... Един ден си науми, че трябва да му стана любовница. Намерих сили да му се изсмея в лицето, защото това бе нещо като доказателство, че не ми е брат, нали? Но той твърдеше, че кръвта ни е толкова различна, че не би имало кръвосмешение. После ми довери, че иска да имам дете от него, така че всички да разберат за моята черна кръв. Тъй като аз никога не бих посмяла да кажа чие е това дете... Започна да полудява...

Тя започна да се смее. Със смях, който разкъсваше сърцето.

— И тогава Сирил се появи и ми предложи да се омъжа за него. Казах „да“, без изобщо да се колебаю... Ти не ми отговаряше, приемах го за край между нас. И като станех жена на един негър, този мръсник от Леоган нямаше вече с какво да ме държи в ръцете си. Никога повече не чух да се говори за него... Не знаех какво му се е случило...

Роже поклати глава. *Значи е това. Значи това е тази ужасна, мъчителна тайна!*

— Съжалявам само за едно нещо — каза Люси. — Че не го убих. Ето, сега знаеш всичко. Всичко ти казах, признах си всичко. Очевидно с това нещата между нас няма да се променят кой знае колко. Така или иначе нищо не може да бъде както преди. Но аз винаги ще те обичам. Вчера ти ми говореше за заминаване... Виж, това не бих могла отново да понеса! Скъпи, нали няма да заминеш, кажи ми!

— Може и да се наложи — промърмори той. — Да съм принуден да замина. Във всеки случай такова решение не би имало нищо общо с теб, нито с твоята изповед.

— Станал си добър! Наистина не мога да те позная.

— Как би могла да ме познаваш? — прихна той.

Мислеше за страданията на тази жена, за нейната трагедия — толкова необикновена и в същото време лесно обяснима за тази страна. И не само в тази. Но тя беше добра, с добро сърце. Беше простила. Да, тя беше единственото същество, което можеше да го разбере и да оправдае действията му. Отново го обзе желанието, страшната необходимост да се изповяда.

— Погледни ме — каза той. — Разгледай ме добре, Люси. Проучи ме задълбочено.

— Е и какво? — подхвърли тя и се засмя. — Какво искаш да ми докажеш? Според теб дали ми е необходимо да те гледам, за да знам,

че те обичам? Целуни ме, по-бързо, хайде!

Той я прегърна поривисто, за да заличи и забрави за порива, за лудостта, чиято играчка само преди миг щеше да стане.

Когато приближи колата си, върху стъклото, притисната с чистачката, имаше бележка:

„Търсихме те навсякъде, но аз много добре знаех, че ще те намеря тук.

Обадиха се от пристанището. Съобщават, че очакваният след три дни «Манитоба» е пристигнал. Молят те да се явиш в митницата, за да попълниш необходимите документи. Ако искаш да получиш бързо твоя апарат.

Забавлявай се добре...

Дафне“.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

I

Превилиен спря буика си пред къщата на семейство Денис и понечи да слезе, когато Дафне го задържа.

— Не, Жан-Луи. Може би татко още почива. Ще се видим утре.

— Доста е късно за сиеста.

— Не настоявай. Ще ти се обадя...

Тя отвори вратичката и стъпи с единия крак на земята. Бързо промени решението си.

— Ти си шокиран почти колкото и аз, нали. Когато видя, че Роже е при Люси?

— Да приемем, че малко се учудих. По две причини. Първо, че и двамата са пожелали да продължат след такова шумно скъсване. И второ, че Люси е отворила вратата си и на Роже, след като всички говорят, че началникът Дюби ѝ е любовник.

— Дюби, от държавната полиция? Този образ? А пък пред мен подхвърлиха, че титулярят си ти...

— Да се надявам, че не си повярвала. Когато имам щастието да имам момиче като теб...

— Ние още не сме женени, Жан-Луи! Ти все още си свободен. Ще се чуем утре.

Тя небрежно му подаде устните си за целувка и слезе. Жан-Луи изчака да му махне за довиждане, но Дафне изтича към къщата, без даже да се обърне.

— Познах стъпките ти! — каза господин Денис вместо поздрав. Седеше в своя стол-люлка в дъното на салона. — Струва ми се, че е доста късно.

— Когато предадох съобщението на Роже, аз и Жан-Луи отидохме да потанцуваме в Кабан Шукун за около час. Имах нужда да се разсея. Бях побесняла. Тази Люси е омотала така брат ми, че ще съсипе кариерата му! Не ми харесва!

— Не виждам каква е връзката между кариерата на Роже и Люси. Те са приятели, стари приятели. Бяха скъсали. А сега са се сдобрили.

Значи няма нищо нередно. Малката ми, трябва да се занимаваш повече с твоите проблеми и по-малко с тези на Роже!

— Извини ме, татко, но ти си прекалено снизходителен, трябва да ти го кажа... Ако не бях подсеждала непрекъснато Роже да се заеме с твоя случай, чудя се дали изобщо сам щеше да се сети да го направи... Трябваше му офталмоскоп. Добре! Утре ще го има. Добре! И тогава да го видим какво ще направи!

— Дай ми пура и ми пригответи един „Нелсън“. Това е най-доброто за един стар сляп човек. И докато пуша, ако искаш, двамата ще си поговорим...

Дафне забеляза, че тонът на стареца е доста странен. Въпреки това тя побърза да му даде пура и да пригответи коктейла, за който я бе помолил. Беше спокойният час на настъпващата вечер. Тишината едва се нарушаваше от птича песен и беше обхванала цялата къща. След като се увери, че баща ѝ е запалил пурата си, а в ръката му е чашата с неговия „Нелсън“, тя седна пред него и се пригответи внимателно да слуша. Изчака известно време. Старецът мълчеше.

Тя заговори първа.

— Роже вероятно е чудесен мъж. Красив, интелигентен. Всички момичета са влюбени в него. Но ме плаши. Държи се така, сякаш нищо не знае за тази страна. Въпреки че е роден тук! И двамата, той и аз, сме като чужденци. Мислех, че един брат и една сестра... А то! Не, той ме презира, може би дори ме ненавижда. И аз знам защо. Знам! Люси му замайва главата!

— Добре, изля ли си душата? — студено попита господин Денис.
— А сега мълчи и ме слушай!

— Да, татко — каза тя покорно.

— Преди час проведох дълъг разговор по телефона с Роже. Получил е бележката ти, както каза. И разбира се, веднага отвори дума за зрението ми, за възможната операция, тъй като — както той каза — утре ще има този апарат.

— Това е чудесна новина...

— След като прецени дали операцията е възможна, все пак остава висящ въпросът за трансплантанта. По този повод той вече е правил запитвания и банките за очи, към които се е обърнал, са отговорили — всичките! — че не разполагат с трансплантанти дори за собствените им нужди.

— Ето колко сме напреднали! — сухо заяви Дафне. — Чуй ме, татко — продължи тя, — отговори ми искрено! Смяташ ли, че Роже се държи със семейството си, имам предвид с нас двамата, така, както би трябвало? Аз не знам какъв е бил преди войната, но ти...

— Мисля, че той прави, каквото може... Но очевидно се е променил много с годините — каза слепецът. — Още повече, страдал е много. Представи си какво означава за чужденец да живее нелегално в огромен град, без познати, без приятели, на хиляди километри от близките си... Сигурно е било тежко изпитание!

Дафне млъкна.

— Не съм учуден, че е толкова променен. От жесток толерантен... дори мисля, че обича ближния си.

— Най-вече, когато ближният е жена!

— Я да млъкваш! Говориш само глупости. Съвсем като разглезено дете.

— А ти, скъпи ми татко, си самата щедрост!

— Да, но съм щастлив да видя Роже такъв, какъвто е днес. Ако ти призная само... — Той не довърши мисълта си, засмя се и потупа гърдите си. Като че ли пазеше там нещо изключително важно и за малко да не го изтърве.

Тя разтърси ръката му, за да го принуди да продължи.

— О, това е абсурд! Безумие! Не бих го казал на глас пред никого. Щеше да ме е срам... Така че да не излиза от тук. Е добре, представи си, че три или четири пъти ми се наложи сам да си задам въпроса дали Роже е *моят Роже*. Дали е моят син!

Дафне се разсмя.

— Няма нищо смешно — сериозно каза господин Денис. — Размислях. Дълго време, тъй като няма какво друго и да правя... И стигнах до извода, че има хиляди дреболии — направо нищожни, но те ме карат да се съмнявам, че Роже не е този, за когото се представя.

— Съчиняваш някакъв комедиен роман!

— Когато беше малък, той беше ужасно мързелив ученик. Треперех за бъдещето му. И когато се дипломира, не можех да повярвам!

— Ти си се тревожел за бъдещето му? А как се преструваше, че безрезервно вярваш в него... Не трябваше да правиш тези признания, татко. Чувствам се объркана... Когато го чакахме, и ние двамата, и

всички, непрекъснато го величаехме. А сега да разбере, че някога е бил мързеливец... Това променя всичко...

— Има бавноразвиващи се деца, които по-късно стават гении... Е, мислех те за вече пораснала. Да не говорим повече за това. Роже каза, че ще се върне тази вечер. Веднага, след като подпише необходимите документи в митницата. Налей ми още един „Нелсън“. Жаден съм. Никога не е било толкова горещо...

— Горещината винаги ти служи за извинение... Роже каза ли, че ще се прибере рано?

— Да се надяваме, че ще бъде рано.

Дафне се загледа в баща си с умиление. Внезапно се наведе към него и звучно го целуна.

— Храбрият ми татко!

Тя се възхищаваше от него. Той разпростираше добротата си над всички същества по света, което често го правеше да изглежда малко луд в очите на околните. Но тази доброта не бе сляпа. Тя бе в резултат на огромно разбиране. Изглежда, че той отгатваше, може би със силно развитото си шесто чувство, причините, които караха хората да реагират, тласкаха ги към престъпление или благотворителност. И той прощаваше, разбирайки...

— Оставям те — каза Дафне. — Ще помогна на Марилиз за вечерята.

Когато тръгна, телефонът иззвъня. Беше близо до апарата и вдигна слушалката. Слепецът спокойно допушваше пурата си, но нададе ухо и я чу да казва.

— Спешна операция? Да ни предадете да не го чакаме?... Но аз мислех, че е в митницата... Значи така! Да не искате да повярвам, че ще оперира в митницата... Няма нищо, ще почакам... Как се казвате? Вие, разбира се. Асефий? Добре, ще се сетя...

Трасна слушалката.

— Позна, нали? — подхвърли тя яростно на стария човек. — Роже е поръчал да се обадят. Мога да се закълна! Не знаел по кое време ще се прибере.

— Това не е причина да изпадаш в ярост. Той упражнява професията си. Толкова е просто. Разбирам, че си разочарована, но това се отнася също така и за мен...

— Готова съм да се басирам за каквото искаш, че ако позвъня на Люси, ще разбера точно с какъв вид спешна операция се упражнява в момента.

— Не е прилично за младо момиче да говори по този начин...

Роже спря колата пред обширните постройките на митницата на булевард „Кристоф Колумб“. Забеляза, че е оставил лекарската си чанта на седалката до шофьорското място. Премести я на задната седалка от страх да не я откраднат и метна отгоре ѝ одеяло, за да я прикрие.

Докато се обръщаше, някакъв рошав мъжага с блуждаещ поглед силно го блъсна. Имаше вид на побъркан или пиян. Непознатият бе толкова вгълбен в себе си, че дори не се извини.

Лекарят вдигна рамене и влезе в първия хангар. Веднага разбра, че се е случило нещо необикновено. В хангара цареше необичайно оживление. Полицаи охраняваха изходите към пристанището.

Той почти се зарадва, когато видя към него да се приближава митничарят, който го бе посрещнал при пристигането му на острова.

— Доктор Денис! — възкликна човекът. — Пристигате точно навреме! Но се страхувам, че всъщност е малко късно... Поставих ранения в малката стая, там отзад... Едва дишаше... Другият е мъртъв. Сложихме го на пейката точно зад вас. Доктор Гомбо вече пристигна. Не можах да ви открия в клиниката. Моля, последвайте ме, ще ви представя на лейтенант Обри от „Манитоба“.

— Да видим първо мъртвия.

Тялото бе покрито с одеяло. Той вдигна единия край и видя обезкървено лице с восъчен цвят. Мъжът вероятно е бил много як. Червенокос, с дебел врат и обсипана с лунички кожа. С разкопчана моряшка куртка. Гърдите бяха покрити с червеникави косъмчета. Около малка кръгла дупка до татуировка с неразбираема рисунка имаше съсирена кръв.

Роже съжали, че не е взел със себе си лекарската си чанта. Но даже от пръв поглед нямаше място за съмнение — мъжът беше мъртъв. Куршумът най-вероятно бе пронизал сърцето.

Почувства нечие присъствие зад гърба си и се обърна.

— Казаха ми, че вие сте докторът. Лейтенант Обри — представи се млад морски офицер и подаде ръка. Роже я стисна. — Оттатък има и ранен, който има нужда повече от лекарска помощ, отколкото този нещастник. Нашият борден домакин, Фоекс... Беше...

Те прекосиха халето и влязоха в малка прашна стаичка, с метални картотеки до стените и дълга маса, върху която бяха поставили ранения. Въпреки, че никога не го бе виждал, Роже позна доктор Гомбо — дребен негър, който вкарваше катетър в очевидно дълбоката рана на черепа. Двамата мъже се поздравиха и си стиснаха ръце, наричайки се *колега*.

— Това е нашият механик, Грегoar Кастелара. Сигурно даже не е разбрал какво става...

Роже напрегна слуха си, за да долови педантичното мърморене на доктор Гомбо.

— Охлузена кожа, неравни ръбове, разкъсани тъкани... Най-вероятно раната е от твърд предмет. Контузна е...

Роже се наведе и постави показалеца си до раната — от лявата страна на главата, точно над ухото. После напипа пулса. Започна да брои ударите с вперени в часовника си очи.

— Бледо лице, хъркащо дишане, забавен пулс — сериозно каза той. — Влошава се. Този човек е в кома. Единственият шанс да го спасим, е спешна трапанация... Извикахте ли линейка?

— Да — потвърди митничарят, който го бе последвал. — Ще го откарат във Френската болница. Там можете да го оперирате и вие.

— Доктор Гомбо беше тук преди мен — възрази Роже.

— Позволете ми да се оттегля — каза Гомбо. — Страхувам се, че нямам вашата рутина за този вид операции. Вие вероятно сте с повече опит от мен. Но на драго сърце ще ви асистирам.

— Благодаря, колега. Ще трябва да инжектираме кофеин. Имате ли в чантата си?

— Но разбира се. Ето сега.

Роже се обърна към лейтенант Обри.

— Какво се случи? — попита той с подчертано любопитство.

Морякът поклати глава и изкриви устни.

— Нещо, което очаквах да се случи още от деня, когато тази дяволска отрепка се качи на борда. Шателар е механик трети клас. Само не мислете, че не познавах добре този негодник! Плавал съм с

него четири години. Бяхме заедно още през войната, когато ни потопи торпила в открито море край Лабрадор... Пияница и женкар! Винаги се връщаше последен на борда. Ей такава уста отваряше, за да се оплаква, но когато трябваша доброволци за опасна работа, направо онемяваше. Крадеше тютюн, дрехи, пари...

— Защо, по дяволите, сте взели такъв негодник сред екипажа?

— Разбира се, предупредих командния състав, но бяхме без механик. Не успяхме да намерим друг, така че се наложи да го вземем! Само ако ви кажа, че тази свиня не изтрезня от Бостън насам! Непрекъснато търсеше да се сбие с някого! Беше качил на борда тайно алкохол. Конфискувах го и му забраних да припарва в общата трапезария. Е, добре. Знаете ли какво направи този негодяй? Изпи спирта за компасите. Чист спирт, да не замръзват. И досега се чудя как не пукна още тогава.

Роже слушаше разсеяно, докато поглеждаше часовника си. Линейката се бавеше.

— Предупредих и Фоекс — продължи Обри, — но този хипопотам претендираше, че може да помете само с юмрука си цяла рота бунтовници. Ето как се нареди сега и аз трябва да го съобщя на вдовицата му! Гадна история!

— А какво стана с вашия Шателар? — попита лекарят.

— Избяга. Измъкна се оттук като змиорка... Фоекс и Кастелара слязоха заедно на брега. Шателар вървеше по петите им. Едва стигнаха до пристанището и Шателар се нахвърли върху него... Не е ясно защо. Един удар с гаечния ключ за Кастелара и един изстрел за Фоекс. Питам се откъде е взел оръжието. Аз лично прерових багажа му, но не открих нищо, освен един американски бокс, саморъчна изработка от болтове и тел...

— Никой ли не се опита да го спре?

— Случи се така неочаквано, че никой не успя да реагира. Но ще го хванат, ще видите. Полицията вече е уведомена. И най-добре ще бъде да го убият на място! Само това заслужава мръсникът.

— Пиян ли беше?

— Е, добре! Може да ви прозвучи невероятно, но за първи път не беше, поне така мисля! Искате ли да пийнем по едно уиски, за да намалим малко напрежението?

— На драго сърце, но след операцията, лейтенант... Ето и линейката.

Когато пристигна в Песион Вил, беше много късно. Операцията бе продължителна и тежка. *И по всяка вероятност, безполезна* — помисли си той, докато спираше колата пред къщата.

Сефилис щеше да поеме първото нощно дежурство, Ерар след това щеше да я смени. Така че той можеше да хапне и да си почине малко. Но нямаше гаранция, че Кастелара няма да почине още тази нощ!

Хлопна вратата на колата, за да чуят, че е пристигнал. Почти веднага входната врата се отвори.

— Роже е — заяви Дафне на баща си, който седеше — както винаги — в своя стол-люлка.

Тя беше по халат.

— Тъкмо си лягахме — каза хапливо. — Привършвах тоалета си и се готвех да си легна...

— Не се притеснявайте за мен. Ще хапна някой и друг залък на крак. Има ли нещо останало? После се връщам в болницата.

— Ще ни кажеш ли какво се е случило? — попита слепецът.

— Трагичен инцидент! Един човек е убит на пристанището, а другият не е по-добре, въпреки че го оперирахме и направихме всичко възможно.

Той подробно разказа как е отишъл в митницата, за да освободи апарата, как са потърсили лекарската му помощ и защо се е наложило да оперира. През това време Калев мълчаливо се появи, сложи прибор и донесе чиния с огромна порция ферос — хранително и доста пикантно блюдо, което Роже много обичаше.

Дафне се бе вторачила в ръцете му, сякаш очакваше да ги види облени в кръв. Мисълта, че брат ѝ е разрязвал със скалпела си жива плът, ѝ беше направила силно впечатление.

— Знаеш ли какво точно е станало? — попита старецът, докато Роже сядаше на масата.

— Набързо ми съобщиха фактите — отговори той със залък в устата. — Може би престъплението е извършено в пристъп на лудост.

— Какво стана с убиеца?

— Избягал е. По дяволите, къде може да се скрие в тази страна. Тук не познава никого. Ще го преследват като див звяр. Е, вярно, канадец е, говори френски...

— Но не и креолски!

Телефонът извъня. Роже метна салфетката на масата, изпревари Дафне и вдигна слушалката. Беше Ерар. Лекарят несъзнателно погледна часовника си и свъси чело. Отначало отговорите му бяха едносрични, после постави два-три кратки въпроса и в заключение уморено каза.

— В такъв случай няма смисъл да се връщам тази нощ. Вървете и вие да починете, Ерар, имате нужда. До утре...

Затвори.

— Значи няма да се връщаш в болницата? — попита Дафне. — От това следва, че имаш време да се нахраниш.

— Вече не съм гладен. Кастелара е починал. Тромбоза...

— Какво значи това?

— Емболия.

— Тогава ти не си допуснал грешка. Това е добре! Ще те оставим да си починеш. Надявам се, че утре ще имаш няколко свободни минути, за да поговорим тримата.

— Няма да мога да мигна. По-добре да пийна нещо силно и да поговорим сега, ако толкова държите.

Той се завъртя на стола. Застана с лице към слепия човек и към младото момиче. Взе чашата си, почака Дафне също да седне и попита.

— Какво искаш точно да знаеш?

— Ти каза, че ще го оперираш. Говорил си с него по телефона. Той обаче не ми повтори това, което ти си му казал. Би ли се опитал да ни обясниш по-просто?

Той я погледна. Тя ослепително му се усмихна. Халатът ѝ се бе отворил и разкриваше седефената плът на закръгленото коляно и малко по-нагоре — изящно очертаното бедро. Внезапно стана отзивчив и се обърна към Дафне. Започна да обяснява търпеливо.

— Загубата на зрението при татко е резултат на потъмняване на очната леща. През последната година — сама виждаш, че данните са съвсем нови — американски офталмолози доказаха, че в подобни случаи е възможно възстановяване на зрението чрез присаждане на тъкани от очна роговица. Въпреки това операцията е изключително

прецизна, но може да опитаме и с наличния инструментариум. След две или три години ще бъдем много по-напреднали.

— Ти сериозно ли мислиш, че е възможно да чакаме още три години? — възмути се младото момиче.

— Не, разбира се. Не ме разбра. Щом се уверя, че татко не страда от никакво сериозно увреждане на тъканите под очната леща, неговият случай ще има прекрасни шансове за възстановяване на зрението. Само че...

— Само че какво? — попита нетърпеливо Дафне.

— Бихте ли млъкнали за малко? — заповяда господин Денис.

Те смаяно го изгледаха. Той обърна глава към градината и обясни.

— Вие не чувате нищо, разбира се... Нямате моето шесто чувство. Като че ли в храстите има някой. И се крие. Кой може да е по това време?

— Хайде де! — възрази Дафне. — Нито Роже, нито пък аз чухме нещо. Сигурно ти се е сторило. Впрочем, татко, ти отдавна трябваше да си легнал. Много е късно.

— Добре — измърмори слепецът. — В такъв случай остави Роже да говори.

— Искях да ви обясня, че при сегашното положение ще бъде почти невъзможно да осигурим бързо роговица, която да е годна за трансплантиране.

— Не намираш ли, че това изявление иска повече обяснения! — ядосано се сопна Дафне.

— Ще опитам по-просто. Тъкан от роговица, предназначена за трансплантация, не живее повече от три дни или седемдесет и два часа след взимане на материала. Следователно, от момента на манипулацията трябва да се действа много бързо. Но още веднъж стигаме до въпроса — откъде ще вземем материала? Във Франция има офталмолози, които са правили такава операция. Но са оперирали в абсолютна тайна, нелегално. Френският закон забранява прилагането на тази техника^[1]. Защо? Ами защото роговицата трябва да се вземе още в първите няколко часа след смъртта на донора. Същият този закон забранява каквато и да било анатомична интервенция над човешки труп двадесет и четири часа след смъртта. Знам, че във Франция се подготвяше проектозакон, с приемането на който да се

избегнат несъвършенствата на този, който действа в момента... Но ти ще кажеш, че ние не сме във Франция. Точно така! Обаче аз проверих и мога да те уверя, че законодателството тук е същото.

— Тогава? Няма ли никаква надежда? — каза Дафне.

— Още не съм намерил начин хем да не нарушавам закона, хем да осигуря трансплантант. Това е всичко!

— Не помня кой точно беше казал, че законите са измислени, за да се нарушават и заобикалят! — заяви младото момиче. Очите ѝ жизнерадостно заблестяха. — Не става въпрос да убиваме хора, за да им вземем роговицата... Но нали имаш достатъчно трупове под ръка? Ако им вземеш нещо, което никога повече няма да им трябва, това не бива да се счита за престъпление, пък и на никого не вреди...

— Има Закон. Закон с главна буква. Казах ясно, че нещата трябва да са легални. Защото иначе последиците са жестоки. Кариерата на лекаря ще бъде съсипана завинаги.

Дафне наведе глава. Господин Денис попита на свой ред.

— Ти спомена нещо за търпение. Следователно не всичко е загубено. Какво имаше предвид?

— С времето пречките и забраните ще намаляват. Може би утре, след петнайсет дни, след шест месеца няма вече да ги има... Освен това, последните медицински доклади, които ми попаднаха, коментират и предлагат създаването, дори още тази година — чувате ли ме добре, тази година! — на организация. И това вече е една реална надежда... И така, тази година ще се създаде огромна организация в Америка. Учредителката е една забележителна жена, самата тя почти сляпа — мисис Айда Акоста Брекинбридж. И ще създадат нещо като фонд, ще се нарича банка за очи, която ще получава дарения от очи. Тези дарения ще се централизират, събират и разпределят в рамките на седемдесетте и два часа, които са и възможните граници за присаждане. Лабораториите са инсталирани в Оторино-офталмологичната болница в Манхатън, в Ню Йорк. Към този проект продължават да се присъединяват много болници от различни страни. Така че тази организация ще расте, а заедно с това и възможностите ѝ. Това е сигурно!

— Тогава — възкликна Дафне, — значи нищо не пречи...

— Не бързай с ентусиазма! Най-трудното е да се получат очи. Досега единствените източници на въпросната банка са от болниците

членки или от болни, които чрез доверения си лекар са подписали, че оставят като дарение своите очи след смъртта си. Или от нараняване, или след някаква хирургическа намеса... Важното е роговицата да е запазена и здрава. За нещастие, на сегашния етап заявките надхвърлят многократно предлагането. Ето защо ви говорих за търпение...

— Ти добре ли познаваш техниката?

— Отлично!

— В такъв случай ще бъда търпелив, колкото е необходимо — твърдо заяви слепецът. — Моля се само за едно, не, по-скоро за две неща. Първо, да бъда опериран от теб и, второ, да те погледна още веднъж, само още веднъж, преди да склопя очи...

Роже наведе глава, без да отговори.

— А може ли всеки да дари очите си? — попита Дафне.

— Да. Но очевидно е по-добре това да не се урежда със завещание, тъй като много често този документ се прочита доста дни след смъртта. И е много късно за взимане на роговицата. За предпочитане е да се използват готовите формуляри, които предоставя банката за очи, като запазва втория екземпляр.

Господин Денис рязко стана.

— Моето момче, ти вля толкова надежда в сърцето ми! Но сега отивам да си легна... Не ставайте! Поговорете си още, но недейте се заяжда... Калев! Калев!

Прислужникът влезе, хвана стареца за ръката и го поведе.

— Ти ли се мотаеше из градината преди малко? Какво правеше на терасата...

— Не съм излизал навън, господарю — защити се Калев. — Марилиз също чу шум... Погледна през прозореца, но не видя нищо!

Слепецът го заплаши с бастуна си и весело се засмя.

— Какъв изпечен лъжец си! Само да те хвана, че ми водиш негърки в градината! Тогава ще видиш, разбойнико, от какво дърво е направен бастунът ми. Хайде, дай си бързо ръката... И само чакай да погледна — ще те държа непрекъснато под око!

---

[1] Техниката на присаждане на роговица, описана в тази книга, се е практикувала през 1945 г. Дадените подробности са също от това време. — Б.а. ↑

II

Щом останаха сами, Дафне се приближи до брат си. Той бе запалил нова цигара и си бе налял още едно питие.

— В крайна сметка ти нямаш много надежди, нали? Поне за близкото бъдеще — каза тихо тя. — А ако аз напиша едно настойчиво писмо до банката за очи от твое име?

— Вече писах до Манхатън. Да се осведомя как стоят нещата и да запазя ред, ако е необходимо.

— А ако отидем в Ню Йорк?

— Не мисля, че там ще имаме повече късмет.

— Татко ще направи дарение.

— Доколкото го познавам, не мисля, че ще приеме да пререди някой, който има повече нужда от него.

— Повече нужда от него ли! — възмути се тя.

— Искам да кажа някой, който се нуждае от зрение, за да може да работи за хляба си, за да изхранва семейството си.

— О-о! — извика тя. — Не бях помислила за това! Разбира се, че няма да се съгласи! Прекалено е добър за това! Златно сърце е той... — Тя се надвеси над него. — И ти си като него, стига да пожелаеш да бъдеш мил...

Внезапно той усети, че в нея се надига нещо огромно.

— Тази вечер ти си точно такъв — продължи тя, — какъвто си представях, че си, докато беше далеч от нас. Татко претендира, че е радетел на пълната свобода. Ти също ли си такъв? Тук го смятат за анархист, но това не е от злоба, а защото го намират за малко побъркан. Но той е най-чудесният човек в тази страна. Дълбоко почита всичко живо — човешките същества, животните, цветята, дърветата...

Тя рязко стана и сложи ръце на раменете му. Погледна го дълбоко в очите. Роже прочете в нейните такава нежност, че го побиха тръпки.

— Колко тиха е нощта — прошепна тя едва чуто. Той трябваше да се напегне, за да разбере думите ѝ. — Защо никога не си говорим

така? Колко е хубаво да съм с теб. Обичам да те слушам. Защо не прекарваш часовете си за почивка сред нас? С мен?...

Тя хвана ръката му и го дръпна.

— Хайде, ела! На терасата... Ако винаги си такъв, като тази вечер, никога не бих се омъжила...

— Говориш глупости! — каза той със смях.

— Ох, колко жалко, че си ми брат... Ела, не ме карай да те моля...

Той я последва смутен, неспокоен, притеснен. Остави се да го води към верандата, като потупваше галовно нежната тънка ръка, която се бе вкопчила в неговата. Тя се притисна за миг към него, като влюбена. Той отгатна, че се усмихва — сигурно с ангелската си усмивка, но не каза нищо.

Нощта изсветляваше. Ослепително белият лунен диск заблуждаваше петлите и някои от тях вече звънко кукуригаха.

Около живия плет блещукаха подредени като перлена огърлица светлини и хвърляха меки отблясъци. Дафне мечтаеше. Очите ѝ бяха вперени в невидимото. Изглежда беше устремена към небесата, преобразяваше се.

— Виждаш ли колко щастлив можеш да бъдеш тук? — промълви тя. — Беше забравил, нали? Само ако се връщаш щастлив, можеш да казваш много обикновени неща, без да изглеждаш смешен. Ние вече ще се разбираме, сигурна съм.

— Да — каза той. — Сигурно си права, но това са мечти. Докато ние си разговаряме най-любезно, какво ще прави съпругът ти, Жан-Луи? Забрави ли го?

— По дяволите Жан-Луи!... Прав си, забравих го. Съвсем не помислих за него. И ми е много добре така. Мечтаех, да! Колко е прекрасно да помечтаеш!

— Хайде, мъничката, късно е. Трябва да спиш.

Тя изведнъж стана сериозна.

— Да — потвърди. — Бях щастлива, без да мисля за него. А ако той не е спечелил сърцето ми, както мислех? Не е възможно... Харесва ми да съм с него... да танцуваме... и наистина се целува много хубаво...

— Моля те! Без подробности... Знам това само като ви гледам, без да искам...

— Така ли? И какво ще търся при този мъж, когато ние можем да бъдем толкова щастливи тримата — татко, ти и аз?

— В това душевно състояние, малката ми, наистина не мисля, че си узряла за сватба. И преди да те заведем пред олтара, както се казва, трябва да помислиш още малко, но по-сериозно! Ти си импулсивна, а такъв необмислен порив може да промени живота ти. Един неуспех в това направление ще те бележи завинаги.

— Мисля, че си прав... Ще трябва да отдалеча малко Жан-Луи. За да не страда, искам да кажа, ако скъсам с него. Той може да има всички жени, които си поиска. Само да махне с ръка и те тичат като по команда за сбор!

— Сега искаш ли да се прибираме? Утре ме очаква напрегнат ден...

— Още малко... съвсем мъничко! Моля те... Роже, скъпи! — извика тя и се хвърли на врата му. Силно го прегърна. — По-добре ме ухажвай малко...

— Ти се побърка...

— Не, просто се забавлявам... Да си поиграем... Представи си, че съм скъсала с Жан-Луи. Мястото е свободно. Какво ще направиш, за да го заемеш?

— Ето ти доказателството, че си още хлапе. Играта ти е абсурдна. Наистина не си даваш сметка!

Внезапно тя извика и се дръпна назад.

— Там... там... в храстите. Нещо мръдна. Голямо животно. Може да е змия...

За да я успокои, Роже отиде до нацъфтелият храст, разтвори клонките, засмя се и каза.

— Пак си въобразяваш! Няма нищо. Нито животно, нито човек... Хайде да лягаме!

— Да, да, да се прибираме... Страх ме е, Роже.

Той я заведе до стаята ѝ. Подкрепяше я, защото тя се отпусна в ръцете му като болна. До леглото тя го целуна — нежно и продължително, като тялото ѝ още трепереше от преживяната уплаха. После се опита да го задържи, но той се освободи, изплъзна се от ръцете ѝ. Тогавя тя се усмихна и му обеща, че няма да сънува кошмари. Вратата на стаята ѝ беше точно срещу неговата. Роже ѝ предложи.

— Хайде, лягай си. Но не затваряй вратата. Аз също ще оставя моята отворена. Така ще съм съвсем близо до теб, готов да се притека при най-малката тревога...

— Благодаря ти, скъпи.

Той започна да се съблича в тъмнината.

Около него витаеше нещо неопределено, но много нежно. Дафне не обичаше Превилиен, това бе поне сигурно. И правеше тази сватба невъзможна. Една негова дума и тя със сигурност щеше да се раздели с него импулсивно, както взимаше всичките си решения.

Тогава те тримата щяха да бъдат страшно щастливи, както беше казало младото момиче. Трябваше да е така — той предусещаше щастието...

После размисли и престана да витае в облаците. Каза си, че такова положение със сигурност ще завърши катастрофално.

Изтегна се под чаршафа и си зададе въпроса дали в крайна сметка тайничко, дълбоко в себе си, не започваше да желае тази катастрофа. Независимо от рисковете. Беше като главозамайващото привличане на бездната. И за да се спаси имаше само един начин, един-единствен — бягството!

III

Лунната светлина превръщаше тъмнината в стаята в златист полумрак, прорязан тук-там от нереални отблясъци, сякаш отвън се стрелкаха лъчите на фенерче. Роже се въртеше в леглото и напразно се опитваше да заспи. През нощта проблемите се превръщаха във видения, придобиваха безумни размери. Накрая той се примири с безсънието и постави ръце под главата си. Отново се замисли...

Изпука мебел, леко изскърца врата. Той застана нащрек, после седна в леглото.

— Роже... Роже...

Гласът бе приглушен, звучеше объркан, но той веднага го позна. Мигновено скочи от леглото и се сблъска с Дафне, която търсеше убежище в прегръдката му. Трепереше. През ефирната материя на нощницата той усещаше влажната ѝ от тревога кожа.

Заприлича му на мъничко, беззащитно птиче. Сърцето ѝ биеше срещу неговото, гърдите ѝ в луд ритъм се повдигаха и отпускаха.

— В къщата има някой — пошушна в ухото му тя.

— Ти си сънувала! Кой ще дойде тук?

— Може да е крадец? Откъде да знам.

— Татко ти напълни главата с неговите истории. Изнервена и чувствителна, каквато си тази вечер...

— Само кажи, че имам халюцинации! Отлично видях една сянка да минава пред прозореца ми. Не помръднах. Опитах се да засия. После чух шум откъм вратата на килера в кухнята. Винаги скърца при отваряне... И най-накрая хладилникът. Звънна стъкло, сякаш някой размества бутилките.

— Калейб или Марилиз са били жадни, случва се... За да се успокоиш, ще отида да видя.

— Не! Ако е някой престъпник, може да те нападне.

— Тогава отивай в стаята си, аз ще проверя дали навсякъде е заключено. Връщаш се в леглото, заключваш отвътре вратата и спиш до десет сутринта. Става ли?

— Роже, не ме оставяй... Моля те. Не съм откачила, не съм сънувала...

Младото момиче страхливо се притискаше към него, вкопчваше се с всички сили в раменете, в ръцете му. Той плъзна своите по гърба до кръста ѝ. Сякаш проследи с пръсти извивката на лира. При допира до това прекрасно и чувствено тяло гърлото му пресъхна, главата му се замая. Опитва с усилие на волята да се откъсне от тази магия. Напразно. Вече нямаше сили да я отблъсне.

— Само не ме оставяй сама — повтаряше тя. Устните ѝ бяха съвсем близо до неговите, гласът ѝ беше толкова тих, че едва я чуваше.

Той искаше да види очите ѝ. Потърси ги. И както я съзерцаваше, лицето на младото момиче започна да се размазва, да танцува, да избледнява като прожекционен екран, да губи очертания като цигарен дим във въздуха.

— Вече не се чува нищо — измърмори тя. — Дали не си бил прав?

— Надявам се, че сега ще се успокоиш — промърмори и той, и се опита да се отдръпне.

— Не! Не! — почти извика тя. — Не те пускам! Да останем така, да почакаме още малко...

Главата на Роже гореше. Кръвта бясно блъскаше в слепоочията му. Повече не издържаше. Желанието прииждаше като мощна приливна вълна — еротична, дива, порочна — и шумно се разбиваше в него. Неспособен да разсъждава, той обви с ръце нежното телце, което се притискаше към него, проникваше с всяка своя частица през порите му и парализираше волята му.

И чу някакъв демонски вътрешен глас, който дълбаеше съзнанието му. *Тази е реална. Тази е истинската* — говореше гласът. — *И нито времето, нито нещастията каквото и да е то, дори смъртта — нищо и никога няма да ти върне този миг. На този свят има и неизмеримо блаженство, което си струва проклятието и загубата на вечния мир. Това щастие е такова!*

Дафне вече не дишаше така задъхано и несъзнателно гушеше глава в трапчинката на рамото му. Вече не трепереше цялата. Бавно се успокояваше. Нежният ѝ парфюм се смесваше с ухание, което беше само нейно. И този единствен по рода си аромат се разнасяше от деколтето на нощницата ѝ. В него се усещаше чувствения мирис на

още топла от леглото жена. Пораждаше представи за интимност и вълнуващи тайни.

Времето бавно течеше. Но за тях — притиснати, неподвижни, задъхани — то бе спряло. Страхът, който бе слял диханията им, малко по малко се стопяваше. Дафне внезапно потръпна, като че ли бе осъзнала двусмислеността на положението им.

Движението ѝ му подсказа, че тя се е отърсила от оковите на магията и вече е свободна да се отдели от Роже. Но вместо да го направи, тя се притисна още по-силно към него. Сякаш да намери подслон, убежище, дори закрила от неясното смущение, което изпитваше, без да разбира напълно от какво е породено.

И въпреки че интуицията му го предупреждаваше за надвисналата опасност, инстинктът му го тласкаше към забраненото удоволствие.

Тя развълнувано вдигна глава. В стаята бе достатъчно светло и Дафне различи сгърчените от желание черти на брат си, ослепителния блясък на очите му, потрепването на ноздрите... Ужаси се. Стисна малките си юмручета. Тялото ѝ се сгърчи.

— Господи! Роже... — заекна тя.

Не можеше да изрази какво точно изпитва, но Роже беше наясно с усещанията ѝ.

— Е добре, ето! — каза той. Гласът му изневеряваше от съдържана страст, от дълго потискано желание, от угризение. — Всичко свърши...

— Краката ми омекнаха — прошепна тя. — О! Това е ужасно... и прекрасно! Благодаря ти, скъпи...

Внезапно тя усети устните му да покриват нейните. Замръзна и се вкопчи в раменете на брат си. После затвори очи и отвърна на целувката му. И двамата в един миг усетиха, че ги поглъща бездънна пропаст. Те се хвърлиха заедно в нея... И настъпи безкраен мрак... на дъното на горящата и сладостна бездна. Светът около тях потъна в пламъци... и изчезна.

Скованите мускули на Дафне се отпуснаха. И тя омекна в ръцете му, като прекършена. Той я повдигна. Беше лека като перце. Когато я остави върху леглото с отметната назад глава, без признаци на живот, чертите на лицето му се изопнаха.

Той се обърна, за да потърси цигара с надеждата, че тютюнът ще охлади треската, която го разкъсваше, която го изгаряше. Чу зова на младото момиче.

— Роже...

Върна се до леглото.

— Не зная какво се случи... Аз съм... трябва... — несвързано заговори тя и се опита да стане.

Не намери опора и се отпусна отново, движенията ѝ бяха некоординирани. Нощницата ѝ се усука нагоре и погледът му проникна в тайнствения триъгълник между бедрата. На студената лунна светлина Роже забеляза тъмното и пухкаво снопче. Обещание за розовата скъпоценност. Една несигурна охрана. Той не издържа. Дафне лежеше неподвижно, без свян. Красивите ѝ очи бяха вперени в него. Ужасени. Жадни за познание.

Роже се плъзна върху нея и се озова между голите ѝ крака, които веднага се заключиха зад гърба му. Очите му се впиха в нейните. Търсеше в тях отказ или съгласие. Погледът ѝ блуждаеше — като на човек в агония, на крачка от смъртта. Остана неподвижна. И в този миг той осъзна действителните размери на катастрофата. Това, което бе предусещал, че приближава, това, което бе предчувствал, сега се превърна в неизбежност.

Осъзна още, че от този момент нататък светът за тях двамата коренно ще се промени. Дафне вече нямаше да бъде Дафне, нито пък той Роже. Мъчително, прекрасно преобразяване... Но с непредвидими последствия. Които щяха да преобърнат живота им. В каква посока? Можеше само да се гадае.

Сега очите на младото момиче се впираха в него все така настойчиво, но в тях имаше някакво разтърсващо примирение. Той приближи устните си до нейните бавно и нежно и усети, че те се разтварят под лекия натиск. Като че ли пиеха заедно от един извор. После Роже почувства как напрегнатият ѝ език лудо се раздвижва. Тя започна да се задъхва. Трепереше и мятеше глава. Стори му се, че чува.

— Не... не... Роже, ние сме полудели!

Макар едва доловим, гласът ѝ стигна до него. С върховно усилие на волята той се опита да стане, да се отдръпне. Но тя стегна заключените си около него крака.

Картите бяха свалени. Той проникна в нея с всичката нежност, на която бе способен и тя нададе тих рязък писък. Той спря и я погледна. Тя го изпиваше с очите си, тези тъмни като развълнувано море очи...

— Любов моя... — промълви тя.

Той се раздвижи и от гърлото на Дафне се изтръгна звук, едно продължително стенание, което беше едновременно и изблик, и вик, и дихание. После тя стисна зъби, за да не изкрещи.

Дълго време останаха задъхани един до друг, без да смеят да промълвят и дума. Роже следеше с угълчето на окото си изражението на Дафне. В главата му се въртеше някакъв цитат и неясният спомен рисуваше това, в което се бяха превърнали — *сразени пред изпълнената си мечта*. Дафне бе застинала, по-скоро портрет, а не живо лице. Как да разбере дали не е погълната от сянката на угризения или съжаление? Дали душата ѝ е изпълнена със същото прекрасно смущение, със същата екзалтирана и ликуваща радост от изживяния момент щастие, за който трябваше скъпо да се заплати?

Макар че, каза си той, те не можеха да разглеждат нещата по един и същи начин, да имат една и съща гледна точка, нито пък да ги преценяват от един и същ ъгъл. Какъв ужас! — каза тя най-сетне.

Тя се обърна настрани и зарови лице в ръцете си. Той побърза да повдигне главата ѝ, но тя не плачеше.

— Мисля, че това е орисано от съдбата — каза тя. — Не можеше да не се случи. Ти не си виновен. Грешката изцяло е моя. Аз предизвиках всичко това... И единствено аз съм отговорна...

— Замълчи — прошепна той. — Кълна ти се, че ние имаме право да се обичаме... Ще ти обясня...

— Какво ще стане с нас? Ние преминахме отвъд границата на разрешеното — горчиво продума тя. — Никога няма да можем да живеем спокойно, никога няма да можем да се покажем...

Той мълчеше.

— Даваш ли си сметка? — попита тя многозначително, което би прозвучало смешно, ако не разкриваше истинския ѝ ужас. — Дадох ти това, което доста трудно опазих от другите мъже.

— Разбрах — каза той и нежно я притисна до себе си.

— Искам да умра... ще се самоубия... Ние извършихме престъпление. Няма прошка за него! Но трябва да знаеш, Роже, сега

осъзнах, че обичам от първия ден, когато пристигна. Обичах те дори преди да те познавам, когато те чаках. Не бълнувам... повярвай ми.

Тя също се притисна плътно към него. Сгърчените ѝ пръсти бяха ледени, очите ѝ блуждаеха — опиянени, замъглени, далечни.

— Можеш ли да ми се довериш? Да ми повярваш? — попита той. Тя кимна. — Е, добре! Заклевам ти се, че не сме извършили престъпление. И в никакъв случай не сме прелюбодействали. На този свят стават и невъзможни неща. Ще ти обясня...

— Ти си мил, искаш да ме успокоиш... Но аз допуснах грешка. Как ще живея с това бреме? О, само татко никога да не разбере!

— Говориш глупости. Още веднъж те моля да ми повярваш. Нощта изкривява представите ни. Утрото е по-мъдро...

— Ще се самоубия... Но след като трябва да умра, Роже, преди това... бих искала да го направим пак... едва ли грехът ще стане по-голям.

IV

Когато лекарят излезе от стаята си, къщата бе изпълнена с прекрасната миризма на кафе и какао. Въпреки безсънната нощ той не бе намерил отговори на въпросите си. Все още не знаеше къде е. Люшката се между радостта и отчаянието.

Влезе в трапезарията и видя Дафне, която бе слязла преди него и мажеше препечени филийки с масло за баща си. Той си отдъхна. Когато я остави сама, изпита ужас да не направи нещо отчаяно.

Те размениха бърз поглед. Дафне моментално сведе очи и се изчерви. В същия миг зазвъня телефонът. Роже вдигна слушалката.

— А, добър ден, приятелю, как сте? — любезно попита той. — Мислите, че крокодилът ви вече се е показал на повърхността? Добре! Ще ви дам Дафне, тя сама ще ви отговори.

Обърна се към младото момиче.

— Жан-Луи Превилиен.

— Да върви на... Ох! Прати го за зелен хайвер! Кажи му, че съм с ангина и че няма да излизам няколко дни. И никакви посещения. Под карантина съм!

Роже се усмихна и отново взе слушалката.

— Моментът не е удобен да я безпокоя. Тя ще ви се обади, когато е възможно... Дочуване.

Затвори и тъкмо сядаше на масата, когато откъм кухнята долетя сърцераздирателен вик. Тримата се вцепениха. След секунди вратата се отвори и ужасените Калев и Мерилен влетяха в стаята, блъснати отзад.

— Какво става? Кой е? — попита слепецът.

— Moun la pa comod'. Mait se'tai', plait-il — заекна Калев.

Негрите стояха с вдигнати над главите треперещи ръце. Лицата им бяха станали пепеливочерни.

— M'te pu vini lo n'hom la ive!^[1] — обясни Марилиз, като бясно въртеше очи.

— Мъж? — попита господин Денис. — Какъв мъж?

— M'fek sot conain'l... Mdi ou li fek sot ive...^[2] — каза Калевб, изплашен до смърт.

В рамката на вратата се появи непознатата фигура. Висок и широкоплещест мъж. По лицето му се разливаше нечовешка, чудовищна усмивка. Размахваше някакъв тежък и голям предмет — огромен автоматичен пистолет!

— Здравсти! Хайде! Виждам, че няма нужда от обяснения, за да ме разберете — каза непознатият. Говореше като селски човек.

— Кой е този натрапник? — попита слепецът.

— Мисля, че се досещам — отговори Роже с болезнена ирония. — Казва се Шателар. Убиецът на домакина и на механика на Мапитоба. Или с други думи — човекът, който уби двама души на пристанището. Издирван от полицията. И те предупреждавам, татко, той е въоръжен и изключително опасен.

— Браво! Точно в десетката! — ухили се Шателар.

Лицето на стареца застина — учудено и възмутено. Но той не загуби самообладание.

— Къде е Дафне? Защити сестра си, момчето ми. И какво иска от нас този мъж? Шателар, кажете ни какво лично имате против нас?

В сините очи на убиеца нямаше жестокост. Но това не бяха и човешки очи, а по-скоро отражение на примитивен мозък. Беше облечен в дреха от лек плат, разкъсана и неугледна. Яката бе отпрана, а вратовръзката му висеше от джоба.

— Към вас нямам нищо против, поне лично — каза той. — Аз наказвах враговете си и отлично знам какво ме чака. Само че копоите няма да ме хванат току-така! — Той красноречиво размахна пистолета.

— Мръсна история — продължи той. — Гладен съм, жаден съм. Добрах се до хладилника ви тази нощ, но не открих кой знае какво. Вие не ядете ли в тази къща? Дали това ми е орисията — да пукна от глад!

— Говорите много добре френски за американец, макар че имате смешен акцент — каза слепецът.

— От Квебек съм, канадец като Манитоба. — Той се обърна към Роже. — Виждам чаши и бутилки, дайте ми нещо за пиене. И по-бързо, преди да съм напълнил с олово дупките на носа ви! Ей, точно това ми трябваше! Няма да държа на етикета...

Роже му напълни една чаша, поднесе я и попита.

— Защо избрахте тази къща? Защо точно тази, а не някоя друга? И как дойдохте от пристанището, без да ви задържат?

— Имате точно толкова мозък, колкото червей в ябълка, млади момко — изхили се Шателар. — На пристанището ви блъснах, защото си бях набелязал бричката ви... И когато обърнахте гръб, аз се настанях между седалките, под някакво одеяло, метнато отзад. Никой не би се сетил да ме търси в откритата ви таратайка. — Той изпразни на един дъх чашата.

— Когато убива, човек ожаднява, нали? — отбеляза Роже.

Шателар алчно изглежда бутилките.

— Запасите ви са добри. Мога да убия първо стареца, после двамата негри, вас и най-накрая, на опашката, малката кукличка там, със свежи като череша устенца. Бих си икономисал труда с нея, но се захлех да не си оставям повече каруцата в калта. А и тази нощ, докато се криех в храстите, тя бърбореше такива чудесии, които направо наливаха масло в машинката на мъжкото сърце. Ако моята кучка Джина ми бе наговорила и една четвърт от това, сега нямаше да съм тук...

— Вие сте глупак и идиот, Шателар — заяви, господин Денис звучно и категорично. — Казвате, че ще ни избие всички. Но ние нищо не сме ви направили. Да убие мен, може би единственият човек на този остров, който е способен и решен да ви помогне? Синът ми нямал повече мозък от червей, така ли? Вие сте тъпакът, точно вие, драги мой!

— Побъркан дъртак! — злобно изсъска Шателар. — Милите ви думи няма да ме излъжат. Вие да помогнете на един престъпник, хайде де!

— Често пъти има смекчаващи вината обстоятелства за едно престъпление. Мотиви, които могат да предизвикат известно снизхождение. Като отмъщението, гнева. Приближете се малко до мен. Искам да усетя как изглеждате.

— Татко! — намеси се Дафне. Гласът ѝ трепереше и издаваше страха ѝ. — Моля те, той е убиец!

— За мен на първо място той е човек в опасност. В смъртна опасност. Ако го хванат, за него няма да има милост. Той не е имал милост към жертвите си, добре, знам го отлично, но ние... Ние не сме диваци като него. Хайде, Шателар. Казвате, че сте се крил в градината

от снощи. И сте жаден и гладен, нали? Така ще припаднете от изтощение. Марилиз, сложи прибор за този човек и върви в кухнята да приготвиш нещо.

— Върви по дяволите, луд старец! — изруга Шателар. — И без номерца, предупреждавам! Ако се опитате да ме преметнете, лошо ви се пише!

— Внимавай, татко — намеси се Роже. — Този човек е способен на всичко. Той не е в състояние да разбере доброто ти сърце, нито благородството ти. Мълчи си!

— Благородство значи? — присмя се престъпникът. — Искате да ми направите впечатление, но няма да се хвана!

— Шателар, пейнете нещо и се нахранете. През това време никой тук няма да се опита да направи нещо срещу вас. Давам ви думата си, че полицията никога няма да залови човек, подслонил се в моята къща! Аз уважавам свободата и човешкия живот. И приберете това оръжие в джоба си, само плашете жените с него! Калейб! Сложи бутилка шампанско в хладилника. То дава сили, а господин Шателар ще има нужда от тях, за да се спаси.

— Не, няма да ви се отвори парашутът! Няма да ме напиете — заяви бандитът. — През целия си живот съм бил пиан, но точно днес няма да ме напиете.

— Ако желаете, пейте вода. Но нека има една бутилка в хладилника, за всеки случай. Все някой ще я изпие. А сега ме послушайте, Шателар. Ако бях на ваше място, щях да помисля за това, което ми предстои. Вие не можете да останете вечно в тази къща, а за да избягате, ще са ви необходими всичките ви средства, всичките ви сили. Марилиз отиде ли в кухнята?

— *Mi moin k'spe parti si moun-la dit oui* — отговори негърката ни жива, ни мъртва. Само търсеше удобен случай да се измъкне.

— Върви и не се занимавай с него. Седнете, Шателар, тук, до мен. Да поговорим...

— Добре — каза убиецът след кратко колебание. — Вие сте по-умен от мен, но ще държа оръжието готово, с ваше позволение... Любопитен съм да разбера какъв номер ми кроите. И най-вече защо правите всичко това за мен?

— Защото сте в опасност, нали ви казах, драги мой! Само затова! И то в смъртна опасност. Ако ви хванат, няма на какво да разчитате.

Тук има закони, според които хора, отказали подкрепа на човешко същество, чийто живот е в опасност, се осъждат. Следователно трябва да направя всичко по силите си, да ви подкрепя, за да спасите живота си.

— Нека уточня, татко — намеси се Роже. — Вашите умозаклучения са недопустими. Този мъж е убил двама невинни! Давайки му подслон, вие попадате под ударите на друг закон, който наказва укривателството на престъпници.

— Аз съм господар в къщата си! И ако този човек е тук, значи някаква незнайна сила го е довела!

— Да, незнайната сила караше таратайката — вметна Шателар и се засмя.

— Добре! — приключи старецът. — Тогава, Роже, ти си първият укривател! Много просто.

— Ако го бях открил, дали щеше да се колебае да ме убие? Помисли върху това, татко?

— Не, не бих се замислил даже. Нямаше да се колебая и тази нощ, когато искахте да слезете в кухнята. Но когато ви чух, че си чуруликате толкова нежничко с малката гугутка, че я прикотквате, просто отпуснах пистолета.

Дафне бе станала огненочервена. Роже отначало се смути, направи няколко нервни крачки, после се обърна към слепеца.

— Татко — каза той, — след като държиш на сърдечните отношения с този господин, може би ще успееш да получиш благоволението му да ме пусне да отида на работа. А своята работа не съм получил от него! И държа на нея. Заради неговите истории имам да уреждам куп формалности. И те чакат мен.

Марилиз постави димяща чиния на масата. Шателар зарови пръстите си в храната, без дори да седне.

— Никой да не излиза от стаята! — изръмжа той с пълна уста.

— Вие сте глупак! — избухна старецът. — Опитайте се да помислите поне малко! В клиниката на сина ми има мъртвец. И причината за това сте вие. Нима не знаете, че в този климат мъртъвците не могат да престояват непогребани повече от един ден? Ако Роже не отиде в клиниката, служителите му ще се разтревожат и непременно ще дойдат тук. И кого ще намерят? Една заблудена душа, наречена Шателар, най-големият глупак сред глупците, по-тъпоглав от

теле! И какво ще направите тогава? Ще избиее цял полк? Хайде де! Оставете Роже да тръгне. Няма да ви предаде нито на полицията, нито на властите. Аз ви гарантирам!

— Аз също поемам това задължение — наблегна лекарят.

Шателар спря да дъвче. Не разбираше нищо от тази история. Проявената към него добрина надхвърляше умствените му възможности. Сигурно мислеше, че е попаднал в омагьосана страна. Той заплашваше с убийство този старец, а той си оставаше ведър, дори щастлив. Поставяше условия. А лекарят, въпреки явното си отвращение, не представляваше заплаха... Докато младото момиче изглежда витаеше в облаците...

— Добре — изръмжа той накрая, — на този старец мога да се доверя. Можете да изчезвате, но ви предупреждавам. Аз съм по-силният. При първата тревога, при най-малкото подозрение стрелям без предупреждение и не оставям жива душа тук!

— Върви, без да се страхуваш, Роже. Върши си работата — каза слепецът.

— О-о! Пак вие! Какво нахалство! — възкликна бандитът.

Но в тона му се прокрадваше възхищение към този, който открито не се съобразяваше с него и на когото в крайна сметка се подчиняваше.

— Яжте! — заповяда господин Денис, когато лекарят излезе. — След това Калев ще ви даде бърснач. Имате нужда. И после, помислил ли сте какво ще правите по-нататък? Ще поговорим и за това.

— Имате ли някаква идея, господине? — попита сразен Шателар.

— Вие не можете да останете тук. Не можете и да се надявате да се качите на някой кораб. Островът е малък и полицията бързо ще ви намери. Освен ако не се скриете в планините, но там пък ще умрете от глад... Виждам само един изход — да преминете границата. Не е трудно, особено за човек като вас. В Доминиканската република няма от какво да се страхувате. Хаитяни и доминиканци се мразят като куче и котка. А и границата не е далеч от тук...

---

[1] Тъкмо щях да сервирам и този мъж се появи. — Б.а. ↑

[2] Не го познавам. Не знам как е влязъл. — Б.а. ↑

V

— Не, не одобрявам убийствата ви, Шателар — каза слепецът. — Но съм убеден, че вие можете да приведете аргументи, за да ги оправдаете. Дяволът също има своите, но не му дават възможност да ги изложи. Какви бяха подбудите ви? Лудост, омраза, отмъщение, ярост?

Убиецът стоеше на терасата и имаше вид на смутен посетител. Бе утолил жаждата си и дори не посягаше към чашата. До него седеше Дафне, успокоена от поведението и засилващото се влияние на баща ѝ над бандита. Погледът ѝ прескачаше от единия към другия.

С примитивния си мозък и оръжието Шателар олицетворяваше грубата сила. Така бе влязъл в къщата — брутално, като господар. Но вече нямаше никаква власт. Цялата власт сега беше в ръцете на стареца. И Шателар му се подчиняваше, уважаваше го, слушаше го. Без да го разбира, но с някакво объркано чувство — удивление, доверие, възхищение — като дори не си даваше сметка за това.

При думите на баща си Дафне възкликна толкова укорително, че господин Денис се обърна към нея.

— Знаеш, винаги съм заявявал: Изпитвам ужас от смъртта. И ако добродетелните хора изискват престъпникът да бъде наказан със смърт, за да изкупи злодеянието си, трябва ли и аз да стана един вид убиец, съучастник в друго убийство? Вместо да убива, обществото трябва да извади убиеца от блатото, да го почисти от тинята, да върне човешкия му облик... Би трябвало да го оградят с грижи, с внимание — като болен, който трябва да оздравее, или като подрастващ...

Шателар слушаше заплепен, но гледаше младото момиче. Нежното ѝ лице, сред ореола от мека коса, като че ли отприщваше в него поток от спомени. И някак съвсем естествено Дафне за първи път се обърна към него.

— Значи вие нямате роден дом? — попита тя без съчувствие, но с интерес.

Внезапно Шателар изпита необходимост да сподели бремето си.

— Един ден — каза той монотонно, — започнах да правя проекти. Имах предложение за добра работа. Тъкмо бях напуснал един петролен танкер с ръждясали скапани ламарини. Бях огняр на Хавилаш и трябваше да направя един курс като смазочник. Както винаги преди тръгване, преотстъпих пълномощното за няколко долара, нали разбирате, един рейс винаги е тежък. В пристанищата, където корабът спира за гориво и провизии, за малко можеш да забравиш неприятностите. Долнопробни заведения, моряшки проститутки... И месечната заплата се стопява. На сутринта се събуждаш върху платнището в трюма с надебелял и грапав като пила език, махмурлия, без стотинка в джоба.

— И вие правите това във всички пристанища? — прекъсна го неодобрително Дафне.

— Във всички — потвърди Шателар, гласът му бе станал твърд. — Казах си: *Този път ти няма да пиеш, няма да слизаш от борда, ще оставиш другите да вървят сами...* И всеки път се натрясках, без да знам как точно стигах дотам.

— Какви планове сте имали, когато сте бил на Хавиланд? — пак попита Дафне.

— Мислех да си открия малка сметка в една банка, в Монреал. Мръсен град е Монреал! Да, ама там срещнах малката Джина. Бях на двайсет, тя малко по-млада. Беше продавачка в един магазин. Там я видях за първи път, когато си купувах ножчета за бръснене. По десет пъти на ден минавах оттам и купувах по нещо, не че ми трябваше... Докато тя накрая разбра. И така, една вечер я причах след работа и отидохме да вечеряме в някакво заведение. Имаше синьо-зелени очи и най-русите коси в цяла Америка. Тогава поисках да си открия сметка, за да не пропилявам повече цялата си заплата. Оставях си само толкова пари, колкото да й купувам подаръци.

Той вдигна очи към небето и въздъхна, като че ли се задушаваше. Пред очите му беше Джина. Малко крехко създание, което той прегръщаше през кръста. Почти не си говореха. Тя мразеше корабите, за които нищо не знаеше. Мразеше морето, книгите. Но ходеше на кино, за да гледа любовни филми — най-вече тъжни истории, които я разплакваха.

— Бъбрехме си — продължи той, — и както вие казахте снощи, момиче, говорехме си толкова простички неща, но не бяхме смешни.

Бях прекалено срамежлив, за да се опитам да я целуна. Но в навечерието на отплаването имах убедителна причина, нали? Тя ми протегна устните си. Обещахме си да си пишем. Беше първото момиче, което познавах, разбирате ли?

— И искахте да се ожените за нея? — пак попита Дафне.

Шателар помрачня и не отговори. Водеше борба със самия себе си.

— Получих писмо от нея в Халифакс — каза той след известно време. — Тогава ѝ купих подарък — една пудриера. Но когато се върнах в Монреал, тя бе изчезнала. Напуснала магазина и никой не можеше да ми каже къде е отишла. Търсих я цял месец, давах обяви, обърнах се към една детективска агенция... нищо! Тогава изтеглих парите от сметката, хвърлих пудриерата в морето и три дни не изтрезнях! Това е!

— А после?

— Плавах шест месеца на Екстрем-Ориент. Английски кораб. После избухна войната. Тогава бях на Жак Картие, механик. Потопи ни торпила в открито море край бреговете на Лабрадор. Останах четири дни в една лодка на произвола на съдбата заедно с лейтенант Обри и този боклук Кастелара, който бе втори механик... Четири дни са много време... Най-накрая ни прибраха и ни закараха в болница в Халифакс. И там получих писмо от Джина... Прочела разказа за нашето приключение в някакъв вестник. Намерила си място в Монреал, където печелела повече пари, отколкото в магазина.

Шателар сведе глава и внезапно гласът му стана дрезгав.

— Когато излязох от болницата, купих чифт чорапи и пудриера и отидох да я видя. Взех със себе си и тази усойница Грегора Кастелара.

Той преглътна така, сякаш преглъщаше гнилите си спомени.

— Прекарахме една чудесна вечер — каза горчиво усмихнат. — Джина беше весела. Имаше приятен апартамент, добре обзаведен, чист. Готвеше отлично. Ние ѝ помагахме и Грегора се закачаше с нея. Не виждах нищо лошо в това. Нали тя бе писала на мен? Не можеше да е забравила нашите обещания за сватба... Виждахме се много пъти, докато се възстанових напълно. Не знаех какво е станало с Кастелара. И после се качих на борда на Саскатчеуан.

— Джина продължи ли да ви пише? — заинтересува се Дафне.

— Не, никога... Или по-точно един път, един-единствен път. За да ме помоли да не я притеснявам повече с писмата си. Казваше, че е мислила много, и че мъж като мен не е за жена като нея. Научила много от нашите отношения и така нататък... Разбирате, нали?

— Не много добре! — призна младото момиче.

— А! Това е, защото забравих да ви кажа, че тя споделяше, че след заминаването ми се видяла с Грегора Кастелара. Той бил очарователен мъж, че започнали да живеят заедно и тя чакала дете от него.

Приличаше на човек, който се е върнал на мястото на опожарената си къща и разравя студената пепел, за да търси скъп накит.

— Искях първо да я убия. После ми стана ясно, че преди всичко искам да убия Кастелара. Но не знаех къде да го намеря. И това отровно писмо от Джина... Дълго време го пазих, помагаше ми да се напивам до смърт. Когато бях много пиян, изваждах го от джоба си и го препрочитах. И ожаднявах така, че бях в състояние да погълна още една бутилка бренди... Когато се качих на Мапитоба, открих, че Обри и Кастелара са там. Харесвах Обри. Може би само заради него не убих Кастелара веднага. А можех да го направя съвсем безопасно, без никой да ме заподозре. Знаете, много лесно е да се подхлъзнеш в коридора на някое петно масло и да паднеш в трюма. Едно падане от петнайсет метра върху стоманени пръти и край... Той ме беше предал, беше плюл на доверието ми, но може би вече не му желаех злото... Кой знае?

Омразата рязко изкриви лицето му.

— Но вчера, когато слизахме на брега... Когато стъпих на сушата, минах покрай Кастелара. Говореха си с грозника Фоекс. Кастелара избухна в подигравателен смях и извика. За адреси трябва да се обърнеш към Шателар! Той знае къде живеят всички сифилитични курви по пристанищата. Трябва да го попиташ и да избираш! Пак ми се подиграваше. И не го убих веднага, защото не исках да го изпусна. Влязох в каютата на втория офицер. Един ден бях видял пистолет в чекмеджето. Взах го и пътьом грабнах някакъв гаечен ключ. Продължението знаете. Към Фоекс нямах никакво лично отношение. В известен смисъл това е съдба... Но той имаше огромни ръце и можеше да се опита да ме задържи. Защо му трябваше да е заедно с Кастелара?

— Вижте — каза Дафне, след като размисли, — когато сте намерил Джина в Монреал, тя не ви е казала защо през всичкото време не ви се е обадила, така ли?

— Изглежда, че ми е писала в Халифакс. Писмото трябва да е пристигнало след като ние сме отплавали.

Шателар едва сега забеляза, че чашата му е почти пълна и я изгълта на един дъх.

— Нямате представа какъв е животът на моряка — прошепна той. — И ти самият не го осъзнаваш, преди да срещнеш някоя жена, преди да започнеш да обичаш. Аз също не знаех, преди да видя размахващата се кърпичка от кея, когато корабът се изтегля от пристанището... Преди това животът се състоеше само от пристанища и сбивания. Следващото пристанище, следващото сбиване. А с кърпичката си даваш сметка, че животът ти остава зад теб. Това е единствената връзка, която има значение. За мен това свърши.

Внезапно гласът му потрепери.

— Мисля за Джина. И се питам дали някой от нашите ще ѝ съобщи как е умрял Кастелара. Не трябва да се разчита на компанията за това... защото те сигурно още не са женени. А пък сега ще се появи и хлапето. Какво ще прави тя с него? Винаги може да забърше някой моряк... В Монреал ги има достатъчно. Ама и аз съм с ужасен характер. Той ме довърши... Сега се чудя дали нямаше да бъде по-добре да убия нея. Кастелара поне щеше да помогне за възпитанието на детето. А ако го бях убил преди, в подходящ момент, когато наистина трябваше, може би това нещастно сираче нямаше да се роди...

VI

Роже подкара бързо колата. След няколко минути започна да съжaliaва, че е тръгнал. Изкуши се да обърне. Беше оставил Дафне във властта на това чудовище! Но даже и да беше останал, как би могъл да я защити и щеше ли да има смисъл присъствието му? Дали Дафне нямаше по някакъв начин да събуди дивите инстинкти на убиеца?

После си даде сметка, че бяга. Бягаше, защото нахълтването на Шателар в мирния живот на Песион Вил бе послужило като катализатор на отношенията му с младото момиче.

Беше действал импулсивно, без даже да осъзнава докрай какво прави. А Дафне? Тя беше извършила това, което наричаше престъпление, с такава радост и всеотдайност. Какво ги очакваше утре? Дали Шателар неволно няма да даде тласък на събитията?

Натисна до дупка газта. Искаше да пристигне в клиниката и да телефонира на Дафне, да я успокои и самият той да бъде успокоен от нея...

Но му предстоеше и да разплете обърканите конци на живота, си. Имаше само един изход — откровено да признае всичко, да разкрие истината, без да мисли за последствията.

В клиниката с облекчение научи, че доктор Гомбо вече е подписал всички документи и погребението на жертвата е уредено. Това бе истинско освобождение и младият доктор протегна ръка към телефона на бюрото си. В същия миг се запита какво въздействие ще предизвика рязкото телефонно извъняване в къщата, върху убиеца. Ръката му увисна. Не можеше да предвиди реакцията му. По-добре да не звъни. Но ясно съзнаваше, че умишлено наложеното неведение само ще увеличи тревогата му.

На вратата се почука и той ядосан махна с ръка. Беше Асефий. Лицето ѝ бе предизвикателно напудрено с някакъв нов цвят, който придаваше кехлибарен оттенък на тъмната ѝ кожа. Късата пола разкриваше дългите ѝ крака и доста пълните бедра. Беше се напъхала в тесен корсаж, който заплашваше всеки миг да се пръсне и пищният ѝ бюст да се изсипе. Наивната уловка за малко развесели Роже.

— Една госпожица е дошла за преглед — обяви тя. — Няма записан час, но твърди, че ще я приеме.

— Добре, нека влезе — каза разсеяно Роже.

Беше Мари-Луиз. Личеше, че е отделила доста време, за да гримира старателно лицето си. Ружът по скулите ѝ прикриваше очевидното иначе малокръвие, но отново изглеждаше така, както при първата им среща. Погледът ѝ беше посърнал, меланхоличен. Морно се усмихваше. Той бе взел това цъфтящо тяло, бе получил своето удоволствие. Тя му се бе отдала. Забеляза обаче, че едва я познава, че тези форми са му чужди, защото в действителност никога не ги бе разглеждал, освен крадешком.

Тя тръгна към него с протегната ръка. Пърхаше с мигли и забележимо се изчерви под пласта грим.

— Нали не те притеснявам?

— Пациентите ми никога не ме притесняват. Тук съм, за да лекувам. Вземи стол, седни и ми кажи какво те измъчва?

Тя седна неохотно и въздъхна.

— Днес си много сдържан! Нали никой не може да ни чуе?

— Никой. От какво страдаш? — повтори той.

— Ти трябва да откриеш. Нали си лекар?

— Е, добре! Поне ми кажи какво изпитваш. Имаш ли болки? Силни ли са? Къде те боли?

— Тук! — Тя посочи патетично сърдечната област. — Откакто те познавам, ме боли тук...

Той ледено я изгледа. Изпита погнуса от нелепата, лицемерна роля на прелъстителка, която бе започнала да играе.

— Трябва да се консултираш с добър специалист кардиолог — каза той.

— Можеш все пак да ме прегледаш — решително го обори тя и стана.

Преди той да успее да реагира, тя бе свалила корсажа си. Не носеше сутиен и закръглените ѝ, високо вдигнати гърди щръкнаха предизвикателно. Твърдите розови зърна му заприличаха на вторачени в него очи. *Трябва бързо да разкарам тази досадница!* — помисли си той, но протегна ръка към стетоскопа.

Тя продължи с елегантни извивания да свлича полата си, но той я спря.

— За сърцето е достатъчно.

Приблѳжи се до нея. Тя обхвана гърдите си, стисна ги и му предложи.

— Днес няма ли да ги целунеш?

— Има време за всичко. Свали си ръцете.

Тя настръхна от студеното докосване на стетоскопа. Той започна прегледа методично и съсредоточено.

— Чуваш ли сърцето ми? Бие за теб — започна да се превзема тя.

Помисли си, че парфюмът ѳ е прекалено силен и сякаш се е поливала с него. Обърна се. Клепките на Мари-Луиз бясно пърхаха, устата ѳ бе полуотворена, устните издадени напред в очакване на целувката му. Той отиде до бюрото и остави там стетоскопа. Когато се обърна към нея, тя бе изпъчила гърдите си, при което изпъкваше хармоничната и нежна извивка на ханша ѳ.

— Може да се обличаш — каза той. — Кажи ми... била ли си при лекар за сърцето си?

— Не. Никога... Виж какво, нека бъдем откровени, нищо му няма на сърцето ми — здраво, стабилно. Не бива да го упрекваш, че толкова бързо се е запалило по теб.

— В действителност едно запалено сърце е много смущаващо, особено когато е чувствително. И ти трябва да се погрижиш повече за твоето, Мари-Луиз. Не, не се шегувам... Силно изразен систоличен шум и стеноза на трикусиидалната клапа в дясната камера. По всяка вероятност усложнение след прекаран ревматизъм. Доста често се среща при жените...

— Номерът ти не минава! — каза тя сухо, докато обличаше корсажа си. — Търсиш си повод да се освободиш от мен и всички средства ти се струват добри! Когато човек има изгодни предложения, по-трудно избира!

Миглите ѳ отново затрепкаха. После заяви.

— Добре! След като нещата стоят така, ще ти съобщя последната новина, която няма да ти достави удоволствие. Твоята голяма приятелка Лизбет заминава с баща си тази вечер. За Гваделупа и Мартиника. За неопределено време...

Тя се огледа в малкото си ръчно огледалце.

— Що се отнася до Люси, тя скоро ще бъде ангажирана от съпруга си. Негърът ѳ се връща тези дни. Коео за теб означава едно

легло по-малко. Ето защо мисля, че в крайна сметка ще се озовеш в моето! Още повече, че Сирил ще побеснее!

Тя прекара бързо розовото пухче по бузите си.

— И защо Сирил ще побеснее?

— Защото се носят слухове, разбира се! Истории за Люси и теб! Може да се стигне и до скандал.

— И кой ги разпространява?

— Не знам — смути се тя, съжалила за думите си. — Знам само какво се говори, това е всичко...

Той сграбчи китката ѝ и силно я стисна. Тогава тя смутено наведе глава и без той да ѝ задава повече въпроси, призна.

— Не зная нищо точно, разбира се... но сигурно са тръгнали от Превилиен... Помисли! Той те ненавижда. Страхува се, че ще възразиш срещу сватбата му с Дафне. Кое то няма да учуди никого в Порт-о-Пренс. Всички говорят, че ти си влюбен в сестра си и жестоко я ревнуваш.

Той я пусна и се върна до бюрото си.

— Превилиен те е следил. Трябва да ти кажа, че той е доста увлечен по Люси и на драго сърце би се причислил в списъка на завоеванията ѝ, дори да е вярно това, че има черна кръв. Накратко, той е виждал много пъти колата ти пред нейната къща. Стояла е там с часове.

Той закри из стаята. Мълчеше. Мари-Луиз продължи със сладък глас, който трябваше да звучи като ласка.

— Знаеш ли, без да давам вид, внимателно наблюдавах Дафне. Тя също си пада по теб, и то сериозно. Във всеки случай по съвсем друг начин. Не както при Жан-Луи. Той отлично е разбрал това. И аз ти казвам, не ѝ се доверявай! Омъжи я възможно най-бързо, защото вие двамата в най-скоро време... ще направите страхотна глупост. Не че ще излезе от семейството, нали?

Внезапно той усети как заплахите се съгъстват и надвисват над главата му. Виждаше се в скоро време преследван като Шателар, притиснат до стената. Щеше да изгуби, ако закъснее със съответните действия, защото моментът, когато вече нямаше да може нито повече да говори, нито да се защити, приближаваше.

Той спря, взе цигара и я запали, без да предложи пакета на Мари-Луиз.

— Слушай — сериозно каза той. — Не те съветвам да повтаряш тези глупости пред Дафне. Ще ги приеме сериозно и направо ще се разболее. Но ако някой продължава да говори за Люси и за мен, можеш да му отговориш, че това, което се е случило между нас, в никакъв случай няма да породи съмнения у господин Планата... Защото в крайна сметка не се е случило нищо.

— Надявам се, че не си се разсърдил — започна да се умилка тя. — Казах ти всичко това за твое добро. Още не си наясно какъв е животът тук. От нищо стават страхотни скандали. Искях да ти го спестя.

— А една връзка с малко момиче няма ли да предизвика скандал? — подигравателно попита той.

Тя се смути, почервения и пак започна да мига.

— Напиши ми рецепта — каза. — Родителите ми знаят, че съм дошла тук на преглед.

Той седна зад бюрото.

— Избягвай силните въздействия — каза той, — и физически натоварвания. Трябва да се пазиш. Ако не се лекуваш сериозно, някой ден сърцето ти ще закъса... Ще ти предпиша само поддържащи — малко бром, камфор и валериан.

Тя взе рецептата.

— Надявам се, че не си настроен против мен? Мога ли да дойда пак?

— Настоявам. Сърцето ти има нужда от лекарско наблюдение.

— Освен това може би някой ден да си в по-добро настроение? Знае ли човек?

Беше убеден, че е взел разстоянието за рекордно късо време. Безпокойството го измъчваше като див звяр, който разкъсва вътрешностите му. Но когато спря пред къщата, изведнъж се почувства спокоен.

Калей, качен на стълба, подрязваше лианите и листака. Тананикаше си креолска песен — за любов, тъга, птици и целувки. Роже приятелски поздрави негъра и бодро отвори вратата. Къщата тънеше в тишина и той дълбоко си пое дъх, щастлив, че най-лошите му

опасения се бяха разсеяли. Господин Денис кротко дремеше в стола люлка в един сенчест ъгъл на стаята.

Роже изпита неудобство да го събуди. Заспалият старец дишаше леко и спокойно, като дете.

Реши да отиде в кухнята. Искаше му се да пийне нещо студено и освежително. Марилиз влезе през остъклената врата с метла в ръка.

— Къде е Дафне? — разтревожен попита той.

— Li kape so'ti aque gouand boug Diab'la de vie mabouya! — измърмори тя и вдигна рамене.

— Все пак не е заминала сама с този нещастен убиец! — възкликна той.

— Не, съ'сем не! Moin kape pa'le P'evilien...

От салона долетя гласът на слепеца.

— Ти ли си, Дафне? Колко е часът?

— Пет и половина, татко — отговори Роже. — Изглежда Дафне е излязла с Жан-Луи.

— Разбира се! Нали трябваше по един или друг начин да се освободим от неканения гост...

— Но какъв дявол търси Жан-Луи в тази история?

— А! Доста е объркано... Мини в салона, ела, ще ти обясня... Виждаш ли, след като ти тръгна, нещастният Шателар претърпя нещо като морално преобразяване. Не се мръщи! Опитай се да погледнеш на нещата като мен. Дори когато става въпрос за закоравял престъпник. Само че неговият случай не е такъв. Той ни разказа за живота си. Пред сестра ти и мен. За предателството на една жена... и на един приятел... Всъщност това го е довело до престъплението...

— Най-вероятно това са само куп лъжи!

— Изглеждаше искрен. Нито луд, нито пиан! Този човек страдаше, Роже. Дори се замисли дали да не се обеси някъде.

— Хм! И вие с Дафне не намерихте по-подходящо решение, освен да извикате Жан-Луи. Защо точно него? Трябваше само да ми се обадите.

— Ти имаше работа. Шателар искаше да стигне до границата. Жан-Луи познава отлично пътя през Кроа де Буке и блатото Соматр.

— И той прие? Не знае ли, че законът наказва укриването на престъпници?

— Дафне му се обади. Има ли нещо, което той би ѝ отказал? Тя сама предложи да ги придружи — заради доверието на Шателар.

— От хубаво по-хубаво! Господи, каква лудост! Това е нечувано! Шателар е въоръжен, търсен от полицията. Само да го зърнат и ще стрелят по него без предупреждение. Той ще окаже съпротива. Ако това се случи, животът на Дафне е в опасност. И трябваше ли да правиш Превилиен съпричастен на престъпното ти милосърдие, което още повече пък е към един убиец!

Роже вбесен обикаляше из стаята. Не спираше, за да успокои гнева си и преди всичко тази режеща болка, болката от ревността, която изгаряше стомаха му.

— Преди колко време тръгнаха? — попита той. — Кога ще се върнат?

— Може ли точно да се определи... Виж, Роже, те са млади. Сигурно имат да си казват доста неща, само те двамата, да си погукат. Влюбените никога не бързат да се разделят, знаеш го добре, нали?

— Това не ми харесва!

Господин Денис почака малко, после започна отново.

— Спри да обикаляш и по-добре седни до мен. Искam да ти кажа нещо. Виждаш ли, ние за първи път оставаме двамата с теб сами, един срещу друг...

— Вярно — съгласи се лекарят.

Но застана нащрек. Гласът на слепия човек прозвуча различно от друг път. Някак студено, двусмислено. Роже се напрегна — от любопитство, но обзет и от някаква мъчителна тревога.

— Да — продължи старецът, все едно не беше спирал, — има неща, които двама мъже могат да си кажат само насаме. Неща, които не се споделят в присъствие на прислугата или на жена. Би ли ми подал една пура, момчето ми. Знаеш къде ги държи Дафне.

Когато старецът запали и дръпна няколко пъти, лекичко се залюля в стола. Лицето му бе станало много сериозно.

— Роже, ти вярваш ли в шестото чувство, което приписват на хората, загубили зрението си, като мен например?

— Най-често за сметка на зрението другите сетива стават изключително чувствителни. Това им помага, но може и да ги заблуди. Не ми се говори обаче за някакви теории за шесто чувство, за свръхестествено зрение. Не вярвам в това.

— Тогава... но не това исках да те питам. Въпросът ми е следният: ако след миг, утре или вдругиден, с една дума — в най-близко време получиш роговица за присаждане, или трансплантант, както го наричаш, бъди откровен, ще се опиташ ли да ме оперираш?

— Без колебание!

— Не съм се съмнявал, че ще получа друг отговор. Така че, продължавам: ще бъдеш ли щастлив, ако ми върнеш зрението, ако аз действително прогледна?

— Питаш ме абсурдни неща. Какво целиш?

— Е, добре, усещам, че се чувстваш неудобно. Има нещо, което те безпокои, измъчва те. Не знам какво е. Но го има! Неуловимо... и трудно за формулиране!

— Факт е, че съм неспокоен, много изнервен. Мисля, че ти приемаш доста леко нещата, свързани с Дафне.

Старецът не отговори. В настъпилата тишина Роже беше разтърсен от усещането: *часът на истината* наближаваше. Беше дошло времето да свали маската. Да изложи своето обяснение. Слепецът беше вдигнал завесата! Имаше ли смисъл отново да спасява положението.

Той направи няколко крачки. Светът се завъртя пред очите му и ако останеше на място, щеше да падне.

Тишината сякаш се сгъсти. Проточиха се няколко безкрайни секунди. Роже копнееше някой да влезе — Марилиз, Калев, дори Шателар, само и само да се сложи край на ужасното, задушавашо напрежение.

— Седни, ако обичаш — каза спокойно слепецът и пое дълбоко въздух, като плувец, на който му предстои дълбоко гмуркане.

— Бих искал да ми разкажете какво се е случило с моя син — доктор Роже Денис — каза много тихо, но твърдо старецът. — Или какво сте направили с него, с истинския ми син?

Младият мъж отвори уста, но не можа да проговори. Нямаше думи. От гърлото му се изтръгна горещо стенание, последвано от продължителна въздишка на облекчение. Все едно бе подложен на мъчение, което внезапно бе прекратено. Без съмнение всичко бе загубено. Но решението вече не бе негово.

— Признавам — продължи господин Денис, — че поставих въпроса си малко грубо. Но все пак, господине, трябваше да стигнем

дотук, нали? Следях как живеете, чувствах реакциите ви, не пропусках нито една подробност... Изживявах всяка стъпка от ролята, която бяхте решил да изиграете. Аз също се включих в комедията, за да не се усъмните. И е трудно да се каже кой от двамата ни беше по-добрият актьор?

Гласът бе станал присмехулен. Лекарят оставаше мълчалив. Въпреки това слепецът продължи:

— Сега вече вие трябва да повярвате в шестото чувство. Аз изградих увереността си троха по троха. Сигурно ще ви бъде интересно, нали? Вие сте левичар — Роже не беше. Вие не разбирате и дума креолски, диалекта или наречието на острова наречете го както искате, но това все пак е език, а езикът не се забравя. Вие пристигате от Франция като дипломиран офталмолог, докато нещастният ми син нямаше никаква специалност. Той сам ми писа за това. В началото, за известно време си мислех, че това е едно прекрасно и нежно синовно внимание, пазено в тайна... Но вие като че ли се страхувахте, не, нека го кажем — не проявявахте настойчивост да се заемете с моя случай. Разбирам ви. Вие не можехте да бъдете съпричастен на проблема ми — дали виждам или не. Напротив, да бъда сляп дори беше във ваш интерес... Вижте! Възвърнал зрението си, аз неминуемо щях да ви разоблича, да разкрия вашата измама. Но вашата тайна не беше тайна за мен. О, всичко ви издаваше, без вие да се усъмните дори. Роже беше жесток, истински жесток — вие не сте. Той ненавиждаше черните и цветнокожите — вие нямате никакви расови предразсъдъци. Е, няма да стигна дотам, че сте безразличен... Но отношението ви към Люси ми отвори очите...

Той тихичко се засмя.

— Роже избяга от тази страна, защото не може да понесе, че Люси има във вените си черна кръв. Той ми призна това. Само на мен, непосредствено преди тръгването си. *Да не забравя*, каза той. А вие, господине, се държахте така, като че ли не знаете тази подробност. И вие действително не я знаехте.

Той замълча, дишането му бе леко ускорено. Пурата му бе загаснала и той я хвърли на пода.

— Бях изправен срещу толкова необясними противоречия — поде той. — Как можахте да повярвате, че ще ме заблудите, че ще ме излъжете? Защото се държах като мил и любящ баща? — И след кратка

пауза продължи. — Но преди да отговорите на въпросите ми, държа честно да изложа две неща, които не са във ваша полза. Аз съм сговорчив човек, най-малкото се старая искрено да разбирам и прощавам всичко, но изпитвам ужас от лъжата и преструвката. По тази причина ми е трудно да допусна, че вие сте коварен, лицемерен и нечестен по природа. Това е! А сега, какво стана с моя син, кажете ми? С негово съгласие ли играете тази комедия? Защо е тази смяна, това присвояване на самоличност? И най-напред кой сте вие?

Лекарят преглътна горчиво, но душата му се отпусна. След миг щеше да свали непосилния си товар. Каквито и последствия да имаше след това, всичко щеше да бъде по-добро от унижителното положение, в което сам се бе поставил. Той протичко заговори.

— Казвам се Пол Вилермон. Вашият син почива под това име в малко гробище високо в Алпите, под снеговете. Умря при един ужасен и нелеп нещастен случай. Пред очите ми... Но аз вече бях готов да ви призная всичко. Не можех да понасям вече бремето на тази тайна. Вината ми е голяма, признавам, но съм убеден, че ще изслушате доводите в моя защита, след като разберете, че синът ви беше моят единствен приятел... И ако досега не ви казах истината и оставих вие да свалите маската ми — вместо сам да го направя — това е, защото всеки път, когато бях готов да го направя, отстъпвах от страх да не ви причиня жестока мъка. Вие ме приехте като ваш син, това беше една илюзия, но в нея имаше и реалност... Вие ме питате защо направих всичко това? Аз непрекъснато си задавам същия въпрос. Още от мига, когато направих първата крачка по този път. От мига, в който връщането назад стана невъзможно.

Той се приближи и седна до стареца.

— Най-често действията на хората не означават нищо, защото те са продиктувани от импулса — каза той. — Осъзнати ги прави честото повтаряне. Но понякога се случва, че постъпваме като напълно непознато същество, като едно различно създание от това, което сме всъщност. Това е нещо като привличане, нещо, на което не можем да устоим. То се събужда внезапно в нас под въздействието на благоприятни на пръв поглед обстоятелства. И в този момент действията изглеждат разумни. Но скоро те стават съвсем необясними, дори за този, който ги е извършил. И самият той не ги разбира вече. Загубил е ключът за тях. Опитайте се да си представите сега какво

изпитва същият този човек, който е решил да се настани в кожата на друг!

VII

— Бях студент по медицина и вече карах стаж си. Минавах за блестящ студент. До такава степен, че прекият ми ръководител Малан дори донякъде завиждаше на моите умения, може би на дарбата ми. Но бях съвсем сам. Родителите ми бяха починали при пътна катастрофа. На този свят имах само един стар чичо — несретник, пияница и бохем, който се разпореждаше некадърно и дори нечестно с останките от наследеното от родителите ми състояние. Те никога не са били богати, но това, което ми оставиха, беше достатъчно, за да мога да завърша следването си. Бях сам, липсваше ми обич, не познавах развлеченията. Претрепвах се от работа. Написах три реферата за мои приятели, които явно не са били лоши, защото бяха отличени.

Той говореше по-скоро на себе си, в главата му нахлуваха толкова често преживяваните спомени.

— Бях се привързал към едно младо семейство. Запознахме се случайно. Детето им бе болно от неизлечима болест. Може би се бях привързал по-скоро към него? Не зная вече. Случаят ме заинтересува и аз обикнах малкия заради неговата невинност и несправедливата му съдба. Бдях над него, осигурявах му помощ, опора. Надявахме се на чудо. Но чудото не стана. Тогава станах свидетел на отчаянието на Мадлен, на убийствената мъка на Пиер пред това малко телце, което се разтърсваше от страданията. Веселите викове на другите деца, които играеха на слънце в градинката отсреща, достигаха до леглото му, в сянката... Нищо повече не можеше да се направи. Природата или Господ искаха жертва. И бяха избрали точно тази, не някоя друга.

— Виждате ли, господине, аз отказвах да повярвам — изправен пред толкова невинност и чистота — отказвах да повярвам, че такива жестоки болки са необходими за изкупление, както се казва. Какво имаше да изкупва това невинно дете?

Слепецът слушаше спокойно. Мускулче не потрепваше върху лицето му. И беше трудно да се отгатнат чувствата върху това лице с мъртви очи.

— Зная, че с добри намерения се причиняват — и това се случва всеки ден — най-големите злини — поде отново Пол Вилермон. — Че с добри намерения се извършва огромна несправедливост, че се обричаш на проклятие или пропадаш... Само понякога се питам, като че ли за проверка, дали, ако ми се наложи да извърша отново ужасяващата постъпка, която извърших... дали бих постъпил по същия начин?

— Какво сте направил с това дете? — попита господин Денис.

— Направих смъртта му лека. Ускорих края му, но сега вече не съм съвсем сигурен в това. На практика аз спрях по средата — нямах сили да отида докрай. След това преживях мъчителни часове, кошмарни часове...

— Е, добре! Не бихте го направил пак — каза слепецът. — Бил сте страхливец, щом като дори не сте могъл да довършите престъплението си. И подлец, защото сам знаете какъв хаос е предизвикал този състрадателен жест във вашия живот.

— Да! Но въпреки това, може би пак бих го направил! — заяви Вилермон. — Защото съм устроен така, че винаги ще се поддавам на състраданието. Да, със сигурност пак бих го направил, особено в годините, в които живяхме. Тези героични години! Години, в които човешката жестокост се развихря и се представя като вечен процес. Ние преживяхме немската окупация, когато немците разстрелваха французи. После Франция се освободи и французите започнаха да се избиват помежду си. Когато помислиш за злото, което е трябвало да носиш в себе си, за да прекъснеш един човешки живот, ръцете ти се отпускат от ужас и умора пред тези, които си присвояват правото да убиват ближния си. Това зло се подчинява на тайни, тъмни сили. А човешкият живот е толкова кратък.

— Не мисля, че с тези доводи бихте убедили съдиите — каза слепецът. — Те не познават милост и страшно се стараят да осъдят на смърт своите обвиняеми. Но не си дават сметка, че всяка смъртна присъда, всяка екзекуция превръща самите тях в убийци. Ето защо защитих Шателар... Продължавайте...

— Дарих това дете с лека смърт. Взех живота му, тъй като той вече беше обречен. Просто сложих край на страданията му. Работех в лабораторията на професор Малан, заедно с друг лаборант — един

стар, сприхав, зъл и отмъстителен човек. Взех няколко ампули морфин от шкафа с отровите. Използвах само една.

Пол замълча и наведе глава.

Слепецът настоя.

— С две думи — изобличили са ви, бил сте арестуван и осъден?

— Изобличен — да. По-скоро предаден... Този лаборант, за когото ви споменах, се казваше Ардоан. Той ми завиждаше, мразеше ме до смърт. Доста по-късно, от устата на собствената му дъщеря научих, че той ме е предал. Подшушнал на нашия шеф, че се занимавам с търговия на наркотици, че кражбата на този морфин всъщност е престъпление... Но евтаназията^[1] също е престъпление...

Пол Вилермон спря и горчиво поклати глава.

— Сигурно късметът и нещастieto се раздават случайно. Те са невидими за нас, разбъркани в чекмеджето на съдбата, и ние никога не знаем какъв ще бъде изтегленият жребий. И събитията, които се случват, трябва да са предопределени дълго преди това... Трябва да ви кажа, господине, че аз успях да заблудя толкова хора, които добре познавах. Роже Денис, само защото ние физически много си приличахме. Приликата в лицата ни беше изключителна. Бяхме като близнаци и хората често ни бъркаха. Станах жертва именно на тази прилика. Въпреки това, трябва да ви кажа, че ако лаборантът Ардоан ме преследваше толкова упорито и омразата му беше толкова силна, това е, защото бе хванал дъщеря си заедно с вашия син. В положение, което не оставя никакво място за съмнение какви са отношенията им. Така аз станах играчка на това объркване. Той мислеше, че аз съм Роже. Тези подробности обаче научих дълго след инцидента, отнел живота на вашия син.

— Никога, не съм се заблуждавал, че синът ми води в Париж отшелнически живот — каза господин Денис. — Предполагам, че вие също не сте бил монах, особено ако се има предвид начинът ви на живот тук.

— Исках само да изложа един факт, господине. Факт, който ме постави в много неизгодно положение. Но нямаше виновни. Аз не бях нито арестуван, нито осъден — поне не от юридическа гледна точка. На практика това бе проява на християнско милосърдие, защото ръководителят ми бе заклет католик. За да избегне скандала, той ми даде да разбера, че аз мога да взема само едно-единствено решение, че

изходът е само един за мен. Трябваше да напусна факултета. Най-добре беше изобщо да изчезна. Моите качества, моите дарования, моите способности, състраданието ми към болката, съчувствието към ближния... Е, с една дума, наложена ми бе забрана да упражнявам лекарската си професия.

При саркастичния тон на Пол слепият човек само присви клепачи — изглеждаше като нервен тик — и каза.

— Продължавайте.

— Тогава се замислих да се преселя в друга страна. Колебаех се между Венецуела, Колумбия и Перу. Надявах се, че затвореният, почти феодален живот в тези страни ще ме защити от любопитството и ще ми помогне да си изградя нов живот. За нещастие да пътуваш беше почти невъзможно. Франция нямаше кораби. Правеха се предварителни списъци с чакащи. А това означаваше дълго време размотаване за едно място на кораб. Имаше и тълпа привилегировани: чиновници, военни, изпратени по различни мисии... Въпреки това направих необходимите постъпки за билет... и започнах да чакам.

— От писмата на сина ми знам, че той е трябвало да направи същото.

— Роже току-що бе взел дипломата си и много се гордееше с това. Разбира се, имаше право! Защото, извинете ме, господине, но той винаги е бил в списъка на доста посредствените студенти. Дори считаше, че са проявили известно снизхождение, че се е възползвал от известни привилегии като чужденец и участник в Съпротивата на Франция. И най-вече, защото нямаше да практикува в страната... Ето, това е, господине. Той притежаваше това, което аз трябваше да имам и от което бях лишен. Оставаше ми по-малко от месец до дипломирането... Един ден го срещнах на улицата. Връщаше се от корабната агенция, където беше ходил да провери дали приближава редът му за място на някой кораб. Не разчиташе това да стане скоро и възнамеряваше да отиде на почивка в Алпите. Роже обичаше снега и ските. Казваше, че едва ли скоро ще види отново сняг. Предложи ми да го придружа. Бях свободен, лентяйствах. А и самият аз чаках ред, за да замина. Приех. Заминахме заедно в планината.

— Разкажете ми за нещастния случай.

— Тъкмо до него бях стигнал, господине... Искам да ви уверя, че бяхме добри приятели. Въпреки това той не знаеше причините да

изоставя следването си. Мислеше, че съм намразил медицината и ме упрекваше, защото бе убеден във възможностите ми. Предложи ми да ме доведе тук. Да работим заедно, казваше той, в клиника, която вие сте организирали за него. Роже твърдеше, че всичко ще се уреди отлично в Порт-о-Пренс. Предложението му съвпадаше и с моите желания. Само че никога не съм разчитал на някакво съчувствие от негова страна. Посещавал го бях хиляди пъти. Живееше в един мрачен и беден хотел, държан от стара корсиканка. Тя се отнасяше с него като със собствен син и благодарение на нея той бе преживял войната, окупацията и освобождението, без особени лишения и страдания... Но той ми говореше за вас — че сте загубил зрението си. За сестра си — с която няма никакви допирни точки. Казваше, че дори няма детски спомен за нея. Подозирам, че заедно с професионалното партньорство възнамеряваше да ме направи свой зет.

Господин Денис бегло избърса една сълза.

— Още няколко минути и свършвам — каза Вилермон. — Роже имаше планове да си купи автоматична камера и да я закрепи на гърдите си. Искаше да заснеме главоломно спускане по снежна писта. Тогава ставаше дума само за един опит... Изкачихме пистата Синял... Беше много по-добър и опитен скиор от мен. Оттласна се с щеките и шеметно се спусна надолу. Докато мигна, се превърна в черен силует. Видях как връхлетя върху един бор. Със скоростта, с която се движеше, нямаше шанс да е останал жив. Когато пристигнах до него, лежеше с разбит череп. Но освен това бе прободен от един нисък клон. Дори не е разбрал, че умира. Не е страдал и миг...

Пол стисна главата си с ръце.

— За останалото можете сам да се досетите. Тогава направих *именно това*, което не отговаря на природата ми. Като на лента видях как моите прекрасни проекти се реализират... И в същото време — да се спася, представяйки се за друг. Когато се поддаваш на импулс, който е чужд на същността ти, правиш го, без да разсъждаваш. Взех документите и паспорта на Роже и ги смених с моите. Станах Роже Денис. Но не си дадох ясна сметка за постъпката си, за последиците... За безвъзвратно изгорените мостове след себе си... за безумната авантюра, в която се впусках, и която неминуемо щеше да завърши с фатална катастрофа...

— Но вече беше прекалено късно — за всички аз бях доктор Роже Денис. Пол Вилермон бе мъртъв. Присъствах на погребението му... И се оставих на течението. Живеех в мъчителна тревога, с угризения, в истински ужас... И това се превърна в един ад, когато намерих семейство, домашно огнище. Мамех тези, които бях започнал да обичам...

Пол млъкна. Господин Денис също млъкеше. От изгасналите му очи се стичаха сълзи. След известно време направи опит да потисне болката си и каза.

— Нали разбирате, трябва ми малко време, за да приема мисълта, че Роже е загинал... — Гласът му беше безжизнен. — Известно време... А вие, господине? Какви са намеренията ви сега?

— Аз също имам нужда да размисля. Но сега мисълта, че ще живея с истината, ме освобождава от непоносимия товар, който ме смазваше. Но, господине, аз оставам на ваше разположение и ще направя всичко, което вие решите...

— Считам, че на първо време ще бъде най-добре да напуснете тази къща... Ние имаме още за какво да говорим... дълго време... но мисля за дъщеря си...

Той се прекъсна и напрегнато се ослуша. Отвън долетя шум от двигател.

— Внимание! Ето ги... — обяви старецът. — Превилиен и Дафне. Струва ми се, че едва ли имате желание да се видите с тях, особено сега, нали? Малката обаче също има право да узнае истината... Разбирам, че ви беше необходима голяма смелост. Но се съмнявам, че ще имате куража да разкажете всичко това още един път — пред Дафне. Това налага аз да бъда този, който ще говори с нея... Хайде, тръгвайте, спасявайте се. Минете през кухнята, през градината и вземете колата си. И вие — като мен — имате нужда от спокойствие...

— Благодаря, господине — каза Пол и се изправи, готов да напусне къщата.

Слепецът го задържа за ръкава и пхна в ръката му някакъв плик.

— Вземете това — каза той. — Но се запознайте със съдържанието, когато останете сам...

Той спря колата на булевард „Панамерикен“. В подножието на дървото, на отбивката за черния път, където буйната Мари-Луиз му се бе отдала. Отвори плика и извади отвътре лист хартия. Прочете го на светлината на таблото, тъй като денят вече преваляше.

„Във физическо и душевно здраве заявявам с настоящото, че завещавам след смъртта си своите очи на господин Денис от Песион Вил. Той има нужда от тях, както разбрах от един подслушан разговор, който ми разкри, че с операция, която неговият син доктор Денис може да осъществи, той ви могъл да възстанови зрението си чрез присаждане.

Мисля, че по този начин изплащам един дълг към този старец. Той ме нахрани и утоли жаждата ми, когато умирах за хляб и вода. Този човек е единственият, постъпил благородно с мен.“

Той сгъна писмото и го прибра в портфейла си. Можеше да се окаже безценно, ако се случеше нещо с престъпника. Което бе малко вероятно, всъщност. Превилиен и Дафне се бяха върнали, значи бяха успели да му помогнат да премине границата.

Но можеше ли човек да знае?

Той даде на заден ход, излезе на широкото платно и потегли. В града често бе посещавал малко заведение, където сервираха първокачествен ром. Реши да се отбие там. Имаше нужда нещо да го разтърси, пиеше му се нещо силно. Помисли за Люси — вярната, безотказна приятелка. Трябваше да я предупреди, но не искаше да я изненада седнала на масата. Щеше да ѝ причини страдание. Тя живееше в своя илюзорен свят благодарение на него. И той трябваше да разруши това крехко щастие.

Добре, каза си той, тя ще бъде нещастна, но може би ако страдат двама, мъката се понася по-леко?

---

[1] Съзнателно действие или бездействие на медицинско лице, което води до смърт на човек, от Танатос, богиня на смъртта в

древногръцката митология. — Б.пр. [↑](#)

VIII

Пред къщата беше спряла малка черна кола. Той намали, за да я разгледа по-добре и тогава забеляза на предното стъкло надпис „Полиция“. Какво искаше полицията от горката Люси? Неприятно разочарован щеше да обърне, когато входната врата изскърца. Той се обърна пак и видя мъж в униформа, който се качи в колата и веднага потегли. Почака, докато колата се скрие от погледа му и на свой ред позвъни.

Отвори Люси.

— Господи! — възкликна тя. — Мислех, че Дюби е забравил нещо.

— Той ли излезе оттук?

— Да. И се надявам да не те е видял. Ненавижда те. Ревнува... Дочул е клюки... Ще ти разкажа. Първо ме целуни. От два дни нямам никаква вест от теб. Звънях ти в клиниката, но там не пожелаха да ми кажат нищо.

Бързо я целуна и се настани до бюрото, върху което имаше разхвърляни листове хартия, изписани с разлят, необработен почерк. Тя приближи един стол до него, седна и хвана ръцете му.

— Роже, страх ме е! Просто имам предчувствие — някаква беда ще се стовари върху главите ни!

— Успокой се. Защо говориш така?

— Следят ни... Превилиен, Мари-Луиз...

— Мари-Луиз е само една нимфоманка, която поставих на мястото ѝ. В най-близко време ще ни сервира сърдечна криза. Но това не е нещо, свързано със сексуалните кризи, които я тормозят.

— Превилиен също те мрази. Мисли, че ще се противопоставиш на сватбата му с Дафне.

Той горчиво и безнадеждно се засмя.

— Не познавам началника Дюби. Но той също ме мрази. Защо? Какво съм му направил?

— Знае, че си ми бил любовник и че си се върнал. Това е всичко! Иска да те види да заминаваш оттук. Дори ми намекна, че ще разрови

сериозно живота ти във Франция — със съдействието на френската полиция... че ще търси и най-малкия повод за екстрадиране... Имаш ли някакви провинения в чужбина, за които може да се разбере?

— Трябва да кажа само една дума и в очите на целия свят ще стана герой от Съпротивата. Повярвай ми — там героите са свещени! И тежко и горко на тези, които се опитват да ги докоснат!

Отново се разсмя горчиво. Ако Дюби изпълни заплахите си, докато рови в миналото, може да извика само Господа или дявола.

— И друго — каза Люси. — Сирил се връща вдругиден. Получих телеграма. Избързва с пристигането си. Според мен Мари-Луиз му е изпратила анонимно писмо за нас. Затова се е разбързал. Сирил е муден, но е опасен. Страхувам се от него. Ненавижда белите. Щастлив е, че има бяла жена, разбира се, но само като спи с мен, има чувството, че унижава тези, които отказват да докоснат дори ръката на цветнокож. Той е способен да те убие!

— Няма значение дали са предупредили Сирил или не. Ако има съмнения относно твоята вярност, може да се допита по въпроса до своя цветнокож брат, началника Дюби. Разкажи ми повече за този Дюби...

Тя вдигна рамене.

— Понеже всички знаят, че съм имала любовник още като девойка и след като се омъжих за негър, всички решиха, че съм лесна. Започнаха презглава да тичат след мен, като глутница след разгонена кучка. Да започнем с Превилиен. Той до такава степен ме презира, че дори се опита да ме изнасили. А Дюби! Мозъкът му е само с две гънки — да се мушне в леглото ми на мястото на Сирил и да те види на пет хиляди километра оттук... Само фактът, че колата ти е тук през нощта, пред вратата ми, ги прави луди от ревност. Особено тези двамата! Но аз се страхувам единствено от Сирил!

— Добре — каза спокойно той и запали цигара. — Когато видиш Сирил, и ако той изрази и най-малкото подозрение, ще му кажеш: *Човек, надарен с толкова добродетели и качества като теб, е длъжен да изслуша човека, когото обвинява. Бях болна и повиках доктор Денис, който не отказа да ме прегледа. И ако са ти казали, че съм ти изневерила с него, къде са свидетелите, къде са доказателствата!*

— Лесно е да говориш така. Но трябва да го видиш, когато побеснее! Тогава е неузнаваем — не признава нищо и никого... Дори

да предположим, че всичко мине добре, ти даваш ли си сметка какви мъчнотии трябва да преодоляваме, за да се срещаме? О, колко сложно става! Винаги вече ще се страхувам да не ме хванат с теб... Защото той ще ни наблюдава, убедена съм!

— Няма да има какво да открие — каза лекарят с мрачен глас. — Вероятно се виждаме за последен път, Люси!

Внезапно тя се вцепени. Кръвта се оттегли от лицето ѝ. Не вярваше на ушите си. После се хвърли към него и разтърси ръцете му.

— Това не е възможно! Не, това не е вярно! Ти няма да заминеш! Не можеш още един път да ми сториш това!

Гласът ѝ бе мъртъв. Тя потръпна. Той не направи нищо, за да я успокои, не ѝ вдъхна никаква надежда.

— Ако заминеш, заминавам с теб — заяви изведнъж тя. — Не искам да ме напускаш. Не мога да понеса една нова раздяла... Ще подам молба за развод!

— Забравяш бързо опасността, която представлява твоят съпруг. Хайде! Държиш се като дете. Бъди разумна!

Тя стана и извърна глава.

— Не ме ли обичаш? Държиш ли поне малко на мен?

— Люси — прошепна дълбоко развълнуван той, — аз съм мръсник от най-висока класа. Сега ще разбереш. Отговорът на първия ти въпрос е не. На втория? Мисля, че ти си един бисер сред приятелките, едно гостоприемно пристанище, към което изпитвам огромна нежност, за което ще съжалявам с цялата си душа!

Тя стана смъртно бледа и той веднага се упрекна за жестокостта и нетактичността си. Причиняваше ѝ ненужно страдание. Хирургическа интервенция без анестезия. И все пак той трябваше да сложи края. Не беше лесно да намери верния тон.

— Спомняш ли си какво те помолих онази вечер?

Тя се извърна и го погледна, но не го виждаше. Погледът ѝ блуждаеше. Беше някъде далече. Нямахте сили да рови в паметта си. Механично поклати глава — не, като че това, което той я питаше, няма никакво значение.

— Има! — каза той. — Помолих те да ме погледнеш внимателно, да ме разгледаш — до най-малките подробности.

— Може би. Не съм обърнала внимание. Някаква смешна идея. Като че ли не те познавам — милиметър по милиметър!

— Значи така! Ти каза за този белег на хълбока. Един белег, който е изчезнал.

— Какво искаш да кажеш? Играта ти е глупава, особено в този момент! Като че ли ми се подиграваш, за да изпиташ удоволствие от мъките ми.

Той се изправи и бавно тръгна към нея. Изпитваше силна нежност и искрено съчувствие към тази жена. Обичаше я дълбоко заради душевните ѝ качества. Не съществото от плът за удоволствие, а *майката, утешителката*. И беше трогнат от жената, останала вярна на своята първа любов, която живееше в мечти — една илюзия, но по-силна от реалността.

Той пое ръцете ѝ в своите с цялата нежност и сила на своята преданост.

— Ти си обичала лудо, страстно един мъж — тихо каза той, — и си го обичала повече от всичко на света, когато той е заминал. Бедна моя, скъпа Люси, ти си била предана на един мит, на една сянка, на една представа... Аз не съм този мъж, Люси, аз не съм Роже!

Тя рязко се отдръпна, поразена от искреността в гласа му. От дълго време предчувстваше приближаването на нещо страшно, усещаше близката катастрофа. И ето че тя настъпи. Това, което се разкри пред нея, бе най-невероятното и най-непредвидимото. Втренчи се в него, сякаш пред нея се бе изправила смъртна опасност, но която я пленяваше, от която не можеше да отдели погледа си.

— Аз съм виновен — поде отново той. — Злоупотребих със ситуацията, с теб, с най-благородните ти чувства. Не трябваше да поддържам толкова дълго заблужденията ти. Но когато бе в прегръдките ми, Люси, твоето щастие, твоето удоволствие така ме радваха, че се самозалъгах: *Тя се заблуждава, но ако миражът е толкова красив, какво право имам аз да ѝ го отнемам?* И въпреки това колко пъти признанието беше на устните ми... Всеки път бе необходима само секунда, за да се освободя, да разкрия истината.

Тя клатеше глава, неспособна да каже и дума.

— Дори не знам как да те наричам сега — запъна се, обърна се и седна. — Моля те, нали виждаш онзи шкаф?... Налей ми догоре една чаша с ром. Имам нужда, а мисля, че и ти също...

Първите глътки върнаха малко цвета ѝ и тя го погледна в очите.

— Аз съм силна жена, знаеш ли? Може да се каже, че страданието ме е направило дебелокожа! Сега трябва да ми кажеш: какво си направил с Роже?

Изведнъж тя остави чашата, стана и се хвърли в прегръдките му. Търсеше подслон и подкрепа. Сграбчи врата му, стискаше го до болка, очите ѝ бяха пълни със сълзи.

— Не ми казвай нищо! — изкрещя тя. — Така Дюби няма да открие нищо. Няма да има с какво да бъде против теб... Защото обичам теб... Който и да си ти! Какво значение има! Роже ми причини толкова страдания! А ти, ти ме направи щастлива!... О, да! Толкова щастлива...

Той лекичко я люлееше, като дете. Отчаянието ѝ започна да се отдръпва, постепенно тя се отпускате. Той я заведе до един стол и я застави да седне. Тя протегна прекрасните си крака и сведе глава, като че ли се срамуваше да срещне погледа му.

— Роже е мъртъв — каза той. — Но не съм го убил аз, успокой се. Загина при нещастен случай в планината... Сега вече мога да ти разкажа всичко.

Костваше му голямо усилие, за да разкаже всичко отново, така, както бе направил преди три часа пред господин Денис. Учуди се, че Люси го слуша с повече съпричастност, предразполага го. Той разказваше по-убедително. Когато стигна края, пощади я и спести подробностите. Само я попита дали е следила разказа му.

— Да — измърмори тя. — Някак е странно. Роже, истинският Роже, ми се струва далечен... Сега, когато ти си до мен, се питам дали е съществувал някога... — Тя му се усмихна с неизказана нежност. — И така, казваш се Пол! Добре! Тогава, Пол, отговори ми: не ме ли обичаш поне малко?

Тя пак просеше милостиня. Искаше да бъде излъгана, заблуждавана, мамена. Но времето на лъжите беше изтекло.

— Обичам те. Но само като приятел — каза той. — Разказах ти всичко това, защото не мога да живея повече в преструвки и лъжи.

— И така, твоята любов в леглото е била лъжа? Ти просто си искал да бъдеш с жена, така ли? И аз съм била под ръка, с капаци на очите, очакваща само някой да ме пожелае! Ох, мъже! Какво разочарование!

При тези думи той разбра, че тя вече не се самосъжалява. Не моли повече. Не прави сцени на раздяла.

— Заблуждаваш се. Когато бях до теб, желанието ми нарастваше като страст, която не признава нито разума, нито страха. И още нещо, обичал съм друга, без да си давам ясна сметка за това, защото не можех да храня никакви надежди. Така че бях измъчен, мрачен, нещастен. Ти ми дари успокоение...

— Аха! Отдушник! За да излееш излишните си секрети!

Заболя го от тази избухнала вулгарност. Той съсредоточено я погледна. Тя поклащаше глава, челото ѝ бе набръчкано.

— Колко ли ме мразиш! — заяви той. — Не съм го искал, но със сигурност го заслужавам.

— Не, не те мразя. *Вие* ме отвращавате, и двамата. А от *нея* се гнуся още повече. Завчера, докато чаках да ми се обадиш, тя ми телефонира. И за какво? За да ми съобщи — не, това би било прекалено откровено — за да ми намекне, че тя и ти... все пак... Тя направила същото със Сирил, но този мръсен негър — той не е изпуснал случая!

— Да не би случайно да говориш за Мари-Луиз? Как можеш дори да си помислиш, че бих се увлякъл по тази болна нещастница? Не, Люси, бъркаш. Аз обичам Дафне!

— Дафне? — смаяно повтори тя. В гласа ѝ прозвуча облекчение, почти радост. — Е, това е за предпочитане! Не знам защо, но е точно така.

— Значи не разбираш добре как стоят нещата.

— Напротив, отлично разбирам. Боже, каква романтика! Точно като при Расин!

Тя се засмя и изрецитира полугласно.

— *Някои простъпки винаги предхождат големи престъпления...*

— Недей да разрушаваш с подигравки, за които после ще съжаляваш, прекрасния спомен, който искам да запазя за теб.

— Прав си — сериозно се съгласи тя. — Само трябва да забравя своето участие в тази трагедия. И така, ти обичаш Дафне? А тя? Знае ли? Призна ли ѝ любовта си? Какво ти отговори?

Той наведе глава.

— Нещата между нас стигнаха прекалено далече — призна той. — По взаимно съгласие... Но не защото го бяхме решили... Просто и

двамата не устояхме на желанието си... Някаква сила, неподвластна на волята ни. И със сигурност по-могъща от нея.

За момент Люси се вцепени. После бавно се приближи до него, хвана ръцете му и притисна лицето си до неговото.

— Бедният! Скъпи! — каза тя със съчувствие. — Какво ще правите сега? Какво ще стане с вас? Колко ли страдаш?

— Сигурно Дафне вече знае, че не съм й брат — прошепна той, като се остави сега тя да го люлее лекичко и успокояващо в майчината си прегръдка. — Това трябва да я освободи от огромен товар. Но с това нашият проблем изобщо не се решава!

— Искаш да кажеш, че или ще бъдеш отхвърлен, или ще бъдеш приет?

Той не отговори веднага.

— Ще трябва да замина, да напусна тази страна, да ме забравят. Това е единственото решение за един честен човек, който е допуснал грешка... Но преди това трябва да уредя всичките си сметки!

Тя го притисна до себе си с безкрайна нежност.

— Скъпи! Скъпи мой! Колко лоша бях с теб. Аз съм една мръсница на дребно, нали? Но исках да ти бъда подкрепа, да ти бъда полезна... Въпреки всичко, никога няма да забравя това, което ти дължа... Ти беше само една илюзия, вярно, но толкова красива! Вълшебна! Благодарение на теб аз се освободих от тази ужасна история за Леоган... Налей нещо да пийнем, Пол... ром. Знаеш, нали, помага да издържиш на ударите...

IX

Той се събуди в стаята си в клиниката. Миришеше на етер. Тази миризма щеше винаги да го съпътства. Стана и пхна главата си под ледената вода. Беше прекалил с алкохола, усещаше езика си надебелен, но мислите му бавно се подреждаха, трезвият разум се връщаше. Чу обичайните шумове — Ерар, Сефилис и Асефий бяха пристигнали и работеха.

Той мина покрай бюрото и хвърли поглед към телефона, сякаш скришом поглежда врага си. На какво се надяваше в крайна сметка? Че от апарата ще се разнесе гласът: *Мирът е сключен, пристигайте бързо, чакаме ви!*

Макар и неумишлено, беше причинил достатъчно злини. На Люси на първо място. Бе се съобразявал само със собственото си удоволствие, докато тя му беше отдала най-доброто от себе си. После, беше заблуждавал, мамил, лъгал едно семейство, чието щастие щеше да бъде засегнато по-малко от съобщението за *смърт при несчастен случай*, отколкото след разкритието за присвоената самоличност.

Истината сякаш се взриви пред него — *той не можеше да остане*. Имаше пари. Още тази сутрин ще отиде да провери какви полети има. В южна посока. След като взе това решение, задиша по-леко.

Съобщи на Ерар, че няма да приема пациенти тази сутрин и тъкмо се канеше да тръгва, входният звънец издрънча. Чу, че Асефий се втурва да отвори. После и възклицанието й.

— Доктор Гомбо!

Не можеше да отклони срещата с него.

Доктор Гомбо бе негър със скулесто лице. Опънатата върху черепа му кожа лъщеше. В дълбоко хлътналите очи искреше интелигентност. Той се приближи до Пол с протегнатата ръка.

— Скъпи колега, причината за посещението ми е малко банална — сериозно заяви той. — Сам ще се убедите. Тази нощ многократно ви търсих по телефона в Песион Вил, но напразно!

— Седнете — покани го Пол. — Цигара?

Гомбо прие, издуха дима и попита.

— Нали не сте забравил този мъж, на когото правихме трапанация?

— Е, добре! Снощи ме повикаха по спешност да оперирам във френската болница. Убиецът на убития!

Пол Вилермон подскочи.

— Какво?

— Да, убиеца. Някакъв Грегوار Шателар. Изглежда, че ви познава... Естествено всичко това ще остане само между нас, колега. Този мъж е бил издирван и се е опитал нелегално да премине доминиканската граница. Заблудил се е и е попаднал случайно точно на жандармерийския пост при Естер. Буквално се е напъхал в ръцете на полицаите. Гложди ме съмнението, че са го насочили умишлено погрешно. Накратко, когато е разбрал, той е извадил оръжие и е започнал да стреля. Съпротивлявал се е ожесточено. Но са успели да го повалят и ми го доведоха в доста окаяно състояние!

— Искате да ми кажете, че е пожелал да се види с мен. Само да си взема чантата, да дам няколко указания и съм на ваше разположение.

Гомбо го задържа с жест.

— Направих всичко необходимо. Най-напред извадих куршума от рамото, но това не бе сериозно нараняване. Втори куршум бе минал на косъм от мозъка, но въпреки това бе причинил дълбоки увреждания. Разширих оперативното поле. Дойде в съзнание. Назначих вливания за поддържане на сърцето... И тогава той произнесе вашето име и това на баща ви. Бях заинтригуван. По-скоро потресен. Не можех да проумея как е възможно един престъпник да бъде задължен и признателен към семейство Денис, и изобщо да ги познава...

Пол напрегнато обмисляше. Знаеше точно какво е доверил Шателар на доктор Гомбо. Този непредвиден инцидент преобръщаше всичките му планове или поне за известно време ги замразяваше.

— Този опасен мъж ми се изповяда като на свещеник. Твърдеше, ме съм обвързан с клетвата за професионалната тайна. Никога няма да отгатнете какво ми предложи...

— И все пак ще отгатна! — каза Пол. — Казал е, че е задължен и признателен на един сляп старец. Че този слепец може да прогледне,

ако хирургът, който го оперира, разполага със здрави очни ябълки, и то до седемдесет и два часа след смъртта.

— Да, така каза. И завеща на вас очите си, за да направите операцията. Остава само да решите дали ще оперирате.

— Несъмнено. Ще оперирам. И не ме гледайте така изумено, скъпи колега. Преди всичко, тоест преди да използваме очните лещи, трябва да видим дали този човек не може да бъде спасен. Какво е вашето мнение?

— От думите ви излиза, че вие сте някакъв чудотворец. Аз лично не давам повече от едно денонощие на Шателар. Но хайде да го видим все пак... Кажете, колега, ако оперирате баща си, ще мога ли да ви асистирам. Да се работи с вас е цяло удоволствие.

— Разчитам на помощта ви... Но няма да ви бъде лесно. До операцията ще трябва здравата да поработите!

Той се върна в клиниката с тайната надежда, че ще му предадат, че в негово отсъствие са се обаждали от Песион Вил. Но семейство Денис мълчеше. *Защо е необходимо това мълчание? Дали не изчакват аз да взема инициативата и да съобщя деня и часа на заминаването си.*

Зае се с пациентите. Анет Боасрон не бе успяла да го завари, но бе настояла Еرار да провери състоянието ѝ след малката лекарска интервенция. Отблизо. Нещастният асистент бе направо зашеметен от посещението на *тайфуна Анет*, както го нарече.

Вилермон се затвори в стаята си. Застана пред телефона. Не можеше да отлага повече. Имаше повод. Не, основателна причина. Оставаше само да разбере как ще реагират на неговото обаждане. Но за да разбере, трябваше да вдигне слушалката и да набере номера.

При второто позвъняване отсреща отговориха. Някак припряно, забързано. Остана с впечатлението, че са очаквали да позвъни. В ухото му прозвуча нежният, мелодичен и чувствен глас на Дафне. Толкова се развълнува, че се изкашля, за да спечели време и да намери необходимите думи.

— Добър ден — каза най-сетне. — Аз съм. Пол. В клиниката съм... — спря, защото усети колко нелепи са думите му.

Младото момиче не отговори. Той чуваше в слушалката учестеното ѝ дишане — накъсани частици дихание.

— Добре, ето — започна той. — Всеки момент ще получа роговица за трансплантиране...

Сигурно Дафне бе сложила ръката си върху микрофона и осведомяваше баща си за непредвидената изненада. Той продължи.

— След два часа доктор Гомбо ще мине през Песион Вил, за да вземе господин Денис и да го доведе в клиниката. Естествено, ако той все още държи да го оперирам аз.

Настъпи дълго мълчание. После гласът на младото момиче — несигурен, треперещ.

— От банката за очи ли изпратиха съобщение?

— Не... И въпреки това баща ви няма да се изненада. Кажете му така. Изключително стечение на обстоятелствата. Трябва да бъде готов. И да уреди работите си, защото след операцията ще се наложи да полежи малко в клиниката.

Той спря и се заслуша в дишането на Дафне.

— Трансплантантът е прекрасен. Лично се убедих в това — отново поде той. — Но преди операцията трябва задълбочено да прегледам нашия пациент. Това е задължително.

— Ще му предам, не затваряйте — каза младото момиче. Гласът ѝ вече не трепереше, но не издаваше никакво чувство. После тя отново заговори. — И... това кога ще стане?

— Възможно най-скоро. Ще ми асистира доктор Гомбо. Имам нужда от неговата помощ. Естествено ще трябва да го осведомя предварително за оперативната техника, тъй като той не е запознат с нея. Тази нощ ще се заема с обучението.

— Трябва ли и аз да идвам? — попита тя.

— Не. Напротив...

— Тогава татко ще бъде готов в четири часа. Доктор Гомбо може да дойде, ще го чакаме.

Това бе доказателство, че господин Денис е слушал целия разговор, защото тя изобщо не го попита за неговото мнение. Дафне рязко прекъсна връзката, без една учтива дума. Остана загледан в телефона като гръмнат. Веднага се упрекна, че не е провел разговора достатъчно тактично. Защо не бе уточнил, че дори да задържи болния няколко дни в клиниката, това няма да попречи на него самия да

направи необходимото за напускане на страната. Като не направи това уточнение, не бе ли оставил впечатлението, че ще остави нещата в сегашното им положение? Че иска да се установи тук?

Тази мисъл така го разтревожи, че той едва се сдържа да не се обади отново на Дафне и да уточни, да заличи евентуалните съмнения. Но в този момент телефонът иззвъня. Обаждаше се доктор Гомбо. По гласа му личеше колко е доволен от себе си.

— Аз съм готов. Разполагаме с две прекрасни очни лещи, без никакви увреждания!

Роже само му напомни, че в Песион Вил ще го чакат.

Х

Той се надяваше, че Дафне ще пожелае да придружи баща си. Чакаше до прозореца да види колата на Гомбо. Но когато тя се зададе откъм улица „Революсион“, той забеляза, че единственият пътник в нея е слепият старец.

Втурна се да го посрещне. Господин Денис вече слизаше сам от колата. Лицето му бе белязано от мъката — бледо и с изопнати черти, като след безсънна нощ.

Той се облегна на Вилермон и почти весело каза.

— Знаеш ли, Роже, вълнувам се!

Тайната трябваше да се запази пред Гомбо, който се намеси.

— Аз също. Няма нищо по-прочувствено от гледката на син, който оперира бащата. Това не е обичайно в медицинската практика, но кой ли тук би могъл да замести доктор Денис? Но аз сега ви напускам. Ще се върна тази вечер с експерименталния материал.

Те се изкачиха по стълбището и Пол настани стареца в едно кресло близо до офталмоскопа.

— Налагаше ли се да идвам толкова рано? — попита господин Денис.

— Разбира се. Трябват ми много данни. Точната ви възраст, работата, на която сте посвещавали живота си, минали заболявания при вас и родителите ви, точните обстоятелства, при които сте загубил зрението си. И да проверя дали лимфните жлези не са възпалени, имате ли артритни изменения, какво е състоянието на нервната система... Да измеря наляганията на очните дъна. И ако всички изследвания са задоволителни, утре ще оперирам.

— Дълго ли ще продължи? Ще боли ли?

— Около два часа. Ще бъде много болезнено, особено в началото. Ще оперирам само едното око. Няма практика да се оперират двете едновременно, защото винаги е възможно да възникнат непредвидени обстоятелства. Първата операция е базова и при нея се разкриват много факти. Във вашия случай това е жалко, защото

разполагаме с две очни лещи. Но би било лудост да се наема с паралелна операция.

— Ти си този, който решаваш. Колко време ще ме задържиш тук? Къде ще лежа?

— Около осем дни. Ще видите колко бързо ще отлетят. Първите дни без посещения, освен едно. Едно много, много кратко свиждане с Дафне. Ще ви настаня при мен, в моето легло. Ще сложим допълнително походно легло за мен. Ще ви наблюдавам неотлъчно.

Те замълчаха. Тишината, която запълни пространството между тях, ги смути. Пол подозираше, че старецът изгаря от желание да му каже нещо, но считаше, че нито моментът, нито мястото са подходящи. От своя страна той бе решил да не повдига въпроси, които не са свързани с предстоящата операция, състоянието и лечението на слепеца.

— Господин Денис — предложи той, — готов ли сте да започнем с прегледа?

Доктор Гомбо бе донесъл око от току-що убито прасе, поставено в стъкленница с формалин. Пол внимателно разгледа органа, вдигнал стъкленницата на светлината. Изглежда остана доволен. Извади от едно чекмедже дървена шпатула с вдлъбнатина в единия край — приблизително с размерите на очната ябълка.

— Ще трябва да използваме подръчни средства — каза той и се усмихна. — Ето приспособлението, което направих, за да фиксираме нашия материал и да го закрепим неподвижно с парафин в средата на вдлъбнатината.

Пол разтопи парафина на пламъка на бунзенова горелка, сложи очната орбита на мястото върху шпатулата и наля субстанцията, която почти веднага се втвърди.

— Тези манипулации са доста различни от същинската оперативна техника — обясни той. — Вашата работа е, запомнете добре, да налеете капка по капка пилокарпина, когато ви кажа... Аз самият ще подготвя всичко необходимо за операцията. Ще приложим големи дози тропически пеницилин, който вие може да осигурите, директно в очите. Реших да оперирам дясното...

Той бутна парафина с върха на пинцетата, за да провери втвърдяването и продължи.

— Сега ще започна от самото начало. Ще изрежа миглите и когато мътната леща остане открита, първо ще инжектирам в долния клепач, а после — в склерата. Болният ще извика!

— Много ли е болезнено?

— Да, все едно че изтръгваш окото! Докато клепачът се отпусне, пациентът има чувството сякаш разбиват с чук основата на черепа. После ще остане безчувствен. И тогава аз ще фиксирам клепачите с няколко шева. Веднага след това започва вашата задача.

Той разгледа животинското око и каза:

— Ще видите. Работата оттук нататък е много деликатна. Гледайте! И слушайте внимателно. Ще ви обясня всичко, което правя... Трябва да сте наясно...

Той взе извита игла с вдянат здрав конец.

— ... шие се в дълбочина на роговицата — каза той и заби иглата. — Прави се двоен кръст точно в ириса... Няма нужда от връзване и изрязване на конците... Напротив, оставят се свободно, ето така... Ако е необходимо, даже се охлабват... Следователно, това е първото нещо, което ще направя. Вие трябва да отпускате конца, когато ви помоля, защото преди всичко искам да видите точните манипулации. Внимавайте с дължината — не трябва да ми пречи.

Той се обърна и остави инструмента.

— След като сме направили кръстообразния шев, оставяме за момент пациента. През това време задържаме трансплантанта върху очната ябълка. Сега ще го направим върху това око... предполагаме, че оперираме него. Ясно ли е?

— Следвам ви...

— Трябва да се отдели малко колелце от роговицата. Знаете, че не е голяма... и е страхотно нежна... така... Отделяме точно в центъра, пред зеницата, като осигуряваме чрез палпация известно налягане върху очната ябълка... Хайде, Гомбо, натиснете с пръсти, не се страхувайте... аз придържам трепанатора^[1]... Внимавайте, натискът е силен... отпуснете... Трябва да бъде много прецизно премерен и в едната, и в другата посока.

Пол постави трансплантанта върху шпатула и доволно погледна асистента си.

— Ако всичко върви така добре и утре, ще съм спокоен. Не забравяйте какво точно трябва да се прави. С пациента ще процедираме по същия начин. Имплантирането на здрава роговица върху очната леща трябва да стане точно на мястото, откъдето сме я отнели. Трансплантантът трябва да се плъзне под двойно кръстосаните шевове, без да нарани очната леща... След това ще поставя върху мястото парченце телешка кожа, но това е моя работа. Какво мислите?

— Надявам се, че утре няма да съм по-несръчен.

— Дадох приспивателно на господин Денис. Утре той ще бъде бодър и отпочинал. Ще оперираме в десет. Удобно ли е за вас?

— Да — каза доктор Гомбо. И след момент добави. — В Песион Вил заварих госпожица Денис доста нервна, да не кажа силно разтревожена. Разбираемо е. Помоли да я държите в течение.

— Благодаря, ще видя.

Телефонът дълго звъня, преди отсреща да вдигнат слушалката.

— Аз съм — простичко каза Пол, без да влага никаква загадъчност в тона си. — Всичко е добре, пациентът спокойно спи. Ерар го наблюдава. Аз ще го сменя след два часа. Ще оперирам утре сутринта в десет.

— Веднага познах гласа ти — почти срамежливо каза тя. — Започнах да се тревожа... Наистина ли... закълни ми се, че...

— Операцията е напълно безопасна — увери я той.

— Да, но е по-силно от мен. Страхувам се, цялата треперя...

— Не бива да бъдеш по-малко смела от него. Вземи приспивателно, легни и си почини, за да издържиш утре.

— Няма да мога да заспя. Нито имам нужда, нито пък желание...

— Тя очакваше да ѝ възрази, но след като той замълча, продължи. — А ти? Защо не дойдеш тук? Само присъствието ти ще ме успокои...

Той помисли, че сърцето му ще се пръсне от щастие.

— Пристигам веднага!

Тя го чакаше в градината. Светлината, която струеше от салона, хвърляше отблясъци в косите ѝ. Когато той спря колата, тя бързо се приближи и отвори градинската врата. Около нея закръжа мимолетно

видение. Някакъв вълшебен подтик да я грабне в прегръдките си, да я притисне до себе си до задушаване. И да останат дълго така, без да говорят. Само с обичта... Но когато той посегна да я докосне, тя се отдръпна и опиянението, което Пол почувства, изведнъж се стопи. Движението ѝ беше неосъзнато, като бягство. Но ясно показваше, че тя държи да запази известно разстояние между тях.

— Благодаря ти, че дойде — каза тя. — Да влезем. Когато чух колата, още отдалеч, приготвих ти *лонг дринк*.

Тя с жест го покани да седне и се настани срещу него, заела преднамерена, добре премислена поза.

— Не трябва да дадем повод да се говори, че отбягваш тази къща — таза тя с уморен, но твърд глас, сякаш рецитираше предварително отрепетирана тирада. — Никой няма да разбере. Ще направим така, че да няма пострадали. И без това операцията ще вдигне много шум. Гомбо вече е разказал за нея на хора от вестника... И новината вече е обиколила града, дори преди статията да бъде публикувана. Обадиха ми се поне десет пъти по този повод.

Тя стана, за да вземе чашата с напитката и му я подаде. След това отново седна.

— Във всички случаи, независимо дали операцията ще бъде успешна или не, ще си спечелиш доста врагове.

— Точно така! — потвърди той. — Ако успея, ще ми завиждат. Ако се проваля, ще ме залееят със снизходително съжаление, а дълбоко в душата си ще се радват на провала ми. За нищо няма да съжалявам, освен за баща ти. Какво ме засяга хорското мнение и какво мислят за мен? Ще направя всичко възможно, това е мой дълг. По дяволите мнението, което ще имат за мен! — Той се засмя. — Когато баща ти се върне тук от клиниката, аз напускам страната.

Дебнеше реакцията ѝ. Но тя не помръдна. Той взе цигара и я запали.

— Във Франция ли ще се върнеш? — попита тя без видимо вълнение.

— Какво да правя във Франция? аз вече не съм Пол Вилермон. Вилермон е погребан в планината, под снега. Естествено вината е само моя, така че нямам право да се оплаквам. Не! Мислех за Венецуела. Тази страна е гостоприемна за лекарите. Дори за такъв като мен —

един измъчен френски лекар, станал каторжник и избягал от каторгата! Дори той може да създаде там положение и семейство!

— Само в едно не бих искал да бъда упрекван тук. И затова ще направя всичко, за да бъде операцията успешна.

Тя продължаваше да се държи отчуждено. Той погледна часовника си.

— Можеш да видиш баща си... и може би... може би да размениш с него няколко думи, само няколко, утре следобед.

Той изпи на един дъх питието, остави чашата и понечи да стане, когато изведнъж лицето ѝ стана сурово и твърдо. Тя каза.

— Какво си разказал на Люси? Необходимо ли беше тя да знае? Това е семейна трагедия, която засяга само нас. И разби сърцата ни, но Люси няма нищо общо с това.

Тъй като той мълчаливо я гледаше, тя продължи.

— Люси мина оттук вчера, след като татко беше тръгнал за клиниката. Започна да ми задава отвратителни, недискретни въпроси. С такъв гаден подтекст — за мен и теб! О, колко е коварна! Дотам прекали, че се наложи да ѝ припомня, че съм годеница на Превилиен...

Ето — каза си той, — истинската причина да бъда поканен. Значи заради Люси. За да разбере точно какво съм ѝ казал...

— Нямам намерение да се меса в личния ти живот — започна отново тя. — Доста харесвах Люси преди твоето пристигане. Тя говореше за моя брат като за някакъв бог. Ето защо всички ние — коя повече, коя по-малко — бяхме като омагьосани от този загадъчен мъж... Но нито татко, нито пък аз сме отговорни за тази плачевна ситуация. Ето затова те моля да бъдеш тактичен. Осланям се на това, което е останало от честността ти, за да не се дава гласност... Ако тази история се разчуе, ние няма да преживеем скандала. Говоря за татко. На мен вече всичко ми е безразлично. И, както по всичко личи, ти имаш известно влияние върху Люси, разчитам на теб да ѝ затвориш устата.

— Вероятно аз повече няма да я видя. След като замина, нищо не ви пречи да запазите тайната. А тя ще бъде най-добре защитена от моето отсъствие.

— Всичко, което ми каза тази жена, доказва нейната ревност. Та тя те обича! Ако заминеш, ще страда.

— Е, може би малко. Никога не съм я обичал, тя го знае. Ние обяснихме отношенията си. За мен тя беше прекрасно успокоение, някакво средство за разтуха. Докато тя изживя чрез мен една илюзия, един спомен, родени и подхранвани от въображението ѝ. Ще забрави...

Дафне обърна глава и каза.

— По-добре би било заминаването ти да не изглежда като бягство. Склонна съм да мисля дори, че ти постъпваш така от малодушие...

— О Боже, не! — възрази той. — Заминавам, защото повече не мога да живея в кожата на друг човек. Да заемам неговото място! Не бях го предвидил. Трябва да замина заради вас — заради теб, заради баща ти! — Той дълбоко си пое дъх. — Налага ми също така да замина, защото не мога да понеса да те видя омъжена за Превилиен. Какво възмездие! Да видиш жената, която безкрайно обичаш, в прегръдките на друг!

Дафне затвори очи. После моментално ги отвори, но погледът ѝ отбягваше Пол. Той постави ръка върху рамото ѝ и лекичко я плъзна надолу по ръката ѝ. Ласката бе чувствена. Внезапно тя потрепери. Напомни му за девойката, която вече не беше — с обърканото лице, омекналите от целувките му устни — и която той бе усетил в ръцете си в нощта, когато Шателар толкова я беше изплашил. Несъмнено споменът за тази прочувствена минута беше жив и в нея, тъй като тя тръсна глава и с неукрепнал глас каза.

— Няма път за нас — потвърди тя. — Да не превръщаме нещата в абсурдна и просташка мелодрама!

Думите ѝ отвориха отново раната. Прониза го мълниеносна остра болка, която изкриви лицето му. Тогава тя докосна съчувствено ръката му.

— Ще ти бъде мъчително да не видиш повече Люси — прошепна тя. — А аз, аз няма да се омъжа за Превилиен! Никога! Нито за него, нито за някой друг! Заклевам се!

— Никога не изричай такива тържествени клетви, Дафне! Един философ е казал, че е еднакво безсмислено да се кълнеш, че никога повече няма да обичаш, както и да се заричаш във вечна любов...

— Може би ти си повярвал, че обичам Жан-Луи? Не! Бях наясно с чувствата си. Но те хванах с Люси и това ме предизвика. Бих приела който и да е, без значение! Само за да си отмъстя.

Той протегна ръце, за да я привлече към себе си, но тя решително го отблъсна.

— По-добре е сега да тръгваш. Да, тръгвай си... Ние никога няма да се забравим, но ще трябва да се научим да живеем с нещастieto си!

---

[1] Хирургически инструмент за пробиване на кости. — Б.пр. ↑

XI

Вестниците вдигнаха голям шум около операцията. Доктор Гомбо малко или повече оглавяваше кампанията. И странно — той почти не бе споменал своето участие в бурята от хвалебствия. Това принуди Пол да телефонира на всички главни редактори и да ги помоли да не забравят за незаменимата помощ на лекаря, който му бе асистирал. И най-вече, да сдържат излиянията си, защото той все още не може със сигурност да каже дали операцията е била успешна или не.

Наложи се да поеме ангажимента лично да се срещне с представители на пресата след три дни, да даде нещо като пресконференция, на която да изложи мнението си за постигнатите резултати.

В действителност беше настроен доста песимистично. Липсваше му въодушевлението от деня на операцията.

Ерар отбелязваше точно и подробно състоянието на пациента. Той се посвети на задачата с акуратност, но не можеше да разбере защо лекарят не е доволен, когато му съобщаваше, че болките на господин Денис намаляват, почти изчезват...

На третия ден сутринта, денят на първата смяна на превръзката, Пол влезе безшумно в стаята на оперирания. Доближи един стол до леглото и тъкмо седнаше, когато слепецът каза.

— Чаках те. Тези три дни се оказаха дяволски дълги, когато цялата ти глава е омотана в бинтове. Значи можеш да се обадиш на Дафне, за да донесе фотоапарата... Много ми се иска да видя колко смешен съм изглеждал...

— Добре! Браво! Настроението е отлично! — каза лекарят. — А това е добро предзнаменование.

— Не разбирам нищо, Ерар измъчено мънка всеки път, когато му кажа, че не изпитвам болки. Това момче има сърце на езекутор! А ти? И ти ли се притесняваш, че не страдам?

— Точно за тези болки трябва да поговорим.

— Махни тези превръзки и ще видиш дали няма да заподскачам като заек из стаята. Кога ще ги свалиш?

— Хайде, да бъдем сериозни. Така! Усещате ли болки дълбоко в окото... Навътре в черепа?

— Пак повтарям. Изобщо нямам болки. Всичко мина, момчето ми. И познаваш някои, които ще кажат, че всичко това изобщо не е било. Но защо, по дяволите, се занимаваш толкова с тези болки?

Те бяха сами, така че не ставаше въпрос да заобикалят истината. Слепият мъж говореше с чувство, дори с нежност.

— Бих предпочел да видя как се гърчите, как непоносимо страдате... Тогава поне щях да зная на какво мога да разчитам. Мислил ли сте, господин Денис, че мога да се тревожа за резултата от тази операция?

— Да, моето момче — сериозно отговори пациентът. — Но какво рискуваме? Неуспех? Е, добре! Ще опитаме отново, още веднъж! Какво толкова.

— Как ми се иска да въведа Дафне в тази стая и да ѝ кажа: *Влез, застани пред него, той ще те види...*

Господи Денис замълча. За миг протегна ръка, като че ли опипом търсеше нещо. Лекарят пое ръката му и старецът се усмихна.

— Мили Пол — каза той. — Има моменти, когато съжалявам, че толкова настоявах да бъда опериран... Да, защото ако операцията е успешна, *какъв красив крак!* — не, трябваше да кажа, *какво красиво око!* — ще си имам. Какво повече мога да желая? Животът ли е толкова хубав, че да държиш непременно да го гледам отблизо? Не, щастieto е изтъкано от илюзии. Калдерон^[1] е казал: „Животът е мисъл“. Добре! Но може да се мисли и със затворени очи. Аз мога да си създам мой свят, единствено мой! Какво би ми попречило? И затова ти казвам — не се тревожи толкова за резултата!

— Хайде — каза развълнуван Пол Вилермон. — Имайте търпение. След секунда ще свалим превръзката с Ерар...

— Почакай... Видя ли Дафне?

— Да. И говорих с нея по телефона. Ще дойде тази вечер да ви види.

— Как вървят нещата с Жан-Луи?

— Откъде мога да знам? Вие ще я попитате тази вечер. Но не бива да се вълнувате... И без това говорихте достатъчно.

— Шестото чувство, Пол! Има нещо гнило между Дафне и Превилиен. Първо, защо Превилиен не дойде да ме види?

— Но той беше тук. А засега всякакви посещения са забранени.

— А после? Поне обади ли се по телефона, от време на време, за да се осведоми за мен?

— Дафне сигурно го държи в течение...

Господи Денис се изкашля.

— Ти никога не си могъл да понасяш Превилиен — измърмори той с тайнствен, почти лукав, вид. — И аз разбирам малко от тези неща. Ако бях на твоето място, сигурно щях да се държа по същия начин...

— Опитайте се да не мислите повече. Почивайте си. След минутка ще се заемем с вас.

Той откри в коридора Ерар, Сефилис и Асефий, които тихо, но оживено разговаряха. Бяха дошли много журналисти. Не беше тайна, че резултатът от операцията ще стане известен днес. Бяха ги помолили да останат в чакалнята. Други звъняха по телефона. „Нувелист“ се канеше да пусне извънреден брой.

— Ерар, кажете им, че всичко ще стане ясно след час. Тогава и аз самият ще съм готов да говоря с тях.

— Още нещо, докторе — каза Ерар. — Доктор Гомбо се обади. Има спешна операция и не може да присъства при свалянето на превръзката.

Пол си помисли, че Гомбо тактично се измъква. Така свеждаше до минимум евентуалните вреди, които един неуспех би му нанесъл. Не му се сърдеше. Гомбо дълбоко в себе си не му вярваше, макар че нямаше основателни причини за песимизма си.

След по-малко от час Пол Вилермон отвори вратата на чакалнята и застана пред журналистите. Те едновременно скочиха и го заобиколиха. Ерар застана зад гърба на лекаря, сякаш се спотайваше. Лицето му бе мрачно.

— Любопитството ви ще бъде удовлетворено, господа — започна той. — Нося ви лоша новина, но ще помоля да я публикувате внимателно. Помислете, има много други слепи хора, които се крепят с надеждата, че ще бъдат излекувани. И които имат основание, защото в много случаи това е възможно. Операцията, която направих, е неуспешна.

Разнесе се разочаровано шушукане.

— А причините за този провал, докторе? — попита един от журналистите. — Бихте ли ги обяснил?

— Всички ние, хирурзите — заяви Пол, — правим всичко, което е по силите ни, използваме всички наши познания, цялото си умение, цялото си изкуство. Но трябва да се съобразяваме и с Природата. Защото последната дума е на Природата. Тя взема окончателното решение. Моля, изслушайте ме внимателно.

Той направи кратка пауза и продължи с друг тон.

— Аз направих опит да присадя роговица при господин Денис. Трансплантантът беше подходящ, в отлично състояние. Здравето на пациента също позволяваше подобна операция и даваше максимални гаранции. Съществуваше шанс да успеем. Правя това уточнение, защото операцията е много сложна от техническа гледна точка. Но няма риск за живота на пациента. Всичко протече според предвижданията. Бих искал публично да изразя своята благодарност за неоценимата помощ на доктор Гомбо в този случай. Но се изправихме пред абсолютно непредвидима ситуация. Дори непонятна. Става въпрос за следоперативна глаукома. Рязко и внезапно повишаване на налягането на очните дъна, предизвикало по всяка вероятност отхвърляне на трансплантанта. Това е всичко, което мога да ви кажа.

— Позволете, докторе — каза един от журналистите. — Вие сте оперирал само едното око. Възможна ли е операция на другото?

— Разбира се. И точно това възнамерявам да направя, когато осигуря подходящ трансплантант за ново присаждане. Именно подобни постоперативни инциденти са причината да не се пристъпва към паралелна операция на двете очи. Така че, можем да разчитаме на всички шансове за успех следващия път.

Той се затвори в стаята си с наболяло сърце и изтерзан дух. Беше убеден, че някаква ужасна фаталност тегне над него. Всичко, което беше предприемал досега, се бе провалило. Не беше трудно да преброи неуспехите си. В крайна сметка излиза, че неговите качества са били само една заблуда. Една химера, накарала го да повярва в себе си и своите възможности. Какво въображение! А хората с такова силно въображение са вечно обречени на провали. Той се сравняваше с

човек, който се хвърля във водата, за да спаси давящия се, и се удавя заедно с него. Смелост, състрадание, саможертва, добра воля — толкова добродетели, които природата му е дала...

Не му стигна смелост да каже истината на господин Денис. Щеше да уведоми първо Дафне и после заедно щяха да потърсят начин да я поднесат на баща ѝ.

Той постави ръката си на телефона, за да позвъни на младото момиче, когато Сефилис почука и подаде главата си през полуотворената врата.

— Някаква жена, Планата, иска да ви види, докторе. Не било за консултация. Казва, че ще ви отнеме само няколко минути. Много е настоятелна.

Той махна отегчено.

— Добре, нека заповяда!

Стана, за да посрещне Люси. Когато тя застана на вратата, той тръгна към нея и топло стисна ръката ѝ.

— Скъпа Люси, присъствието ти за малко разсейва неприятностите ми... И въпреки това не биваше да идваш тук... Не и тук! Чакам Дафне всеки момент. Все пак, седни!

— Благодаря. Минавам за минута.

Тя се приближи до него и небрежно го целуна. Забеляза, че цялата сияе и едва успява да сдържи щастливата си усмивка. Е, нямаше да има повече угризения за нея.

— Сирил се върна. Всичките ми опасения бяха напразни. Или пък е първокласен артист! Да, отидох да го посрещна на летището. Странно колко много неща научава човек, докато чака един самолет!

— Наистина ли?

Тя остави чантичката си върху бюрото и, освободила ръцете си, започна да изброява на пръсти.

— Първо, госпожа Ламбер. Чакаше сина си, който се връща от Маями. След това Лизбет Ментор и нейният баща магьосник. Заминават за Гваделупа за една година... И после в залата видях лично господин Превилиен. Почти се сблъскахме. Нямаше да изпитам такава погнуса, ако бях настъпила очиларка. Но тъй като нямаше никаква възможност да го избегна, трябваше да му изслушам приказките. Не чакал никого. Приличаше на човек, току-що поразен от бедствие... Сещаш ли се защо?

— Не. Превилиен не ме интересува.

— Чакаше да приготвят личния му самолет. Заминава си. Заминава за Мексико... Изглежда, че там някой го очаква. Попитах го: „А Дафне?“. Той ми отговори: „Тази малка глупачка! Една нахалница, тъпа фантазьорка, капризна и лъжлива хлапачка! Заслужава само да я напляскаш! И колко само държи на баща си, за когото всички знаят, че е един умопобъркан старец!“.

Тя се заля в смях и стана.

— Не съм свършила още! Хвани се здраво за мен този път! Знаеш ли кой пристигна със самолета от Париж? Елен Боасрон. Заедно със съпруга си, архитект Капесия... Изглеждаха много опечалени... Изглежда работите им не вървят на добре. Казах на старата ти приятелка Елен, че съм те видяла отново... Но колко съм глупава! Ти не я познаваш и не можеш да си спомняш за вашите детински натискания?... Винаги виждам в теб част от Роже...

Тя взе цигара от пакета, който той бе оставил на бюрото и продължи:

— Свършвам... Докъде бях стигнала? Аха, да! След Елен се сблъсках с Дюби. Началникът от държавната полиция! Толкова влюбен в мен! Моят ухажор! И той се възхищава от мен и ме обожава повече от всякога... Едно намигване бе достатъчно, за да започна да го въртя около малкия си пръст.

Тя затвори очи, въздъхна, но веднага продължи.

— Покани ме у тях. Трябваше да преглътна оскърблението. В началото безропотно, но после... О! Представи си само, че една мисъл непрекъснато ми се въртеше в главата, докато той се натягаше: „Клин клин избива!“ — казвах си. И внезапно избухнах в смях. Това бързо сложи край на всичките му усилия.

Тя замълча за миг.

— Ето, свърших... Не съм преставала да мисля за теб, за теб и Дафне. За вашия роман! И ето моят подарък за годежа ви!

Тя хвърли на масата една тънка зелена книжка.

— Хаитянски паспорт? — учудено възкликна той. — Защо?

— Глупчо! Хайде, разчовъркай малко мозъка си. Естествено, че ти не можеш да се ожениш за сестра си. Не можеш също отново да станеш Пол Вилермон. Но Дафне може да бъде друга личност в друга страна. Можеш ли да проумееш?... Така че — ето ти документи на

името на Силвия Делормел, съвсем редовни. Не може дори да мечтаеш за по-редовни...

— Но... — опита се да протестира той. — Защо документите са за нея, а не за мен?

— Защото ти трябва да останеш Роже Денис. Доктор по медицина. И когато тя се омъжи за теб, ще получи отново фамилното си име.

— А снимката?

— Увеличиха портрета ѝ от една стара снимка, на която сме двете с нея. Точно тази снимка е залепена на паспорта. За това можеш да се довериш на Дюби. Ако историята се разчуе, той ще бъде най-компрометиран. А е толкова щастлив да съдейства за твоето заминаване... Ето, свърших... изчезвам...

Той видя, че очите ѝ са пълни със сълзи. Втурна се към нея, за да я прегърне.

— Люси... — заекна той.

— Ш-шт! Нито дума повече! Дължах ти това за всички илюзии, за цялото щастие, което ми дари. Кажи само на Дафне, че не съм толкова зла жена и че тя няма никакви причини да не ме понася. Сбогом!

Тя го хвана за раменете и внезапно го целуна. След миг той изтича към прозореца и припряно дръпна щорите. Може би Люси щеше да усети погледа му? И тя наистина се обърна. Различи побелялото ѝ лице, изкривените от болка устни. Но тя сигурно не го забеляза, защото не направи никакво движение. Качи се в колата и изчезна.

Освободеното място за паркиране веднага се зае с линия.

От нея слезе Дафне.

---

[1] Калдерон де ла Барка, Педро (1600–1681) — най-великият драматург и поет на Испания. Драмите му се отличават с картини на най-бляскава фантазия и силно мистично дълбокомислие. — Б.пр. ↑

XII

Дафне стоеше на терасата и наблюдаваше шосето. Денят умираше, но тя не забелязваше неговата искрометна, краткотрайна агония. Не се възхищаваше от залеза — кехлибарен и кървав — който трае само няколко секунди и потъва в морето на хоризонта, прорязан от мигновен смарагдов лъч.

— Мисля — каза господин Денис, — че никога не съм чакал пристигането му толкова нетърпеливо!

Слепецът се бе върнал в ранния следобед. Той сияеше от лекота, която не беше престорена. Бе имал достатъчно време за размисъл, неподвижен под превръзките. И бе стигнал до заключението, че светът, който го заобикаля, е прекрасен в своето равновесие. Едно неподвижно равновесие, за което всеки би дал малко или повече от самия себе си.

— Виждаш ли — грейна отново той, — ако той бе надарен като мен с шесто чувство... На което доста често се присмива — много отдавна би усетил, дори от разстояние, че го зovem...

— О! Татко! Замълчи, моля те. Аз също се пека на бавен огън! Каква идиотка съм... Обичам го, а се отнасях толкова студено с него. Защо? В какво мога да го упрегна? Дълго време няма да си го простя!

— И все пак бързо ще забравиш! Ще видиш! Струва ми, че чувам боботене на мотор...

Около храстите започнаха да прехвърчат прилепи. И тогава скърцането на гуми изпълни като стенание въздуха...

— Ще ме оставиш да говоря пръв с него — заяви старецът.

— Само ако ми обещаеш, че няма да го развълнуваш.

— Не го измъчвай! Достатъчно е преживял в последно време! Милият...

— Е, ще го подразня само мъничко!

Колата на Пол спря пред вратата на градината. Дафне вече тичаше натам, блъсна вратичката и се хвърли в прегръдките му. Цялата трепереше, притиснала се към рамото му.

— Казах всичко на татко — прошепна тя на един дъх. — Е, разбира се, без лудостта, която извършихме. Макар че се опасявам, че той се е досетил... И за историята с паспорта. Прави се, че не знаеш нищо. Иска да те изненада...

Тя му предложи устните си. Но не за бегла целувка. Едва докоснали се, главите им се сведоха, времето спря, спря да тече...

Когато Пол застана пред господин Денис, старецът изглеждаше доста необичайно — поклащаше глава, сякаш никога в живота си не е бил млад и никога не е надявал хомота на лудата младост.

— А, Пол! Момчето ми! — каза той. — Очаквах те с такова нетърпение. Искях да зная дали едно питие с повече ром не е противопоказно за моето състояние!

— Може само да ви осигури голямо блаженство. И на мен също, убеден съм.

— Отлично! Отивам да ви приготвя напитките — заяви Дафне. — Или може би двамата нямате какво да си кажете?

Докато Пол се настаняваше до слепия човек, младото момиче се върна с коктейлите.

Слепецът взе чашата си със сигурна ръка и я вдигна пред очите си.

— За здравето и на двама ви. Дори ще добавя — за вашето щастие, тъй като след тази операция дълго размислях върху едно пътешествие в чужбина, което би ми се отразило прекрасно. И вие да ме придружите, разбира се. На моята възраст е много разумно да имаш лекар до себе си... Ш-шт! Пол! Зная възражението ти — клиниката... Да, но аз започнах преговори с доктор Гомбо да я поеме в свои ръце. Той, след теб разбира се, е най-добрият, но и материално най-неуреденият лекар в Порт-о-Пренс. Естествено поставих условие да задържи Ерар на работа. Държа Люси да бъде доволна, защото мисля, че ако потърсим старателно, все ще открием някаква причина, за да сме признателни на тази млада жена.

— Мисля, че това е и мнението на Дафне.

— Спрях се на Венецуела — продължи господин Денис. — Имам желание да опозная тази страна. И като добавим това, че климатът ѝ е добър, нищо не би ни попречило да останем там. А ти — обърна се той към Пол, — нали ще имаш възможност да практикуваш там?

— Да, разбира се — потвърди тихо Пол. — Това значи е щастието!

— Ами да! Ще те наричам Роже, точно както преди и никой няма да знае нищо за нас. А тук бързо ще ни забравят.

Той стана и се приближи до лекаря, потърси ръката му и силно я стисна.

— Искях да те подразня малко, но все не намирам смелост да го направя. Щастлив съм! Има ли значение, че операцията излезе неуспешна? Дори като че ли това е за предпочитане. Виждаш ли, рискувах да не преоткрия истинското лице на моя син, след толкова години... А сега, Роже, ти си моят син...

Младият мъж прегърна стареца. От вълнение не можеше да продума. После погледна Дафне. Тя безмълвно присъстваше на разговора, разтърсена до дъното на душата си. Простичко каза.

— Възможно ли е дори да помислиш, че можем да бъдем толкова щастливи.

Той пожела да я вземе в обятията си. Но всяка милувка сега би изглеждала прибързана; неуместна. Техните съдби се бяха слели — те го знаеха. Любовта им бе издържала на изпитанията, бе преминала всички етапи — от целомъдрието на жената до нерешителността на мъжа. Но пред тях беше времето.

Щяха да започнат нов живот, в една нова страна и тяхната любов щеше да бъде единствена на света...

Издание:

Робер Гаяр. Вале купа

ИК „Хермес“, Пловдив, 1994

Френска. Първо издание

Редактор: Камелия Вълова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.